

აშშ-ის საერთაშორისო განვითარების სააგენტო
(USAID)

მიგრაციის საერთაშორისო ორგანიზაცია (IOM)

საქართველოს ეროვნული უმომის ბაზარი

2010 წლის ივნის-ივლისში ჩატარებული
კვლევის ანგარიში

თბილისი

2010

შ ო ნ ა ა რ ს ო

შესავალი.....	3
1. საქართველოს შრომის ბაზრის ძირითადი მახასიათებლები	7
2. კვლევის ძირითადი შედეგები	20
2.1. სამეწარმეო აქტიურობა და მისი ცვლილების ტენდენციები.....	20
2.2. ადამიანური რესურსები და მოთხოვნა სამუშაო ძალაზე	33
2.3. ბიზნესის განვითარებისა და ახალი სამუშაო ადგილების შექმნის ძირითადი მიმართულებები	44
დასკვნები და რეკომენდაციები	55
დანართი 1. პროფესიები, რომელთა კადრების მოძიება დამსაქმებლებისთვის პრობლემატურია (საწარმოების რაოდენობა).....	63
დანართი 2. პროფესიები, რომელთა კადრების მოძიება დამსაქმებლებისთვის პრობლემატურია (საწარმოების რაოდენობა).....	68
დანართი 3. მოთხოვნა სამუშაო ძალაზე მომდევნო ერთი წლის განმავლობაში პროფესიისა და რეგიონის მიხედვით.....	77

შესავალი

ნებისმიერი ქვეყნის ეკონომიკური განვითარების დაჩქარებისა და არსებული სოციალური პრობლემების გადაჭრისათვის უაღრესად დიდი მნიშვნელობა აქვს მოსახლეობის დასაქმების ხელშეწყობას, შრომის ბაზრის ეფექტურ ფუნქციონირებას. ამ ამოცანების გადაჭრა სახელმწიფოს ერთ-ერთი ძირითადი ფუნქცია და მოვალეობაა.

შრომის ბაზრის რეგულირების აუცილებლობა განპირობებულია შემდეგი ობიექტური გარემოებებით:

- შრომის ბაზარი არ არის თვითრეგულირებადი სისტემა და მას არ შესწევს უნარი, ქვეყნის ეკონომიკური და სოციალური განვითარების მოთხოვნებიდან გამომდინარე, თავისთავად უზრუნველყოს შრომითი პოტენციალის რაციონალური გამოყენება და განვითარება, მოსალოდნელ სტრუქტურულ ცვლილებებთან ადამიანური რესურსების დროულად მორგება, სამუშაო ძალაზე მოთხოვნა-მიწოდებას შორის ოპტიმალური თანაფარდობის დაცვა, ეკონომიკური დაცემის პერიოდში დასაქმების სტაბილიზაცია, უმუშევრობის ზრდის შეჩერება და ა.შ.;
- სტიქიურად განვითარებადი შრომის ბაზარი ვერ უზრუნველყოფს დასაქმების სფეროში სოციალური სამართლიანობის პრინციპების დაცვას, სამუშაოს მაძიებელთათვის დასაქმების თანაბარი შესაძლებლობების შექმნას, განსაკუთრებით საზოგადოების იმ ჯგუფებისათვის, რომლებიც შრომის ბაზარზე ნაკლებად კონკურენტუნარიანი არიან და სახელმწიფოს მხრიდან გარკვეულ მხარდაჭერას საჭიროებენ;
- შრომის ბაზარი თავისთავად ვერ არეგულირებს სოციალურად დასაშვებ დონეზე უმუშევრობის დონის შენარჩუნებას, არ გააჩნია მოქალაქეთა შრომის უფლებების თანაბარი რეალიზაციის მექანიზმი და ვერ უზრუნველყოფს უმუშევართა სოციალურ დაცვას.

აღნიშნულ ამოცანათა გადაჭრა შესაძლებელია მხოლოდ შრომისა და დასაქმების სფეროში მიზანმიმართული სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავებითა და გატარებით. ამ პოლიტიკის საბოლოო მიზანია შრომის ბაზრის ეფექტური ფუნქციონირების, ქვეყნის ეკონომიკური და სოციალური განვითარების ხელშეწყობა.

კვლევები ადასტურებს, რომ საქართველოში საბაზრო ეკონომიკის ადეკვატური შრომის ბაზარი ჯერ კიდევ ფორმირების სტადიაშია და ამ პროცესში ბევრი პრობლემა და გამოწვევა არსებობს. ამ პრობლემათა შორის განსაკუთრებით აქტუალურია სამუშაო ძალაზე მოთხოვნასა და მიწოდებას შორის მკვეთრი დისბალანსი, უმუშევრობის მაღალი დონე და სამუშაო ძალის დაბალი ღირებულება.

შრომის სფეროში ეფექტური სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავებისათვის აუცილებელია ბაზარზე არსებული სიტუაციის, მიმდინარე და მოსალოდნელი ტენდენციების, უმუშევრობის განმეპირობებელი მიზეზების სისტემატური კვლევა. ასეთი კვლევები საქართველოში სახელმწიფოს დონეზე¹, სამწუხაროდ, არ ტარდება. ცალკეული კვლევები კი არ იძლევა სიტუაციის კომპლექსური შეფასებისა და მოსალოდნელი ცვლილებების პროგნოზირების შესაძლებლობას როგორც ქვეყნის, ისე რეგიონულ და სექტორულ დონეზე.

2007-2010 წლებში მიგრაციის საერთაშორისო ორგანიზაციის (IOM) მიერ განხორციელებული კვლევები² ამ ვაკუუმის შევსების გარკვეული მცდელობაა. აღნიშნულ კვლევებში განსაკუთრებული აქცენტი კეთდებოდა სამუშაო ძალაზე მოთხოვნის შესწავლაზე, რადგან ასეთი ინფორმაცია აუცილებელია პროფესიული სწავლების პროგრამების დაგეგმვა-რეალიზაციისათვის, რაც, თავის მხრივ, სამუშაო ძალაზე მოთხოვნა-მიწოდების დაბალანსების ძირითადი ბერკეტია.

წინამდებარე ანგარიშში ასახულია IOM-ის მიერ 2010 წლის ივნის-ივლისში ორგანიზებული სპეციალური კვლევის შედეგები, რომელიც USAID-ის პროექტის - „სამუშაოს მაძიებელთა კონსულტირება და დასაქმება“ - ფარგლებში ჩატარდა.

კვლევის ძირითადი მიზანი იყო საქართველოში სამუშაო ძალაზე მიმდინარე და პერსპექტიული მოთხოვნის შესწავლა ეკონომიკური საქმიანობის სფეროებისა და რეგიონების მიხედვით, აგრეთვე, იმ

¹ შინამეურნეობების კვლევის ბაზაზე დაყრდნობით ქვეყნდება მხოლოდ ზოგადი სტატისტიკური მაჩვენებლები მოსახლეობის ეკონომიკური აქტიურობის, დასაქმებისა და უმუშევრობის შესახებ.

² იხ. www.iom.ge

ფაქტორების კვლევა, რომლებიც გავლენას ახდენენ ბიზნესის განვითარებასა და სამუშაო ადგილების შექმნაზე.

კვლევის ჩასატარებლად შემუშავებული იქნა სამი ფორმის კითხვარი: კითხვარი №1 გათვალისწინებული იყო სამეწარმეო სუბიექტების (დამსაქმებლების) გამოსაკითხად; კითხვარი №2 – სახელმწიფო დაწესებულებებისა და არასამთავრობო ორგანიზაციების ხელმძღვანელთა გამოსაკითხად; კითხვარი №3 – სოფლის რწმუნებულებისა და ფერმერების გამოსაკითხად.

სამეწარმეო სუბიექტების შესარჩევად თავდაპირველად გამოყენებული იქნა სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის მიერ მოწოდებული მოქმედი საწარმოების ნუსხა (2010 წლის 1 აპრილის მდგომარეობით), რომელიც კვლევის პროცესში არსებითად დაზუსტდა.³ ფაქტობრივად ფუნქციონირებად *საწარმოთა შერჩევისას* გამოყენებული იქნა შემდეგი მიდგომა:

- *მოქმედი მსხვილი და საშუალო ზომის საწარმოები სრულად იქნა გამოკითხული* (იმ საწარმოთა გამოკლებით, რომელთა ხელმძღვანელებმაც უარი განაცხადეს კვლევაში მონაწილეობაზე, ანდა რომლებთან კვლევის პროცესში დაკავშირებაც შეუძლებელი იყო);
- *მოქმედი მცირე ზომის საწარმოები გამოიკითხა შერჩევის მეთოდით.* შერჩევის კრიტერიუმები იყო საქმიანობის სფერო (კვლევას უნდა მოეცვა ეკონომიკური საქმიანობის ყველა სფერო) და დაქირავებით მომუშავეთა რაოდენობა (არანაკლებ 2 დაქირავებით მომუშავისა).

გარდა ამისა, კვლევის ფარგლებში ჩატარდა *ქალაქებისა და რაიონების მმართველობისა და თვითმმართველობის, რაიონებში მოქმედი დონორი და საფინანსო ორგანიზაციების* (რომლებიც რეგიონებში ეკონომიკური განვითარების მხარდამჭერ პროექტებს ახორციელებენ) წარმომადგენელთა ანკეტური გამოკითხვა. სოფლის რწმუნებულების გარდა, სოფლის მეურნეობაში არსებული პრობლემების შესასწავლად *გამოკითხული იქნა ფერმერთა ნაწილიც.*

³ მოქმედ საწარმოთა ნუსხაში ასახული საწარმოების მნიშვნელოვანი ნაწილი ფაქტობრივად აღარ არსებობდა და ამიტომ არ შეტანილა რეალურად ფუნქციონირებადი საწარმოების ნუსხაში.

კვლევის ჩასატარებლად რეგიონებში შეირჩნენ ადგილობრივი ინტერვიუერები. კვლევითი სამუშაოების დაწყებამდე მათ ჩაუტარდათ სპეციალური ტრენინგები და დეტალური ინსტრუქტაჟი.

კვლევამ მოიცვა საქართველოს მთელი ტერიტორია და ეკონომიკური საქმიანობის ყველა სფერო. *ინტერვიუ-ანკეტირების მეთოდით* გამოიკითხა 4 512 რესპონდენტი. არასრულად შევსებული კითხვარების გამორიცხვის შემდეგ საბოლოოდ დამუშავდა 4 483 რესპონდენტის პასუხები. აქედან 3 484 იყო ბიზნეს-სუბიექტი, 437 – სახელმწიფო საწარმოსა და ორგანიზაციის ხელმძღვანელი, 562 – ადგილობრივი მმართველობისა და თვითმმართველობის ორგანოების, რაიონებში მოქმედი დონორი და საფინანსო ორგანიზაციების წარმომადგენელი და ფერმერი.

კვლევის შედეგები კომპიუტერული წესით დამუშავდა. კომპიუტერში მონაცემთა შეყვანა, შესაბამისი ბაზის ფორმირება, შეწონვა და აგრეგირება განხორციელდა **MS ACCESS™**-ში. გამოსავალი ინფორმაცია მომზადდა **MS EXCEL™**-ში, საბოლოო ცხრილები - **MS WORD™**-ში.

კვლევის მეთოდურ და ორგანიზაციულ მომზადებას, მიმდინარეობის მონიტორინგს, კვლევის შედეგების დამუშავებას ხელმძღვანელობდა მიგრაციის საერთაშორისო ორგანიზაციის კონსულტაციისა და დასაქმების ცენტრის (JCP) კოორდინატორი, ეკონომიკურ მეცნიერებათა დოქტორი ციური ანთაძე. მასვე ეკუთვნის წინამდებარე ანგარიშის ტექსტიც.

ანგარიშის მომზადებისას გამოყენებული იქნა როგორც ჩატარებული კვლევის შედეგები, ისე საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის, საქართველოს მთავრობის, ასევე, სხვა სპეციალური კვლევების მასალები.

1. საქართველოს შრომის ბაზრის ძირითადი მახასიათებლები

შრომის ბაზარი საბაზრო ეკონომიკის უმნიშვნელოვანესი კომპონენტია. მისი ძირითადი ფუნქციაა შესაბამისი ადამიანური რესურსებით წარმოებისა და მომსახურების სფეროების უზრუნველყოფა. შრომის ბაზრის გამართულ ფუნქციონირებაზე მნიშვნელოვნად არის დამოკიდებული როგორც ქვეყნის შრომითი და ეკონომიკური პოტენციალის გამოყენების ხარისხი, ისე მოსახლეობის ცხოვრების დონე და სოციალური კმაყოფილება.

შრომის ბაზრის ფუნქციონირებაც, თავის მხრივ, მრავალ ფაქტორზეა დამოკიდებული. ეს ფაქტორები განსხვავებული ხასიათისაა (დემოგრაფიული, ეკონომიკური, სოციალური, საკანონმდებლო, ორგანიზაციული, ინსტიტუციონალური). შრომის ბაზარზე მათი გადაკვეთით გარკვეულწილად ქვეყანაში არსებული ვითარება ფოკუსირდება.

საქართველოს შრომის ბაზარი თანამედროვე ეტაპზე ხასიათდება მთელი რიგი თავისებურებებით, რომელთაგან ძირითადია:

- *მოსახლეობის დასაქმების დაბალი და უმუშევრობის მაღალი დონეები;*
- *მოქმედების შეზღუდული არეალი;*
- *„მეორადი შრომის ბაზრის“ დომინირება „პირველად ბაზარზე“;*
- *უმუშევრებში ახალგაზრდებისა და უმაღლესი განათლების მქონე პირების მაღალი ხვედრითი წონა;*
- *სამუშაო ძალის დაბალი ღირებულება;*
- *შრომით ურთიერთობებზე სახელმწიფო კონტროლის არარსებობა;*
- *განუვითარებელი ინფრასტრუქტურა;*
- *შრომის ბაზრის ნაკლები ელასტიურობა;*
- *“ხანგრძლივად” უმუშევართა მაღალი წილი;*
- *სამუშაო ძალის დაბალი პროფესიული მობილურობა;*
- *სამუშაო ძალაზე მოთხოვნასა და მიწოდებას შორის მკვეთრი დისბალანსი.*

საქართველოს შრომის ბაზრის პირველი ძირითადი მახასიათებელია *მოსახლეობის დასაქმების დაბალი დონე*, რაც ქვეყნის ეკონომიკური განუვითარებლობითა და სამუშაო ადგილების სიმცირით არის განპირობებული.

1990-იანი წლების ეკონომიკური კოლაფსის შედეგად საქართველოში 1990-1998 წლებში წარმოებული მთლიანი შიდა პროდუქტის მოცულობა 8-ჯერ და მეტად შემცირდა.⁴ 1999-2003 წლებში მშპ-ს წარმოების ზრდის ტემპმა წელიწადში საშუალოდ 3-4% შეადგინა, რაც გაჩანაგებული ეკონომიკის აღორძინებისათვის საკმარისი ნამდვილად არ იყო. „ვარდების რევოლუციის“ შემდგომ პერიოდში (2004-2007 წწ.) განხორციელებული რეფორმების, ეკონომიკური გარემოს გაჯანსაღების მიზნით გატარებული ღონისძიებების (საგადასახადო კოდექსის სრულყოფა, გადასახადების შემცირება, ბიზნესის დაწყებისათვის პირობების სრულყოფა, კორუფციასთან ბრძოლა, პრივატიზაციის პროცესის დაჩქარება და ა.შ.) შედეგად მნიშვნელოვნად დაჩქარდა მშპ-ს წარმოების ზრდის ტემპი (საშუალოდ 9,3%). მაგრამ 2008 წლის აგვისტოს საომარი მოქმედებებისა და მოგვიანებით განვითარებული მსოფლიო ეკონომიკური კრიზისის შედეგად, ქვეყანაში არსებული ეკონომიკური ვითარება კვლავ გაუარესდა: 2008 წელს მშპ-ის მატების ტემპმა, წინა წელთან შედარებით, 2,2% შეადგინა, ხოლო 2009 წელს 2008 წელთან შედარებით 5,9%-ით შემცირდა⁵. 2010 წლის პირველ ნახევარში დაფიქსირდა ეკონომიკის გამოცოცხლების ტენდენცია, რაც მომავლისადმი ოპტიმისტური განწყობის საფუძველს იძლევა.

2009 წლის მდგომარეობით საქართველოს მშპ ერთ სულ მოსახლეზე 2450 აშშ დოლარს შეადგენდა.⁶ ამ მაჩვენებლის მიხედვით საქართველო ჩამორჩება არა მარტო ეკონომიკურად განვითარებულ ქვეყნებს, არამედ პოსტსაბჭოთა ქვეყნების უმეტესობასაც (უზბეკეთის, ყირგიზეთისა და ტაჯიკეთის გარდა)⁷.

ეკონომიკური განვითარების დონე და ტენდენციები უშუალოდ აისახება სამუშაო ადგილების რაოდენობის ცვლილებასა და მოსახლეობის დასაქმებაზე. ოფიციალური სტატისტიკური მონაცემებით, 1990-2000 წლებში ქვეყანაში დასაქმებულთა რაოდენობა 1 მლნ 14 ათასი კაცით შემცირდა⁸. შამწუხაროდ, ეკონომიკის პერიოდულ გამოცოცხლებასა და განვითარების ტემპების დაჩქარებას თან არ ახლდა სამუშაო ადგილების საერთო

⁴ საქართველოს სტატისტიკური წელიწადეული - 2001. თბილისი, 2002, გვ. 26-27.

⁵ http://geostat.ge/?action=page&p_id=118&lang=geo

⁶ http://geostat.ge/?action=page&p_id=118&lang=geo

⁷ UNDP. Human Development Reports. 2009. გვ. 196-198.

⁸ საქართველოს სტატისტიკური წელიწადეული - 2001. თბილისი, 2002, გვ. 50.

რაოდენობის მატება, რადგან გარკვეულ სფეროებში სამუშაო ადგილების შექმნის პარალელურად მიმდინარეობდა სხვა სფეროებში (განსაკუთრებით, სახელმწიფო სექტორში) დასაქმებულთა რაოდენობის შემცირება. აღსანიშნავია, რომ სამუშაო ადგილების რაოდენობის კლება ბოლო წლებშიც საკმაოდ ინტენსიურია: 2007 წელს იგი 43 ათასი ერთეულით შემცირდა, ხოლო 2008 წელს – 102,4 ათასი ერთეულით. შესაბამისად, 2008 წელს უმუშევრობის მაჩვენებელი 3,2 პროცენტული პუნქტით გაიზარდა და ეკონომიკურად აქტიური მოსახლეობის 16,5% შეადგინა. 2009 წელსაც უმუშევრობამ თითქმის 20 ათასი კაცით მოიმატა და 16,9%-ს მიაღწია (იხ. ცხრილი 1.1).

ცხრილი 1.1. 15 წლის და უფროსი ასაკის მოსახლეობის ბანაწილება ეკონომიკური აქტიურობის მიხედვით, 1998–2009, ათასი კაცი

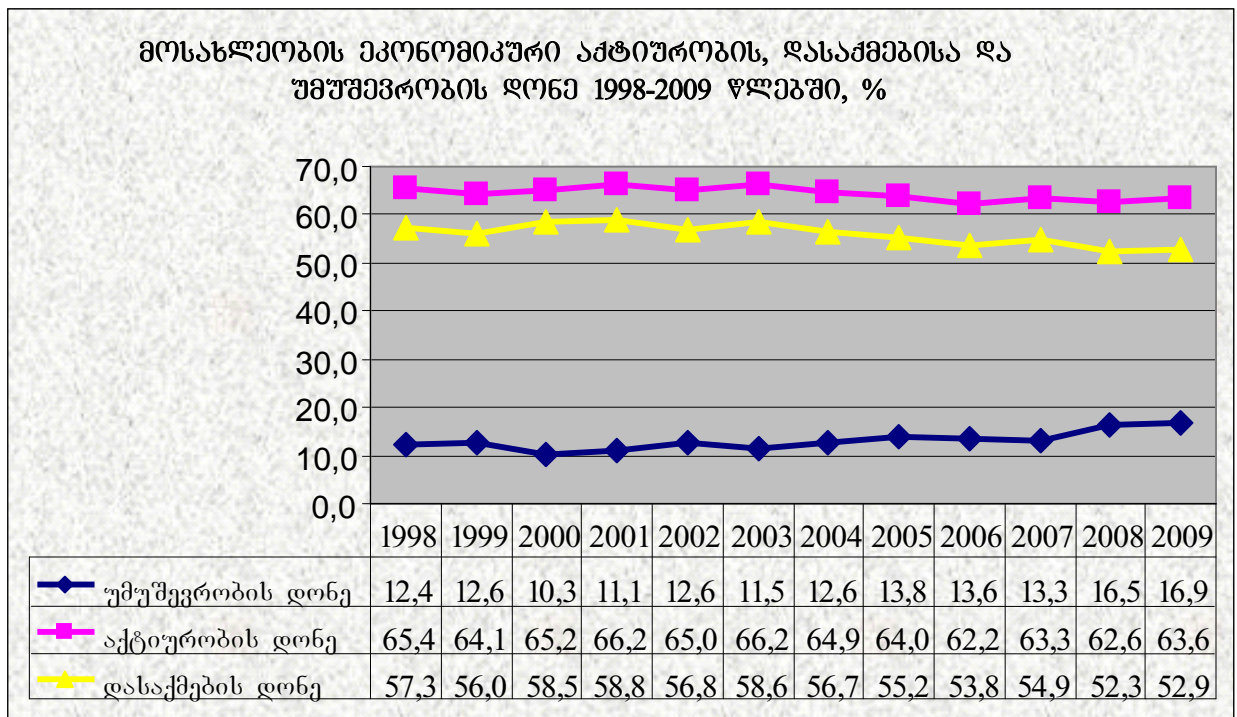
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
სულ აქტიური მოსახლეობა (სამუშაო ძალა)	2050,8	2041,0	2023,9	2021,8	1965,3	1917,8	1991,8
დასაქმებული	1814,9	1783,3	1744,6	1747,3	1704,3	1601,9	1656,1
დაქირავებული	618,5	600,9	600,5	603,9	625,4	572,4	596,0
თვითდასაქმებული	1195,2	1180,8	1143,3	1141,6	1078,8	1028,5	1059,0
გაურკვეველი	1,3	1,6	0,8	1,8	0,1	1,1	1,2
უმუშევარი	235,9	257,6	279,3	274,5	261,0	315,8	335,6
მოსახლეობა სამუშაო ძალის გარეშ	1048,4	1105,9	1136,1	1228,0	1138,6	1145,2	1139,3
უმუშევრობის დონე (%)	11,5	12,6	13,8	13,6	13,3	16,5	16,9
აქტიურობის დონე (%)	66,2	64,9	64,0	62,2	63,3	62,6	63,6
დასაქმების დონე (%)	58,6	56,7	55,2	53,8	54,9	52,3	52,9

წყარო: საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური.

დასაქმების შეზღუდული შესაძლებლობების გამო **უმუშევრობა თანამედროვე საქართველოს ყველაზე მწვავე სოციალურ-ეკონომიკურ პრობლემად რჩება**. უმუშევრობის ზრდის პარალელურად მცირდება მოსახლეობის ეკონომიკური აქტიურობისა და დასაქმების დონე (იხ. დიაგრამა 1). უკანასკნელ წლებში საქართველოს მოსახლეობის ეკონომიკური აქტიურობის შემცირება აიხსნება როგორც ე.წ. „ხელჩაქნეული უმუშევრების“ რაოდენობის ზრდით, ისე საქართველოს მოსახლეობის ასაკობრივ სტრუქტურაში მიმდინარე ცვლილებებით. კერძოდ, სულ უფრო მცირდება სამუშაო ასაკში შემსვლელთა რაოდენობა და იზრდება საპენსიო ასაკის

მოსახლეობის რიცხოვნობა, რის შედეგადაც კლებულობს ეკონომიკურად აქტიური მოსახლეობის (სამუშაო ძალის) ოდენობა. თეორიის დონეზე ეს შეიძლება განხილული იქნეს შრომის ბაზარზე სამუშაო ძალის სიჭარბისა და უმუშევრობის შემცირების ერთ-ერთ ხელშემწყობ ფაქტორად, მაგრამ მოსახლეობის მძიმე სოციალური მდგომარეობის გათვალისწინებით ეს გარემოება სინამდვილეში კიდევ უფრო ზრდის დასაქმებულთა ეკონომიკურ დატვირთვას და ნეგატიურად აისახება მოსახლეობის ცხოვრების დონეზე, მით უფრო იმ პირობებში, როცა ქვეყანაში არ არის ჩამოყალიბებული სოციალური დაზღვევის ეფექტური სისტემა და დასაქმების სფეროშიც მძიმე ვითარებაა.

დიაგრამა 1

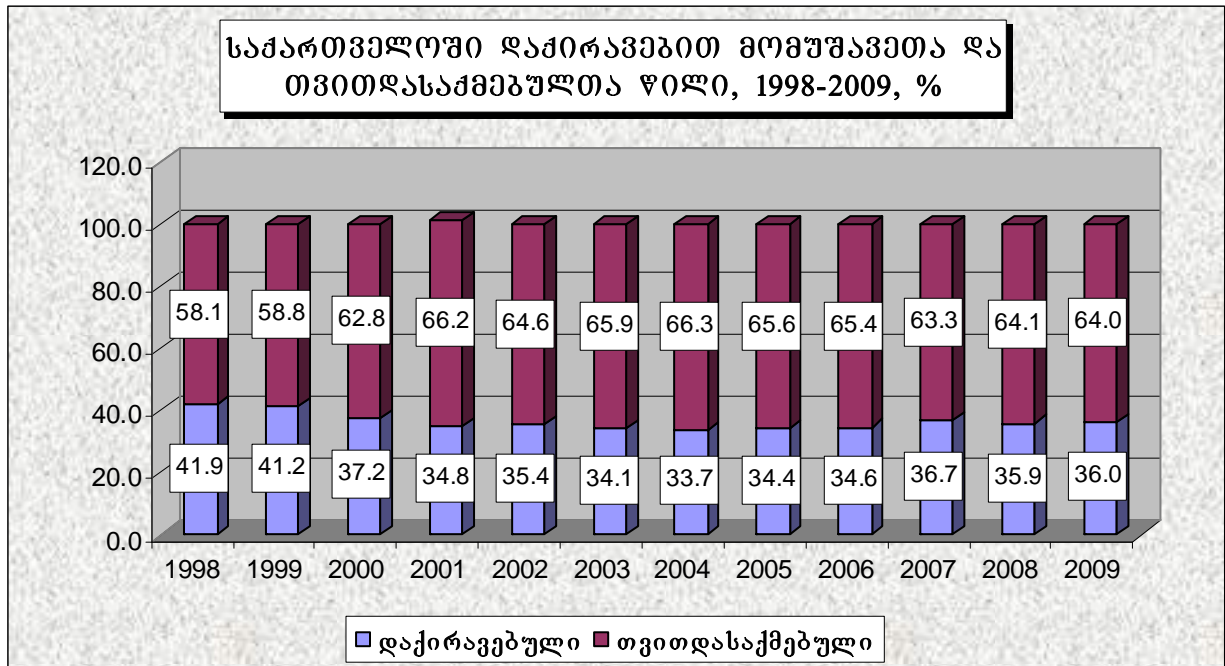

წყარო: საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური.

საქართველოს თანამედროვე შრომის ბაზრის ერთ-ერთი ძირითადი დამახასიათებელი ნიშანია *მოქმედების შეზღუდული არეალი*, რაც იმაში გამოიხატება, რომ შრომის ბაზარზე მცირეა საბაზრო მექანიზმებით შრომითი ურთიერთობების რეგულირების სეგმენტი. კერძოდ, ეს არის სეგმენტი, სადაც დაქირავებული შრომა გამოიყენება. საქართველოში დაქირავებით მომუშავეთა წილი დასაქმებულთა საერთო რაოდენობაში შემაშფოთებლად მცირეა და წლების განმავლობაში არ ფიქსირდება გაუმჯობესების ტენდენცია (იხ. დიაგრამა 2). ოფიციალური სტატისტიკით,

2009 წელს დაქირავებით მომუშავეთა რაოდენობა 596 ათას კაცს ანუ დასაქმებულთა საერთო რაოდენობის 36%-ს შეადგენდა, ხოლო თვითდასაქმებულებისა – 1059 ათას კაცს ანუ დასაქმებულთა 64%-ს. ამასთან, დაქირავებით მომუშავეთა თითქმის 2/3 სახელმწიფო (ძირითადად საჯარო) სექტორზე მოდის. ამ სექტორში კი შრომითი ურთიერთობები მკაცრად რეგლამენტირებულია და საბაზრო ბერკეტები ნაკლებად გამოიყენება.

დიაგრამა 2

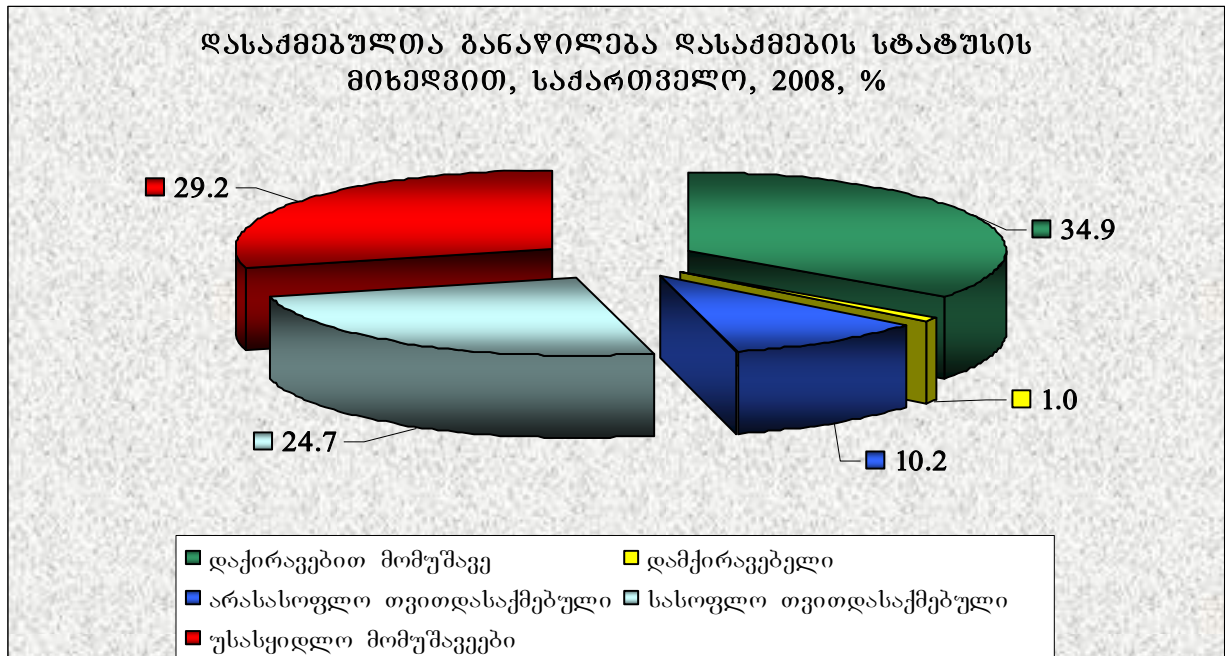

წყარო: საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური.

დასაქმების სტატუსის დასაქმებულთა განაწილების ქვემოთ მოყვანილი დიაგრამა №3 ნათლად ასახავს საქართველოს შრომის ბაზარზე არსებულ მძიმე ვითარებას და იმ ფაქტს, რომ ქვეყანაში სამეწარმეო სექტორი განუვითარებელია. ამასთან, მომუშავეთა გარკვეული კატეგორიების ხარჯზე ხელოვნურად არის გაზრდილი დასაქმებულთა რაოდენობა. კერძოდ, ოფიციალური სტატისტიკური მონაცემებით, მომუშავეთა საერთო რაოდენობის 29,2% საოჯახო მეურნეობაში უსასყიდლოდ მომუშავე ან ნათესავისათვის უსასყიდლოდ დამხმარე პირებზე მოდის. სპეციალისტთა შეფასებით, დამატებითი კრიტერიუმების (მაგალითად, ნამუშევარი დრო, დასაქმებიდან მიღებული სარგებელი და სხვ.) გარეშე, მათი მიკუთვნება დასაქმებულებისადმი საკამათოა. ოფიციალური სტატისტიკით, დასაქმებულთაგან ყოველი მე-4 სოფლად თვითდასაქმებულია, ხოლო ყოველი მე-10 – არასასოფლო თვითდასაქმებით (ძირითადად ვაჭრობით) ირჩენს თავს.

დამსაქმებლებზე მოდის დასაქმებულთა საერთო რაოდენობის მხოლოდ 1%, რაც საქართველოში მეწარმეთა ფენის განუვითარებლობაზე, ბიზნესის მცირე ზომისა და დაბალ რენტაბელურობაზე მიანიშნებს.

დიაგრამა 3

წყარო: საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური.

შენიშვნა: სტატისტიკის ეროვნული სამსახური 2008 წლის შემდგომ პერიოდზე ასეთ მონაცემებს აღარ აქვეყნებს.

დასაქმებულთა სტრუქტურის არარაციონალურობას ადასტურებს ეკონომიკური საქმიანობის სახეობების მიხედვით დასაქმებულთა განაწილების პროპორციებიც, კერძოდ, ის ფაქტი, რომ საქართველოში მომუშავეთა საერთო რაოდენობის ნახევარზე მეტი სოფლის მეურნეობაშია თავმოყრილი (იხ. ცხრილი 12). სოფლად დასაქმება თითქმის მთლიანად თვითდასაქმების სახით არის წარმოდგენილი და ხასიათდება არაფორმალური, არასრული და დაბალრენტაბელური საქმიანობით.

ცხრილი 12. დასაქმებულთა განაწილება ეკონომიკური საქმიანობის სახეობის მიხედვით 2004-2007 წლებში (პროცენტობით ჯამთან)

	2004	2005	2006	2007
სოფლის მეურნეობა, ნადირობა და სატყეო მეურნეობა	54,0	54,3	55,3	53,4
თევზჭერა, მეთევზეობა	0,0	0,0	0,0	0,0
სამთომშობვებითი მრეწველობა	0,2	0,3	0,2	0,3
გადამამუშავებელი მრეწველობა	5,1	5,1	4,7	4,9
ელექტროენერჯის, აირისა და წყლის წარმოება და	1,2	1,3	1,1	1,1

განაწილება				
მშენებლობა	2,4	2,5	3,1	4,2
ვაჭრობა; ავტომობილების, საყოფაცხოვრებო ნაწარმისა და პირადი მოხმარების საგნების რემონტი	11,0	10,8	9,6	9,9
სასტუმროები და რესტორნები	1,1	0,9	1,0	1,1
ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა	4,2	4,0	4,5	4,2
საფინანსო საქმიანობა	0,7	0,8	0,8	1,0
ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომსახურებლისათვის მომსახურების გაწევა	1,6	1,5	1,5	2,0
სახელმწიფო მმართველობა	4,9	4,7	4,5	3,8
განათლება	7,5	7,5	7,6	7,3
ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	3,1	3,3	3,0	3,5
კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურება	2,4	2,2	2,4	2,6
კერძო საშინაო მეურნეობა დაქირავებული მომსახურებით	0,5	0,5	0,7	0,7
ექსტერიტორიული ორგანიზაციების საქმიანობა	0,2	0,2	0,1	0,2
სულ	100	100	100	100

წყარო: საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური.

შენიშვნა: სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის მიერ 2007 წლის შემდგომი პერიოდისათვის აღნიშნული მონაცემი აღარ ქვეყნდება.

სოფლად მცხოვრებთათვის საკუთარ მიწის ნაკვეთებზე საქმიანობა არსებითად თვითგადარჩენასა და საკუთარი მოთხოვნილებების დაკმაყოფილებაზეა ორიენტირებული: სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის მონაცემებით, სასოფლო-სამეურნეო პროდუქციის რეალიზაციიდან მიღებული შემოსავლების წილი შინამეურნეობის ფულად შემოსავლებში 6-7%-ს შეადგენს.⁹ ამასთან, ისეთი პრობლემების გადაუჭრელობის გამო, როგორცაა სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის ნაკლებობა და ხელმიუწვდომლობა, მინერალური სასუქებისა და შხამ-ქიმიკატების უხარისხობა და სიძვირე, სარწყავი სისტემის განუვითარებლობა, სათესლე მასალების დაბალი ხარისხი, აგროტექნიკის არცოდნა და ა.შ, წლიდან წლამდე კლებულობს

⁹ იხ. სტატისტიკური კრებული: საქართველოს სოფლის მეურნეობა 2008. თბილისი, 2009, გვ. 20.

დამუშავებული მიწის ფართობები და მცირდება საშუალო მოსავლიანობა¹⁰, რაც ნეგატიურად აისახება სოფლად დასაქმებულთა შემოსავლების დონეზე. ბოლო წლებში ხელისუფლებამ გაზარდა ძალისხმევა სოფლის მეურნეობის ინფრასტრუქტურის განვითარების მიმართულებით, თუმცა აღნიშნული პრობლემები კვლავ აქტუალურია.

დასაქმებულთა რაოდენობის მიხედვით, ეკონომიკური საქმიანობის სახეობებიდან მეორე ადგილზეა ვაჭრობა, რომელიც ძირითადად ბაზრობებისა და მცირე სავაჭრო ობიექტების სახით არის წარმოდგენილი. ეკონომიკური საქმიანობის ეს სფეროც შრომის მძიმე პირობებით, დაბალი რენტაბელობითა და დასაქმებულთა მცირე შემოსავლებით ხასიათდება. მომუშავეთა დაბალი ხელფასებით გამოირჩევა ასევე ის სფეროებიც, რომლებსაც მომუშავეთა რაოდენობისა და წილის მიხედვით საქართველოში მე-3 და მე-4 პოზიციები უკავიათ. ესენია განათლება და ჯანდაცვა (იხ. ცხრილი 1.3). შრომის ანაზღაურების შედარებით მაღალი დონეა საფინანსო საქმიანობის, სახელმწიფო მართვის, ელექტროენერჯის, აირისა და წყალ-მომარაგების სფეროებში, სადაც მომუშავეთა საერთო რაოდენობის მხოლოდ 6%-ია დასაქმებული. აღნიშნულიდან გამომდინარე, შეიძლება ითქვას, რომ **საქართველოში დომინირებს ე.წ. „მეორადი შრომის ბაზარი“** ისეთი დამახასიათებელი ნიშნებით, როგორცაა დაბალკვალიფიციური და არაკვალიფიციური სამუშაო ადგილები, შრომის მძიმე პირობები, სოციალური დაცვისა და გარანტიების დაბალი დონე, შრომის დაბალი ანაზღაურება, კარიერული წინსვლის შეზღუდული შესაძლებლობები და ა.შ. „პირველადი შრომის ბაზრის“ (მაღალკვალიფიციური კადრები, შრომის კარგი პირობები, მაღალი ხელფასი, სოციალური გარანტიები და დაცულობის მაღალი ხარისხი) არეალი კი შეზღუდულია და დიდ გავლენას ვერ ახდენს დასაქმების სფეროში არსებულ საერთო სიტუაციაზე.

ცხრილი 1.3. საშუალო თვიური ნომინალური ხელფასი ეკონომიკური საქმიანობის სახეობის მიხედვით, ლარი

ეკონომიკური საქმიანობის სახე	2004	2005	2006	2007	2008	2009
სოფლის მეურნეობა, ნადირობა და სატყეო მეურნეობა	67,8	127,6	146,1	184,4	296,1	351,5
სამთომშპოვებითი მრეწველობა	179,5	210,8	352,3	657,7	808,9	694,8

¹⁰ იხ. სტატისტიკური კრებულები: საქართველოს სოფლის მეურნეობა 2007; საქართველოს სოფლის მეურნეობა 2008.

გადამამუშავებელი მრეწველობა	183,8	212,1	260,5	357,7	510,5	496,5
ელექტროენერჯის, აირისა და წყლის წარმოება და განაწილება	259,2	341,5	398,2	533,8	738,3	775,8
მშენებლობა	264,5	296,4	391,0	494,5	597,3	716,8
ვაჭრობა; ავტომობილების, საყოფაცხოვრებო ნაწარმისა და პირადი მოხმარების საგნების რემონტი	107,9	173,6	246,4	355,5	510,6	548,0
სასტუმროები და რესტორნები	70,3	108,2	196,5	238,4	333,6	365,8
ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა	229,1	265,7	391,3	492,3	667,7	731,8
საფინანსო საქმიანობა	739,3	1049,2	779,0	1014,5	1343,5	1339,0
ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	125,5	210,8	284,2	405,8	540,1	650,0
სახელმწიფო მმართველობა	193,2	342,4	448,0	585,4	869,5	889,8
განათლება	88,7	92,5	122,1	153,0	243,7	270,8
ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	80,3	99,5	143,3	206,4	305,8	358,4
კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურება	123,5	113,4	175,6	260,6	408,7	401,1
სულ	156,8	204,2	277,9	368,1	534,9	572,5

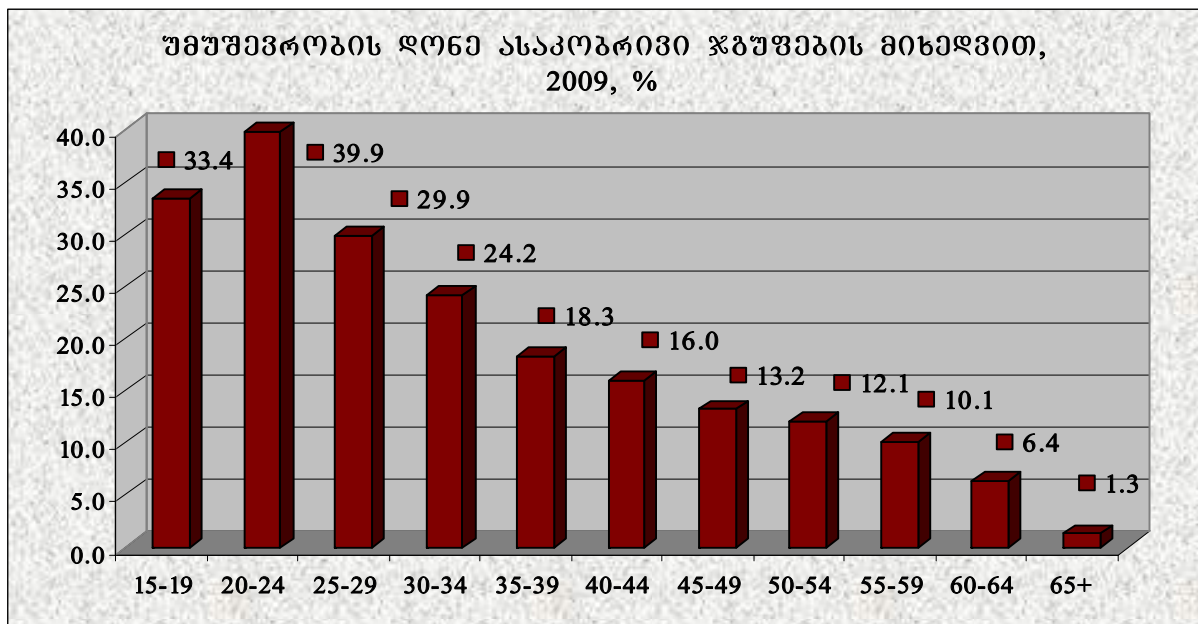
წყარო: საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური. სტატისტიკური კრებული: კვარტალური ბიულეტენი – II, 2010. გვ. 74-75.

აღნიშნული გარემოება და კიდევ ის ფაქტი, რომ საქართველოს მოსახლეობაში მაღალია უმაღლესი განათლების ცენზის მქონე პირების წილი (15 წელზე უფროსი ასაკის მოსახლეობის 22,4%-ს უმაღლესი განათლება გააჩნია), განაპირობებს შრომის ბაზრის კიდევ ერთ თავისებურებას, კერძოდ იმას, რომ **უმუშევრებს შორის დიდია უმაღლესი განათლების მქონე პირების წილი**. სტატისტიკური მონაცემებით, უმუშევართაგან თითქმის 40%-ს უმაღლესი განათლება აქვს¹¹. ეს აიხსნება როგორც სამუშაო ძალაზე მოთხოვნასა და მიწოდებას შორის დიდი დისბალანსით (უმაღლესი განათლების კადრების ჭარბწარმოებითა და სპეციალობით სამუშაოს შოვნის სირთულით), „პირველადი შრომის ბაზრის“ სეგმენტის შეზღუდულობით, ასევე უმაღლესი განათლების მქონე სამუშაოს მაძიებლების გაზრდილი მოთხოვნებით შრომის პირობებისადმი.

¹¹ სტატისტიკის დეპარტამენტი: სტატისტიკური კრებული „შრომის ბაზარი საქართველოში 2006“. თბილისი, 2007, გვ. 32.

რაც შეეხება *უმუშევართა ასაკობრივ სტრუქტურას*, მათ შორის ჭარბობენ 15-დან 30 წლამდე ასაკის პირები. უმუშევრობის დონე განსაკუთრებით მაღალია 20-24 წლის ახალგაზრდებს შორის (იხ. დიაგრამა 4). ეს ნაწილობრივ აიხსნება ახალგაზრდებისათვის დამახასიათებელი მაქსიმალიზმითა და შრომის პირობებისადმი გაზრდილი მოთხოვნებით, მაგრამ მთავარი მიზეზი მაინც სპეციალობით სამუშაოს პოვნის სირთულეა, რაც, თავის მხრივ, უკავშირდება უმაღლესი კვალიფიკაციის სპეციალისტების ჭარბწარმოებას, შრომის ბაზარზე მოთხოვნა-მიწოდების სტრუქტურულ და ხარისხობრივ დისბალანსს, შრომის მძიმე პირობებს. ასეთი დისბალანსი, რა თქმა უნდა, მაღალ ასაკობრივ ჯგუფებშიც გვხვდება, მაგრამ ოჯახზე ზრუნვის აუცილებლობიდან და სოციალური გაჭირვებიდან გამომდინარე, ასაკით უფროსები უფრო მეტ მობილურობას იჩენენ და, ახალგაზრდებისაგან განსხვავებით, მზად არიან იმუშაონ შედარებით დაბალკვალიფიციურ და არაკვალიფიციურ სამუშაოებზეც, თუნდაც მიზეზული ანაზღაურების ფასად.

დიაგრამა 4

წყარო: საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური.

სამუშაო ძალის დაბალი ფასი და შრომის მძიმე პირობები საქართველოს შრომის ბაზრის ერთ-ერთი მთავარი მახასიათებელია. 1990-იანი წლებიდან მოყოლებული, საქართველოსათვის უაღრესად აქტუალურია ე.წ. „ღარიბი დასაქმებულების“ პრობლემა, რაც დაბალ ხელფასებსა და თვითდასაქმებიდან მიღებული შემოსავლების სიმცირეს უკავშირდება. სტატისტიკის დეპარტამენტის მიერ 2006 წლის სექტემბერში ჩატარებული

სპეციალური კვლევის შედეგებით, საქართველოში დაქირავებით მომუშავეთა 1/3-ზე მეტს საარსებო მინიმუმზე ნაკლები ხელფასი ჰქონდა¹². 2004-2009 წლებში დაქირავებით მომუშავეთა საშუალო თვიური ნომინალური ხელფასი 156,8 ლარიდან 572,5 ლარამდე¹³ ანუ თითქმის 3,7-ჯერ გაიზარდა. მაგრამ საშუალო ხელფასის ასეთი ზრდის მიუხედავად, მომუშავეთა უმრავლესობისათვის შრომის ანაზღაურება საარსებო მინიმუმის არეალშია. ეს აიხსნება იმით, რომ საქართველოში ძალიან მაღალია ხელფასის დიფერენციაცია როგორც საქმიანობის სფეროების, ისე თანამდებობების მიხედვით. მაგალითად, 2009 წლის მდგომარეობით, საფინანსო სექტორში მომუშავეთა საშუალო ხელფასი თითქმის 5-ჯერ აღემატებოდა განათლების სფეროში დასაქმებულთა ხელფასს, 3,7-ჯერ – ჯანდაცვის სფეროში მომუშავეთა ხელფასს¹⁴. გარდა ამისა, ინფლაციური პროცესები მნიშვნელოვნად ამცირებს მომუშავეთა რეალურ ხელფასს, რაც დაბალშემოსავლიანი კატეგორიებისათვის განსაკუთრებით მტკივნეულია.

საქართველოში 2006 წელს მიღებული „შრომის კოდექსით“ მნიშვნელოვნად გამარტივდა სამუშაოდან გათავისუფლების პროცედურები და შემცირდა (ფაქტობრივად გაუქმდა) სახელმწიფო კონტროლი შრომის უსაფრთხო პირობებზე, სამუშაო დროის ხანგრძლივობაზე, მომუშავეთა შრომითი უფლებების დაცვაზე. ასეთი პოლიტიკის მიზანი იყო ქვეყანაში უცხოელი ბიზნესმენებისათვის მიმზიდველი გარემოს შექმნა, თუმცა რეალობაში ამ ნაბიჯმა განაპირობა ადგილობრივი დამსაქმებლების მიერ მომუშავეთა უფლებების მასობრივი შელახვა, სახელფასო განაკვეთების შემცირება, სამუშაო დროის ხანგრძლივობის მნიშვნელოვანი გაზრდა (6- და 7-დღიანი სამუშაო კვირა და 12-14-საათიანი სამუშაო დღე თითქმის ნორმადაა ქცეული), შრომის უსაფრთხოების ნორმების არარსებობა/დაუცველობა, ხელფასების გაუცემლობა ანდა დაგვიანებით გაცემა (კერძო სექტორში) და ა.შ. *შრომითი ურთიერთობების ჭარბი ლიბერალიზაცია და სახელმწიფოს მხრიდან რეგულირების არარსებობა (რაც ნაყოფიერ ნიადაგს ქმნის მომუშავეთა დისკრიმინაციისათვის) შეიძლება საქართველოს შრომის ბაზრის ერთ-ერთ ძირითად მახასიათებლად გამოიყოს.*

¹² წყარო: სტატისტიკური კრებული: საქართველოს შრომის ბაზარი – 2006. გვ. 72.

¹³ წყარო: სტატისტიკური კრებული: კვარტალური ბიულეტენი – 2010, II კვარტალი. გვ. 74.

¹⁴ იქვე, გვ. 74-75.

შრომის ბაზრის *ინფრასტრუქტურის განუვითარებლობის* ის ხარისხი, რაც საქართველოშია, შეიძლება მის ექსკლუზიურ თავისებურებად დასახელდეს. ასეთი შეფასების საფუძველს იძლევა შემდეგი გარემოებები: 2006 წლიდან საქართველოში არ არსებობს დასაქმების სახელმწიფო პოლიტიკის საკანონმდებლო ბაზა, არ ხორციელდება დასაქმების ხელშეწყობის სპეციალური მიზნობრივი სახელმწიფო პროგრამები¹⁵; არ არსებობს უმუშევართა სოციალური დაცვის სისტემა; გაუქმდა დასაქმების სახელმწიფო სამსახური და შრომის სახელმწიფო ინსპექცია; განუვითარებელია პროფესიული სწავლებისა და ზრდასრულთა პროფესიული მომზადება/გადამზადების როგორც სახელმწიფო, ისე კერძო სისტემა; შემდგომ განვითარებას საჭიროებს პროფესიული ორიენტაციის, კონსულტაციისა და კარიერის დაგეგმვის სისტემა; არ არსებობს შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა და სხვა მაღალი სოციალური რისკების მქონე ჯგუფების დასაქმების ხელშეწყობის მექანიზმი და ა.შ. ასეთ პირობებში შეუძლებელია საუბარი სამუშაო ძალის მაღალ მობილურობასა და შრომის ბაზრის ეფექტურ ფუნქციონირებაზე.

ხანგრძლივი ეკონომიკური სტაგნაციის, სახელმწიფოს მხრიდან დასაქმების სტიმულირების არარსებობის, შრომის ბაზრის ინფრასტრუქტურის განუვითარებლობის შედეგად *საქართველოში უმუშევრობამ ე.წ. „ხანგრძლივი უმუშევრობის“ ფორმა შეიძინა*: უმუშევართა საერთო რაოდენობის თითქმის 2/3 ხანგრძლივად (1 წელზე მეტი პერიოდით) უმუშევარია. ხანგრძლივად უმუშევრების შრომის ბაზარზე დაბრუნება და მათი კონკურენტუნარიანობის გაზრდა დამატებით ძალისხმევასა და ფინანსებს საჭიროებს სახელმწიფოსა და დამსაქმებლების მხრიდან. როგორც აღინიშნა, უმუშევართა გადამზადების მიზნობრივი სახელმწიფო პროგრამები გაუქმებულია, ხოლო დამსაქმებელთა წლიური დანახარჯები მომუშავეთა პროფესიულ სწავლებაზე, ერთ მუშაკზე გაანგარიშებით, წელიწადში 4-5 ლარია.¹⁶

¹⁵ 2006-2007 წლებში განხორციელებულ „სამუშაო ადგილზე პროფესიული სწავლების“ სახელმწიფო პროგრამებს რეალურად არაფერი საერთო არ ჰქონდათ დასაქმების ხელშეწყობასთან. რა თქმა უნდა, ეკონომიკის ამა თუ იმ სექტორის (მაგალითად, ინფრასტრუქტურა, ტურიზმი) განვითარების მხარდაჭერა დადებითად აისახება მოსახლეობის დასაქმებაზეც, მაგრამ, როგორც ცნობილია, დასაქმების სახელმწიფო პოლიტიკა ახალი სამუშაო ადგილების შესაქმნელად სპეციალური მასტიმულირებელი ღონისძიებების შემუშავება/განხორციელებას გულისხმობს.

¹⁶ სტატისტიკური წელიწადეული 2007. თბილისი, 2008, გვ. 55.

შრომის ბაზრის ეფექტური ფუნქციონირება წარმოუდგენელია მისი *ელასტიურობისა და ცვლილებებზე სწრაფი რეაგირების* გარეშე. უნდა არსებობდეს ინფორმაცია ეკონომიკასა და დასაქმების სფეროში მოსალოდნელი ცვლილებების შესახებ და სახელმწიფოში უნდა იყოს სპეციალური ორგანო, რომელიც დაგეგმავდა და განახორციელებდა შრომის ბაზრის მიმდინარე და პერსპექტიულ მოთხოვნებზე რეაგირების ღონისძიებებს. შამწუხაროდ, საქართველოში არ ხდება სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების არათუ ხანგრძლივი, არამედ ერთწლიანი გეგმა-პროგნოზებს შემუშავება; ფაქტობრივად არ არსებობს შრომისა და დასაქმების საკითხებზე მომუშავე სახელმწიფო დაწესებულება¹⁷, არ არის ჩამოყალიბებული შრომის ბაზრის კვლევის სახელმწიფო სისტემა. შესაბამისად, არ არსებობს წინაპირობები იმისათვის, რომ საქართველოს შრომის ბაზარი იყოს ელასტიური და მოქნილი.

შრომის ბაზრის დაბალელასტიურობას ემატება ის გარემოებაც, რომ საქართველოში შედარებით *დაბალია სამუშაო ძალის პროფესიული მობილურობა*. სახელმწიფოს შესაბამისი პოლიტიკის არარსებობის გარდა, ამას განაპირობებს ის გარემოებაც, რომ ქვეყანაში ჩამოყალიბებულ-განუვითარებელია ზრდასრულთა განათლების ქმედუნარიანი სისტემა. ცალკეული საერთაშორისო (USAID, UNDP, ETF და სხვ.) და არასამთავრობო ორგანიზაციების (ზრდასრულთა განათლების ასოციაცია, Dvv-international და სხვ.) დიდი მცდელობის მიუხედავად, ეს სისტემა ჯერ კიდევ ფორმირების სტადიაშია. ამიტომ სამუშაო ძალის პროფესიული გადამზადებისა და კვალიფიკაციის ამაღლების გამართული და ხელმისაწვდომი სისტემის შესაქმნელად საჭიროა სახელმწიფოსა და დამსაქმებლების აქტიურობის გაზრდა. საქართველოში სამუშაო ძალის დაბალ მობილურობას ხელს უწყობს მენტალური პრობლემებიც, რომლებიც საზოგადოების ნაწილს გადმოჰყვამს საბჭოთა ცხოვრების წესიდან (როცა ყველას ნაცვლად ფიქრობდა სახელმწიფო). გარდა ამისა, დაბალ მობილურობას განაპირობებს შრომის ბაზრის ინფრასტრუქტურის განუვითარებლობა, როცა ადამიანებმა არ იციან სად და ვის მიმართონ დახმარებისთვის, როგორ ეძებონ სამუშაო, როგორ

¹⁷ საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს დებულებით არცერთი ფუნქცია არ აქვს გაწერილი შრომისა და დასაქმების სფეროში.

განვითარონ თვითპრეზენტაციის უნარი და ა.შ.¹⁸ ყოველივე ამის შედეგია ის, რომ საქართველოში ძალიან მაღალია ე. წ. „ხელჩაქნეული უმუშევრების“ წილი, ანუ იმ ადამიანთა კატეგორია, რომლებსაც სურთ მუშაობა, მაგრამ იმედგაცრუების გამო აქტიურად აღარ ეძებენ სამუშაოს.

საქართველოს შრომის ბაზრის ზემოაღნიშნული თავისებურებები განაპირობებს იმ ფაქტს, რომ სამუშაო ძალაზე *მოთხოვნასა და მიწოდებას შორის* არა მარტო რაოდენობრივი, არამედ სერიოზული სტრუქტურული (პროფესიების მიხედვით) და ხარისხობრივი (კვალიფიკაციის მიხედვით) დისბალანსიც არსებობს. ეს გარემოება მნიშვნელოვნად აფერხებს შრომის ბაზრის ეფექტურ მუშაობას და ნეგატიურად აისახება ბიზნესის განვითარებაზე, რაც თავის მხრივ ქვეყნის განვითარებისა და მოსახლეობის დასაქმების აუცილებელი წინაპირობაა.

2. კვლევის ძირითადი შედეგები

2.1. სამეწარმეო აქტიურობა და მისი ცვლილების ტენდენციები

მიგრაციის საერთაშორისო ორგანიზაციის მიერ 2010 წლის ივნის-ივლისში ჩატარებული სპეციალური კვლევის ერთ-ერთი მიზანი იყო საქართველოში სამეწარმეო აქტიურობის ხარისხის, ბოლო წლებში განვითარებული ტენდენციების, ბიზნესის ხელშემწყობი და ხელშემშლელი ფაქტორების შესწავლა, ვინაიდან ბიზნესის განვითარება არსებითად განსაზღვრავს სამუშაო ძალაზე მოთხოვნას.

კვლევამ მოიცვა საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში მომუშავე 3484 სამეწარმეო სუბიექტი. ტერიტორიული ერთეულების მიხედვით¹⁹ მათი რაოდენობა შემდეგნაირად განაწილდა:

- ქ. თბილისი – 706;
- აჭარის არ – 271;
- გურიის მხარე – 83;

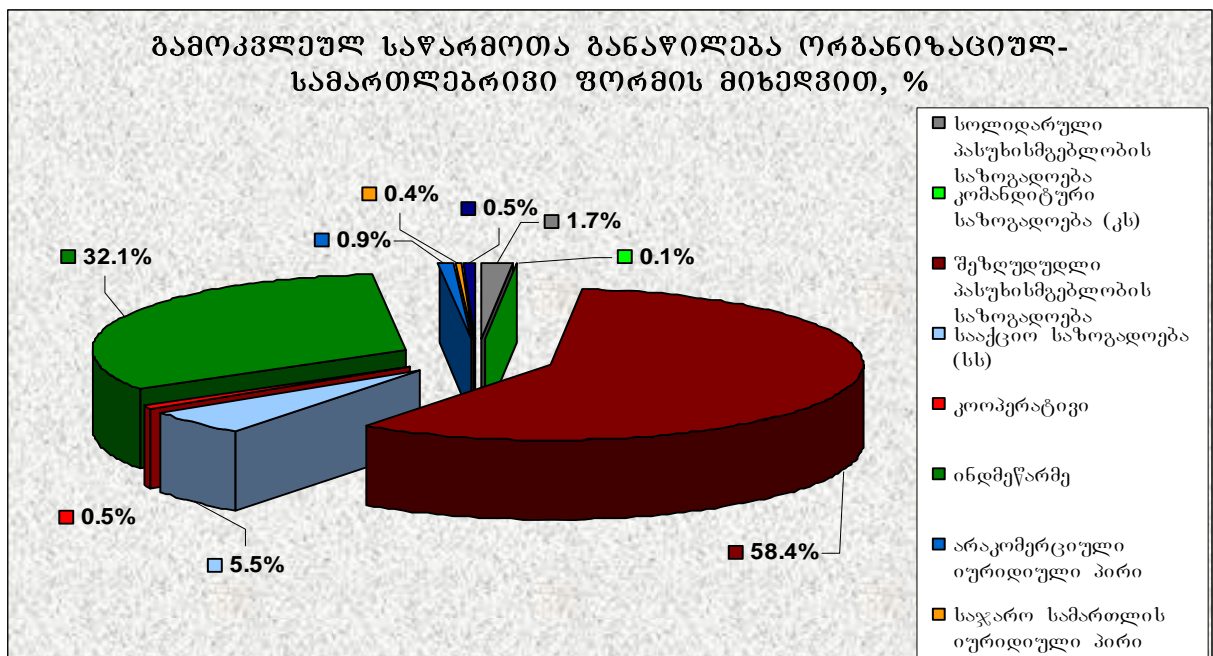
¹⁸ აღსანიშნავია USAID-ის, IOM-ის, UNDP-ის, ETF-ისა და სხვა საერთაშორისო თუ არასამთავრობო ორგანიზაციის აქტიურობა ამ მიმართულებით, მაგრამ მათი საქმიანობის არეალი მაინც შეზღუდულია.

¹⁹ კვლევის ინტერესებიდან გამომდინარე, ცალკე გამოიყო რაჭა-ლეჩხუმში და ზემო სვანეთი, რომლებიც ადმინისტრაციული დაყოფის პრინციპით შედიან იმერეთისა და სამეგრელო-ზემო სვანეთის მხარეების შემადგენლობაში.

- კახეთის მხარე – 306;
- იმერეთის მხარე – 340;
- მცხეთა-მთიანეთის მხარე – 120;
- რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი – 72;
- სამეგრელო და ზემო სვანეთი – 261;
- სამცხე-ჯავახეთის მხარე – 281;
- ქვემო ქართლის მხარე – 113;
- შიდა ქართლის მხარე²⁰ – 931.

კვლევამ ყველა ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმის სამეწარმეო სუბიექტები მოიცვა. გამოკვლეული საწარმოების განაწილება ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმების (იხ. დიაგრამა 5) მიხედვით ოფიციალური სტატისტიკური მონაცემებით საქართველოში რეგისტრირებული საწარმოების განაწილების პროპორციებს²¹ არსებითად შეესაბამება, თუ გათვალისწინებთ იმას, რომ გამოკითხვა არ შეეხოთ იმ მცირე საწარმოებს, სადაც დაქირავებით მომუშავეთა რაოდენობა ორ კაცზე ნაკლები იყო.

დიაგრამა 5

²⁰ შიდა ქართლში გამოკვლეული ობიექტების შედარებით მეტი რაოდენობა განაპირობა იმ გარემოებამ, რომ ანალიზისას გამოყენებული იქნა 2010 წლის თებერვალში IOM-ის მიერ GTZ-ის დაკვეთით განხორციელებული კვლევის შედეგებიც.

²¹ საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის მონაცემებით, საქართველოში რეგისტრირებულ საწარმოთა 71,7% ინდივიდუალური საწარმოა, 25,9% – შპს, 1,0% – სოლიდარული პასუხისმგებლობის საზოგადოება, 0,8% – სააქციო საზოგადოება, 0,5% – კოოპერატივი, 0,1% – კომანდიტური საზოგადოება. წყარო: სტატისტიკის ეროვნული სამსახური. სტატისტიკური პუბლიკაცია: „მეწარმეობა საქართველოში – 2009“. გვ. 27.

კლავის შედეგების რეპრეზენტატიულობის უზრუნველსაყოფად გათვალისწინებული იქნა ასევე მეწარმეთა ეკონომიკური საქმიანობის სფეროები. კერძოდ, გამოკითხვამ მოიცვა ეკონომიკური საქმიანობის ყველა სფეროში მოღვაწე ბიზნეს-სუბიექტები. გამოკვლეულ საწარმოთა განაწილება ეკონომიკური საქმიანობის სახეობის მიხედვით (იხ. ცხრილი 2.1.1.) ასევე შეესაბამება საქართველოს ეროვნული მეურნეობის დარგობრივ სპეციფიკას (სამეწარმეო სუბიექტებისა და დაქირავებით მომუშავეთა რაოდენობის გათვალისწინებით).

ცხრილი 2.1.1 გამოკვლეულ საწარმოთა განაწილება ეკონომიკური საქმიანობის სახეობის მიხედვით

<i>ეკონომიკური საქმიანობის სფერო</i>		საწარმოთა რაოდენობა	%
1	სოფლის მეურნეობა	124	4
2	სამთომომპოვებელი მრეწველობა	40	1
3	გადამამუშავებელი მრეწველობა	569	16
4	ელექტრო ენერჯის, აირისა და წყალმომარაგება	75	2
5	მშენებლობა	252	7
6	ვაჭრობა	824	24
7	ავტომობილების, საყოფაცხოვრებო საქონლისა და პირადი სარგებლობის ნივთების რემონტი	61	2
8	სასტუმროები და რესტორნები	310	9
9	ტრანსპორტი, სასაწყობო მეურნეობა	134	4
10	კავშირგაბმულობა	67	2
11	საფინანსო შუამავლობა და დაზღვევა	24	1
12	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და კომერციული საქმიანობა	51	1
13	კომპიუტერებთან დაკავშირებული საქმიანობა	42	1
14	განათლება	172	5
15	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური მომსახურება	407	12
16	კომუნალური მომსახურება	50	1
17	პერსონალური და სოციალური მომსახურება	211	6
18	საზოგადოებრივი გაერთიანებები, კავშირები, არასამთავრობო ორგანიზაცია	6	0
19	დასვენება, გართობა, კულტურა, სპორტი	65	2
	სულ	3484	100

გამოკვლეულ საწარმოთა შორის დომინირებენ სავაჭრო ობიექტები და გადამამუშავებელი მრეწველობის საწარმოები, რომლებიც საქართველოში ძირითადად წარმოდგენილი არიან კვების პროდუქტებისა და სასმელების მწარმოებელი მცირე საწარმოების სახით. გადამამუშავებელი მრეწველობის

საწარმოების მნიშვნელოვანი ნაწილი აწარმოებს სამშენებლო მასალებს, აგეჯისა და ხის სხვა ნაკეთობებს, ასევე პოლიგრაფიულ ნაწარმს (იხ. ცხრილი 2.1.2). სამრეწველო ნაწარმის სხვა სახეობებიდან საქართველოში იწარმოება რეზინისა და პლასტმასის ნაწარმი, ტექსტილი და საფეიქრო ნაწარმი, მინის ნაწარმი, ლითონის მზა ნაწარმი, მანქანები და მოწყობილობები, ტყავი და ტყავის ნაწარმი და სხვ.

ცხრილი 2.1.2. ბამოკვლეულ საწარმოთა ბანაწილება ძირითადი პროდუქციის მიხედვით

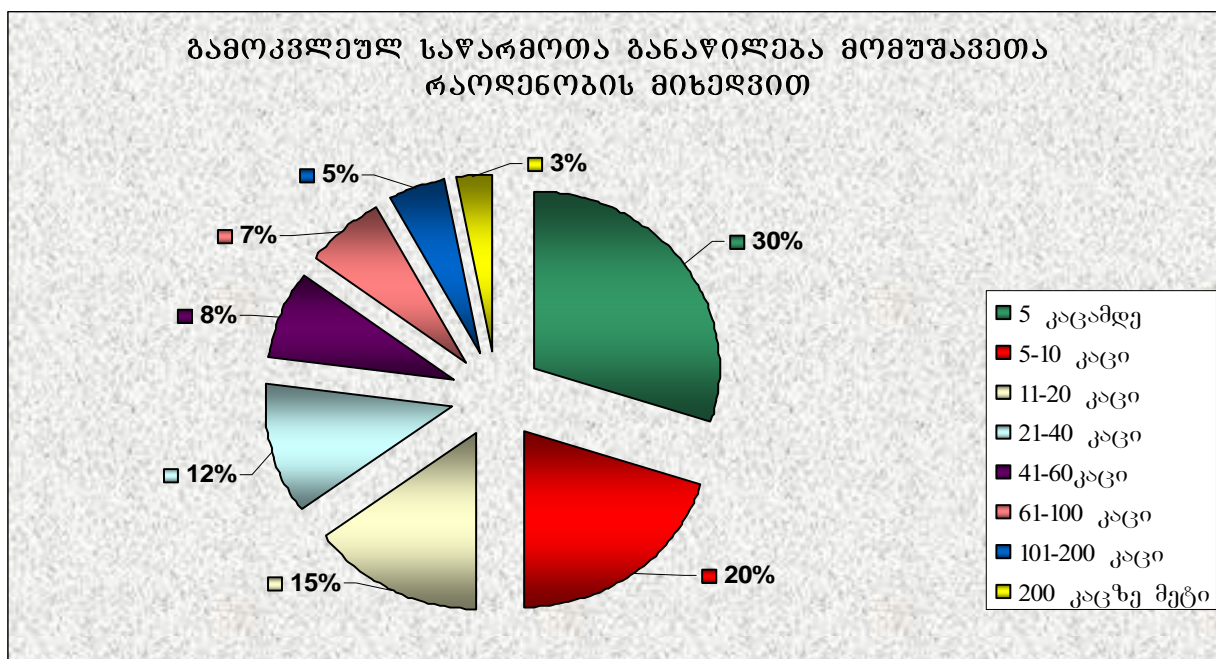
	ძირითადი პროდუქცია	საწარმოთა რაოდენობა	%
1	სოფლის მეურნეობის პროდუქცია	111	3
2	სატყეო მეურნეობა და ხე-ტყის დამზადება	18	1
3	სამთომომპოვებითი მრეწველობისა და კარიერის დამუშავების პროდუქცია	50	1
4	კვების პროდუქტები, სასმელები და თამბაქოს ნაწარმი	296	8
5	ტექსტილი და საფეიქრო ნაწარმი	19	1
6	ტყავი და ნაწარმი ტყავისგან	7	0
7	პოლიგრაფიული მომსახურება, ქაღალდის წარმოება	47	1
8	რეზინისა და პლასტმასის ნაწარმი, მინის ნაწარმი	26	1
9	ლითონის მზა ნაწარმი	27	1
10	მანქანები და მოწყობილობები	10	0
11	ელექტრული და ოპტიკური მოწყობილობები	2	0
12	სატრანსპორტო საშუალებების დამზადება	4	0
13	აგეჯისა და ხის სხვა ნაკეთობების დამზადება	74	2
14	ელექტროენერჯია, აირი, წყალი (განაწილება, მომსახურება)	75	2
15	სამშენებლო სამუშაოები, სამშენებლო მასალების წარმოება	287	8
16	სასტუმრო (მომსახურება)	95	3
17	რესტორანი, კაფე, ბარი, სასადილო	221	6
18	ტრანსპორტირება	134	4
19	ფინანსური და სადაზღვევო მომსახურება	24	1
20	მომსახურება დაკავშირებული უძრავ ქონების გაყიდვასთან, იჯარასა და გაქირავებასთან	49	1
21	კომპიუტერული მომსახურება	45	1
22	მომსახურება კვლევებისა და დამუშავების სფეროში	26	1
23	მომსახურება განათლების სფეროში	165	5
24	მომსახურება ჯანდაცვის სფეროში	415	12
25	კომუნალური მომსახურება	50	1
26	სოციალური და პერსონალური მომსახურება	1142	33
27	მომსახურება დასვენების, კულტურული და სპორტული რონისძიებების ორგანიზებით	84	2
	სულ	3503*	100

*შენიშვნა: პასუხების რაოდენობა აღემატება გამოკითხული საწარმოების რაოდენობას, ვინაიდან ზოგიერთი საწარმო აწარმოებს ორი და მეტი სხვის ძირითად პროდუქციას.

მეწარმე სუბიექტების მნიშვნელოვანი რაოდენობა მოღვაწეობს სამშენებლო, სარესტორნო და სატრანსპორტო ბიზნესში. საკმაოდ დიდია ჯანდაცვისა და განათლების სფეროში, ასევე სოციალური და პერსონალური მომსახურების, სასტუმროების, დასვენებისა და გართობის ბიზნესით დაკავებული მეწარმეების რაოდენობაც.

საქართველოში ბიზნესი ძირითადად მიკრო და მცირე ზომისაა. ეს აისახა მომუშავეთა რაოდენობის მიხედვით გამოკვლეული საწარმოების განაწილებაშიც (იხ. დიაგრამა 6). გამოკვლეულ საწარმოთა 65% მიკრო (5 კაცზე ნაკლები მომუშავეთ) და მცირე ზომისაა (5-დან 20 კაცამდე მომუშავეთ); 27% – საშუალო ზომისაა (20-დან 100 კაცამდე მომუშავეთ) და მხოლოდ 8%-ია მსხვილი საწარმო (100 კაცზე მეტი მომუშავეთ). გამოკვლეულ საწარმოთა განაწილება მომუშავეთა რაოდენობის მიხედვით ასევე შეესაბამება ოფიციალურ სტატისტიკურ მონაცემებს საქართველოში მოქმედი საწარმოების ზომის (სიდიდის) შესახებ.²²

დიაგრამა 6

კვლევის შედეგებით, *საქართველოს სამეწარმეო სექტორი თითქმის მთლიანად ადგილობრივ და ქვეყნის შიდა ბაზარზე ორიენტირებული:* მეწარმეთა 84% ადგილობრივ ბაზარზე ყიდის თავის

²² იხ. სტატისტიკური პუბლიკაცია: მეწარმეობა საქართველოში – 2009. გვ. 32.

პროდუქციას/მომსახურებას (აქედან 77% – მთლიანად); 21% – რეგიონის გარეთ ანუ საქართველოს სხვა ბაზრებზე (აქედან 10% – მთლიანად) და მხოლოდ 4% მუშაობს ექპორტზე (2%-ს საზღვარგარეთ გააქვს წარმოებული პროდუქციის 1/3-ზე ნაკლები, 1%-ს – 2/3-ზე მეტი, 1%-ს – მთელი წარმოებული პროდუქცია). ექსპორტის ძირითადი ქვეყნებია: ევროპის ქვეყნები (გერმანია, ინგლისი, საფრანგეთი, იტალია, საბერძნეთი, პოლონეთი, ჩეხეთი, ავსტრია და სხვ.), აზერბაიჯანი, თურქეთი, სომხეთი, უკრაინა, აშშ, რუსეთი, ყაზახეთი, ჩინეთი, ბელარუსი, უზბეკეთი, კანადა, ისრაელი და სხვ. ძირითადი საექსპორტო პროდუქციაა²³: სასმელები და კვების პროდუქტები, სოფლის მეურნეობის პროდუქცია, სატრანსპორტო საშუალებები (რეექსპორტი), ტექსტილი და საფეიქრო ნაწარმი, ავეჯი და ხის სხვა ნაკეთობები. მომსახურების სახეობებიდან, რომელსაც საქართველოს მეწარმე სუბიექტები სთავაზობენ სხვა ქვეყნის მოქალაქეებს, ძირითადია სატრანსპორტო, საგანმანათლებლო და ჯანდაცვის სფეროში შეთავაზებული მომსახურება.

ბიზნესის წარმოებისათვის საჭირო ნედლეულის, მასალებისა და პროდუქციის შექენა/შემოტანას ადგილობრივი ბაზრებიდან ახდენს გამოკითხულ მეწარმეთა 61% (აქედან 46% – მთლიანად); 44% – რეგიონის გარედან ანუ საქართველოს სხვა ბაზრებიდან (აქედან 29% – მთლიანად), 14%-ს საჭირო ნედლეული და პროდუქცია შემოაქვს საზღვარგარეთიდან (4%-ს - საჭირო ნედლეულისა და პროდუქციის 1/3-ზე ნაკლები, 2%-ს – 1/3-დან 2/3-მდე, 3%-ს – 2/3-ზე მეტი, 6%-ს – მთლიანად). იმპორტის ქვეყნების ჩამონათვალი თითქმის 2-ჯერ აღემატება ექსპორტის ქვეყნების ჩამონათვალს. იმ ქვეყნების პირველი ოცეული, საიდანაც საქართველოს მეწარმეების უმეტესობას შემოაქვს ნედლეული და პროდუქცია, შემდეგია: აზერბაიჯანი, თურქეთი, შვედეთი, ბელარუსი, იტალია, გერმანია, საფრანგეთი, სომხეთი, უკრაინა, რუსეთი, ყაზახეთი, ჰოლანდია, აშშ, ბულგარეთი, ბელგია, იაპონია, ბრაზილია, ჩინეთი, პოლონეთი, ისრაელი. იმპორტირებული პროდუქციის

²³ რანჟირებულია ექსპორტიორ საწარმოთა რაოდენობის მიხედვით (ანუ იმისდა მიხედვით, თუ რამდენ საწარმოს გააქვს ესა თუ ის პროდუქცია საზღვარგარეთ). რა თქმა უნდა, ექსპორტირებული პროდუქცია ღირებულების მიხედვით განსხვავებულია. საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის მონაცემებით, 2010 წლის II კვარტლის მდგომარეობით, ღირებულებითი მანკვნილებით უმსხვილესი საექსპორტო პროდუქციაა: ფეროშენადნობები, ოქრო დაუშუშავებელი ან ნახევრადდამუშავებული, მსუბუქი ავტომობილები (რეექსპორტი), თხილი და კაკალი, შავი და ფერადი ლითონის ჯართი, სპილენძის მადნები და კონცენტრატები, აზოტოვანი სასუქები, სპირტი და სპირტიანი სასმელები და სხვ. წყარო: საქსტატი, კვარტალური ბიულეტენი, 2010, II კვარტალი. გვ. 35-36.

ძირითადი სასაქონლო ჯგუფებია²⁴: კვების პროდუქტები, სასმელები და თამბაქოს ნაწარმი, სამშენებლო მასალები, სატრანსპორტო საშუალებები, მოწყობილობები და დანადგარები, სოფლის მეურნეობის პროდუქცია, ელექტროენერჯია და აირი (მომარაგება, განაწილება), ლითონის ნაწარმი, პოლიგრაფიული და ქაღალდის სხვა ნაწარმი, ტექსტილი და საფეიქრო ნაწარმი და სხვ. **საექსპორტო და იმპორტირებული სასაქონლო ჯგუფების ურთიერთშედარება თვალნათლივ ადასტურებს საქართველოს ეკონომიკის სუსტ განვითარებასა და საექსპორტო პოტენციალის გაზრდის აუცილებლობას.**

მართალია, უკანასკნელ წლებში საქართველოში ბევრი რამ გაკეთდა ექსპორტის სტიმულირებისათვის, მაგრამ ექსპორტის გასაზრდელად აუცილებელია საქართველოში წარმოებული პროდუქციის ხარისხის მკვეთრი გაუმჯობესება და საერთაშორისო სტანდარტებთან მიახლოება. მის მისაღწევად კი საჭიროა მოწინავე ტექნიკისა და ტექნოლოგიების შემოტანა/დანერგვა, მაღალკვალიფიციური კადრებით ბიზნესის უზრუნველყოფა, უცხოელ პარტნიორებთან სამეურნეო კავშირების დასამყარებლად ინფორმაციული და ინსტიტუციონალური სისტემის განვითარება და ა.შ. ყველაზე მეტად კი საჭიროა ადგილობრივი მეწარმეობის მხარდაჭერა და სტიმულირება.

კვლევის პროცესში შესწავლილი იქნა **ბოლო ერთი წლის (2009 წლის ივნისიდან 2010 წლის ივნისამდე) განმავლობაში საქართველოს სამეწარმეო სფეროში მომხდარი ცვლილებები და ტენდენციები**. გამოკითხვის შედეგებით დადგინდა, რომ აღნიშნულ პერიოდში გამოკვლეულ საწარმოთა 23%-მა გაზარდა ბიზნესი, 20%-მა გააუმჯობესა მენეჯმენტი, 19%-მა გაზარდა მომუშავეთა რაოდენობა, 13%-მა დანერგა ახალი ტექნიკა და ტექნოლოგია, 7%-მა გააუმჯობესა კადრების სტრუქტურა; გამოკითხული მეწარმეების 34%-სათვის სიტუაცია არ შეცვლილა; 19%-მა აღნიშნა, რომ ბოლო ერთი წლის

²⁴ რაწიერებულია იმპორტიორ საწარმოთა რაოდენობის მიხედვით (ანუ რამდენ საწარმოს შემოაქვს ესა თუ ის პროდუქცია საზღვარგარეთიდან). რა თქმა უნდა, იმპორტირებული პროდუქცია ღირებულების მიხედვით განსხვავებულია. საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის მონაცემებით, 2010 წლის II კვარტლის მდგომარეობით ღირებულებებითი მაჩვენებლით იმპორტის უმსხვილესი სასაქონლო ჯგუფებია: ნავთობი და ნავთობპროდუქტები, მსუბუქი ავტომობილები, სამკურნალო საშუალებები, ხორბალი, სიგარეტი, სატელეფონო აპარატები და მოწყობილობები, სხვადასხვა სახის მოწყობილობები და დანადგარები. წყარო: საქსტატი, კვარტალური ბიულეტენი, 2010, II კვარტალი. გვ. 37-38.

განმავლობაში მისი ბიზნესი შეიკვეცა, ხოლო 9% იძულებული იყო შეემცირებინა მომუშავეთა რაოდენობა. გამოკვლეულ საწარმოთა 1%-მა აღნიშნა, რომ მათი ბიზნესი დახურვის პირასაა (იხ. დიაგრამა 7). კვლევის შედეგების შედარებითი ანალიზის საფუძველზე შეიძლება გაკეთდეს დასკვნა, რომ საქართველოში მოქმედი საწარმოების დაახლოებით 1/3 დინამიურად ვითარდება, 1/3 – სტაგნაციის მდგომარეობაშია და 1/3-სათვის მდგომარეობა გაუარესდა.

დიაგრამა 7

რა თქმა უნდა, ბიზნესის დინამიკა ქვეყნის რეგიონების მიხედვით განსხვავებულია. კერძოდ, იმ საწარმოთა წილი, რომლებმაც ბოლო ერთი წლის განმავლობაში გააფართოვეს ბიზნესი, მეტია სამეგრელოს, ქვემო ქართლის, აჭარისა და სამცხე-ჯავახეთის რეგიონებში. საწარმოების წილი, რომლებმაც გაზარდეს თანამშრომელთა რაოდენობა, მეტია აჭარაში, ქვემო ქართლში, იმერეთსა და ქ. თბილისში. მენეჯმენტის გაუმჯობესებაზე უფრო ხშირად იზრუნეს ქვემო ქართლში, აჭარასა და ქ. თბილისში მდებარე საწარმოებმა, ახალი ტექნიკის/ტექნოლოგიის დანერგვაზე კი - იმერეთში, ქ. თბილისსა და აჭარის ტერიტორიაზე მოქმედმა საწარმოებმა. იმ საწარმოების წილი, რომლებმაც დააფიქსირეს ბიზნესის შეკვეცა და მომუშავეთა რაოდენობის შემცირება, მეტია შიდა ქართლში, გურიაში, ქ. თბილისში და სამცხე-ჯავახეთში. საწარმოების წილი, რომელთა საქმიანობაშიც

სტაგნაციაა, ყველა რეგიონშია დიდი, მაგრამ გამორჩეულად მაღალია რაჭა-ლეჩხუმში, გურიასა და შიდა ქართლში (იხ. ცხრილი 2.1.3).

ცხრილი 2.1.3. ცვლილებები ბიზნესში ბოლო ერთი წლის განმავლობაში საქართველოს რეგიონების მიხედვით (გამოკითხვის შედეგებით, %)

რა შეიცვალა	ქ. თბილისი	აჭარა	გურია	სამეგრელო და ზემო სვანეთი	რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	იმერეთი	შიდა ქართლ	სამცხე-ჯავახეთი	ქვემო ქართლი	მცხეთა-მთიანეთი	კახეთი
გაიზარდა ბიზნესი	23	31	10	32	13	24	16	30	32	21	21
გაიზარდა თანამშრომლეთა რიცხვი	25	28	17	26	19	26	10	17	27	15	14
გაუმჯობესდა მენეჯმენტი	28	30	6	24	26	27	10	10	47	17	16
შეიცვალა კადრების სტრუქტურა	10	10	2	7	1	11	4	5	12	3	3
დანერგეს ახალი ტექნიკა / ტექნოლოგია	19	18	10	13	4	22	8	8	13	8	10
არაფერი არ შეცვლილა	24	34	47	28	54	27	43	38	18	46	35
შეიკეცა ბიზნესი	16	8	19	13	3	14	30	21	9	13	19
თანამშრომლების რაოდენობა შეცმირდა	13	6	12	12	6	11	8	5	5	10	9
დახურვის პირასაა	1	–	–	–	–	1	1	1	–	–	2

შენიშვნა: კითხვაზე პასუხების ჯამი აღემატება 100%-ს, ვინაიდან შესაძლებელი იყო ერთდროულად რამდენიმე პასუხის გაცემა.

რაც შეეხება საქმიანობის სფეროების მიხედვით ბიზნესის ცვლილებების ტენდენციებს, კვლევის შედეგებით, იმ საწარმოთა წილი, რომლებმაც ბოლო ერთი წლის განმავლობაში გააფართოვეს ბიზნესი და გაზარდეს მომუშავეთა რაოდენობა მეტია ვაჭრობის, გადამამუშავებელი მრეწველობის, მშენებლობის, სასტუმროებისა და რესტორნების, აგრეთვე ჯანდაცვის სფეროებში, თუმცა ამავე სფეროებში დიდია იმ საწარმოთა რაოდენობაც, რომლებიც იძულებული იყვნენ შეეკვცათ ბიზნესი და შეემცირებინათ მომუშავეთა რაოდენობა. სტაგნაციის მდგომარეობა უფრო ხშირად დაასახელეს ავტომობილებისა და საყოფაცხოვრებო ნივთების რემონტის, კომუნალური მომსახურების, სამთომომპოვებელი მრეწველობის, ტრანსპორტის ბიზნესით დაკავებულმა მეწარმეებმა. ახალი

ტექნიკა/ტექნოლოგიები უფრო ხშირად დაინერგა კავშირგაბმულობის, გადამამუშავებელი მრეწველობის, ელექტრო ენერჯის, აირისა და წყალ-მომარაგების, ჯანდაცვის, განათლების სფეროებში.

გამოკითხვის შედეგებით, **ფაქტორები, რომლებმაც მეწარმეებს ხელი შეუწყო ბიზნესის შენარჩუნებასა და/ან გაფართოებაში**, საკმაოდ მოცულობითია (იხ. ცხრილი 2.14). მათგან ძირითადია:

- მოთხოვნა პროდუქციასა და მომსახურებაზე;
- პროდუქციის/მომსახურების მაღალი ხარისხი;
- მაღალკვალიფიციური კადრები;
- ეფექტური მენეჯმენტი.

აღნიშნული ფაქტორები ბიზნესის განვითარების უმთავრესი ენდოგენური ფაქტორებია. ხელშემწყობ ფაქტორთა შორის საკმაოდ ხშირად სახელდებოდა ბიზნეს-გარემოს განმსაზღვრელი ეგზოგენური ფაქტორებიც: სახელმწიფოს დახმარება/მხარდაჭერა (სახელმწიფო პროგრამები, ტენდერები და სხვ.), ქვეყანაში პოლიტიკური სტაბილურობა, საგადასახადო სისტემის გაუმჯობესება, ინფრასტრუქტურის განვითარება და ა.შ.

ცხრილი 2.14. ბიზნესის განვითარების ხელშემწყობი ფაქტორები

	ფაქტორები	საწარმოთა რაოდენობა	%
1	მოთხოვნა	836	24
2	პროდუქციის/მომსახურების ხარისხი	668	19
3	მაღალი კვალიფიკაციის კადრები	435	12
4	სწორი მენეჯმენტი/მარკეტინგი/რეკლამა	314	9
5	სახელმწიფოს დახმარება/მხარდაჭერა	276	8
6	პოლიტიკური სტაბილურობა	269	8
7	ხელმისაწვდომი/დაბალი ფასები	230	7
8	ადგილმდებარეობა	176	5
9	ახალი ტექნიკა/ტექნოლოგიების დანერგვა	175	5
10	ფინანსური უზრუნველყოფა/რესურსების ხელმისაწვდომობა	123	4
11	საგადასახადო სისტემის გაუმჯობესება	122	4
12	ენტუზიაზმი, თავდაუზოგავი შრომა	119	3
13	გამოცდილება	79	2
14	იმიჯი; მომხმარებლის ნდობა	78	2
15	ინფრასტრუქტურა	66	2

16	ადგილობრივი ნედლეულის ხელმისაწვდომობა/სიიაფე	61	2
17	პროდუქციის/მომსახურების ფართო ასორტიმენტი	53	2
18	უცხოელი პარტნიორის/დონორის/ინვესტორის მხარდაჭერა	52	1
19	კონკურენტების არარსებობა; დაბალი კონკურენცია	51	1
20	ქვეყანაში ეკონომიკური (საინვესტიციო) გარემოს გაუმჯობესება	41	1
21	ბიზნეს პარტნიორები	32	1
22	იაფი მუშახელი	23	1
23	პირადი კონტაქტები	20	1
24	უწყვეტი ელექტრო-გაზ მომარაგება	19	1
25	ხარისხიანი ნედლეული, მასალები	16	0
26	გუნდური მუშაობა	11	0
27	კონსიგნაციები	8	0
28	კორუფციის არ არსებობა	5	0
	სულ	4358	125

შენიშვნა: კითხვაზე პასუხების ჯამი აღემატება 100%-ს, ვინაიდან შესაძლებელი იყო ერთდროულად რამდენიმე პასუხის გაცემა.

ბიზნესის ხელშემწყობ ფაქტორებში არსებითად აისახა ის ცვლილებები, რომლებიც ქვეყანაში უკანასკნელ წლებში განხორციელდა ბიზნეს-გარემოს გაუმჯობესების მიმართულებით. თუმცა, კვლევის შედეგებმა აჩვენა ისიც, რომ ბიზნესის განვითარების სფეროში ჯერ კიდევ ბევრი პრობლემაა. ეს პრობლემები აისახა ბიზნესის ხელშემშლელ ფაქტორებში, რომელთა ნუსხა საკმაოდ ფართო და მრავალფეროვანია (იხ. ცხრილი 2.1.5).

ცხრილი 2.1.5. ბიზნესის შენარჩუნება/განვითარების ხელშემშლელი ფაქტორები

	ხელშემშლელი ფაქტორები	საწარმოთა რაოდენობა	%
1	მაღალი კონკურენცია	671	19
2	არასტაბილური პოლიტიკური გარემო	661	19
3	ფინანსების ნაკლებობა/ხელმიუწვდომლობა	651	19
4	ეკონომიკური კრიზისი; ფასების ზრდა;	366	11
5	მაღალი გადასახადები, რთული საგადასახასადო პროცედურები	329	9
6	რთულია/ძვირია ტრანსპორტირება	219	6
7	მოსახლეობის დაბალი მსყიდველობითუნარიანობა	214	6
8	მოძველებული დანადგარები; ახალი ტექნიკა/ტექნოლოგიების ხელმიუწვდომლობა	209	6
9	სეზონურობა; რთული კლიმატური პირობები	207	6

11	შესაბამისი ფართის არარსებობა	178	5
12	არასწორი სახელმწიფო პოლიტიკა; ხელისუფლების ჩარევა/ზეწოლა	161	5
13	არაჯანსაღი კონკურენცია; მონოპოლისტები	139	4
14	მომუშავეთა დაბალი პროფესიონალიზმი	112	3
15	ნედლეულზე, მასალებზე, ელ. ენერჯიაზე, წყალზე მაღალი ფასები	104	3
16	ნედლეულის, მასალების უქონლობა/დეფიციტი	79	2
17	მოსახლეობის არაინფორმირებულობა	45	1
18	გასაღების ბაზრის შეზღუდულობა	44	1
19	პროდუქციის დაბალი ხარისხი	44	1
20	განუვითარებელი ინფრასტრუქტურა	25	1
21	წყვეტადობა ელ. ენერჯიის, წყლის მოწოდებაში	25	1
22	ინფლაცია; ვალუტის კურსის მერყეობა;	23	1
23	არაეფექტური მენეჯმენტი; რეკლამის უქონლობა	16	0
24	მოსახლეობის მიგრაცია რაიონიდან	10	0
28	კორუფცია	4	0
29	არასაიმედო პარტნიორები	2	0
	სულ	4542	129

შენიშვნა: კითხვაზე პასუხების ჯამი აღემატება 100%-ს, ვინაიდან შესაძლებელი იყო ერთდროულად რამდენიმე პასუხის გაცემა.

კვლევის შედეგებით დადგინდა, რომ **ბიზნესის განვითარების ხელშემშლელ ფაქტორებს შორის** დომინირებს როგორც საბაზრო ეკონომიკისათვის დამახასიათებელი ფაქტორები (მაღალი კონკურენცია, ეკონომიკური კრიზისი, გასაღების ბაზრის შეზღუდულობა და ა.შ.), ისე საქართველოში არსებული პოლიტიკური, ეკონომიკური, დემოგრაფიული, ინფრასტრუქტურული და სხვ. ხასიათის პრობლემები. კერძოდ, ქვეყანაში არსებული არასტაბილური პოლიტიკური გარემო ბიზნესის განვითარების ხელშემშლელ ფაქტორებს შორის მე-2 პოზიციაზე დასახელდა. ხელშემშლელ ფაქტორებს შორის უმნიშვნელოვანესია **ფინანსური რესურსების ხელმიუწვდომლობა**, რაც თავის მხრივ უკავშირდება საქართველოში საკრედიტო ბაზრის განუვითარებლობასა და საბანკო კრედიტის აღების სირთულეს. კერძოდ, მეწარმეები აღნიშნავენ, რომ მათთვის რთულია კრედიტის აღება შემდეგ გარემოებათა გამო: მაღალია სარგებლის % კრედიტზე; რთულია კრედიტის აღების პროცედურები; დიდია ბანკის მიერ მოთხოვნილი საგარანტიო თანხის ოდენობა; ბანკის მხრიდან ხშირად

ირღვევა ხელშეკრულების პირობები; ბანკი არ ითვალისწინებს წარმოების სეზონურ ხასიათს; მოუქნელი და საკმაოდ მკაცრია კრედიტის აღებისა და დაბრუნების პირობები და ა.შ.

ბიზნესის განვითარების **ხელშემშლელ ფაქტორთა მეორე სპეციფიკური ჯგუფი უკავშირდება სახელმწიფო პოლიტიკას**. კერძოდ, მეწარმეები უჩივიან მოუწესრიგებელ საკანონმდებლო სისტემას, საგადასახადო პოლიტიკის არასრულყოფილებას, გადასახადების მაღალ განაკვეთებსა და რთულ პროცედურებს, საგადასახადო სამსახურების თავნებობას, ხელისუფლების წარმომადგენელთა ჩარევასა (კონკურენტთა ღობირებას) და არაკანონიერ ზეწოლას ბიზნესზე, ანტიმონოპოლიური პოლიტიკის არარსებობას და ა.შ.

მიგრაციის საერთაშორისო ორგანიზაციის მიერ 2007-2009 წლებში ჩატარებული კვლევებისაგან განსხვავებით, 2010 წლის ივნის-ივლისში ჩატარებული კვლევის შედეგებში ბიზნესის განვითარების ხელშემშლელ ფაქტორებს შორის დასახელდა **წყვეტადობა ელექტროენერჯისა და წყალ-მომარაგებაში**. ეს ფაქტორი დააფიქსირეს შიდა ქართლის, იმერეთის, აჭარის, სამეგრელოს, რაჭა-ლეჩხუმის რეგიონებში მდებარე საწარმოების ხელმძღვანელებმა.

რეგიონიდან მოსახლეობის მასობრივი მიგრაცია, როგორც ბიზნესის ხელშემშლელი ფაქტორი, დასახელდა მცხეთა-მთიანეთის, იმერეთის, რაჭა-ლეჩხუმის, აჭარის მეწარმეების მიერ.

სასიამოვნო ფაქტია, რომ კვლევის შედეგებით, **ბიზნესის განვითარების ხელშემშლელ ფაქტორებს შორის კორუფციას ბოლო ადგილი უკავია**. ეს არის იმ ანტიკორუფციული პოლიტიკის ანარეკლი, რომელსაც საქართველოს ხელისუფლება უკანასკნელი წლების განმავლობაში ატარებს.

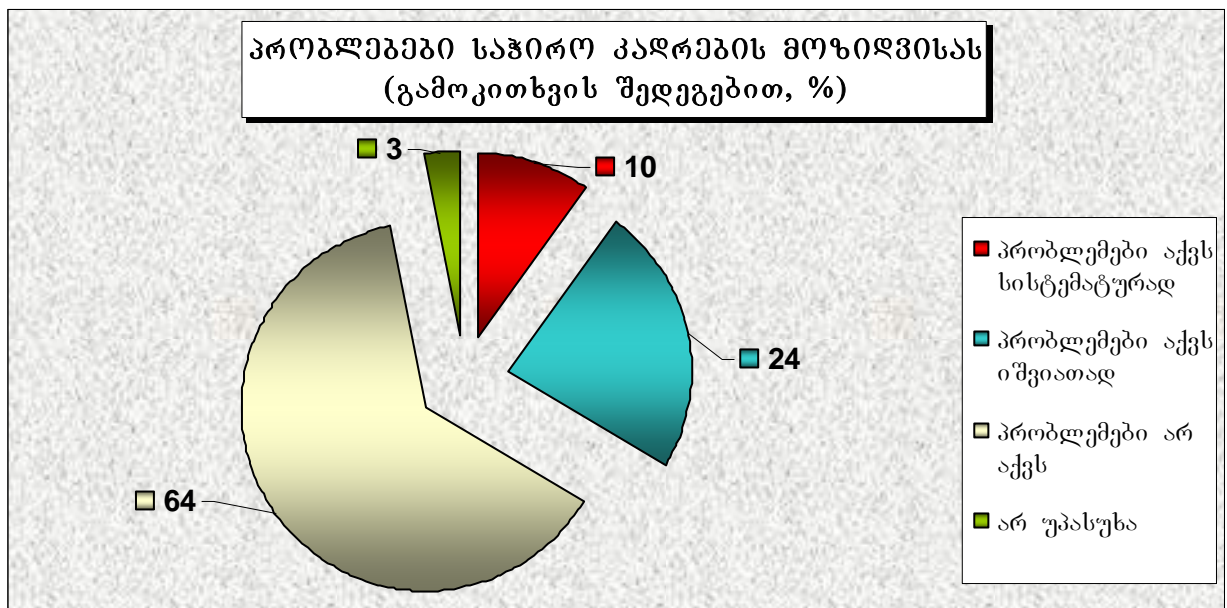
ბიზნესის განვითარებაზე მოქმედი ფაქტორების ანალიზი საშუალებას იძლევა შეფასდეს არსებული ბიზნეს-გარემო და ის გამოწვევები, რომლებიც თანამედროვე ეტაპზე აქტუალურია. არსებული გამოწვევებისა და პრობლემების გადაჭრის თანმიმდევრული სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება-განხორციელება ხელს შეუწყობს ბიზნესის შემდგომ განვითარებას, ახალი სამუშაო ადგილების შექმნას, უმუშევრობის შემცირებასა და ქვეყნის შრომითი პოტენციალის რაციონალურად გამოყენებას.

2.2. ადამიანური რესურსები და მოთხოვნა სამუშაო ძალაზე

ადამიანურ რესურსებს გადამწყვეტი როლი აკისრია ნებისმიერი საქმიანობის წარმატება-წარუმატებლობაში. ჩვენს მიერ ჩატარებული კვლევის შედეგებიც აჩვენებენ, რომ მომუშავეთა პროფესიონალიზმი მნიშვნელოვნად განსაზღვრავს სამეწარმეო საქმიანობის ეფექტურობას. კერძოდ, რესპონდენტების მიერ ბიზნესის განვითარების ხელშემწყობ 28 ფაქტორს შორის მე-3 პოზიციაზე მომუშავეთა პროფესიონალიზმი დასახელდა (იხ. ცხრილი 2.1.4), ხელშემშლელ ფაქტორებს შორის კი მან 29 ფაქტორს შორის მე-14 პოზიცია დაიკავა (იხ. ცხრილი 2.1.5).

კვლევის შედეგებით, **მეწარმეთა 34%-ს გარკვეული პრობლემები აქვთ საჭირო კადრების მოძიება-მოზიდვის სფეროში** (იხ. დიაგრამა 8). ამასთან, საწარმოთა სიდიდის (მომუშავეთა რაოდენობის მიხედვით) ზრდის პარალელურად იზრდება იმ საწარმოთა წილი, რომლებსაც პრობლემები აქვთ გარკვეული პროფესიის კადრების მოზიდვისას. მაგალითად, საჭირო პროფესიის კადრების მოზიდვის პრობლემა სისტემატურად აწუხებს მცირე (5 კაცზე ნაკლები მომუშავეთა) ზომის საწარმოთა მხოლოდ 7%-ს, ეს მაჩვენებელი საშუალო სიდიდის საწარმოებისათვის (20-დან 100 კაცამდე) 12%-ია, მსხვილი საწარმოებისათვის (100 კაცზე მეტი მომუშავეთა) კი 18%; აღნიშნული პრობლემა იშვიათად აქვს მცირე ზომის საწარმოების 12%-ს, საშუალო საწარმოების 35%-ს და მსხვილი საწარმოების 40%-ს.

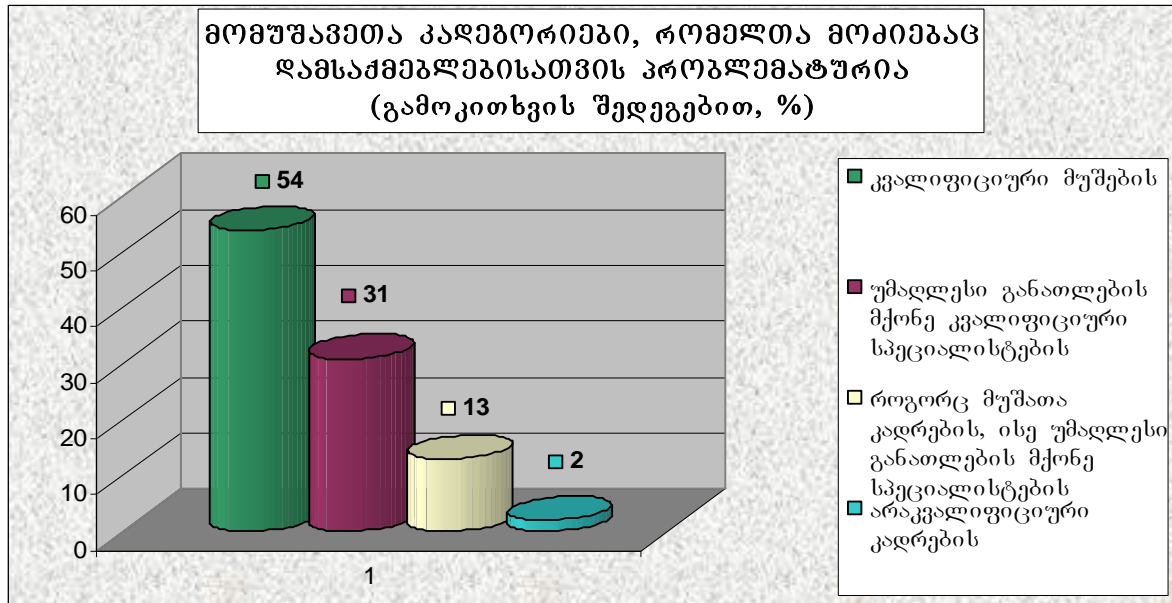
დიაგრამა 8

მომუშავეთა კატეგორიები, რომელთა მოძიებაც დამსაქმებლებისათვის რთულია, უმეტესად კვალიფიციური მუშებია: დამსაქმებლებისათვის პრობლემატური კადრების 2/3 კვალიფიციური მუშებია. ეს გასაგებიცაა, რადგანაც საქართველოში 1990-იან წლებში მთლიანად მოიშალა პროფესიული სწავლების სისტემა და კვალიფიციურ მუშათა კადრების მომზადება თითქმის 20 წლის განმავლობაში აღარ ხდებოდა. ამ მიმართულებით უკანასკნელ წლებში სახელმწიფოს მიერ განხორციელებული ღონისძიებების (რეაბილიტირებული იქნა 10 პროფესიული სასწავლებელი; მიღებული იქნა კანონი „პროფესიული განათლების შესახებ“; შემუშავებულია „პროფესიული განათლების განვითარების 2009-2013 წლების სტრატეგია“; მიმდინარეობს მუშაობა პროფესიული სტანდარტების შემუშავებისა და პროფესიული სწავლების პროგრამების სრულყოფის მიმართულებით და ა.შ.), ასევე საერთაშორისო დონორი ორგანიზაციების მხარდაჭერის, კერძო სექტორის გააქტიურების შედეგად სახელობო პროფესიული განათლების განვითარების პროცესში პოზიტიური ტენდენციები გამოიკვეთა, თუმცა შრომის ბაზარზე ორიენტაციის გაზრდისა და მომზადების ხარისხის გაუმჯობესების თვალსაზრისით ჯერ კიდევ ბევრია გასაკეთებელი. იგივე ითქმის უმაღლესი პროფესიული და უმაღლესი აკადემიური განათლების მქონე კადრებზეც. კვლევის შედეგების მიხედვით, გამოკითხული დამსაქმებლების საერთო რაოდენობის 17%-ს უმაღლესი განათლების მქონე პროფესიონალი კადრების მოძიება უჭირს.

მომუშავეთა კატეგორიები, რომელთა მოძიებაც დამსაქმებლებისათვის პრობლემატურია, შემდეგნაირად ნაწილდება: მოსაძიებლად რთული კადრების საერთო რაოდენობის 54% კვალიფიციურ მუშებზე მოდის, 31% – უმაღლესი განათლების სპეციალისტებზე, ხოლო არაკვალიფიციურ კადრებზე – 2%. დამსაქმებელთა 13%-სათვის პრობლემატურია როგორც მუშათა კადრების, ისე უმაღლესი განათლების მქონე სპეციალისტების მოზიდვა (იხ. დიაგრამა 9).

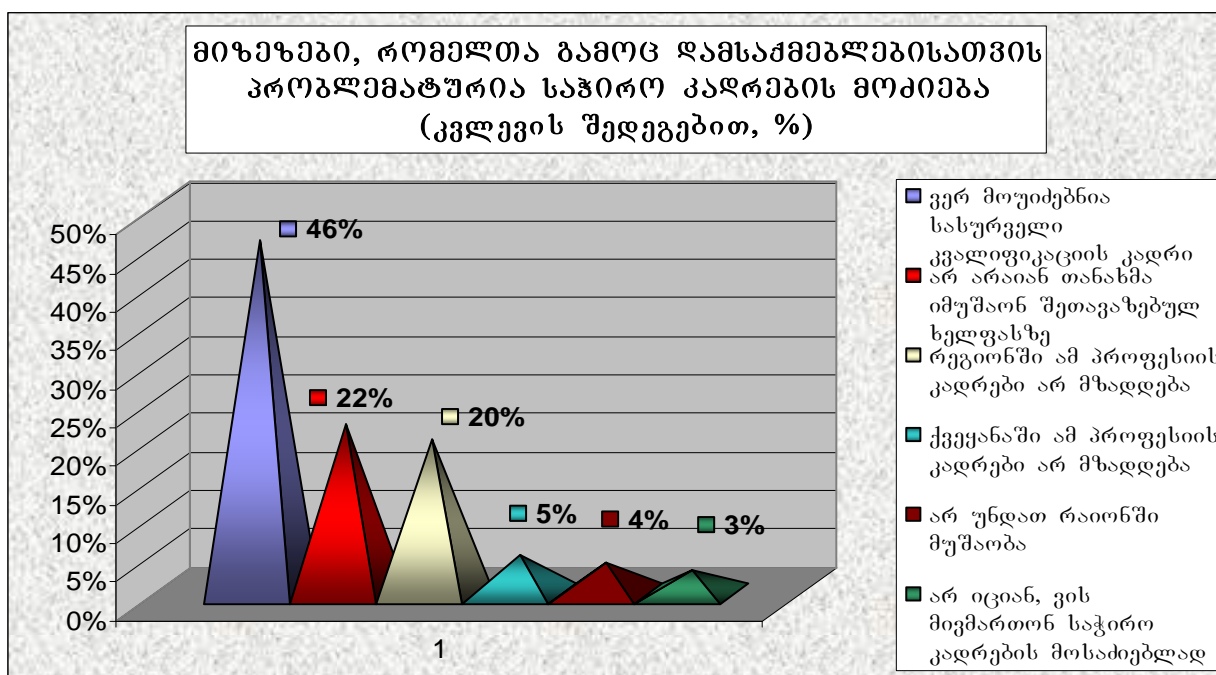
დიაგრამა 9

კვლევა აჩვენა, რომ იმ პროფესიათა სექტორი, რომელთა კადრების მოძიებაც დამსაქმებლებისათვის პრობლემატურია, უაღრესად ფართოა (საქართველოს რეგიონების მიხედვით დეფიციტური პროფესიების ნუსხა იხ. №1 დანართში).

მიზეზები, რომელთა გამოც დამსაქმებლებისათვის რთულია საჭირო პროფესიისა და კვალიფიკაციის კადრების მოძიება, ობიექტური და სუბიექტური ხასიათისაა. ობიექტურ მიზეზებს მიეკუთვნება ის გარემოება, რომ სხვადასხვა პროფესიაში მომზადება რეგიონსა და ქვეყანაში არ ხდება; სუბიექტურ მიზეზებს კი მიეკუთვნება გარემოებები, როცა პიროვნებებს არ სურთ კონკრეტულ რეგიონში ანდა შემოთავაზებულ ხელფასზე მუშაობა. ძირითადი მიზეზი, რის გამოც დამსაქმებლებისათვის პრობლემატურია საჭირო კადრების მოძიება, არის ის, რომ მათ ვერ მოუძებნიათ სასურველი კვალიფიკაციის კადრი (იხ. დიაგრამა 10). ეს მიზეზი შეიძლება იყოს როგორც ობიექტური (პროფესიული მომზადების დაბალი დონე), ისე სუბიექტური ხასიათის (დამსაქმებელთა გაზრდილი მოთხოვნები კანდიდატურების მიმართ).

დიაგრამა 10

პროფესიები, რომელთა წარმომადგენლების კვალიფიკაციაც დამსაქმებლებს არ აკმაყოფილებთ და ეს ხდება მათი მოუძებლობის მიზეზი, საკმაოდ ფართოა. აღნიშნული მიზეზის დასახელების სიხშირით, რეგიონების მიხედვით გამოირჩევა შემდეგი პროფესიები:

ქ. თბილისში: გაყიდვების/მარკეტინგის მენეჯერი, პროექტის მენეჯერი, პრომოუტერი, ITC სპეციალისტი (პროგრამისტი, ქსელების სპეციალისტი), პარიკმახერი (სტილისტი), მზარეული, კონდიტერი, ბუღალტერი, ფარმაცევტი, პედაგოგი, ექთანი, იურისტი, უცხო ენის სპეციალისტი, ელექტრო-შემდუღებელი, კვების ტექნოლოგი, პოლიგრაფისტი, კოსმეტოლოგი და სხვ.

აჭარის არ-ში: პედაგოგი, ელექტრიკოსი, უცხო ენის სპეციალისტი, მიმტანი, ელექტრო-შემდუღებელი, ბუღალტერი, გაყიდვების აგენტი, ინჟინერ-მშენებელი, ITC სპეციალისტი და სხვ.

იმერეთის მხარეში: მზარეული, მცხობელი, ITC სპეციალისტი, ელექტრიკოსი, ბუღალტერი, მიმტანი, ბარმენი, ექიმი და სხვ.

კახეთის მხარეში: ფარმაცევტი, ფარმაკოლოგი, ბუღალტერი, მზარეული, მცხობელი, ავტოშემკეთებელი და სხვ.

მცხეთა-მთიანეთის მხარეში: ელექტრიკოსი, სანტექნიკოსი, მცხობელი და სხვ.

რაჭა-ლეჩხუმ-ქვემო სვანეთში: სამშენებლო ტექნიკის მექანიზატორი (მემანქანე), ელექტრიკოსი, ექიმი და სხვ.

სამეგრელო - ზემო სვანეთის მხარეში: უცხო ენის სპეციალისტი, ბუღალტერი, ITC სპეციალისტი, მიმტანი, მზარეული, ბარმენი, ელექტრიკოსი, ელ. შემდუღებელი, სანტექნიკოსი, პარიკმახერი, გაყიდვების/მარკეტინგის მენეჯერი და სხვ.

სამცხე-ჯავახეთის მხარეში: ვეტექიმი, ვეტერინარი, მზარეული, მიმტანი, კვების ტექნოლოგი, ITC სპეციალისტი, ექიმი, ჯანდაცვის ლაბორანტი, უცხო ენის სპეციალისტი, სასტუმროს მენეჯერი/ადმინისტრატორი, ბუღალტერი, მცხობელი, ავტოშემკეთებელი, მასაჟისტი და სხვ.

ქვემო ქართლის მხარეში: ექიმი, მიმტანი, ITC სპეციალისტი და სხვ.

შიდა ქართლის მხარეში: დურგალი, მენეჯერი, მცხობელი, მიმტანი, კვების ტექნოლოგი, ITC სპეციალისტი, ელექტრიკოსი, სანტექნიკოსი, კალატოზი, მღესავი, ექიმი და სხვ.

აღნიშნულ პროფესიების კადრების დიდი ნაწილი რეგიონებში არ მზადდება და ეს განაპირობებს ადგილზე მათი მოძიების სირთულეს. მართალია, გარკვეული პროფესიების მქონე კადრები რაიონებში ნამდვილად არსებობს და არც მათი კვალიფიკაცია იწვევს დამსაქმებელთა უნდობლობას, მაგრამ მათი მოზიდვა მაინც პრობლემატურია, რადგან ამ კადრებს **არ სურთ რაიონებსა და სოფლებში მუშაობა**. ეს განსაკუთრებით ითქმის ექიმებზე, პედაგოგებზე, მიმტანებზე, ITC სპეციალისტებზე, უცხო ენის სპეციალისტებზე.

ზოგიერთი პროფესიის მქონე კადრების მოძიება დამსაქმებლებისათვის პრობლემატურია იმის გამო, რომ **ეს კადრები არ არიან თანახმა იმუშაონ შეთავაზებულ ხელფასზე**. გამოკითხვისას დამსაქმებლებმა დაასახელეს ასეთი პროფესიების საკმაოდ ფართო ჩამონათვალი. ესენია: გამყიდველი, დამლაგებელი, ITC სპეციალისტი, ბუღალტერი, მცხობელი, მიმტანი, მზარეული, ფარმაცევტი, ექთანი, ექიმი, ელექტროშემდუღებელი, ელექტრიკოსი, დურგალი, გაყიდვების აგენტი, გაყიდვების მენეჯერი, სანტექნიკოსი და სხვ. გამომდინარე იქიდან, რომ საჭირო კადრების მოუძიებლობის მიზეზად თვითონ დამსაქმებლები ასახელებენ შეთავაზებული ხელფასის სიმცირეს, შეიძლება ვივარაუდოთ, რომ ეს განპირობებულია ან

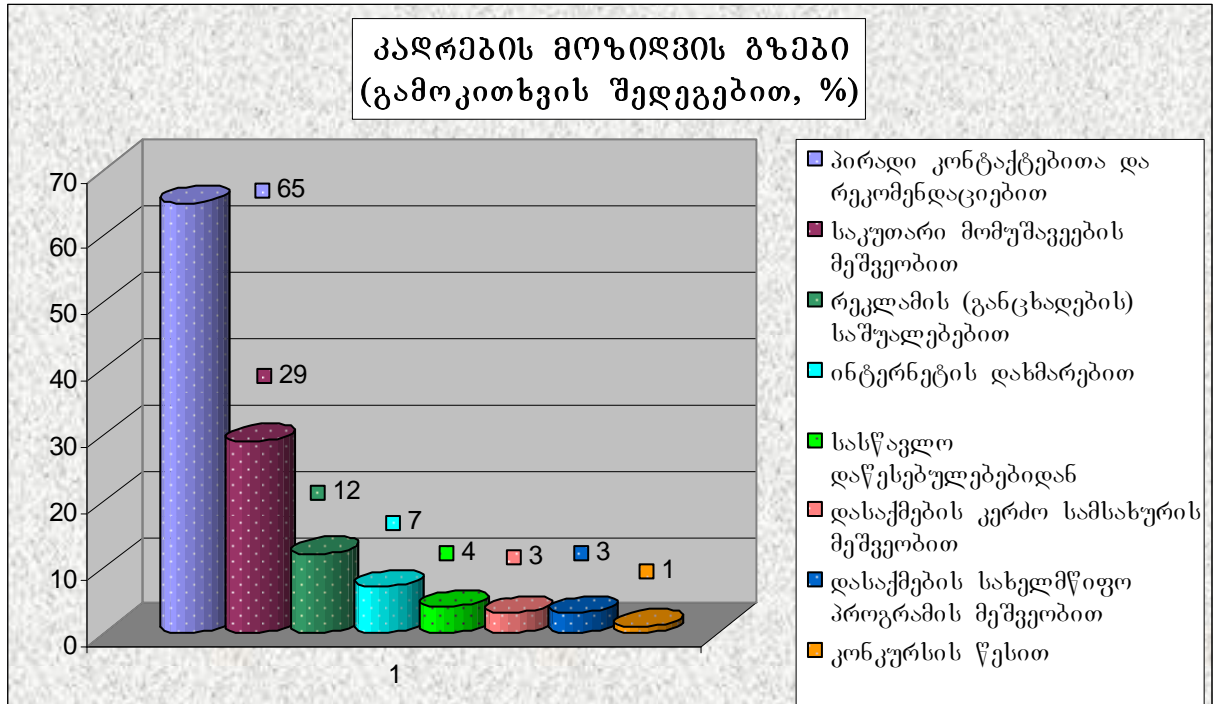
მოცემული ბიზნესის დაბალრენტაბელურობით (მცირე ფინანსური რესურსებით), ანდა არასათანადო მენეჯმენტით.

გამოკითხვის შედეგად გამოირკვა, რომ დამსაქმებელთა ნაწილმა არ იცის სად მოიძიოს საჭირო კადრი და ვის მიმართოს დახმარებისთვის (იხ. დიაგრამა 10). ეს უკავშირდება ქვეყანაში შრომის ბაზრის ინფრასტრუქტურის განუვითარებლობას და კერძოდ იმ ფაქტს, რომ საქართველოში არ არსებობს დასაქმების სახელმწიფო სამსახური, კერძო სააგენტოების ქსელი კი განუვითარებელია (განსაკუთრებით რეგიონებში).

საქართველოში შრომის ბაზრის ინფრასტრუქტურის განუვითარებლობა ზეგავლენას ახდენს საჭირო კადრების მოძიების გზებსა და მეთოდებზეც. მოცემულმა კვლევამ კიდევ ერთხელ დაადასტურა IOM-ის მიერ წინა წლებში ჩატარებული კვლევების შედეგები²⁵ იმასთან მიმართებაში, რომ **საქართველოში კადრების მოძიების ყველაზე ფართოდ გავრცელებული გზაა პირადი კონტაქტები და ნაცნობთა რეკომენდაციები**. ამ კვლევის შედეგებითაც, მეწარმეთა 65% სწორედ პირად კონტაქტებსა და ნაცნობთა რეკომენდაციებს იყენებს სასურველი კანდიდატურების მოსაძიებლად. საკუთარ მომუშავეთა რეკომენდაციებს ეყრდნობა მეწარმეთა 29%; მასმედიაში სარეკლამო განცხადებებს იყენებს მეწარმეთა 12%, ინტერნეტს – 7%, კერძო სააგენტოების მომსახურებით სარგებლობს 3% (იხ. დიაგრამა 11). ეს მაჩვენებლები რეგიონების მიხედვით, რა თქმა უნდა, განსხვავებულია. მაგალითად, ქ. თბილისში ინტერნეტის მეშვეობით საჭირო კანდიდატურებს მოიძიებს დამსაქმებელთა 26%, რეკლამის მეშვეობით – 16%, მაშინ, როცა ეს მაჩვენებლები აჭარისთვის არის 3% და 13%, იმერეთისთვის – 1% და 12%, სამეგრელოსთვის – 1% და 15%, შიდა ქართლისთვის – 1% და 11%, მცხეთა-მთიანეთისთვის – 4% და 1%, ქვემო ქართლისათვის – 4% და 18%, სამცხე-ჯავახეთისთვის – 1% და 5%, კახეთისთვის – 4% და 18%, რაჭა-ზემო სვანეთისთვის – 0% და 3%, გურიისთვის – 1% და 14%. ყველა რეგიონში მაღალია პირადი კონტაქტებითა და ნაცნობთა რეკომენდაციებით კადრების მოზიდვის შემთხვევები. აღსანიშნავია, რომ კადრების მოზიდვის ეს წყარო ყოველთვის არ არის დაკავშირებული ნებოტიზმთან და საქართველოში იგი ასოცირდება „რეკომენდატორობის ინსტიტუტთან“, რომელიც კადრების მენეჯმენტში აპრობირებული და გამართლებული ფორმაა.

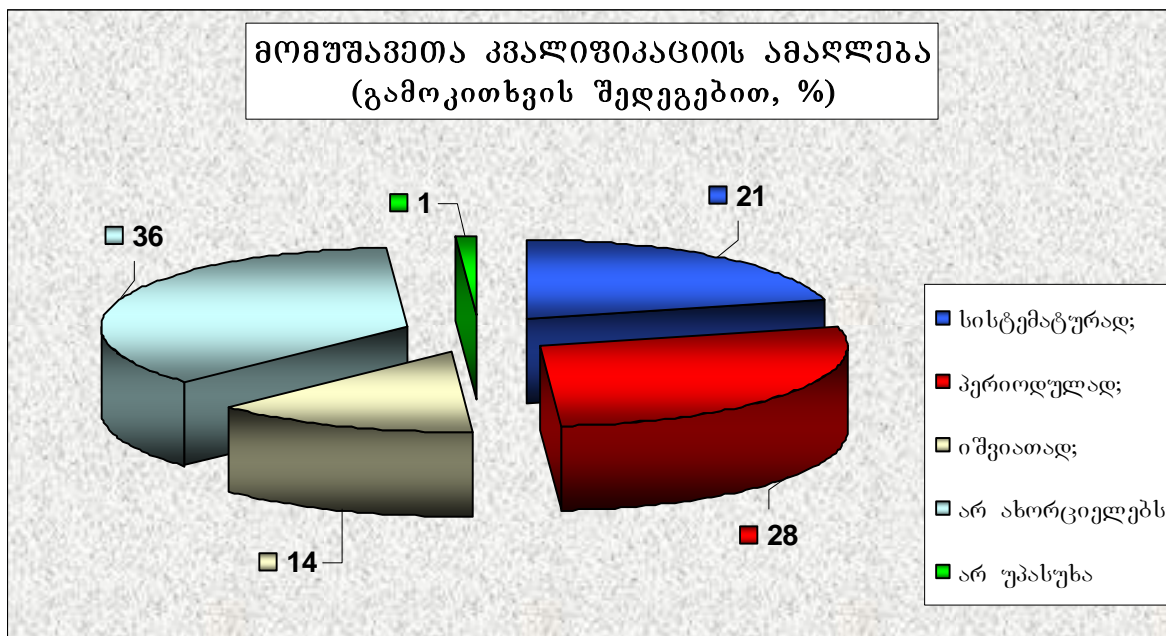
²⁵ www.iom.ge

დიაგრამა 11

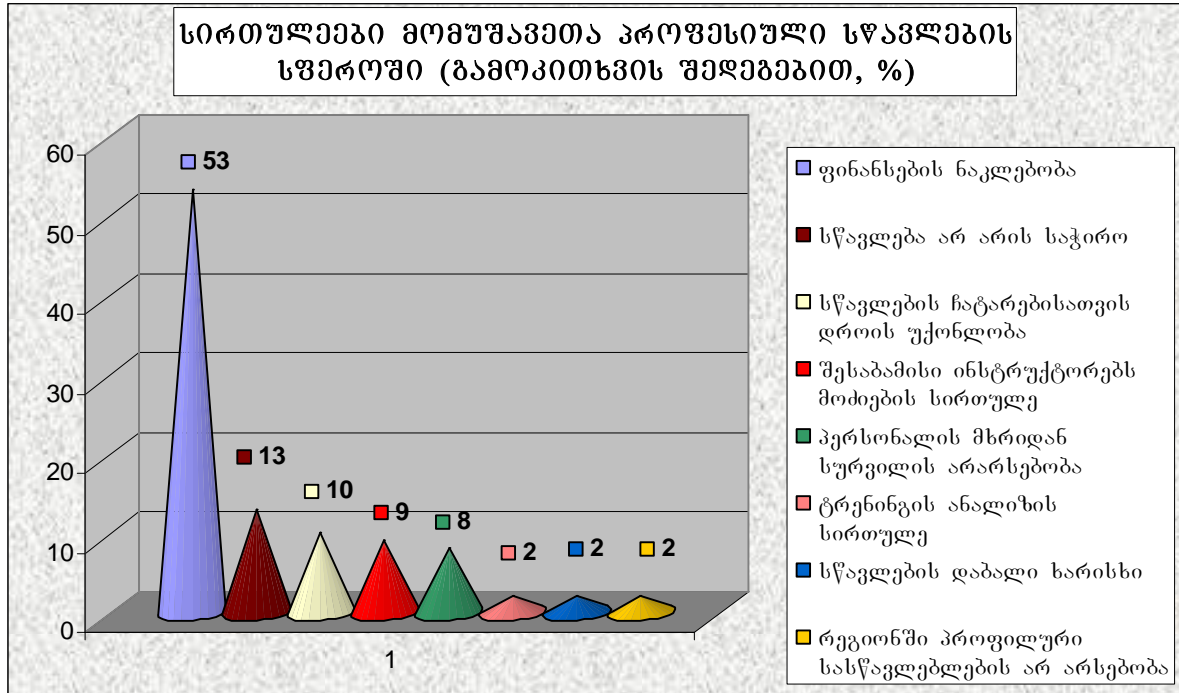
შენიშვნა: კითხვაზე პასუხების ჯამი აღემატება 100%-ს, ვინაიდან შესაძლებელი იყო ერთდროულად რამდენიმე საშუალებას იყენებენ.

გამოკითხვის შედეგების მიხედვით, საქართველოში საჭირო პროფესიისა და კვალიფიკაციის კადრების მოუძიებლობის მთავარი მიზეზია ის, რომ დამსაქმებლებს არ აკმაყოფილებთ კანდიდატურების პროფესიული კვალიფიკაციის დონე. დამსაქმებელთა დიდი ნაწილი საკუთარი მომუშავეების კვალიფიკაციის დონითაც უკმაყოფილოა. ამას ადასტურებს IOM-ის მიერ 2007-2010 წლებში ჩატარებული ყველა კვლევა. წინამდებარე კვლევის შედეგებით, მეწარმეთა 37%-მა გამოსატა უკმაყოფილება საკუთარი მომუშავეების პროფესიონალიზმის მიმართ. ამის მიუხედავად, *მომუშავეთა კვალიფიკაციის ამაღლების ღონისძიებებს სისტემატურად ახორციელებს დამსაქმებელთა მხოლოდ 21%*; დამსაქმებელთა 36% კი ასეთ ღონისძიებებს საერთოდ არ მიმართავს (იხ. დიაგრამა 12).

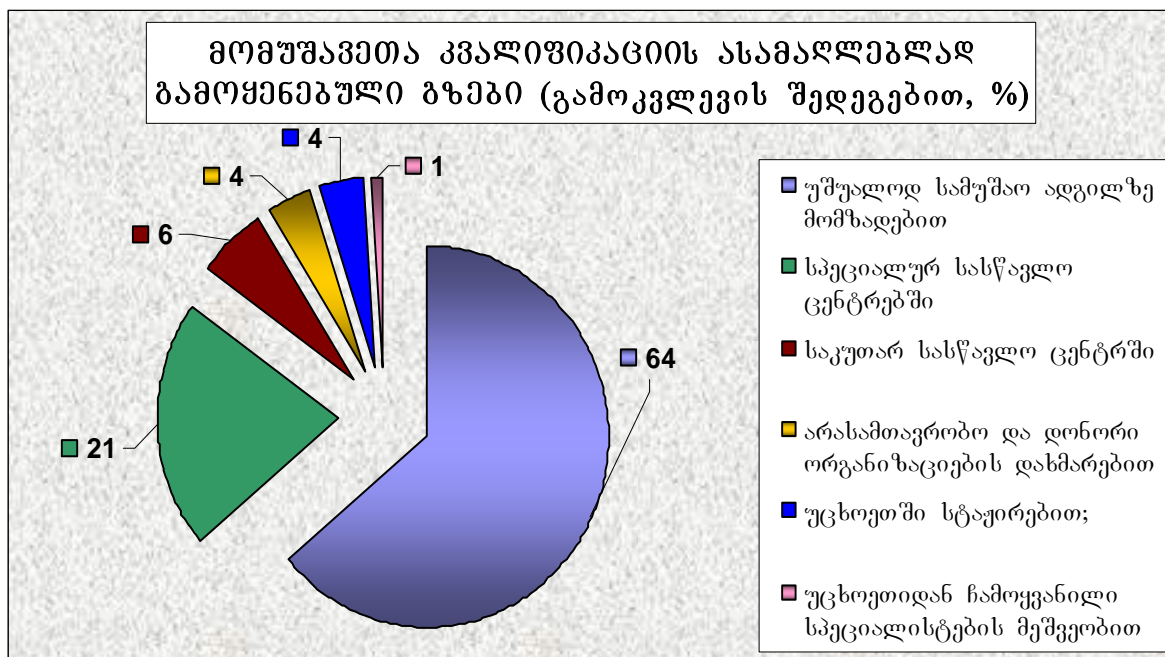
ძირითადი მიზეზი, რის გამოც დამსაქმებლები არ ახორციელებენ მომუშავეთა კვალიფიკაციის ამაღლების ღონისძიებებს, არის ფინანსების ნაკლებობა; 10% ამის მიზეზად ასახელებს სწავლებისათვის დროის უქონლობას, 9% – შესაბამისი ინსტრუქტორების (ტრენერების) მოძიების სირთულეს, 8% – პერსონალის მხრიდან სურვილის (მოტივაციის) არარსებობას. დამსაქმებლების 13%-ის აზრით, სწავლება საერთოდ არაა საჭირო. ამ უკანასკნელთა უმეტესობა მიკრო და მცირე ზომის საწარმოებია, რომლებიც საქმიანობენ ვაჭრობის სფეროში. გამოკითხულ მეწარმეთა 2% კვალიფიკაციის ამაღლების ღონისძიებების გაუტარებლობის მთავარ ხელშემშლელ მიზეზად სწავლების (ტრენინგის) ანალიზის, მისი ჩატარების საჭიროებისა და მიმართულებების განსაზღვრის სირთულეს ასახელებს; 2%-ს არ აკმაყოფილებს სწავლების ხარისხი და ამდენივე ძირითად ხელშემშლელ ფაქტორად რეგიონში შესაბამისი სასწავლო დაწესებულებების არარსებობას ასახელებს (იხ. დიაგრამა 13).

დიაგრამა 13

მომუშავეთა კვალიფიკაციის ამაღლებისათვის საჭირო ფინანსების ნაკლებობა და/ან ინფრასტრუქტურის განუვითარებლობა განაპირობებს იმ ფაქტს, რომ *მომუშავეთა კვალიფიკაციის ამაღლება ძირითადად უშუალოდ სამუშაო ადგილზე სწავლების ფორმით ხორციელდება*: ამ გზას იყენებს დამსაქმებლების 64% (მათგან, ვინც ზრუნავს მომუშავეთა კვალიფიკაციის ამაღლებაზე). სხვადასხვა სპეციალური სასწავლო დაწესებულებების მომსახურებით სარგებლობს მეწარმეთა 21%; 6%-ს ამ მიზნით შექმნილი აქვს საკუთარი სასწავლო ცენტრები (ძირითადად საბანკო სექტორში); 4% საკუთარ მომუშავეებს საზღვარგარეთ უმაღლეს კვალიფიკაციას (ძირითადად უცხოური და ერთობლივი (შერეული) საკუთრების საწარმოები), ამდენივე არასამთავრობო და დონორი ორგანიზაციების მხარდაჭერით ახერხებს მომუშავეთა სწავლებას (იხ. დიაგრამა 14).

დიაგრამა 14

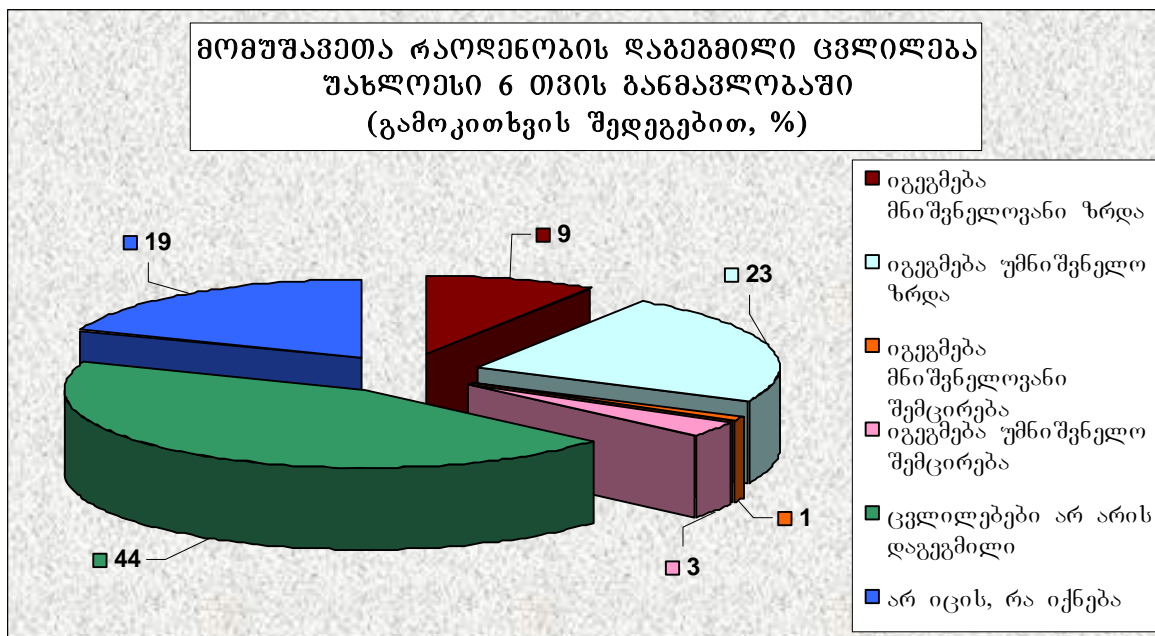

მომუშავეთა კვალიფიკაციის ამაღლების სფეროში არსებული პრობლემებისა და მათი გამომწვევი მიზეზების კვლევა ადამიანური რესურსების განვითარების მხარდამჭერი პოლიტიკის ძირითადი მიმართულებების განსაზღვრის შესაძლებლობას იძლევა.

კვლევის შედეგების მიხედვით, **გამოკითხული მეწარმეების 82% თანამშრომლებს კვალიფიკაციას აუმაღლებდა შესაძლებლობის არსებობის შემთხვევაში.** ამ მაჩვენებელში უფრო ზუსტად აისახება იმ პრობლემის სიმწვავე, რასაც თანამშრომელთა კვალიფიკაციით დამსაქმებელთა უკმაყოფილება ჰქვია. პროფესიებისა და სფეროების ჩამონათვალი (იხ. №2 დანართი), რაშიც ისინი ისურვებდნენ თანამშრომელთა გადამზადებას ან კვალიფიკაციის ამაღლებას, უაღრესად ფართოა და ადასტურებს იმ ფაქტს, რომ დიდი ძალისხმევა, აქტიურობა და ფინანსებია საჭირო ქვეყანაში სამუშაო ძალის პროფესიული კვალიფიკაციის ასამაღლებლად.

მეწარმეთა 32% უახლოეს მომავალში გეგმავდა მომუშავეთა რაოდენობის გაზრდას (მათგან 9% – მნიშვნელოვნად, ხოლო 23% – უმნიშვნელოდ), 4% – შემცირებას, 44%-ს ცვლილებები დაგეგმილი არ ჰქონდა; 19%-მა კი არ იცოდა, რა იქნებოდა თუნდაც უახლოესი 6 თვის განმავლობაში (იხ. დიაგრამა 15).

დიაგრამა 15

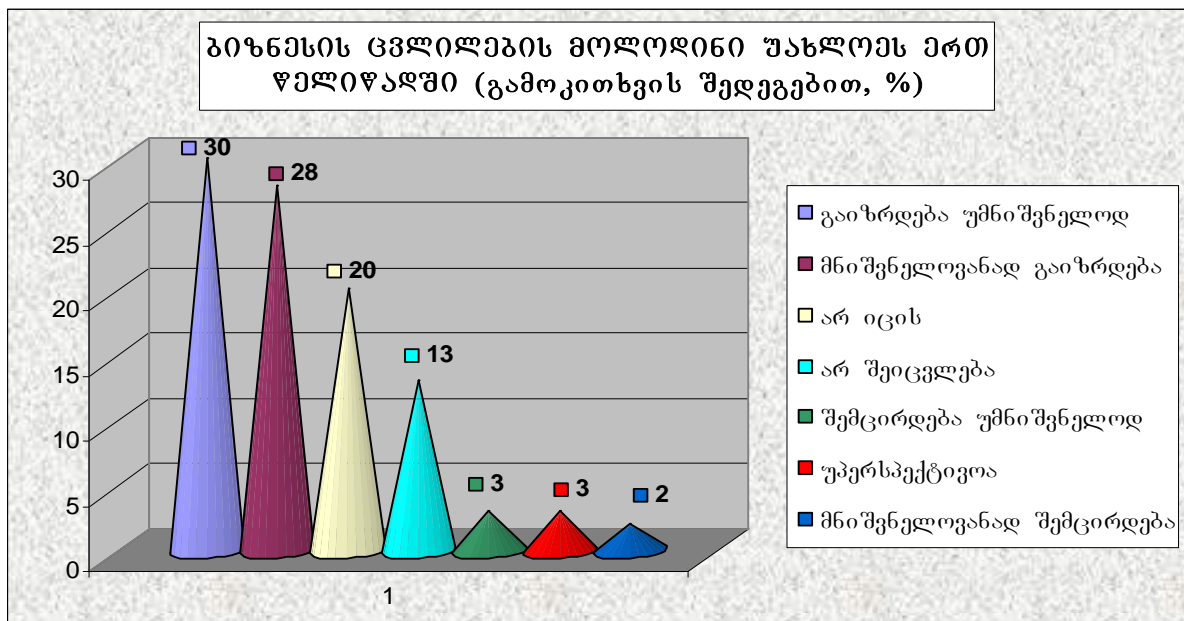
მომუშავეთა რაოდენობის ცვლილების მიუხედავად, უახლოესი 1 წლისა და 2-3 წლის განმავლობაში სამუშაო ძალაზე თავიანთი მოთხოვნები პროფესიებისა და სპეციალობების მიხედვით მეწარმეთა აბსოლუტურმა უმრავლესობამ დააფიქსირა (იხ. დანართები №3 და №4). ამ მოთხოვნებში აისახა როგორც მომუშავეთა რაოდენობის ზრდა, ისე მომუშავეთა სტრუქტურის ცვლილება. რა თქმა უნდა, სამუშაო ძალაზე პერსპექტიული მოთხოვნა, ნებისმიერი პროგნოზირების მსგავსად, თავის თავში შეიცავს გარკვეულ ცდომილებებს, მაგრამ ამ მოთხოვნის პროფესიული სტრუქტურა, აგრეთვე, ე. წ. „დეფიციტური პროფესიების“ ჩამონათვალი, არსებითად ასახავს სამუშაო ძალაზე მოთხოვნის თავისებურებებს და შეიძლება გათვალისწინებული იქნეს პროფესიული და უმაღლესი განათლების სისტემაში მოსამზადებელი კადრების დაგეგმვის, ასევე ზრდასრულთა პროფესიული სწავლების პროგრამების დაგეგმვა/რეალიზაციის პროცესში.

სამუშაო ძალაზე მოთხოვნის პროგნოზირების ხარისხის ასამაღლებლად აუცილებელია ქვეყანაში განსახორციელებელი საინვესტიციო პროექტების შესახებ შედეგებისდაგვარად დეტალური საინფორმაციო ბაზის შექმნა და საჭირო პროფესიული კადრების წინმსწრები ტემპით მომზადება. ეს ხელს შეუწყობს აღნიშნული პროექტების ეფექტურ განხორციელებასა და ქვეყნის შრომითი პოტენციალის რაციონალურ გამოყენებას.

2.3. ბიზნესის განვითარებისა და ახალი სამუშაო ადგილების შექმნის ძირითადი მიმართულებები

ქვეყანაში ახალი სამუშაო ადგილების შექმნა და მოსახლეობის დასაქმების ხელშეწყობა დიდწილად დამოკიდებულია ბიზნესის განვითარებაზე. კვლევის პროცესში შესწავლილი იქნა მეწარმეთა განწყობა და მოლოდინები მათი ბიზნეს-აქტივობის ცვლილების მიმართულებით. გამოკითხვის შედეგებით, *მეწარმეთა 58%-ს აქვს მოლოდინი, რომ უახლოესი 1 წლის განმავლობაში მათი ბიზნესი გაიზრდება*. აქედან 28% ვარაუდობს მნიშვნელოვან ზრდას, ხოლო 30% – უმნიშვნელო ზრდას. გამოკითხულ მეწარმეთა 20%-მა არ იცის, როგორ შეიცვლება მისი ბიზნესი, ხოლო 13%-ს აქვს მოლოდინი, რომ მისი ბიზნესი უცვლელად დარჩება. პესიმისტური განწყობა (ბიზნესის შეკვეცა ან უპერსპექტივობა) გამოკითხულ მეწარმეთა მხოლოდ 8%-მა დააფიქსირა (იხ. დიაგრამა 16).

დიაგრამა 16

საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში *მეწარმეთა მოლოდინები მათი ბიზნესის განვითარებასთან დაკავშირებით მეტ-ნაკლებად ოპტიმისტურია*. კერძოდ, იმ მეწარმეთა წილი, რომლებსაც საკუთარი ბიზნესის მნიშვნელოვანად გაზრდის მოლოდინი აქვთ, მეტია აჭარაში, სამეგრელოსა და ქვემო ქართლში; ბიზნესის უმნიშვნელოდ გაზრდის მეტი მოლოდინი აქვთ იმერეთში, სამცხე-ჯავახეთსა და მცხეთა-მთიანეთში; უახლოესი ერთი წლის განმავლობაში ბიზნესის შემცირების მომლოდინე მეწარმეების წილი შედარებით მეტია რაჭა-ლეჩხუმში, იმერეთში, შიდა ქართლსა და სამცხე-

ჯავახეთში. საკუთარ ბიზნესს უპერსპექტივოდ აფასებს სამცხე-ჯავახეთში მოქმედი მეწარმეების 5% და გურიაში, შიდა ქართლში, ქვემო ქართლსა და კახეთში მოღვაწე ბიზნესმენების 4%. გაურკვეველი მოლოდინის მქონე მეწარმეების წილი ჭარბობს კახეთში, შიდა ქართლში, გურიაში, მცხეთა-მთიანეთსა და სამეგრელოში (იხ. ცხრილი 2.3.1).

ცხრილი 2.3.1. ბიზნესის ცვლილების მოლოდინი უახლოესი ერთი წლის განმავლობაში საქართველოს რეგიონების მიხედვით (%)

მოლოდინი	ქ. თბილისი	აჭარა	გურია	სამეგრელო	რაჭა-ლეჩხუმი და ზემო სვანეთი	იმერეთი	შიდა ქართ	სამცხე-ჯავახეთი	ქვემო ქართლი	მცხეთა-მთიანეთი	კახეთი
მნიშვნელოვნად გაიზრდება	32	42	34	38	14	30	20	28	35	13	27
გაიზრდება უმნიშვნელოდ	32	23	22	21	33	40	30	36	31	35	22
მნიშვნელოვნად შემცირდება	2	3	1	2	3	4	3	2	–	3	1
შემცირდება უმნიშვნელოდ	2	1	–	1	7	5	4	5	–	6	4
არ შეიცვლება	13	15	12	10	29	12	13	12	16	17	13
უპერსპექტივოა	1	1	4	2	–	1	4	5	4	2	4
არ იცის	16	14	25	21	14	8	26	9	11	24	27
არ უპასუხა	2	1	2	5	–	–	–	3	3	–	2
სულ	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

ძირითადი გზები, რითაც მეწარმეები აპირებენ საკუთარი ბიზნესის შენარჩუნება/გაფართოებას, შემდეგია (იხ. ცხრილი 2.3.2):

1. პროდუქციის/მომსახურების ხარისხის გაუმჯობესება;
2. ახალი ტექნიკის დანერგვა;
3. შრომის ორგანიზაციის სრულყოფა;
4. გასაღების ახალი ბაზრების ათვისება;
5. მომუშავეთა კვალიფიკაციის ამაღლება;
6. ახალი ტექნოლოგიების გამოყენება;
7. მენეჯმენტის გაუმჯობესება და სხვ.

ცხრილი 2.3.2. ბიზნესის შენარჩუნება/გაფართოების გზები

№	ბიზნესის შენარჩუნება/გაფართოების გზები	საწარმო	%
1	პროდუქციის/მომსახურების ხარისხის გაუმჯობესება	972	28
2	ახალი ტექნიკის დანერგვა	907	26
3	შრომის ორგანიზაციის სრულყოფა	882	25
4	გასაღების ახალი ბაზრების ათვისება	838	24
5	მომუშავეთა კვალიფიკაციის ამაღლება	780	22
6	ახალი ტექნოლოგიების გამოყენება	676	19
7	მენეჯმენტის გაუმჯობესება	598	17
8	ახალი პროდუქციის გამოშვება (ახალი მომსახურების შეთავაზება)	540	15
9	პროდუქციის გამოშვების გაზრდა (მომსახურების გაფართოება)	460	13
10	ახალი პარტნიორების ჩართვა	357	10
11	არ იცის	346	10
12	საბანკო კრედიტით ან სხვა სესხით	338	10
13	საკუთარი და/ან პარტნიორების დანაზოგით	172	5
14	უცხოური კაპიტალის მოზიდვით	146	4
15	დონორებისა და უცხოელი პარტნიორების დახმარებით	31	1
16	სხვა	4	0
	სულ	8047	231

შენიშვნა: კითხვაზე პასუხების წახში ადგენა რესპონდენტების საერთო რაოდენობას, ვინაიდან შესაძლებელი იყო ერთდროულად რამდენიმე პასუხის გაცემა.

ბიზნესის შენარჩუნება/გაფართოებისათვის ახალი ბიზნეს-პარტნიორების ჩართვას გეგმავს გამოკითხულ მეწარმეთა 10%; ამდენივე აპირებს ბანკის კრედიტის ან კერძო პირებისაგან აღებული სესხის გამოყენებას; 5% ამის გაკეთებას გეგმავს საკუთარი და/ან პარტნიორების დანაზოგით, 4% – უცხოური კაპიტალის მოზიდვით. გამოკითხულ მეწარმეთა 10% კი ბიზნესის შენარჩუნება/გაფართოებას აპირებს, თუმცა ნათლად არა აქვს წარმოდგენილი მიზნის მიღწევის კონკრეტული გზები.

პროდუქციის/მომსახურების ხარისხის გაუმჯობესება, როგორც ბიზნესის შენარჩუნება/გაფართოების საშუალება, უფრო ხშირად დაასახელეს მცხეთა-მთიანეთის (43%), გურიის (43%), რაჭა-ლეჩხუმ-ზემო სვანეთის (35%), იმერეთის (34%), სამცხე-ჯავახეთის (32%) მეწარმეებმა; ახალი ტექნიკის დანერგვას უფრო მეტი მეწარმე აპირებს იმერეთში (33%), სამცხე-ჯავახეთში (32%), შიდა ქართლში (29%), რაჭა-ლეჩხუმ-ზემო სვანეთში (28%), ქ. თბილისსა (24%) და აჭარაში (22%). მომუშავეთა კვალიფიკაციის ამაღლებით

ბიზნესის შენარჩუნება/გაფართოების მომლოდინე მეწარმეთა წილი შედარებით მეტია იმერეთში (34%), სამცხე-ჯავახეთში (32%), აჭარაში (30%), ქვემო ქართლში (30%), სამეგრელოში (26%), მცხეთა-მთიანეთსა (25%) და ქ. თბილისში (24%). ბიზნესის შენარჩუნება/გაფართოების კონკრეტული გზების შერჩევა (იხ. ცხრილი 2.3.3), რა თქმა უნდა, ბიზნესის სახეობაზე, წარმოების ტექნიკურ მდგომარეობაზე, მეწარმის ფინანსურ შესაძლებლობებზე, მენეჯერულ უნარზე და სხვა მრავალ ფაქტორზეა დამოკიდებული, თუმცა დიდი მნიშვნელობა აქვს ასევე გარეშე ფაქტორებს, რომლებიც ბიზნეს-გარემოს ქმნიან.

ცხრილი 2.3.3. ბიზნესის შენარჩუნება/გაფართოების გზები საქართველოს რეგიონების მიხედვით (%)

გზები	ქ. თბილისი	აჭარა	გურია	სამეგრელო-ზემო სვანეთი	რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	იმერეთი	შიდა ქართ	სამცხე-ჯავახეთი	ქვემო ქართლი	მცხეთა-მთიანეთი	კახეთი
გასაღების ახალი ბაზრების ათვისებით	30	24	12	25	10	29	21	24	19	31	18
ახალი ტექნიკის დანერგვით	24	22	20	22	28	33	29	32	24	15	18
ახალი ტექნოლოგიების გამოყენებით	24	23	7	18	13	26	17	26	20	11	13
ახალი პროდუქციის გამოშვებით (ახალი მომსახურების შეთავაზებით)	18	8	7	11	4	22	16	25	7	13	11
პროდუქციის გამოშვების გაზრდით (მომსახურების გაფართოებით)	11	10	4	10	13	14	14	27	9	16	9
პროდუქციის (მომსახურების) ხარისხის გაუმჯობესებით	28	24	43	23	35	34	26	32	19	43	22
წარმოების მართვის გაუმჯობესებით	17	21	11	15	17	22	12	32	18	17	13
შრომის ორგანიზაციის გაუმჯობესებით	21	26	6	24	36	26	21	56	35	25	19
მომუშავეთა კვალიფიკაციის ამაღლებით	24	30	12	26	15	34	14	32	30	25	14
საკუთარი და/ან პარტნიორების დანახოვით	4	4	1	3	6	11	5	5	1	11	3
ახალი პარტნიორების ჩართვით	14	11	5	14	8	15	7	10	9	10	5

უცხოური კაპიტალის მოზიდვით	5	3	1	5	1	4	5	6	4	3	2
საბანკო კრედიტით ან სხვა სესხით	9	10	20	8	10	12	10	9	12	11	9
ღონორებისა და უცხოელი პარტნიორების დახმარებით	1	1	–	0,2	–	0,1	0,5	1	–	1	4
არ იცის	7	9	–	6	–	5	15	6	9	8	15

შენიშვნა: კითხვაზე პასუხების ჯამი აღემატება 100%-ს, ვინაიდან შესაძლებელი იყო ერთდროულად რამდენიმე პასუხის გაცემა.

კვლევის პროცესში შესწავლილი იქნა მეწარმეების, მმართველობისა და თვითმმართველობის ორგანოების ხელმძღვანელთა მოსაზრებები *ქვეყანასა და რეგიონში ბიზნეს-გარემოს გაუმჯობესებისა და ახალი სამუშაო ადგილების შექმნის სტიმულირების შესახებ*. მეწარმეებმა დაასახელეს საკმაოდ ფართო წრე იმ ღონიძიებებისა, რომლებიც ბიზნეს-გარემოს გასაუმჯობესებლად უნდა გატარდეს და შედეგად მოგვცეს ახალი სამუშაო ადგილების შექმნა და მოსახლეობის დასაქმება. გამოკითხვის მიხედვით, ერთ მეწარმეზე გაანგარიშებით, საშუალოდ 4,6 წინადადება იქნა შემოთავაზებული (იხ. ცხრილი 2.3.4).

ცხრილი 2.3.4. ბიზნესის განვითარებისა და ახალი სამუშაო ადგილების შექმნის სტიმულირების ღონისძიებები

№	ღონისძიებები	საწარმო	%
1	საბანკო კრედიტზე %-ის შემცირება	2147	62
2	გადასახადების შემცირება	2113	61
3	საგადასახადო პროცედურების გამარტივება	1516	44
4	ბიზნესის გადასახადებისგან გათავისუფლება საქმიანობის პირველი წლის მანძილზე	1459	42
5	ბანკიდან კრედიტის აღების პროცედურების გამარტივება	1201	34
6	ადამიანური რესურსების განვითარება (შესაბამისი კვალიფიკაციის კადრების არსებობა)	1165	33
7	პოლიტიკური სტაბილურობა	1101	32
8	რეინვესტირების სახსრების გადასახადებისგან გათავისუფლება	921	26
9	თავისუფალი კონკურენტული გარემოს არსებობა; ანტიმონოპოლიური პოლიტიკის გატარება	854	24
10	სახელმწიფოს მხრიდან ბიზნესში ჩარევისა და ბიზნესზე ზეწოლის დაუშვებლობა	713	20
11	პროდუქციის გასაღებისათვის ახალი ბაზრების შესახებ ინფორმაციის ხელმისაწვდომობა	512	15
12	ლიცენზიისა და ნებართვის გაცემის წესის გამარტივება	446	13

13	პროდუქციის ტრანსპორტირებასა და გასაღებაში დახმარება	393	11
14	შრომის კანონმდებლობის სრულყოფა	391	11
15	მცირე ბიზნესისათვის ფიქსირებული გადასახადის დაწესება	377	11
16	სამართლიანი სასამართლოს არსებობა	369	11
17	ბიზნესის რეგისტრაციის პროცესის გამარტივება	356	10
18	დაბალი ფასი ენერგომატარებლებზე; ნედლეულის შემოტანის პროცედურების გამარტივება	4	0
19	მეზობელ ქვეყნებთან ეკონომიკური ურთიერთობების განვითარება	2	0
	სულ	16040	460

შენიშვნა: კითხვაზე პასუხების ჯამი აღემატება 100%-ს, ვინაიდან შესაძლებელი იყო ერთდროულად რამდენიმე პასუხის გაცემა.

გამოკითხული მეწარმეების 62%-ის აზრით, ბიზნესის განვითარებისათვის აუცილებელია საბანკო კრედიტზე სარგებლის %-ის შემცირება, ხოლო 34% ბანკიდან სესხის აღების პროცედურების გამარტივებას ითხოვს. ამ რეკომენდაციაში არსებითად აისახა საქართველოში არსებული პრობლემა, რაც უკავშირდება ფინანსური რესურსების ხელმიუწვდომლობასა და კრედიტის აღების სირთულეს. მეწარმეთა 61% გადასახადების შემცირებას ითხოვს, 44% – საგადასახადო პროცედურების გამარტივებას. საქმე ისაა, რომ საგადასახადო სისტემის რეფორმირების შედეგად, მართალია, მნიშვნელოვნად შემცირდა გადასახადების რაოდენობა და განაკვეთები, სისტემა მაინც მძიმე ტვირთად აწევს მცირე, დაბალრენტაბელურ ბიზნესებს. ამასთან, საგადასახადო კანონმდებლობისა და პროცედურების ბუნდოვანი, არადეტალიზებული ხასიათი, ადმინისტრირების პროცესში სუბიექტური შეფასების შესაძლებლობები, მაღალი ჯარიმები – ყოველივე ეს მეწარმეთა დიდ უკმაყოფილებას იწვევს. ამიტაც არის განპირობებული ის ფაქტი, რომ გამოკითხულ მეწარმეთა 11% მცირე ბიზნესისათვის ფიქსირებული გადასახადის შემოღების მომხრეა, ამდენივე ითხოვს ქვეყანაში სამართლიანი სასამართლოს არსებობას. მეწარმეთა 42%-ს მიზანშეწონილად მიაჩნია საქმიანობის პირველი წლის განმავლობაში მცირე ბიზნესის გადასახადების გადახდისაგან გათავისუფლება. ბიზნესის განვითარებისა და დასაქმების ხელშეწყობის ერთ-ერთ მთავარ წინაპირობად მეწარმეთა 1/3-ს ადამიანური რესურსების განვითარება და ამ სფეროში სახელმწიფოს მხარდაჭერა მიაჩნია.

მეწარმეთა გამოკითხვის შედეგებიდან გამომდინარე, **ბიზნესის განვითარებისა და ახალი სამუშაო ადგილების შექმნის სტიმულირების ღონისძიებები** რეგულირების სფეროების მიხედვით შეიძლება შემდეგ ჯგუფებად დაიყოს:

- მეწარმეებისათვის საბანკო კრედიტზე ხელმისაწვდომობის გაზრდა;
- საგადასახადო კანონმდებლობისა და ადმინისტრირების გაუმჯობესება; რეინვესტირების სახსრების გადასახებისგან გათავისუფლება;
- თავისუფალი კონკურენტული გარემოს შექმნა და ბიზნესში სახელმწიფოს მხრიდან ჩარევისა და ზეწოლის დაუშვებლობა;
- ადამიანური რესურსების განვითარების ხელშეწყობა;
- პოლიტიკური სტაბილურობის უზრუნველყოფა და მეზობელ ქვეყნებთან ურთიერთობის გაუმჯობესება;
- ბიზნესისათვის საინფორმაციო-საკონსულტაციო სერვისის განვითარება;
- ეკონომიკური და შრომითი კანონმდებლობის სრულყოფა;
- ენერგომატარებლებზე, წყალსა და სხვა რესურსებზე ფასების შემცირება; ნედლეულის, მასალებისა და მოწყობილობების შემოტანის პროცედურების გამარტივება.

აღნიშნული მიმართულებებით სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება/სრულყოფა კიდევ უფრო გააუმჯობესებს ქვეყანაში არსებულ ბიზნეს-გარემოს და ხელს შეუწყობს ბიზნესის ეფექტურობის გაზრდას, რაც ახალი სამუშაო ადგილების შექმნის ბუნებრივი წინაპირობა და რეალური გზაა. გარდა ამისა, შესაძლებელია სპეციალური ღონისძიებების შემუშავება/რეალიზაცია დასაქმების აქტიური სახელმწიფო პოლიტიკის ჩამოყალიბების, ახალი სამუშაო ადგილების შექმნის სტიმულირებისათვის დამატებითი ეკონომიკური ბერკეტების (შეღავათების, სუბსიდიების და სხვ.) გამოყენების, დაბალკონკურენტუნარიან პირთა დასაქმების ხელშეწყობის, შრომის ბაზრის ინფრასტრუქტურის განვითარებისა და სხვ. მიმართულებებით.

საქართველოში დასაქმებულთა განაწილების სპეციფიკიდან გამომდინარე (ოფიციალური სტატისტიკის მიხედვით, დასაქმებულთა 54% სოფლის მეურნეობაშია კონცენტრირებული), ქვეყნის ეკონომიკური განვითარების დაჩქარებისა და დასაქმებულთა შემოსავლების გაზრდისათვის

განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს *სოფლის მეურნეობაში არსებული პრობლემებისა და გამოწვევების დაძლევა*. ამ მიზნით წინამდებარე კვლევის ფარგლებში, სპეციალურად შემუშავებული კითხვარის მეშვეობით, შესწავლილი იქნა საქართველოს ქალაქებისა და რაიონების გამგეობების წარმომადგენლების, სოფლის რწმუნებულების, ფერმერების მოსაზრებები. გამოკითხვის შედეგებში აისახა როგორც სოფლის მეურნეობის განვითარების ხელშემშლელი გარემოებები, ისე ამ გარემოებათა დაძლევის რეკომენდაციები.

კითხვაზე - „რა არის საჭირო თქვენს რაიონში (სოფელში) სოფლის მეურნეობის განვითარებისათვის?“ - გაცემულ რანჟირებულ პასუხებში ფაქტობრივად აისახა სოფლად არსებული პრობლემები და ის მიმართულებები, რომელთა სახელმწიფოს მიერ განხორციელებასაც ელოდება საქართველოს სოფლის მოსახლეობა (იხ. ცხრილი 2.3.5). ეს მიმართულებებია:

- მინერალურ სასუქებზე, შხამ-ქიმიკატებსა და პესტიციდებზე ფასების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა;
- პროდუქციის ტრანსპორტირებისა და გასაღების სისტემის განვითარება, პროდუქციის ჩაბარების პუნქტების შექმნა/განვითარება;
- მანქანა-ტრაქტორების ტექნიკური პარკების შექმნა და/ან მათ შესაძენად შეღავათიანი კრედიტების გაცემა;
- საჭირო პროფესიის კვალიფიციური კადრებით უზრუნველყოფა;
- სანერგე და სათესლე მეურნეობების შექმნა-განვითარება;
- საწვავზე ხელმისაწვდომი ფასები;
- ნიადაგის შესწავლა ლაბორატორიულად;
- მარკეტინგული კვლევების ჩატარება;
- სოფლის მეურნეობის რისკების დაზღვევა;
- ფერმერთა საკონსულტაციო მომსახურებისა და გადამზადების ცენტრების შექმნა.

ცხრილი 2.3.5. სოფლის მეურნეობის განვითარებისათვის საჭირო ღონისძიებები

№	ღონისძიებები	საწარმო	%
1	სასუქებისა და პესტიციდების გაიაფება	435	66
2	პროდუქციის ჩაბარების პუნქტების შექმნა	424	65
3	პროდუქციის გადამამუშავებელი საწარმოების ადგილზე შექმნა	381	58

4	მანქანა-ტრაქტორების პარკის შექმნა	363	55
5	მანქანა-ტრაქტორების შესაძენად შეღავათიანი კრედიტები	325	49
6	სარწყავი სისტემის განვითარება (აღდგენა ან ახლის გაკეთება)	300	46
7	საჭირო პროფესიის კვალიფიციური კადრები	232	35
8	პროდუქციის გადაზიდვა-გასაღების სისტემის განვითარება	229	35
9	შანერგე-სათესლე მეურნეობების შექმნა-განვითარება	204	31
10	საწვავის გაიაფება	10	2
11	ნიადაგის შესწავლა ლაბორატორიულად	1	0
12	სოფლის მეურნეობის რისკების დაზღვევა	1	0
13	მარკეტინგული კვლევების ჩატარება	1	0
14	ფერმერთა კონსულტირება-გადამზადების ცენტრების შექმნა	1	0
	სულ	2907	442

შენიშვნა: კითხვაზე პასუხების ჯამი აღემატება 100%-ს, ვინაიდან შესაძლებელი იყო ერთდროულად რამდენიმე პასუხის გაცემა.

ფერმერებს სახელმწიფოს მხარდაჭერა სჭირდებათ საირიგაციო სისტემის განვითარების, მინერალური სასუქების, შხამ-ქიმიკატებისა და პესტიციდების ხელმისაწვდომობის მიმართულებებით. ბოლო წლებში საქართველოს ხელისუფლებამ გაააქტიურა ძალისხმევა საირიგაციო სისტემების რეაბილიტაციის საქმეში, მაგრამ ვითარება ჯერ კიდევ მძიმეა, რაც აისახა კიდევ კვლევის შედეგებში.

სოფლის მეურნეობისათვის სერიოზულ პრობლემას წარმოადგენს სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის ნაკლებობა და ფერმერთა დიდი ნაწილისათვის მათი ხელმიუწვდომლობა. როგორც ზემოთ აღინიშნა, ფერმერები ამ ტექნიკის შესაძენად შეღავათიან კრედიტებს ითხოვენ. ფერმერთა მცირემიწიანობის გამო გამართლებულია ასევე მანქანა-ტრაქტორთა სპეციალური ტექნიკური პარკების ჩამოყალიბება, რომლებიც საიჯარო პრინციპით მოემსახურებიან ფერმერებს.

კვლევის შედეგად დადგინდა, რომ **საქართველოში სოფლის მეურნეობის სპეციალისტთა დიდი დეფიციტია**. განსაკუთრებით დეფიციტურ კადრებად დასახელდა: აგრონომი, ვეტერინარი, ვეტექიმი, სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის მექანიზატორი და მექანიკოსი, ენტომოლოგი (მცენარეთა დაცვის სპეციალისტი), აგრო-ინჟინერი, აგრო-ტექნიკოსი, აგრო-ქიმიკოსი, ზოოტექნიკოსი, სელექციონერი, ვეტფერშალი, ნიადაგმცოდნე და სხვ. მართალია, საქართველოს პრეზიდენტის ინიციატივით, კვალიფიკაციის ასამაღლებლად საზღვარგარეთ გაიგზავნა 100 ახალგაზრდა აგრონომი,

მაგრამ ეს საკმარისი არ იქნება ამ სპეციალობის კადრებზე არსებული დეფიციტის შესავსებად. ცნობილია, რომ საქართველოში არსებობს დიდი ისტორიისა და გამოცდილების მქონე პროფილური სასწავლო დაწესებულებები და მასწავლებელთა კადრები. სახელმწიფოს მხრიდან მათი სათანადო მხარდაჭერის პირობებში (მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის განვითარება), შესაძლებელია სოფლის მეურნეობისათვის საჭირო კადრების ადგილზე მომზადება. აღნიშნული პროფესიების შესწავლით ახალგაზრდების დაინტერესების მიზნით, ამ ეტაპზე შეიძლება გამართლებული იყოს სახელმწიფოს მხრიდან მოთხოვნის გარკვეული სტიმულირება, კერძოდ, დიდ სასოფლო თემებში აგრონომისა და ვეტექიმის საშტატო ერთეულებით დაკომპლექტებული საინფორმაციო-საკონსულტაციო ცენტრების შექმნა.

აღნიშნულ ღონისძიებათა რეალიზაციის გარდა, ქალაქებისა და რაიონების გამგეობების წარმომადგენლების, სოფლის რწმუნებულებისა და ფერმერების აზრით, აუცილებელია **ფერმერების პროფესიული ცოდნისა და უნარ-ჩვევების განვითარება**. რესპონდენტების მიერ დასახელდა საკმაოდ ფართო სპექტრი იმ საკითხებისა, რაშიც ფერმერებს სჭირდებათ კვალიფიკაციის ამაღლება (იხ. ცხრილი 2.3.6).

ცხრილი 2.3.6. საკითხები, რაშიც ფერმერებს პროფესიული ცოდნისა და უნარ-ჩვევების განვითარება სჭირდებათ

№	საკითხები	პასუხების №	%
1	შინაური ცხოველებისა და ფრინველების დაავადებათა მკურნალობა	410	62
2	სასოფლო-სამეურნეო კულტურების აგროტექნიკა	310	47
3	სასოფლო-სამეურნეო პროდუქციის შენახვის ტექნოლოგია	283	43
4	ნიადაგის დამუშავების საფუძვლები	280	43
5	ბიზნესის საფუძვლები	266	40
6	შინაური ცხოველების მოვლა-პატრონობა და კვება	261	40
7	სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის მართვა/შეკეთება	230	35
8	საგადასახადო კანონმდებლობა	203	31
9	მენეჯმენტის საფუძვლები	201	31
10	მცენარეთა სელექცია და მოვლა	200	30
11	სასოფლო-სამეურნეო პროდუქციის პირველადი გადამუშავება	182	28
12	პროდუქციის პირველადი დამუშავება	171	26
13	შრომის დაცვისა და უსაფრთხოების საშუალებები	162	25
14	შინაური ცხოველების სელექცია და რეპროდუქცია	158	24

15	მარკეტინგის საფუძვლები	158	24
16	შრომის კანონმდებლობა	141	21
17	სხვა	3	0
	სულ	3619	551

შენიშვნა: კითხვაზე პასუხების ჯამი აღემატება 100%-ს, ვინაიდან შესაძლებელი იყო ერთდროულად რამდენიმე პასუხის გაცემა.

ძირითადი საკითხები, რაშიც საჭიროა ფერმერების ცოდნისა და უნარების განვითარება, უკავშირდება შინაური ცხოველებისა და ფრინველების დაავადებათა პროფილაქტიკასა და მკურნალობას. ცნობილია, რომ უკანასკნელ წლებში საქართველოში მეცხოველეობასა და მეფრინველეობას დიდი ზარალი მიაღება სხვადასხვა სახის დაავადებებით განპირობებული სიკვდილიანობის გამო. სამწუხაროდ, საქართველოში უაღრესად შეიკვეცა სოფლად ცხოველებისა და მცენარეების პროფილაქტიკური მკურნალობის სახელმწიფო პროგრამები და ეს კომპონენტი ძირითადად ფერმერების მისახედია. ახალი სამკურნალო საშუალებების გამოყენების ცოდნა და უნარ-ჩვევები მათ, სამწუხაროდ, არ გააჩნიათ, რის შესახებაც ნათლად მეტყველებს კვლევის შედეგები. არდა ამისა, ფერმერები დახმარებას ითხოვენ აგროტექნიკის, სასოფლო-სამეურნეო პროდუქციის შენახვის, ნიადაგის დამუშავების, სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის მართვა/შეკეთების სფეროებში. საგულისხმოა ის გარემოებაც, რომ კვლევის შედეგებით დაფიქსირდა ფერმერებისათვის ბიზნესის, მარკეტინგის, საგადასახადო, სამეწარმეო და სხვა კანონმდებლობის ცოდნის შექმნის საჭიროებაც. ეს გათვალისწინებული უნდა იქნეს ფერმერებისათვის სპეციალური ტრენინგების დაგეგმვა/ორგანიზების პროცესში. სოფლად მოსახლეობის ცხოვრების დაბალი დონისა და ფერმერთა მცირე შემოსავლების გათვალისწინებით, ტრენინგების ორგანიზება/ჩატარებასთან დაკავშირებული ხარჯები სახელმწიფომ და/ან დონორმა ორგანიზაციებმა უნდა იტვირთონ.

კვლევის პროცესში შესწავლილი იქნა ასევე რესპონდენტთა მოსაზრებები იმასთან დაკავშირებით, თუ მეურნეობის რომელი დარგები უნდა იყოს საქართველოსთვის პრიორიტეტული. მეწარმეების, გამგებლების, სოფლის რწმუნებულების, ფერმერების აზრის შეჯერებით პრიორიტეტულად დასახელდა:

- I. სოფლის მეურნეობა;

- II. ტურიზმი;
- III. გადამამუშავებელი მრეწველობა;
- IV. განათლება;
- V. ჯანდაცვა;
- VI. მშენებლობა;
- VII. ენერჯეტიკა;
- VIII. საბანკო სექტორი;
- IX. სატრანსპორტო ინფრასტრუქტურა;
- X. გარემოს დაცვა.

აღნიშნული ჩამონათვალი ფაქტიურად ქვეყნის ეკონომიკური განვითარების პრიორიტეტული მიმართულებების შესახებ საქართველოს მოსახლეობის შეხედულებას წარმოადგენს. ამ მიმართულებებით ხელისუფლების ძალისხმევის წარმართვა ხელს შეუწყობს როგორც აღნიშნულ სფეროებში დასაქმებულთა შრომის ნაყოფიერებისა და შემოსავლების გაზრდას, ისე ახალი სამუშაო ადგილების შექმნასა და უმუშევრობის მნიშვნელოვნად შემცირებას.

დასკვნები და რეკომენდაციები

საქართველოს შრომის ბაზრის ძირითადი მახასიათებლებისა და ჩატარებული სპეციალური კვლევის შედეგების ანალიზის საფუძველზე შესაძლებელია შემდეგი შეფასებების გაკეთება:

- ✓ საქართველოსთვის უმუშევრობა კვლავ რჩება ყველაზე მწვავე სოციალურ-ეკონომიკურ პრობლემად. უმუშევრობა ძირითადად ციკლური ხასიათისაა. მაღალია ასევე ფრიქციული და სტრუქტურული უმუშევრობის დონე.
- ✓ უმუშევრობის გამომწვევი მთავარი ფაქტორია შეზღუდული მოთხოვნა სამუშაო ძალაზე, რაც ეკონომიკის განვითარების ჯერ კიდევ დაბალი დონითა და სამუშაო ადგილების სიმცირით არის განაპირობებული. უკანასკნელ წლებში საქართველოში გატარებული რეფორმების, ბიზნეს-გარემოს გაუმჯობესების შედეგად მნიშვნელოვნად დაჩქარდა

ქვეყნის ეკონომიკური განვითარების ტემპები, მაგრამ მეურნეობის ზოგიერთ დარგში (მშენებლობა, მომსახურება) ახალი სამუშაო ადგილების შექმნის პარალელურად მიმდინარეობდა მომუშავეთა რაოდენობის ოპტიმიზაცია (განსაკუთრებით, სახელმწიფო სექტორში). ამის შედეგად, სამუშაო ადგილების საერთო რაოდენობა ქვეყანაში მნიშვნელოვნად არ გაზრდილა. 2008 წლის აგვისტოს საომარმა მოქმედებებმა და მსოფლიო ეკონომიკურმა კრიზისმა დასაქმებაზეც იქონია ნეგატიური გავლენა.

- ✓ 1990-იან წლებში საქართველოს ეკონომიკურმა კოლაფსმა და ხანგრძლივმა ეკონომიკურმა სტაგნაციამ უმუშევრობის ხანგრძლივი ხასიათი განაპირობა. ეს კიდევ უფრო ამწვავებს უმუშევრობის ნეგატიურ შედეგებს, რადგან ხანგრძლივად უმუშევართა პროფესიული და შრომითი რეაბილიტაცია სახელმწიფოსა და საზოგადოების დამატებით ძალისხმევასა და ხარჯებს მოითხოვს.
- ✓ უმუშევრობის მაღალ დონესა და ხანგრძლივ ხასიათს განაპირობებს ის ფაქტიც, რომ საქართველოში დომინირებს „მეორადი შრომის ბაზარი“ დაბალი ანაზღაურებითა და შრომის მძიმე პირობებით. სამუშაო ძალის მიწოდებაში კი ჭარბობენ უმაღლესი განათლების ცენზისა და მაღალი მოლოდინების მქონე კადრები.
- ✓ საქართველოსთვის მწვავეა რეგიონული და სეზონური უმუშევრობის პრობლემები. უკანასკნელ წლებში რეგიონების ინფრასტრუქტურის განვითარების მიმართულებით ხელისუფლების მიერ წარმოებული ღონისძიებები პოზიტიურ ზეგავლენას მოახდენს მოსახლეობის დასაქმებაზეც.
- ✓ საქართველოში ჯერ კიდევ დიდია აშკარა და ფარული არასრული დასაქმებით გამოწვეული ეკონომიკური და სოციალური დანაკარგები. დაბალია დასაქმებულთა შრომის ეფექტურობაც. დასაქმებულთა საერთო რაოდენობიდან მხოლოდ 1/3-ია დაქირავებით მომუშავე, 2/3-ს კი თვითდასაქმებულები შეადგენენ. თვითდასაქმებულთა 85% სოფლის მეურნეობაშია კონცენტრირებული, სადაც დასაქმება არასრული, არაფორმალური და დაბალეფექტურია. შესაბამისად, დასაქმების სფეროში სიტუაციის გაუმჯობესება ძირითადად სოფლის მეურნეობისა

და სასოფლო-სამეურნეო პროდუქციის გადამამუშავებელი წარმოების განვითარებაზეა დამოკიდებული.

- ✓ საქართველოში დაბალია სამუშაო ძალის ღირებულება. უკანასკნელ წლებში ნომინალური ხელფასის რამდენჯერმე გაზრდის მიუხედავად, დაქირავებით მომუშავეთა 1/3-ის ხელფასი საარსებო მინიმუმზე ნაკლებია. სამუშაო ძალის დაბალი ღირებულება და შრომის მძიმე პირობები უარყოფითად აისახება მომუშავეთა შრომით მოტივაციასა და ნაყოფიერებაზე.
- ✓ უმუშევრობის მაღალი დონე და დასაქმებიდან მიღებული მცირე შემოსავლები ქვეყანაში სიღარიბის გამომწვევი მთავარი ფაქტორებია. ამიტომ მოსახლეობის ცხოვრების დონის ამაღლება დასაქმების სფეროში არსებული სიტუაციის გაუმჯობესებაზეა დამოკიდებული.
- ✓ ქვეყანაში დასაქმების შეზღუდულმა შესაძლებლობებმა და შრომითი საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლების სიმცირემ ხელი შეუწყო მოსახლეობის ყველაზე აქტიური, შრომისუნარიანი ნაწილის შრომით ემიგრაციას ახლო თუ შორეულ უცხოეთში. ემიგრაციის მასშტაბები 1990-იან წლებში საქართველოსთვის საგანგაშო იყო. უკანასკნელ წლებში ფიქსირდება შრომითი ემიგრაციის მასშტაბების შემცირება და იზრდება ქვეყანაში დაბრუნებულ თანამემამულეთა რაოდენობა. ქვეყანაში მათი დამკვიდრება და მოსახლეობის ემიგრაციული განწყობის შემცირება დიდწილად მათი დასაქმების შესაძლებლობებსა და პირობებზეა დამოკიდებული.
- ✓ საქართველოს შრომის ბაზარზე არასაკმარისი მოთხოვნით განპირობებულ უმუშევრობას კიდევ უფრო ამწვავებს პროფესიებისა და კვალიფიკაციის მიხედვით სამუშაო ძალაზე მოთხოვნა-მიწოდებას შორის არსებული დისბალანსი: მომზადებული კადრების პროფესიული სტრუქტურა და მომზადების ხარისხი ხშირად არ შეესაბამება დამსაქმებელთა მოთხოვნებს. მთელი რიგი პროფესიის კადრები ქვეყანაში მომზადება ჭარბი რაოდენობით და იმავდროულად არსებობს პროფესიათა ფართო სპექტრი, რომლებზეც მოთხოვნა დაუკმაყოფილებელია და რომელთა მომზადება ქვეყანაში არ ხდება.

- ✓ შრომის ბაზრის ინფრასტრუქტურის განუვითარებლობა, მოსახლეობის დაბალ შემოსავლებთან ერთად, განაპირობებს სამუშაო ძალის დაბალ პროფესიულ მობილურობას, სამუშაოს მოძიებისა და თვითპრეზენტაციის უნარ-ჩვევების განუვითარებლობას, ე.წ. „ხელჩაქნეული“ უმუშევრების დიდ რაოდენობას.
- ✓ დასაქმების სფეროში დაგროვილი პრობლემების გადაჭრა ძირითადად ბიზნეს-სექტორის განვითარებაზეა დამოკიდებული. კვლევები ადასტურებს, რომ საქართველოში ბიზნესი ჯერ კიდევ სუსტადაა განვითარებული. იგი ძირითადად მიკრო და მცირე ზომის საწარმოებით არის წარმოდგენილი და თითქმის მთლიანად ადგილობრივ და ქვეყნის შიდა ბაზარზეა ორიენტირებული.
- ✓ ქვეყანაში ბიზნეს-გარემოს გაუმჯობესებისათვის გატარებული რეფორმების მიუხედავად, ბიზნეს-სექტორი სწრაფი ტემპებით ჯერ კიდევ ვერ ვითარდება. კვლევის შედეგებით, საქართველოში მოქმედი საწარმოების დაახლოებით 1/3 ბოლო ერთი წლის განმავლობაში დინამიურად განვითარდა, 1/3 – სტაგნაციის მდგომარეობაშია და 1/3-სათვის მდგომარეობა გაუარესდა.
- ✓ ბიზნესის განვითარების ძირითადი ხელშემწყობი ფაქტორებია მოთხოვნა პროდუქციასა და მომსახურებაზე, პროდუქციის/მომსახურების მაღალი ხარისხი, მაღალკვალიფიციური კადრები და ეფექტური მართვა. აღნიშნული ფაქტორები ბიზნესის განვითარების ენდოგენური ფაქტორებია. ხელშემწყობ ფაქტორთა შორის საკმაოდ ხშირად დასახელდა ბიზნეს-გარემოს განმსაზღვრელი ეგზოგენური ფაქტორებიც, როგორცაა სახელმწიფოს დახმარება/მხარდაჭერა (სახელმწიფო პროგრამები, ტენდერები და სხვ.), ქვეყანაში პოლიტიკური სტაბილურობა, საგადასახადო სისტემის გაუმჯობესება, ინფრასტრუქტურის განვითარება და ა.შ.
- ✓ ბიზნესის განვითარების ხელშემწყობი ფაქტორებში დომინირებს როგორც საბაზრო ეკონომიკისათვის დამახასიათებელი ფაქტორები (მაღალი კონკურენცია, ეკონომიკური კრიზისი, გასაღების ბაზრის შეზღუდულობა და ა.შ.), ისე პოლიტიკური, ეკონომიკური, დემოგრაფიული, ინფრასტრუქტურული და სხვა ხასიათის პრობლემები. ბიზნესის განვითარების ძირითადი ხელშემწყობი ფაქტორია

ფინანსური რესურსების ხელმიუწვდომლობა, რაც საკრედიტო ბაზრის განუვითარებლობასა და საბანკო კრედიტის აღების სირთულეს უკავშირდება.

- ✓ სამეწარმეო საქმიანობის ეფექტურობა მნიშვნელოვანწილად დამოკიდებულია მომუშავეთა პროფესიონალიზმზე. კვლევის შედეგების მიხედვით, ბიზნესის განვითარების ხელშემწყობ 28 ფაქტორს შორის მე-3 ადგილზე მომუშავეთა პროფესიონალიზმი დასახელდა, ხელშემწეულ ფაქტორებს შორის კი ამ ფაქტორმა 29 ფაქტორს შორის მე-14 ადგილი დაიკავა.
- ✓ მეწარმეთა 1/3-ზე მეტს პრობლემები აქვს საჭირო კადრების მოძიება-მოზიდვის სფეროში. მომუშავეთა კატეგორიები, რომელთა მოძიებაც დამსაქმებლებისათვის რთულია, უმეტესად კვალიფიციური მუშები. კერძოდ, რთულად მოსაძიებელი კადრების 60%-ზე მეტი კვალიფიციური მუშათა კადრებია.
- ✓ მიზეზები, რომელთა გამოც დამსაქმებლებისათვის რთულია საჭირო პროფესიისა და კვალიფიკაციის კადრების მოძიება, ობიექტური და სუბიექტური ხასიათისაა. ობიექტურ მიზეზებს მიეკუთვნება ის გარემოება, რომ მთელი რიგი პროფესიის კადრები რეგიონსა და ქვეყანაში არ მზადდება. სუბიექტურ მიზეზებს კი მიეკუთვნება გარემოებები, როცა პიროვნებებს არ სურთ კონკრეტულ რეგიონში ანდა შემოთავაზებულ ხელფასზე მუშაობა. ძირითადი მიზეზი, რის გამოც დამსაქმებლებისათვის პრობლემატურია საჭირო კადრების მოძიება, არის სასურველი კვალიფიკაციის კადრების დეფიციტი.
- ✓ შრომის ბაზრის ინფრასტრუქტურის განუვითარებლობა განაპირობებს იმ ფაქტს, რომ დამსაქმებელთა დიდმა ნაწილმა არ იცის სად მოიძიოს საჭირო კადრი და ვის მიმართოს დახმარებისთვის. ეს აისახება კადრების მოძიების დამსაქმებლების მიერ გამოყენებულ საშუალებებშიც: საქართველოში კადრების მოძიების ყველაზე ფართოდ გავრცელებული გზაა პირადი კონტაქტები და ნაცნობთა რეკომენდაციები.
- ✓ დამსაქმებელთა დიდი ნაწილი საკუთარი მომუშავეების კვალიფიკაციის დონით უკმაყოფილოა, რაც კადრების მომზადება/გადამზადების

ეფექტური სისტემის ფორმირების აუცილებლობასა და მომზადების ხარისხის გაუმჯობესების საჭიროებაზე მიანიშნებს.

- ✓ მომუშავეთა კვალიფიკაციის ამაღლების ღონისძიებებს სისტემატურად ახორციელებს დამსაქმებელთა მხოლოდ 1/5. ძირითადი მიზეზი, რის გამოც დამსაქმებლები არ ატარებენ მომუშავეთა კვალიფიკაციის ამაღლების ღონისძიებებს, არის ფინანსების ნაკლებობა. ეს განაპირობებს იმ ფაქტსაც, რომ მომუშავეთა კვალიფიკაციის ამაღლება ძირითადად უშუალოდ სამუშაო ადგილზე სწავლების ფორმით ხორციელდება. შესაძლებლობის არსებობის შემთხვევაში, მეწარმეების 82% საკუთარ თანამშრომლებს კვალიფიკაციას აუმაღლებდა.
- ✓ სირთულეების მიუხედავად, მეწარმეთა განწყობა და მოლოდინები ბიზნესის განვითარებასთან დაკავშირებით ოპტიმისტურია. მეწარმეთა უმეტესობა აპირებს შეინარჩუნოს და გააფართოვოს საკუთარი ბიზნესი. ამისათვის ისინი ძირითადად შემდეგი გზების გამოყენებას აპირებენ: პროდუქციის/მომსახურების ხარისხის გაუმჯობესება; ახალი ტექნიკის დანერგვა; შრომის ორგანიზაციის სრულყოფა; გასაღების ახალი ბაზრების ათვისება; მომუშავეთა კვალიფიკაციის ამაღლება; ახალი ტექნოლოგიების გამოყენება; მენეჯმენტის გაუმჯობესება და სხვ.

ქვეყანაში უმუშევრობის შემცირებისა და მოსახლეობის დასაქმების ხელშეწყობისათვის, პირველ რიგში, აუცილებელია ეკონომიკური განვითარების დაჩქარება და ახალი სამუშაო ადგილების მეტი რაოდენობით შექმნა. ეს კი სამეწარმეო საქმიანობის განვითარებითაა შესაძლებელი. გამოკითხულ მეწარმეთა აზრის გათვალისწინებით, ქვეყანაში **ბიზნესის განვითარებისა და ახალი სამუშაო ადგილების შექმნის სტიმულირების მიზნით აუცილებელია ღონისძიებების შემუშავება და გატარება შემდეგი მიმართულებებით:**

- მეწარმეებისათვის საბანკო კრედიტზე ხელმისაწვდომობის გაზრდა;
- საგადასახადო კანონმდებლობისა და ადმინისტრირების გაუმჯობესება; რეინვესტირების სახსრების გადასახადებისგან გათავისუფლება;
- თავისუფალი კონკურენტული გარემოს შექმნა და ბიზნესში სახელმწიფოს მხრიდან ჩარევისა და ზეწოლის დაუშვებლობა;
- ადამიანური რესურსების განვითარების ხელშეწყობა;

- პოლიტიკური სტაბილურობის უზრუნველყოფა და მეზობელ ქვეყნებთან ურთიერთობის გაუმჯობესება;
- ბიზნესისათვის საინფორმაციო-საკონსულტაციო სერვისის განვითარება;
- ეკონომიკური და შრომითი კანონმდებლობის სრულყოფა;
- ენერგომატარებლებზე, წყალსა და სხვა რესურსებზე ფასების შემცირება; ნედლეულის, მასალებისა და მოწყობილობების შემოტანის პროცედურების გამარტივება.

დასაქმების სფეროში არსებული მდგომარეობის გაუმჯობესება არსებითად არის დამოკიდებული ასევე სოფლის მეურნეობის განვითარებაზე. გამოკითხული ფერმერების, სოფლის რწმუნებულებისა და გამგეობის წარმომადგენელთა მოსაზრებებით, **საქართველოს სოფლის მეურნეობაში არსებული პრობლემებისა და გამოწვევების დასაძლევად** საჭიროა სახელმწიფოს მხარდაჭერა შემდეგი მიმართულებებით:

- ხელმისაწვდომი ფასები მინერალურ სასუქებზე, შხამ-ქიმიკატებსა და პესტიციდებზე;
- პროდუქციის გადაზიდვა-გასაღების სისტემის განვითარება, პროდუქციის ჩაბარების პუნქტების შექმნა/განვითარება;
- მანქანა-ტრაქტორების ტექნიკური პარკების შექმნა და/ან მათ შესაძენად შეღავათიანი კრედიტების გაცემა;
- საჭირო პროფესიის კვალიფიციური კადრებით უზრუნველყოფა;
- სანერგე და სათესლე მეურნეობების შექმნა-განვითარება;
- საწვავზე ხელმისაწვდომი ფასები;
- ნიადაგის შესწავლა ლაბორატორიულად;
- მარკეტინგული კვლევების ჩატარება;
- სოფლის მეურნეობის რისკების დაზღვევა;
- ფერმერთა საკონსულტაციო მომსახურებისა და გადამზადების ცენტრების შექმნა.

აღნიშნული მიმართულებებით სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება/სრულყოფა ხელს შეუწყობს ბიზნესის ეფექტურობის გაზრდას, რაც ახალი სამუშაო ადგილების შექმნის წინაპირობა და რეალური გზაა. გარდა ამისა, საჭიროა სპეციალური ღონისძიებების შემუშავება/რეალიზაცია დასაქმების აქტიური სახელმწიფო პოლიტიკის ჩამოყალიბებისა და შრომის

ბაზრის ეფექტური ფუნქციონირებისათვის პირობების შესაქმნელად. ძირითადი სფეროები და მიმართულებები, სადაც **რომის ბაზრის ეფექტიანად ფუნქციონირებისათვის საჭირო ღონისძიებები** უნდა გატარდეს, შემდეგია:

- დასაქმების სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება/რეალიზაციისათვის სპეციალური სახელმწიფო უწყების (სამინისტრო ან დეპარტამენტი) შექმნა;
- შრომის ბაზრის რეგულირების საკანონმდებლო ბაზის შექმნა/სრულყოფა;
- ახალი სამუშაო ადგილების შექმნის სტიმულირებისათვის ეკონომიკური ბერკეტების გამოყენება;
- სამუშაო ძალაზე დამსაქმებელთა მოთხოვნის შესწავლის (შრომის ბაზრის კვლევის) მწყობრი სისტემის ჩამოყალიბება;
- პროფესიული კადრების მომზადების სისტემის მიახლოება შრომის ბაზრის მოთხოვნებთან;
- პროფესიული კადრების მომზადების დაგეგმვის, სწავლებისა და შეფასების პროცესში დამსაქმებელთა აქტიური მონაწილეობა;
- სამუშაო ძალის მობილურობის ამაღლებისათვის სპეციალური საკონსულტაციო (პროფორიენტაციის, კონსულტაციისა და კარიერის დაგეგმვის) სამსახურების ქსელის განვითარება;
- ზრდასრულთა პროფესიული მომზადება-გადამზადების სისტემის განვითარება;
- შრომის ბაზრის ინფრასტრუქტურის განვითარება;
- მეზობელ და ვეროკავშირის ქვეყნებთან სამუშაო ძალის ლეგალურად გაცვლის (ლეგალური შრომითი მიგრაციის) ხელშეწყობა.

თანამედროვე ეტაპზე ეფექტურად მომუშავე შრომის ბაზრის ჩამოყალიბებულობა სერიოზულად აფერხებს ქვეყნის განვითარებას. და პირიქით, ეკონომიკური სტაგნაცია შრომის ბაზრის ფორმირებისა და ფუნქციონირების ხელშემშლელი ფაქტორია. ამიტომ სამეწარმეო საქმიანობისათვის საჭირო საკანონმდებლო-ორგანიზაციული პირობების გაუმჯობესებასთან ერთად, აუცილებელია შრომის ბაზრის ელემენტების განვითარების ხელშეწყობა და ამ სფეროში ადგილობრივი მმართველობისა და თვითმმართველობის ორგანოების როლის გაზრდა.

დ ა ნ ა რ თ ე ბ ი

დანართი 1. პროფესიები, რომელთა კადრების მოძიება დამსაქმებლისთვის პრობლემატურია

(რანჟირებულია რესპონდენტთა რაოდენობის მიხედვით, რომლებმაც მოცემული პროფესიის სათანადო კვალიფიკაციის მქონე კადრი დეფიციტურად დაასახელეს)

ქ. თბილისი		
პროფესია	საწარმოების რაოდენობა	
1	მზარეული, კულინარი	18
2	ბუღალტერი	16
3	გაყიდვების/მარკეტინგის მენეჯერი, მარკეტოლოგი	16
4	მიმტანი	15
5	გაყიდვების კონსულტანტი, აგენტი, პრომოუტერი	14
6	IT სპეციალისტი, პროგრამისტი	14
7	მენეჯერი, პროექტის მენეჯერი	13
8	ექთანი	12
9	მცხობელი, მზელავი	12
10	იურისტი	10
11	ფარმაცევტი, ფარმაკოლოგი	10
12	ელ. შემდუღებელი	10
13	სანიტარი, თეთრეულის მრეცხავი	9
14	დისტრიბუტორი	9
15	პედაგოგი (უნარ-ჩვევები, ბიოლოგია, გეოგრაფია, ქართული, ისტორია, მათემატ., ფიზიკა, ხატვის, უცხო ენის, უმაღლეს სასწავლებელში და სხვ.)	9
16	ელექტრიკოსი	8
17	უცხო ენის სპეციალისტი, თარჯიმანი	8
18	მოლარე-ოპერატორი	8
19	გამყიდველი	8
20	პარიკმახერი, სტილისტი	7
21	კოსმეტოლოგი	7
22	კვების ტექნოლოგი	7
23	კონდიტერი	7
24	დამლაგებელი, მეეზოვე	7
25	ეკონომისტი, საქონელმცოდნე, სტატისტიკოსი	5
26	პოლიგრაფისტი (მბეჭდავი, დამკაბადონებელი, ამკინძავი)	5
27	მძღოლი	5
28	დამსმარე მუშა	5
29	ხარატი	5
30	ინჟინერ-მექანიკოსი	4

31	პიარ-მენეჯერი	4
32	გეოდეზისტი, გეოლოგი, ტოპოგრაფი, ამზომველი	4
33	მექანიზატორი (მემანქანე) საგზაო, სამშენებლო ტექნიკის	4
34	ჟურნალისტი	4
35	დურგალი, ხურო	4
36	მომმარაგებელი, ლოჯისტიკის სპეც., სუპერვაიზერი	4
37	ენდოკრინოლოგი	4
38	მღესავი, მებათქაშე	3
39	ექიმი-თერაპევტი	3
40	ფსიქიატრი, ფსიქო-თერაპევტი	3
41	მებეტონე, მემარმატურე	3
42	ინჟინერ-მშენებელი (გზების, ხიდების, შენობების, გვირაბების)	3
43	ექიმი-ორთოპედი	3
44	ინჟინერი	3
45	ავტოშემკეთებელი (ძრავის, სავალი ნაწილის, კოლოფის, მეთუნუქე, ზეინკალი, მღებავი, ვულკანიზაცია და სხვ.)	3
46	აუდიტორი	3
47	ინჟინერ-ელექტრიკოსი	3
48	ელექტრო შემკეთებელი (ელექტრო მექანიკოსი)	3
49	მკერავი	3
50	ქვის, მარმარილოს დამმუშავებელი, მხერხავი, მთლელი, გამპირალბელი	3
51	საოფისე პერსონალი (მდივან-რეფერენტი, ოფის მენეჯერი)	3
52	ოპერატორი (კავშირგაბმულობა, სატელეფონო)	2
53	ოპერატორი კვების მრეწველობა	2
54	ინჟინერ-ენერგეტიკოსი	2
55	ოქრომჭედელი, იუველირი	2
56	ადმინისტრატორი (ჯანდაცვა), კლინიკის მენეჯერი	2
57	დარაჯი	2
58	მასაჟისტი, სპა ცენტრის სპეციალისტი	2
59	მანიკურისა და პედიკურის სპეციალისტი	2
60	ინჟინერი ჰიდრო, მელიორატორი	2
61	ოფთალმოლოგი	2
62	სპორტის მასწავლებელი/ტრენერი	2
63	ოპერატორი, მექანიკოსი სათამაშო, კინო-აპარატების	2
64	მღარავი	2
65	რეკლამის დამამზადებელი	2
66	ამწეკრანის მემანქანე	2
67	კურიერი (საფოსტო, სატრანსპორტო)	2
68	ფართო პროფილის მშენებელი	2
69	ზეინკალი	2
70	დაცვის მუშაკი	2
71	არქიტექტორი	2
72	მექანიკოსი/ტექნიკოსი სამშენებლო ტექნიკის	2
73	რენიმატოლოგი	2
74	სანტექნიკოსი, პლასტმასის მიღების შემდუღებელი	2

75	კალატოზი	2
76	კორექტორი	2
77	ტურ-ოპერატორი, ანიმატორი	2
78	ტექნიკოსი (სამკერვალო, ტყავის წარმოება)	2
79	ვიზაჟისტი	2
80	ვეტერინარი, ვეტექიმი	2
81	სასტუმროს მენეჯ., ადმინისტრატორი, რეცეფციონისტი	2
82	კარდეოლოგი	2
83	ავია-ტექნიკოსი	1
84	ავია-ინჟინერი	1
85	მქსოველი, თექის, ქარგვის სპეც.	1
86	ლაბორანტი (ცემენტის, ბეტონის წარმოება)	1
87	სელექციონერი	1
88	დიასახლისი სასტუმრო	1
89	ინსტალატორი (უსაფრთხოების სისტემა)	1
90	მართვის ავტომატიზირებული სისტემების სპეციალისტი	1
91	დიზაინერი (რეკლამა)	1
92	მეტალო-კონსტრუქციების ხელოსანი, ამწეობი, ჟალუზების მემონტაჟე	1
93	ხარჯთაღმრიცხავი (მშენებლობა)	1
94	ნავთობპროდუქტების სპეციალისტი	1
95	ტატუს დამხატველი	1
96	ოპერატორი (ხელსაწყოთმშენებლობა)	1
97	ადმინისტრატორი, მენეჯერი რესტორნის, ბარის	1
98	სეისმოლოგი, გეო-ფიზიკოსი, პეტროგრაფი	1
99	კადრების მენეჯერი	1
100	ბარმენი	1
101	მეკოჭე (კოჭის დამხვევი)	1
102	ავეჯის ხელოსანი, ლამინატის, ხის დამამუშავებელი	1
103	ინჟინერ-მეტალურგი	1
104	მხატვარი, მძერწავი	1
105	მფრინავი (ავიაცია)	1
106	ალერგოლოგი	1
107	ნეიროქირურგი	1
108	პროტეზისტი	1
109	ფსიქოლოგი, სოციოლოგი	1
110	ადმინისტრატორი განათლების სფეროში	1
111	მგზავრთა გადაყვანის/გადაზიდვების სპეციალისტი	1
112	ტექნოლოგი, ტექნიკოსი (მეტალოპლასტმასისა და ხის ნაკეთობების, ჟალუზების, მინის, საღებავების წარმოება)	1
113	მეწისქვილე (ფქვილის წარმოება)	1
114	ექიმი-ნარკოლოგი	1
115	მეწადე, ტყავის გამომჭრელი	1
116	ტექნოლოგი, კონსტრუქტორი (სამკერვალო წარმოება)	1
117	მეთუნეუქე	1
118	ავტოელექტრიკოსი	1

119	ონკოლოგი, ონკო-ქირურგი, მამოლოგი	1
120	აღმზრდელი, პედაგოგი (ბაგა, ბადი)	1
121	ინჟინერი, ტექნიკოსი, მექანიკოსი (გაზგაყვანილობა)	1
122	ტურიზმის მენეჯერი	1
123	ტრანსპლანტოლოგი	1
124	სტომატოლოგი-თერაპევტი	1
125	ტიხრული მინანქრის სპეც., მოზაიკა, ფერწერა	1
126	ქირურგი, კარდიო-ქირურგი	1
127	სოციალური მუშაკი	1
128	მექანიკოსი სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის	1
129	ალუმინის კარ-ფანჯრის ხელოსანი	1
130	ტელე-რადიო-ვიდეო აპარატურის, ელექტრო ტექნიკის შემკეთებელი	1
131	ტექნიკოსი სამაცივრე დანადგარების	1
132	მუსიკოსი (მუსიკის მასწავლებელი), მსახიობი, ცეკვის მასწავლებელი, ჯამბაზი, გრიმიორი	1
133	ფარმაცევტული წარმოების ტექნოლოგი	1
134	დიზაინერი (ინტერიერი)	1
135	ზოონინჟინერი	1
136	ბენზინ-გაზ გასამართი სადგურის ოპერატორი	1
137	გრეიდერის მემანქანე	1
138	ოპერატორი გადაზიდვების	1
139	ელექტრო ამწის მემანქანე (საწყობი)	1
140	ექოსკოპისტი, ენდოსკოპისტი, ტომოგრაფი	1
141	ექსკავატორის მემანქანე	1
142	ოპერატორი/ტექნიკოსი სამშენებლო მასალების წარმოება	1
143	მხერხავი, ხერხის მღესავი, მრანდავი	1
144	ელექტრო მემონტაჟე, ელექტრო-ზეინკალი	1
145	მეგზევე, ასფალტის დამგები	1
146	მღებავი	1
147	ტექნიკოსი კბილის	1

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკა

პროფესია	საწარმოების რაოდენობა
1 მიმტანი	6
2 ელექტრიკოსი	6
3 ელ. შემდუღებელი	6
4 უცხო ენის სპეციალისტი, თარჯიმანი	5
5 ექიმი-ტრავმატოლოგი	5
6 ბუღალტერი	5
7 პედაგოგი (უნარ-ჩვევები, ბიოლოგია, გეოგრაფია, ქართული, ისტორია, მათემატ., ფიზიკა, ხატვის, უცხო ენის, უმაღლეს სასწავლებელში)	5
8 IT სპეციალისტი, პროგრამისტი	4
9 გაყიდვების კონსულტანტი, აგენტი, პრომოუტერი	4

10	ინჟინერ-მშენებელი (გზების, ხიდების, შენობების, გვირაბების)	4
11	ეკონომისტი, საქონელმცოდნე, სტატისტიკოსი	4
12	მკერავი	3
13	დურგალი, ხურო	3
14	ექთანი	3
15	ჟურნალისტი	3
16	ნევროპათოლოგი, ნევროლოგი	3
17	მძღოლი	3
18	ანესთეზოლოგი	2
19	კალატოზი	2
20	ბარმენი	2
21	სანიტარი, თეთრეულის მრეცხავი	2
22	სანტექნიკოსი, პლასტმასის მიღების შემდუღებელი	2
23	გაზ-აირ შემდუღებელი	2
24	მზარეული, კულინარი	2
25	ავეჯის ხელოსანი, ლამინატის, ხის დამამუშავებელი	2
26	ქიმიკოსი, ბიოქიმიკოსი, აგროქიმიკოსი, ინჟინერ-ქიმიკოსი	2
27	იურისტი	2
28	ძვირფასი ლითონების შემფასებელი	2
29	გამყიდველი	2
30	მექანიკოსი/ტექნიკოსი სამშენებლო ტექნიკის	2
31	ექიმი-თერაპევტი	2
32	გაყიდვების/მარკეტინგის მენეჯერი, მარკეტოლოგი	2
33	ავტოშემკეთებელი (ძრავის, სავალი ნაწილის, კოლოფის, მეთუნუქე, ზეინკალი, მღებავი, ვულკანიზაცია და სხვ.)	2
34	ადმინისტრატორი (ჯანდაცვა), კლინიკის მენეჯერი	1
35	ტელემემონტაჟე, ხმის ოპერატორი	1
36	ლაბორანტი (ჯანდაცვა), ექიმი-ლაბორანტი	1
37	პედიატრი	1
38	ფსიქიატრი, ფსიქო-თერაპევტი	1
39	რადიოლოგი	1
40	ხარატი	1
41	ტურ-ოპერატორი, ანიმატორი	1
42	დეკორატორი, მებაღე	1
43	ტექნიკოსი, ინჟინერი (კავშირგაბმულობა, ტელევიზია)	1
44	მოლარე-ოპერატორი	1
45	ზეინკალი	1
46	მემონტაჟე (მშენებლობა)	1
47	დისპეჩერი	1
48	ტურიზმის მენეჯერი	1
49	ადმინისტრატორი, მენეჯერი რესტორნის, ბარის	1
50	მეტალო-კონსტრუქციების ხელოსანი, ამწეობი, ჟალუზების მემონტაჟე	1
51	ოსტატი (მშენებლობა)	1
52	რეანიმატოლოგი	1
53	ვეტერინარი, ვეტექიმი	1

54	ტექნიკოსი სამაცივრე დანადგარების	1
55	ელ. ინკასატორი, გაზის, წყლის ინკასატორი	1
56	ექსკავატორის მემანქანე	1
57	არქიტექტორი	1
58	მატარებლის მემანქანე	1
59	მექანიზატორი (მემანქანე) საგზაო, სამშენებლო ტექნიკის	1
60	ინჟინერი	1
61	მატარებლის შემდგენლები	1
62	ბენზინ-გაზ- გასამართი სადგურის ოპერატორი	1
63	უროლოგი, ტრანსფუზიოლოგი, ნეფროლოგი	1
64	ელექტრო მემონტაჟე, ელექტრო-ზეინკალი	1
65	მინის მჭრელი	1
66	ინჟინერი, ტექნიკოსი, მექანიკოსი (გაზგაყვანილობა)	1
67	გეოდეზისტი, გეოლოგი, ტოპოგრაფი, ამზომველი,	1
68	ფსიქოლოგი, სოციოლოგი	1
69	ოპერატორი/ტექნიკოსი სამშენებლო მასალების წარმოება	1
70	კვების ტექნოლოგი	1
71	აგრონომი	1
72	მცხობელი, მზელაგი	1
73	ავტო-ინჟინერი	1
ბუროის მხარე		
	პროფესია	საწარმოების რაოდენობა
1	IT სპეციალისტი, პროგრამისტი	3
2	ბუღალტერი	2
3	რენდგენოლოგი, ფიზიო-თერაპევტი	2
4	ექიმი-თერაპევტი	2
5	პარიკმახერი, სტილისტი	2
6	მიმტანი	1
7	მოლარე-ოპერატორი	1
8	ნევროპათოლოგი, ნევროლოგი	1
9	ჟურნალისტი	1
10	მხერხავი, ხერხის მღესავი, მრანდავი	1
11	აგრონომი	1
12	პედაგოგი (უნარ-ჩვევები, ბიოლოგია, გეოგრაფია, ქართული, ისტორია, მათემატ, ფიზიკა, ხატვის, უცხო ენის, უმაღლეს სასწავლებელში)	1
13	უცხო ენის სპეციალისტი, თარჯიმანი	1
14	ლაბორანტი (ჯანდაცვა), ექიმი-ლაბორანტი	1
15	გაყიდვების/მარკეტინგის მენეჯერი, მარკეტოლოგი	1
16	მცხობელი, მზელაგი	1
17	მომღერალი, ლოტბარი, მოცეკვავე	1
18	მიკრობიოლოგი, ციტოლოგი	1
19	ექიმი-ორთოპედი	1
20	ტელემემონტაჟე, ხმის ოპერატორი	1

21	ეპიდემიოლოგი, ინფექციონისტი, ტოქსიკოლოგი, პარაზიტოლოგი	1
22	პოლიგრაფისტი (მბეჭდავი, დამკაბადონებელი, ამკინძავი)	1
23	უროლოგი, ტრანსფუზიოლოგი, ნეფროლოგი	1
იმერეთის მხარე		
	პროფესია	საწარმოების რაოდენობა
1	ბუღალტერი	12
2	IT სპეციალისტი, პროგრამისტი	10
3	მზარეული, კულინარი	9
4	ექიმი-თერაპევტი	8
5	მიმტანი	8
6	მცხობელი, მზელავი	7
7	ელექტრიკოსი	6
8	ჟურნალისტი	6
9	ანესთეზოლოგი	5
10	კვების ტექნოლოგი (ალკოჰოლიანი და უალკოჰოლო სასმელები, სოფლის მეურნ. პროდ. გადამუშ., რძისა და ხორცის პროფუქტების)	5
11	ქირურგი, კარდიო-ქირურგი	5
12	დამხმარე მუშა	4
13	ბარმენი	4
14	ავტოშემკეთებელი (ძრავის, სავალი ნაწილის, კოლოფის, მეთუნეუქე, ზეინკალი, მღებავი, ვულკანიზაცია და სხვ.)	4
15	ექიმი-ტრავმატოლოგი	4
16	დურგალი, ხურო	4
17	პედაგოგი (უნარ-ჩვევები, ბიოლოგია, გეოგრაფია, ქართული, ისტორია, მათემატიკის, ფიზიკის, ხატვის, უცხო ენის, უმაღლეს სასწავლებელში)	3
18	ელ. შემდუღებელი	3
19	მძღოლი	3
20	დისტრიბუტორი	3
21	კარდოლოგი	3
22	ლაბორანტი კვების მრეწველობა	2
23	ფარმაცევტი, ფარმაკოლოგი	2
24	გამყიდველი	2
25	ინჟინერი	2
26	ხარატი	2
27	მექანიზატორი (მემანქანე) საგზაო, სამშენებლო ტექნიკის	2
28	ინჟინერი/ტექნიკოსი სამედიცინო დანადგარები	2
29	ოპერატორი/ტექნიკოსი სამშენებლო მასალების წარმოება	2
30	ელექტრო მემონტაჟე, ელექტრო-ზეინკალი	2
31	მექანიზატორი სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის	2
32	უროლოგი, ტრანსფუზიოლოგი, ნეფროლოგი	2
33	მკერავი	2

34	სარეკლამო აგენტი	2
35	მეან-გინეკოლოგი	2
36	მეკაბელე-მრჩილავი	2
37	ოპერატორი კვების მრეწველობა	2
38	კონდიტერი	2
39	გაყიდვების/მარკეტინგის მენეჯერი, მარკეტოლოგი	2
40	მასაჟისტი, სპა ცენტრის სპეციალისტი	2
41	მეტალურგი (მდნობელი, მეყალიბე)	2
42	ოპერატორი (კავშირგაბმულობა, სატელეფონო)	2
43	ენდოკრინოლოგი	2
44	სანიტარი, თეთრეულის მრეცხავი	1
45	ინჟინერ-მშენებელი (გზების, ხიდების, შენობების, გვირაბების)	1
46	ექთანი	1
47	ლაბორანტი (ჯანდაცვა), ექიმი-ლაბორანტი	1
48	ექსკავატორის მემანქანე	1
49	ვებდიზაინერი	1
50	მენეჯერი, პროექტის მენეჯერი	1
51	გაზ-აირ შემდუღებელი	1
52	ბუღღოზერის მძღოლი, მემანქანე	1
53	აღმზრდელი, პედაგოგი (ბავა, ბავი)	1
54	სანტექნიკოსი, პლასტმასის მიღების შემდუღებელი	1
55	მხერხავი, ხერხის მღესავი, მრანდავი (მაღლივი ელ. გაყვანილობის)	1
56	მეყალიბე, სამშენებლო ფილების ჩამომსხმელი	1
57	ოპერატორი ხის დამამუშავებელი, ნახერხის საპრესი დაზგების	1
58	ექოსკოპისტი, ენდოსკოპია, ტომოგრაფი	1
59	ვეტერინარი, ვეტექიმი	1
60	ტელეოპერატორი, გამნათებელი	1
61	ნეიროქირურგი	1
62	დამლაგებელი, მეეზოვე	1
63	პაპტესტი	1
64	მეთუნეუქე	1
65	დარაჯი	1
66	ავტოდიანოსტიკის სპეციალისტი	1
67	ქვის, მარმარილოს დამამუშავებელი, მხერხავი, მთლელი, გამპირალბელი	1
68	ტექნიკოსი (სამკერვალო, ტყავის წარმოება)	1
69	ფსიქოლოგი, სოციოლოგი	1
70	სტომატოლოგი-თერაპევტი	1
71	რენდგენოლოგი, ფიზიო-თერაპევტი	1
72	არქიტექტორი	1
73	ავტოელექტრიკოსი	1
74	მწნეხავი (ჯართის)	1
75	მიკრობიოლოგი, ციტოლოგი	1
76	პიარ-მენეჯერი	1

77	მეტალო-კონსტრუქციების ხელოსანი, ამწეობი, ჟალუზების მემონტაჟე	1
78	ეპიდემიოლოგი, ინფექციონისტი, ტოქსიკოლოგი, პარაზიტოლოგი	1
79	ზეინკალი	1
80	ტექნიკოსი, ინჟინერი (კავშირგაბმულობა, ტელევიზია)	1
81	ჰემატოლოგი	1
82	გასტროენტეროლოგი	1
83	მექანიკოსი (კვების, ჩაის, თამბაქოს, ლუდის, პურის მრეწველობის დნადგარები)	1
84	არგონით შემდუღებელი	1
85	მექანიკოსი (ლითონის ნაკეთ. დაზგები)	1
86	პარიკმახერი, სტილისტი	1
87	მეშახტე, ქვის მომპოვებელი	1
88	ოპერატორი (პლასტმასისა და ლითონის ნაკეთ. წარმოება)	1
89	ფტიზიატრი	1
90	მეტყვევე, ტყის ინჟინერი	1
91	მომმარაგებელი, ლოჯისტიკა, სუპერვაიზერი	1
92	ავეჯის ხელოსანი, ლამინატის, ხის დამამუშავებელი	1
93	ოსტატი (მშენებლობა)	1
94	ექიმი-რევმატოლოგი	1
95	ონკოლოგი, ონკო-ქირურგი, მამოლოგი	1
96	კალატოზი	1
97	ეკონომისტი, საქონელმცოდნე, სტატისტიკოსი	1
98	მექანიზატორი (ცემენტის წარმოება)	1
99	ანგეოლოგი	1
კახეთის მხარე		
პროფესია		საწარმოების რაოდენობა
1	ფარმაცევტი, ფარმაკოლოგი	10
2	გამყიდველი	7
3	მცხობელი, მზელავე	7
4	ბუღალტერი	7
5	მზარეული, კულინარი	5
6	მიმტანი	5
7	ავტომემკეთებელი (ძრავის, სავალი ნაწილის, კოლოფის, მეთუნუქე, ზეინკალი, მღებავი, ვულკანიზაცია და სხვ.)	4
8	ბენზინ-გაზ გასამართი სადგურის ოპერატორი	3
9	ექიმი-თერაპევტი	3
10	კვების ტექნოლოგი (ალკოჰოლიანი და უალკოჰოლო სასმელების, სოფლის მეურნ. პროდ. გადამუშ., რძისა და ხორცის პროფუქტების)	3
11	უცხო ენის სპეციალისტი, თარჯიმანი	3
12	დამლაგებელი, მეეზოვე	3
13	ელექტრიკოსი	2

14	ელ. შემდუღებელი	2
15	დამხმარე მუშა	2
16	გაზის მეურნეობის სპეციალისტი (მტუმბავი, გამანაწილებელი)	2
17	დისტრიბუტორი	2
18	ზეინკალი	2
19	უროლოგი, ტრანსფუზიოლოგი, ნეფროლოგი	2
20	გაყიდვების/მარკეტინგის მენეჯერი, მარკეტოლოგი	2
21	მენეჯერი, პროექტის მენეჯერი	2
22	პარიკმახერი, სტილისტი	2
23	ფართო პროფილის მშენებელი	2
24	ტექნიკოსი, ინჟინერი (კავშირგაბმულობა, ტელევიზია)	2
25	ავეჯის ხელოსანი, ლამინატის, ხის დამამუშავებელი	1
26	ინსტალატორი (უსაფრთხოების სისტემა)	1
27	ოპერატორი (კავშირგაბმულობა, სატელეფონო)	1
28	მექანიზატორი სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის	1
29	პედაგოგი (უნარ-ჩვევები, ბიოლოგია, გეოგრაფია, ქართული, ისტორია, მათემატ, ფიზიკა, ხატვის, უცხო ენის, უმაღლეს სასწავლებელში)	1
30	ინჟინერ-მექანიკოსი	1
31	ოფთალმოლოგი	1
32	ქიმიკოსი, ბიოქიმიკოსი, აგროქიმიკოსი, ინჟინერ- ქიმიკოსი	1
33	მანიკურისა და პედიკურის სპეციალისტი	1
34	პედიატრი	1
35	იურისტი	1
36	ჟურნალისტი	1
37	ექთანი	1
38	მძლელი	1
39	ქირურგი, კარდიო-ქირურგი	1
40	ფინანსისტი/საფინანსო მენეჯერი, საბანკო საქმის სპეც.	1
41	ალერგოლოგი	1
42	კონდიტერი,	1
43	ინჟინერ-მშენებელი (გზების, ხიდების, შენობების, გვირაბების)	1
44	ავტო-ინჟინერი	1
45	ეკონომისტი, საქონელმცოდნე, სტატისტიკოსი	1
46	სასტუმროს მენეჯ., ადმინისტრატორი, რეცეფციონისტი	1
47	ბარმენი	1
48	ანგელოლოგი	1
49	ტურიზმის მენეჯერი	1
50	კადრების მენეჯერი	1
51	ნეიროქირურგი	1
52	ბილინგვის ოპერატორი	1
53	პროქტოლოგი	1
54	გაზ-აირ შემდუღებელი	1
55	ინჟინერი/ტექნიკოსი სამედიცინო დანადგარები	1
56	ექოსკოპისტი, ენდოსკოპია, ტომოგრაფი	1
57	გეოდეზისტი, გეოლოგი, ტოპოგრაფი, ამზომველი	1

58	გათბობა/კონდიციონერება/ვენტილაციის სპეციალისტი	1
59	გიდი	1
60	დეკორატორი, მებაღე	1
61	ყასაბი, ხორცის დამამუშავებელი	1
62	მებეტონე, მემარმატურე	1
63	პიარ-მენეჯერი	1
64	ონკოლოგი, ონკო-ქირურგი, მამოლოგი	1
65	ტურ-ოპერატორი, ანიმატორი	1
66	ნევროპათოლოგი, ნევროლოგი	1
67	სტომატოლოგი-თერაპევტი	1
68	კურიერი (საფოსტო, სატრანსპორტო)	1
69	ინჟინერი, ტექნიკოსი, მექანიკოსი (გაზგაყვანილობა)	1
70	ოპერატორი კვების მრეწველობა	1
მცხეთა-მთიანეთის მხარე		
	პროფესია	საწარმოების რაოდენობა
1	მცხობელი, მზელავი	5
2	სანტექნიკოსი, პლასტმასის მიღების შემდგომი	4
3	ელექტრიკოსი	4
4	ექიმი-თერაპევტი	3
5	ქვის, მარმარილოს დამამუშავებელი, მხერხავი, მთლელი, გამპირალბელი	3
6	სასტუმროს მენეჯ., ადმინისტრატორი, რეცეფციონისტი	3
7	ბუღალტერი	3
8	ექთანი	3
9	კვების ტექნოლოგი	3
10	მზარეული, კულინარი	3
11	ფართო პროფილის მშენებელი	2
12	მძღოლი	2
13	უცხო ენის სპეციალისტი, თარჯიმანი	2
14	დამლაგებელი, მეუზოვე	2
15	IT სპეციალისტი, პროგრამისტი	1
16	გამყიდველი	1
17	ონკოლოგი, ონკო-ქირურგი, მამოლოგი	1
18	მექანიზატორი (მემანქანე) საგზაო, სამშენებლო ტექნიკის	1
19	ფარმაცევტი, ფარმაკოლოგი	1
20	ოფთალმოლოგი	1
21	ინჟინერ-მშენებელი (გზების, ხიდების, შენობების, გვირაბების)	1
22	ალერგოლოგი	1
23	გასტროენტეროლოგი	1
24	იურისტი	1
25	ადმინისტრატორი, მენეჯერი რესტორნის, ბარის	1
26	სანიტარი, თეთრეულის მრეცხავი	1
27	პროქტოლოგი	1
28	კალატოზი	1

29	ინჟინერი ჰიდრო, მელიორატორი	1
30	გაზ-აირ შემდუღებელი	1
31	მექანიზატორი სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის	1
32	ექიმი ოტო-ლარინგოლოგი	1
33	რადიოლოგი	1
34	პედიატრი	1
35	დაცვის მუშაკი	1
36	ზეინკალი	1
37	ღიასახლისი (სასტუმრო)	1
38	ექოსკოპისტი, ენდოსკოპია, ტომოგრაფი	1
39	მიმტანი	1
40	პულმონოლოგი	1
41	გეოდებისტი, გეოლოგი, ტომოგრაფი, ამზომველი,	1
42	ბუღღოზერის მძღოლი, მემანქანე	1
43	დურგალი, ხურო	1
44	ავტოშემკეთებელი (ძრავის, სავალი ნაწილის, კოლოფის, მეთუნეჟე, ზეინკალი, მღებავი, ვულკანიზაცია და სხვ.)	1
რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი		
	პროფესია	საწარმოების რაოდენობა
1	მექანიზატორი (მემანქანე) საგზაო, სამშენებლო ტექნიკის	7
2	ექიმი-თერაპევტი	5
3	ანესთეზიოლოგი	4
4	ელექტრიკოსი	3
5	მზარეული, კულინარი	3
6	ოსტატი (მშენებლობა)	2
7	ექთანი	2
8	ქირურგი, კარდიო-ქირურგი	2
9	დამლაგებელი, მეუზოვე	2
10	უროლოგი, ტრანსფუზიოლოგი, ნეფროლოგი	2
11	ექიმი ოტო-ლარინგოლოგი	2
12	ტურ-ოპერატორი, ანიმატორი	1
13	ენდოკრინოლოგი	1
14	პედიატრი	1
15	ონკოლოგი, ონკო-ქირურგი, მამოლოგი	1
16	ფარმაცევტი, ფარმაკოლოგი	1
17	მებეტონე, მემარმატურე	1
18	ტექნიკოსი (საცხობი, საფქვავე დანადგარების, სასმელების, რძის, ხორცპროდუქტების წარმოების დანადგარების)	1
19	ჟურნალისტი	1
20	ექიმი-ტრავმატოლოგი	1
21	მძღოლი	1
22	სანტექნიკოსი, პლასტმასის მიღების შემდუღებელი	1
23	დამხმარე მუშა	1
24	სტომატოლოგი-თერაპევტი	1
25	ექოსკოპისტი, ენდოსკოპია, ტომოგრაფი	1

26	კვების ტექნოლოგი	1
27	დურგალი, ხურო	1
28	აგრონომი	1
29	რენდგენოლოგი, ფიზიო-თერაპევტი	1
30	ტექნიკოსი, მექანიკოსი (ტრანსპორტი)	1
31	ბუღალტერი	1
32	ექიმ-ვენეროლოგი	1
33	რეანიმატოლოგი	1
34	გეოდეზისტი, გეოლოგი, ტოპოგრაფი, ამზომველი	1
35	ბილინგის ოპერატორი	1
36	ელ. შემდუღებელი	1
37	მცხობელი, მზელაგი	1
38	მეფილე-მომპირკეთებელი	1
შამებრელო-ზამო სვანეთის მხარე		
	პროფესია	საწარმოების რაოდენობა
1	ბუღალტერი	12
2	მზარეული, კულინარი	10
3	IT სპეციალისტი, პროგრამისტი	9
4	მიმტანი	9
5	სანტექნიკოსი, პლასტმასის მიღების შემდუღებელი	7
6	ელექტრიკოსი	6
7	გამყიდველი	6
8	უცხო ენის სპეციალისტი, თარჯიმანი	6
9	ფარმაცევტი, ფარმაკოლოგი	5
10	პარიკმახერი, სტილისტი	5
11	ელ. შემდუღებელი	4
12	ბარმენი	4
13	კვების ტექნოლოგი	4
14	გაყიდვების/მარკეტინგის მენეჯერი, მარკეტოლოგი	4
15	ენტომოლოგი, მცენარეთა დაცვის სპეციალისტი	3
16	დისტრიბუტორი	3
17	პედაგოგი (უნარ-ჩვევები, ბიოლოგია, გეოგრაფია, ქართული, ისტორია, მათემატ, ფიზიკა, ხატვის, უცხო ენის და სხვ.)	3
18	ინჟინერ-მექანიკოსი	3
19	მექანიზატორი სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის	3
20	ექოსკოპისტი, ენდოსკოპია, ტომოგრაფი	2
21	მეკაბელე-მრჩილაგი	2
22	აღმზრდელი, პედაგოგი (ბაგა, ბადი)	2
23	ქირურგი, კარდიო-ქირურგი	2
24	მანიკურისა და პედიკურის სპეციალისტი	2
25	პოლიგრაფისტი (მბეჭდავი, დამკაბადონებელი, ამკინძავი)	2
26	კონდიტერი,	2
27	მცხობელი, მზელაგი	2
28	მეფილე-მომპირკეთებელი	2

29	გეოდეზისტი, გეოლოგი, ტოპოგრაფი, ამზომველი	2
30	ინჟინერ-ელექტრიკოსი	2
31	ექთანი	2
32	ვეტფერშალი	2
33	ინჟინერი, ტექნიკოსი, მექანიკოსი (გაზგაყვანილობა)	2
34	მღებავი	2
35	ექსკავატორის მემანქანე	2
36	მასაჟისტი, სპა ცენტრის სპეციალისტი	1
37	გრეიდერის მემანქანე	1
38	ტექნიკოსი სამაცივრე დანადგარების	1
39	დამლაგებელი, მეუზოვე	1
40	ფართო პროფილის მშენებელი	1
41	ტელემემონტაჟე, ხმის ოპერატორი	1
42	ღურგალი, ხურო	1
43	მემცენარე, მებოსტნე, მეხილე	1
44	ჟურნალისტი	1
45	მებეტონე, მემარმატურე	1
46	მიკრობიოლოგი, ციტოლოგი	1
47	სტომატოლოგი-თერაპევტი	1
48	გაყიდვების კონსულტანტი, აგენტი, პრომოუტერი	1
49	გაზის მეურნეობის სპეციალისტი (მტუმბავი, გამანაწილებელი)	1
50	ელექტრო მემონტაჟე, ელექტრო-ზეინკალი	1
51	ინჟინერ-მშენებელი (გზების, ხიდების, შენობების, გვირაბების)	1
52	მენეჯერი, პროექტის მენეჯერი	1
53	აგრონომი	1
54	არქიტექტორი	1
55	მეფუტკრე	1
56	რეანიმატოლოგი	1
57	ამწეკრანის მემანქანე	1
58	მეფრინველე	1
59	იურისტი	1
60	მეგზევე, ასფალტის დამგები	1
61	მინის, ვიტრინის მრეცხავი	1
62	მექანიკოსი სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის	1
63	გათბობა/კონდიციონერება/ვენტილაციის სპეციალისტი	1
64	მომმარაგებელი, ლოჯისტიკა, სუპერვაიზერი	1
65	ეკონომისტი, საქონელმცოდნე, სტატისტიკოსი	1
66	სანიტარი, თეთრეულის მრეცხავი	1
67	დამხმარე მუშა	1
68	ანდროლოგი	1
69	დაზღვევის აგენტი, მზღვეველი	1
70	მოლარე-ოპერატორი	1
71	დოკერი, დოკერ-მექანიზატორი	1
72	ტალმანი (ნავსადგური)	1
73	ექიმი-თერაპევტი	1
74	ქიმიკოსი, ბიოქიმიკოსი, აგროქიმიკოსი, ინჟინერ- ქიმიკოსი	1

75	ექიმი-ტრავმატოლოგი	1
76	საზღვაო, გემის აგენტი, ბროკერი	1
77	ხარატი	1
78	მძღოლი	1
79	ფტიზიატრი	1
80	იხტიოლოგი	1
81	სელექციონერი	1
82	მუსიკოსი (მუსიკის მასწავლებელი), ცეკვის მასწავლებელი	1
83	ვიზაჟისტი	1
84	ზეინკალი	1
85	ოპერატორი გადახიდვების	1
86	საოფისე პერსონალი (მდივან-რეფერენტი, ოფის მენეჯერი)	1
სამცხე-ჯავახეთის მხარე		
	პროფესია	საწარმოების რაოდენობა
1	მზარეული, კულინარი	13
2	IT სპეციალისტი, პროგრამისტი	6
3	მიმტანი	6
4	კვების ტექნოლოგი	6
5	ვეტერინარი, ვეტექიმი	4
6	მენეჯერი, პროექტის მენეჯერი	4
7	უცხო ენის სპეციალისტი, თარჯიმანი	4
8	ბუღალტერი	3
9	სასტუმროს მენეჯ., ადმინისტრატორი, რეცეფციონისტი	3
10	მასაჟისტი, სპა ცენტრის სპეციალისტი	3
11	პარიკმახერი, სტილისტი	3
12	დამლაგებელი, მეეზოვე	3
13	მცხობელი, მზელავი	3
14	ავტოშემკეთებელი (ძრავის, სავალი ნაწილის, კოლოფის, მეთუნუქე, ზეინკალი, მღებავი, ვულკანიზაცია და სხვ.)	2
15	ზეინკალი	2
16	ფართო პროფილის მშენებელი	2
17	ელექტრიკოსი	2
18	ქვის, მარმარილოს დამმუშავებელი, მხერხავი, მთლელი, გამპირალბელი	2
19	მანიკურისა და პედიკურის სპეციალისტი	2
20	ექთანი	2
21	ლაბორანტი (ჯანდაცვა), ექიმი-ლაბორანტი	2
22	მექანიზატორი (მემანქანე) საგზაო, სამშენებლო ტექნიკის	2
23	ფარმაცევტი, ფარმაკოლოგი	2
24	ექიმი-თერაპევტი	2
25	ბარმენი	2
26	ოპერატორი კვების მრეწველობა	2
27	დურგალი, ხურო	2
28	ექსკავატორის მემანქანე	1

29	ტექნიკოსი (საცხობი, საფქვავეი დანადგარების, სასმელეების, რძის, ხორცპროდუქტების წარმოების დანადგარების)	1
30	ორთოდონტი	1
31	გრეიდერის მემანქანე	1
32	კონდიტერი	1
33	ადმინისტრატორი, მენეჯერი რესტორნის, ბარის	1
34	დამხმარე მუშა	1
35	ელ. შემდუღებელი	1
36	მექანიკოსი სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის	1
37	პედაგოგი (უნარ-ჩვევები, ბიოლოგია, გეოგრაფია, ქართული, ისტორია, მათემატ, ფიზიკა, ხატვის, უცხო ენის და სხვ)	1
38	რენდგენოლოგი, ფიზიო-თერაპევტი	1
39	ტურ ოპერატორი, ანიმატორი	1
40	მუსიკოსი (მუსიკის მასწავლებელი),	1
41	მძღოლი	1
42	ნევროპათოლოგი, ნევროლოგი	1
43	ტექნიკოსი, ინჟინერი (კავშირგაბმულობა, ტელევიზია)	1
44	ხარატი	1
45	ბიზნესის მართვა, საფუძვლები	1
46	ვიზაჟისტი	1
ქვემო ქართლის მხარე		
	პროფესია	საწარმოების რაოდენობა
1	IT სპეციალისტი, პროგრამისტი	4
2	კარდეოლოგი	4
3	ექიმი-თერაპევტი	4
4	მიმტანი	4
5	გეოდეზისტი, გეოლოგი, ტოპოგრაფი, ამზომველი,	3
6	რენდგენოლოგი, ფიზიო-თერაპევტი	3
7	დამლაგებელი, მეეზოვე	3
8	მზარეული, კულინარი	3
9	პედაგოგი	3
10	ბარმენი	2
11	ავტოშემკეთებელი (ძრავის, სავალი ნაწილის, კოლოფის, მეთუნუქე, ზეინკალი, მღებავი, ვულკანიზაცია და სხვ.)	2
12	ოპერატორი კვების მრეწველობა	2
13	პარიკმახერი, სტილისტი	2
14	ენდოკრინოლოგი	2
15	ინჟინერ-მექანიკოსი	2
16	ტექნიკოსი, ინჟინერი (კავშირგაბმულობა, ტელევიზია)	2
17	ბუღალტერი	2
18	ეკონომისტი, საქონელმცოდნე, სტატისტიკოსი	2
19	არქიტექტორი	2
20	იურისტი	2
21	მეკაბელე-მრჩილაგი	2

22	დიზაინერი (ინტერიერი, ფარდები,)	2
23	ორთოდონტი	1
24	ზეინკალი	1
25	ფსიქიატრი, ფსიქო-თერაპევტი	1
26	ლაბორანტი (ჯანდაცვა), ექიმი-ლაბორანტი	1
27	უროლოგი, ტრანსფუზიოლოგი, ნეფროლოგი	1
28	გაყიდვების/მარკეტინგის მენეჯერი, მარკეტოლოგი	1
29	ანესთეზოლოგი	1
30	კანალიზატორი	1
31	დეკორატორი, მებაღე	1
32	ექიმი-ბაქტერიოლოგი, ვირუსოლოგი	1
33	ვიზაჟისტი	1
34	სოციალური მუშაკი	1
35	ექიმი ოტო-ლარინგოლოგი	1
36	ექოსკოპისტი, ენდოსკოპია, ტომოგრაფი	1
37	მენეჯერი, პროექტის მენეჯერი	1
38	ინჟინერ-მშენებელი (გზების, ხიდების, შენობების, გვირაბების)	1
39	მექანიკოსი (კვების მრეწველობის დნადგარები)	1
40	ხელოვნებათმცოდნე (სკოლა, მუზეუმი)	1
41	ელ. შემდუღებელი	1
42	ექთანი	1
43	ლაბორანტი წყლის	1
44	პოლიგრაფისტი (მბეჭდავი, დამკაბადონებელი, ამკინძავი)	1
45	რადიოლოგი	1
46	დამხმარე მუშა	1
47	მძღოლი	1
48	ინჟინერი, ტექნიკოსი, მექანიკოსი (გაზგაყვანილობა)	1
49	ქირურგი, კარდიო-ქირურგი	1
50	ადმინისტრატორი (ჯანდაცვა), კლინიკის მენეჯერი	1
51	ინჟინერ-ენერგეტიკოსი	1
52	არგონით შემდუღებელი	1
53	ფსიქოლოგი, სოციოლოგი	1
54	მრეცხავი ჭურჭლის	1
55	ინჟინერი ჰიდრო, მელიორატორი	1
56	წყალმომარაგების სპეციალისტი	1
57	გამყიდველი	1
58	დისტრიბუტორი	1

შიდა ქართლის მხარე

	პროფესია	საწარმოების რაოდენობა
1	მცხობელი, მზელავი	12
2	დურგალი, ხურო	10
3	ელ. შემდუღებელი	9
4	გამყიდველი	8
5	მზარეული, კულინარი	8

6	მიმტანი	7
7	მენეჯერი, პროექტის მენეჯერი	7
8	IT სპეციალისტი, პროგრამისტი	6
9	ელექტრიკოსი	6
10	ზეინკალი	5
11	ფარმაცევტი, ფარმაკოლოგი	5
12	სანტექნიკოსი, პლასტმასის მიღების შემდუღებელი	5
13	კალატოზი	4
14	მექანიზატორი (მემანქანე) საგზაო, სამშენებლო ტექნიკის	4
15	დამლაგებელი, მეეზოვე	4
16	კვების ტექნოლოგი	4
17	ტექნოლოგი, ტექნიკოსი (მეტალოპლასტმასისა და ხის ნაკეთობების, ქაღუჭების წარმოება, მინის, სადებაეების წარმოება)	3
18	ბუღალტერი	3
19	რენიმატოლოგი	3
20	ექიმი ოტო-ლარინგოლოგი	3
21	სტომატოლოგი-თერაპევტი	3
22	ცეცხლფარეში, გაზის დანადგარის ოპერატორი	3
23	პედაგოგი	3
24	მღესავი, მებათქაშე	3
25	მღებავი	3
26	დამხმარე მუშა	3
27	ბუღლოზერის მძღოლი, მემანქანე	2
28	ქვის, მარმარილოს დამმუშავებელი, მხერხავი, მთლელი, გამპირალელებელი	2
29	ეკონომისტი, საქონელმცოდნე, სტატისტიკოსი	2
30	ოპერატორი/ტექნიკოსი სამშენებლო მასალების წარმოება	2
31	ავტოელექტრიკოსი	2
32	ოპერატორი კვების მრეწველობა	2
33	ავტოშემკეთებელი	2
34	ბარმენი	2
35	მექანიზატორი სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის	2
36	ვეტერინარი, ვეტექიმი	2
37	ნევროპათოლოგი, ნევროლოგი	2
38	ხარატი	2
39	ოფთალმოლოგი	2
40	პარიხმახერი, სტილისტი	2
41	ინჟინერ-მექანიკოსი	2
42	გაზ-აირ შემდუღებელი	2
43	რენდგენოლოგი, ფიზიო-თერაპევტი	2
44	ამწეკრანის მემანქანე	2
45	ჟურნალისტი	2
46	მექანიკოსი/ტექნიკოსი სამშენებლო ტექნიკის	2
47	უროლოგი, ტრანსფუზიოლოგი, ნეფროლოგი	2
48	ექსკავატორის მემანქანე	2

49	გაყიდვების კონსულტანტი, აგენტი, პრომოუტერი	2
50	ინჟინერ-მშენებელი (გზების, ხიდების, შენობების, გვირაბების)	1
51	ენტომოლოგი მცენარეთა დაცვის სპეციალისტი,	1
52	ექიმი-თერაპევტი	1
53	პიარ-მენეჯერი	1
54	დრაბლანის მემანქანე	1
55	აგრო-ინჟინერი, აგრო-ტექნიკოსი, აგრო-ტექნოლოგი	1
56	ოპერატორი (ჩაის, დაფნის, თხილის, თამბაქოს წარმოება)	1
57	ქირურგი, კარდიო-ქირურგი	1
58	მძღოლი	1
59	მეთუნე	1
60	ენდოკრინოლოგი	1
61	ხელოვნებათმცოდნე (სკოლა, მუზეუმი)	1
62	კონდიტერი,	1
63	იურისტი	1
64	მანიკურისა და პედიკურის სპეციალისტი	1
65	ინჟინერ-ენერგეტიკოსი	1
66	მეფილე-მომპირკეთებელი	1
67	ადმინისტრატორი, მენეჯერი რესტორნის, ბარი	1
68	მემონტაჟე (მშენებლობა)	1
69	ელექტრო მემკეთებელი (ელექტრო მექანიკოსი)	1
70	თაბაშირ-მუყაოს სპეციალისტი	1
71	ავტოპარკირების პერსონალი	1
72	ფარმაცევტული წარმოების ტექნოლოგი	1
73	კოსმეტოლოგი	1
74	ზოოტექნიკოსი	1
75	ტექნიკოსი (საცხობი დანადგარების, სასმელების წარმოების, საფქვაავი დანადგარების, ვაშლის კონცენტრატების, რძის, ხორცპროდუქტების წარმოების დანადგარების)	1
76	ექიმი-ბაქტერიოლოგი, ვირუსოლოგი	1
77	ექთანი	1
78	ტექნიკოსი, მექანიკოსი (ტრანსპორტი,	1
79	მხატვარი (ქვაზე)	1
80	ექიმი-ორთოპედი	1
81	ორთოდონტი	1
82	დეკორატორი, მებაღე	1
83	ტელეოპერატორი, გამნათებელი	1
84	დიზაინერი, კონსტრუქტორი (ხის და მეტალო პლასტმასის ნაკეთობების)	1
85	ვებდიზაინერი	1
86	ლაბორანტი წყლის	1
87	მემკეთებელი საღარო აპარატის	1
88	ფსიქიატრი, ფსიქო-თერაპევტი	1
89	მეან-გინეკოლოგი	1

**დანართი 2. პროფესიები და სფეროები, რაშიც დამსაქმებლები ისურვებდნენ
თანამშრომელთა კვალიფიკაციის ამაღლებას**
(რანჟირებულია დამსაქმებელთა მიერ დასახელებული საგარეულო რაოდენობის
მიხედვით. თუ რაოდენობა არ იყო მითითებული, მაშინ ამ პროფესიის კადრების
ოდენობად 1 იქნა აღებული)

ქ. თბილისი		
პროფესია	კაცი	საწარმო
1 უცხო ენის სპეციალისტი, თარჯიმანი	251	39
2 IT სპეციალისტი, პროგრამისტი	195	23
3 ექთანი	141	13
4 მძღოლი	91	3
5 გაყიდვების/მარკეტინგის მენეჯერი, მარკეტოლოგი	88	22
6 ოჯახის ექიმი (ზოგადი, სოფლის)	75	6
7 პედაგოგი (უნარ-ჩვევები, ბიოლოგია, გეოგრაფია, ქართული, ისტორია, მათემატ, ფიზიკა, ხატვის, უცხო ენის, უმაღლეს სასწავლებელში)	69	9
8 დაცვის მუშაკი	61	3
9 კადრების მენეჯერი	59	4
10 ექიმი-თერაპევტი	57	7
11 მენეჯერი, პროექტის მენეჯერი	48	15
12 ბუღალტერი	46	21
13 პარისმახერი, სტილისტი	42	6
14 ელ. შემდუღებელი	34	8
15 ელექტრო შემკეთებელი (ელექტრო მექანიკოსი)	33	4
16 ინჟინერ-მექანიკოსი	31	2
17 ზეინკალი	28	7
18 ჟურნალისტი	28	3
19 მიმტანი	27	5
20 სტომატოლოგი-თერაპევტი	27	3
21 გაყიდვების კონსულტანტი	25	6
22 გაყიდვების აგენტი, პრომოუტერი	24	7
23 იურისტი	24	6
24 ელექტრიკოსი	23	9
25 მეან-გინეკოლოგი	23	3
26 მცხობელი, მხელავი	23	6
27 მზარეული, კულინარი	22	9
28 პროტეზისტი	22	1
29 ფინანსისტი/საფინანსო მენეჯერი, საბანკო საქმის სპეციალისტი	21	10
30 კიბერნეტიკოსი, IT ინჟინერი	21	3
31 ლაბორანტი (ჯანდაცვა), ექიმი-ლაბორანტი	19	5
32 ეკონომისტი, საქონელმცოდნე, სტატისტიკოსი	17	7
33 დისტრიბუტორი	17	4

34	კარდეოლოგი	16	4
35	ოპერატორი, მექანიკოსი სათამაშო, კინო აპარატების	16	2
36	ადმინისტრატორი (ჯანდაცვა), კლინიკის მენეჯერი	16	5
37	ტექნიკოსი, ინჟინერი (კავშირგაბმულობა, ტელევიზია)	15	5
38	სანიტარი, თეთრეულის მრეცხავი	14	2
39	ელექტრო მემონტაჟე, ელექტრო-ზეინკალი	14	5
40	მებეტონე, მემარმატურე	14	2
41	მღებავი	13	3
42	მღესავი, მებათქაშე	13	3
43	მეფილე-მომპირკეთებელი	13	3
44	სოციალური მუშაკი	13	2
45	ბიზნესის მართვა, საფუძვლები	12	3
46	ინჟინერ-ელექტრიკოსი	11	2
47	მეტალო-კონსტრუქციების ხელოსანი, ამწეობი, ქალუხების მემონტაჟე	11	2
48	პიარ-მენეჯერი	11	5
49	ტექნოლოგი, ტექნიკოსი (მეტალოპლასტმასისა და ხის ნაკეთობების, ქალუხების წარმოება, მინის წარმოება, საღებავების)	11	2
50	საოფისე პერსონალი (მდივან-რეფერენტი, ოფის მენეჯერი)	11	6
51	გათბობა/კონდიციონირება/ვენტილაციის სპეციალისტი	11	2
52	ფარმაცევტი, ფარმაკოლოგი	10	6
53	ბარმენი	10	4
54	მეთუნე	10	1
55	სამედიცინო წარმომადგენელი	10	1
56	სპორტის (ცურვის, ტანვარჯიშის, კალათბურთი, რაგბი, ჭიდაობა) მასწავლებელი/ტრენერი	10	1
57	ინჟინერ-ენერგეტიკოსი	9	2
58	გაზ-აირ შემდუღებელი	8	1
59	აუდიტორი	7	3
60	კონდიტერი,	7	4
61	ფსიქოლოგი, სოციოლოგი	7	4
62	უსაფრთხოების სისტემის სპეციალისტი	7	2
63	გეოდეზისტი, გეოლოგი, ტოპოგრაფი, ამზომველი, ინჟინერ-გეოლოგი	7	2
64	ტელემემონტაჟე, ხმის ოპერატორი	7	1
65	გამყიდველი	6	3
66	ხარატი	6	3
67	სასტუმროს მენეჯ., ადმინისტრატორი, რეცეფციონისტი	6	2
68	პოლიგრაფისტი (მბეჭდავი, დამკაბადონებელი, ამკინდავი)	6	3
69	უროლოგი, ტრანსფუზიოლოგი, ნეფროლოგი	6	2
70	ტექნიკოსი კბილის	6	2
71	ნეონატოლოგი	6	2

72	ტურიზმის მენეჯერი	6	2
73	ინჟინერი	6	3
74	სარეკლამო აგენტი	6	4
75	კარტოგრაფისტი	6	2
76	დიზაინერი (ინტერიერი, ფარდები,)	6	1
77	მფრინავი (ავიაცია)	6	2
78	ელექტრო ამწის მემანქანე (საწყობი)	6	1
79	ქიმიკოსი, ბიოქიმიკოსი, აგროქიმიკოსი, ინჟინერ-ქიმიკოსი	5	1
80	დურგალი, ხურო	5	2
81	მემონტაჟე (მშენებლობა)	5	1
82	ოქრომჭედელი, იუველირი	5	1
83	ექოსკოპისტი, ენდოსკოპია, ტომოგრაფი	5	3
84	დისპედჩერი	5	1
85	დამხმარე მუშა	4	3
86	დამლაგებელი, მეეზოვე	4	2
87	კვების ტექნოლოგი (ალკოჰოლიანი და უალკოჰოლო სასმელები, სოფლის მეურნ. პროდ. გადამამუშ., რძისა და ხორცის პროფუქტების)	4	3
88	ქირურგი, კარდიო-ქირურგი	4	2
89	ადმინისტრატორი, მენეჯერი რესტორნის, ბარი	4	2
90	მექანიკოსი სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის	4	1
91	ლაბორანტი კვების მრეწველობა	4	2
92	მომმარაგებელი, ლოჯისტიკა, სუპერვაიზერი	4	2
93	ტექნიკოსი ფარმაცევტული წარმოება	4	1
94	ბენზინ-გაზ გასამართი სადგურის ოპერატორი	3	1
95	პედიატრი	3	2
96	ავტომრეცხავი	3	1
97	კოსმეტოლოგი	3	2
98	ვიზაჟისტი	3	2
99	ორთოდონტი	2	1
100	ქირურგი-სტომატოლოგი	2	1
101	მკერავი	2	2
102	სანტექნიკოსი, პლასტმასის მიღების შემდუღებელი	2	1
103	რენიმატოლოგი	2	1
104	ამწეკრანის მემანქანე	2	1
105	ტექნიკოსი სამაცივრე დანადგარების	2	1
106	აღმზრდელი, პედაგოგი (ბაგა, ბალი)	2	1
107	შემკეთებელი საყოფაცხოვრებო ტექნიკის	2	2
108	ინჟინერი სამთო	2	1
109	ტელეოპერატორი, გამნათებელი	2	1
110	გრეიდერის მემანქანე	2	1
111	რადიოლოგი	2	1
112	მართვის ავტომატიზირებული სისტემების სპეციალისტი	2	1
113	სეისმოლოგი, გეო-ფიზიკოსი, პეტროგრაფი	2	1

114	ფარმაცევტული წარმოების ტექნოლოგი	1	1
115	ავეჯის ხელოსანი, ლამინატის, ხის დამამუშავებელი	1	1
116	მღარავი	1	1
117	მოლარე-ოპერატორი	1	1
118	ექიმი-ორთოპედი	1	1
119	ინჟინერ-მშენებელი (გზების, ხიდების, შენობების, გვირაბების)	1	1
120	ფართო პროფილის მშენებელი	1	1
121	ავტოშემკეთებელი (ძრავის, სავალი ნაწილის, კოლოფის, მეთუნუქე, ზეინკალი, მღებავი, ვულკანიზაცია)	1	1
122	არქიტექტორი	1	1
123	კონსტრუქტორი (მშენებლობა)	1	1
124	მებაღე (სოფლის მეურნე)	1	1
125	რენდგენოლოგი, ფიზიო-თერაპევტი	1	1
126	ალერგოლოგი	1	1
127	აგრონომი	1	1
128	ექიმი ოტო-ლარინგოლოგი	1	1
129	მასაჟისტი, სპა ცენტრის სპეციალისტი	1	1
130	მანიკურისა და პედიკურის სპეციალისტი	1	1
131	ნევროპათოლოგი, ნევროლოგი	1	1
132	ენდოკრინოლოგი	1	1
133	ტექნოლოგი, კონსტრუქტორი (სამკერვალო წარმოება)	1	1
134	ტექნიკოსი (სამკერვალო, ტყავის წარმოება)	1	1
135	მეწადე, ტყავის გამომჭრელი	1	1
136	გიდი	1	1
137	მექანიზატორი (მემანქანე) საგზაო, სამშენებლო ტექნიკის	1	1
138	მექანიკოსი/ტექნიკოსი სამშენებლო ტექნიკის	1	1
139	ტექნიკოსი, მექანიკოსი (ტრანსპორტი, ესკალატორი)	1	1
140	ანესთეზოლოგი	1	1
141	რეპროდუქტოლოგი	1	1
142	მექანიკოსი (კვების, ჩაის, თამბაქოს, ლუდის, პურის მრეწველობის დნადგარები)	1	1
143	კალატოზი	1	1
144	ონკოლოგი, ონკო-ქირურგი, მამოლოგი	1	1
145	ტურ ოპერატორი, ანიმატორი	1	1
146	დიასახლისი სასტუმრო	1	1
147	ოსტატი (მშენებლობა)	1	1
148	ოპერატორი (პლასტმასისა და ლითონის ნაკეთ. წარმოება)	1	1
149	კურიერი (საფოსტო, სატრანსპორტო)	1	1
150	კორექტორი	1	1
151	ექიმი-ტრავმატოლოგი	1	1
152	ინჟინერი, ტექნიკოსი, მექანიკოსი (გაზგაყვანილობა)	1	1

153	მეკაბელე-მრჩილავი	1	1
154	გასტროენტეროლოგი	1	1
155	მექანიკოსი, ინჟინერი (რკინიგზა)	1	1
156	ოპერატორი გადაზიდვების	1	1
157	შრომის უსაფრთხოების სპეციალისტი	1	1
158	ტექნიკოსი/მექანიკოსი (პოლიგრაფიული წარმოება)	1	1
159	შოლკოგრაფისტი	1	1
160	ხარჯთაღმრიცხავი (მშენებლობა)	1	1
161	რეკლამის დამამზადებელი	1	1
162	კონსტრუქტორი, ტექნოლოგი (ელმავალმშენებლობა)	1	1
აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკა			
პროფესია			
		კაცი	საწარმო
1	მკერავი	190	2
2	პელაგოგი (უნარ-ჩვევები, ბიოლოგია, გეოგრაფია, ქართული, ისტორია, მათემატ, ფიზიკა, ხატვის, უცხო ენის, უმაღლეს სასწავლებელში)	75	4
3	ექიმი-თერაპევტი	65	5
4	გაყიდვების კონსულტანტი, აგენტი, პრომოუტერი	18	3
5	IT სპეციალისტი, პროგრამისტი	16	9
6	უცხო ენის სპეციალისტი, თარჯიმანი	16	12
7	ადმინისტრატორი (ჯანდაცვა), კლინიკის მენეჯერი	15	1
8	მეყალიბე, სამშენებლო ფილების ჩამომსხმელი	12	1
9	ექთანი	11	4
10	მექანიკოსი/ტექნიკოსი სამშენებლო ტექნიკის	10	3
11	სტომატოლოგი-თერაპევტი	9	3
12	ბუღალტერი	8	7
13	ტექნიკოსი კბილის	8	3
14	ფარმაცევტი, ფარმაკოლოგი	7	4
15	ავეჯის ხელოსანი, ლამინატის, ხის დამამუშავებელი	7	3
16	ელ. შემდუღებელი	7	3
17	ფინანსისტი/საფინანსო მენეჯერი, საბანკო საქმის სპეციალისტი	6	2
18	კალატოზი	6	2
19	დისტრიბუტორი	6	2
20	ელექტრიკოსი	5	1
21	მენეჯერი, პროექტის მენეჯერი	5	4
22	მღებავი	5	1
23	პედიატრი	5	1
24	მექანიზატორი (მემანქანე) საგზაო, სამშენებლო ტექნიკის	5	3
25	ზეინკალი	4	3
26	მიმტანი	4	2
27	მზარეული, კულინარი	4	3
28	ინჟინერ-მშენებელი (გზების, ხიდების, შენობების,	4	3

გვირაბების)		
29	ჟურნალისტი	4 2
30	გაყიდვების/მარკეტინგის მენეჯერი, მარკეტოლოგი	4 3
31	ლაბორანტი (ჯანდაცვა), ექიმი-ლაბორანტი	3 2
32	მძღოლი	3 1
33	ეკონომისტი, საქონელმცოდნე, სტატისტიკოსი	3 3
34	ექიმი-ორთოპედი	3 2
35	მეან-გინეკოლოგი	3 2
36	იურისტი	3 2
37	ავტოშემკეთებელი (ძრავის, სავალი ნაწილის, კოლოფის, მეთუნუქე, ზეინკალი, მღებავი, ვულკანიზაცია და სხვ.)	3 1
38	ქირურგი, კარდიო-ქირურგი	3 2
39	კარდეოლოგი	3 2
40	მომსახურების კულტურა	3 1
41	მექანიზატორი სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის	3 2
42	ინჟინერ-ენერგეტიკოსი	3 2
43	ხარატი	2 2
44	მოლარე-ოპერატორი	2 1
45	დურგალი, ხურო	2 1
46	კვების ტექნოლოგი (ალკოჰოლიანი და უალკოჰოლო სასმელები, სოფლის მეურნ. პროდ. გადამუშ., რძისა და ხორცის პროფუქტების)	2 1
47	აგრონომი	2 1
48	მეტალო-კონსტრუქციების ხელოსანი, ამწეობი, ჯალუხების მემონტაჟე	2 1
49	სტომატოლოგ-ინპლანტოლოგი	2 1
50	მეწადე, ტყავის გამომჭრელი	2 1
51	მექანიკოსი (კვების, ჩაის, თამბაქოს, ლუდის, პურის მრეწველობის დანადგარები)	2 1
52	მექანიკოსი გემის	2 1
53	მეზღვაური	2 1
54	ქიმიკოსი, ბიოქიმიკოსი, აგროქიმიკოსი, ინჟინერ-ქიმიკოსი	1 1
55	ბარმენი	1 1
56	ქირურგი-სტომატოლოგი	1 1
57	ინჟინერ-ელექტრიკოსი	1 1
58	სასტუმროს მენეჯ., ადმინისტრატორი, რეცეფციონისტი	1 1
59	ფართო პროფილის მშენებელი	1 1
60	ვეტერინარი, ვეტექიმი	1 1
61	მცხობელი, მხელავი	1 1
62	რენდგენოლოგი, ფიზიო-თერაპევტი	1 1
63	ალერგოლოგი	1 1
64	რენიმატოლოგი	1 1
65	ექიმი ოტო-ლარინგოლოგი	1 1

66	მლესავი, მებათქაშე	1	1
67	ამწეკრანის მემანქანე	1	1
68	ავტოელექტრიკოსი	1	1
69	ქვის, მარმარილოს დამმუშავებელი, მხერხავი, მთლელი, გამპირალბელი	1	1
70	ნევროპათოლოგი, ნევროლოგი	1	1
71	ენდოკრინოლოგი	1	1
72	პიარ-მენეჯერი	1	1
73	უროლოგი, ტრანსფუზიოლოგი, ნევროლოგი	1	1
74	ბუღდოზერის მძღოლი, მემანქანე	1	1
75	ექოსკოპისტი, ენდოსკოპია, ტომოგრაფი	1	1
76	დისპედნერი	1	1
77	ანესთეზოლოგი	1	1
78	ლაპარასკოპიული ქირურგია	1	1
79	ოჯახის ექიმი (ზოგადი, სოფლის)	1	1
80	ნეონატოლოგი	1	1
81	დიასახლისი სასტუმრო	1	1
82	ოსტატი (მშენებლობა)	1	1
83	ექიმი-ტრავმატოლოგი	1	1
84	სპორტის (ცურვის, ტანვარჯიშის, კალათბურთი, რაგბი, ჭიდაობა) მასწავლებელი/ტრენერი	1	1
85	გასტროენტეროლოგი	1	1
86	მეტყვევ, ტყის ინჟინერი	1	1
87	მატარებლის მემანქანე	1	1
ბურიის მხარე			
	პროფესია	კაცი	საწარმო
1	IT სპეციალისტი, პროგრამისტი	7	4
2	ბუღალტერი	3	3
3	მცხობელი, მხელავი	3	2
4	რენდგენოლოგი, ფიზიო-თერაპევტი	2	1
5	ექიმი-ნარკოლოგი	2	1
6	ექიმი-ვენეროლოგი	2	1
7	ფარმაცევტი, ფარმაკოლოგი	1	1
8	პედაგოგი (უნარ-ჩვევები, ბიოლოგია, გეოგრაფია, ქართული, ისტორია, მათემატ, ფიზიკა, ხატვის, უცხო ენის, უმაღლეს სასწავლებელში)	1	1
9	ექიმი-თერაპევტი	1	1
10	მიმტანი	1	1
11	იურისტი	1	1
12	უცხო ენის სპეციალისტი, თარჯიმანი	1	1
13	ჟურნალისტი	1	1
14	აგრონომი	1	1
15	პარიკმახერი, სტილისტი	1	1
16	ფოტოგრაფი, ფოტოხელოვანი, ფოტოგრაფ-	1	1

მეტრისტი, ფოტო-დიზაინერი			
17	სტომატოლოგი-თერაპევტი	1	1
18	ექოსკოპისტი, ენდოსკოპია, ტომოგრაფი	1	1
იმავეთის მხარე			
პროფესია	კაცი	საწარმო	
1	ტექნიკოსი (სამკერვალო, ტყავის წარმოება)	251	2
2	ექთანი	141	7
3	IT სპეციალისტი, პროგრამისტი	130	22
4	პედაგოგი (უნარ-ჩვევები, ბიოლოგია, გეოგრაფია, ქართული, ისტორია, მათემატ, ფიზიკა, ხატვის, უცხო ენის, უმაღლეს სასწავლებელში)	106	7
5	ტექნიკოსი, ინჟინერი (კავშირგაბმულობა, ტელევიზია)	100	1
6	მეკაბელე-მრჩილავი	100	1
7	გაყიდვების კონსულტანტი, აგენტი, პრომოუტერი	70	1
8	უცხო ენის სპეციალისტი, თარჯიმანი	52	8
9	მენეჯერი, პროექტის მენეჯერი	37	9
10	ექიმი-თერაპევტი	33	4
11	ბუღალტერი	31	21
12	ავტოშემკეთებელი (ძრავის, სავალი ნაწილის, კოლოფის, მეთუნეუქე, ზეინკალი, მღებავი, გულკანიზაცია)	30	4
13	ფარმაცევტი, ფარმაკოლოგი	29	5
14	ელ. შემდუღებელი	27	8
15	რენიმატოლოგი	26	5
16	დაცვის მუშაკი	25	1
17	მეშახტე, ქვის მომპოვებელი	24	2
18	მძღოლი	23	2
19	მომსახურების კულტურა	21	2
20	მიმტანი	20	5
21	მიწის ამზომი	20	1
22	ტექნიკოსი, მექანიკოსი (ტრანსპორტი, ესკალატორი)	20	1
23	ოჯახის ექიმი (ზოგადი, სოფლის)	20	2
24	ინჟინერი სამთო	18	2
25	მებეტონე, მემარმატურე	17	4
26	ავეჯის ხელოსანი, ლამინატის, ხის დამამუშავებელი	15	3
27	მზარეული, კულინარი	14	5
28	დისტრიბუტორი	14	5
29	ფართო პროფილის მშენებელი	12	2
30	კონდიტერი,	12	4
31	მექანიზატორი (მემანქანე) საგზაო, სამშენებლო ტექნიკის	11	2
32	ექიმი-რეაბილიტოლოგი, კურორტოლოგი	11	2
33	დურგალი, ხურო	10	4

34	მცხოვრები, მზელავი	10	3
35	ჟურნალისტი	10	5
36	დიზაინერი, კონსტრუქტორი (ხის და მეტალო პლასტმასის ნაკეთობების)	9	2
37	სარეკლამო აგენტი	9	3
38	ქვის, მარმარილოს დამამუშავებელი, მხერხავი, მთლედი, გამპირალებელი	8	3
39	გაყიდვების/მარკეტინგის მენეჯერი, მარკეტოლოგი	8	5
40	ბარმენი	7	4
41	ლაბორანტი (ჯანდაცვა), ექიმი-ლაბორანტი	6	3
42	მეან-გინეკოლოგი	6	3
43	პარიკმახერი, სტილისტი	6	3
44	მხერხავი, ხერხის მღესავი, მრანდავი (მაღლივი ელ. გაყვანილობის)	6	1
45	მექანიკოსი (ავეჯის წარმოება)	6	1
46	გამყიდველი	5	2
47	ფინანსისტი/საფინანსო მენეჯერი, საბანკო საქმის სპეციალისტი	5	3
48	სოციალური მუშაკი	5	1
49	მეტალურგი (მდნობელი, მეყალიბე)	5	2
50	ხარატი	4	1
51	ზეინკალი	4	3
52	ეკონომისტი, საქონელმცოდნე, სტატისტიკოსი	4	4
53	კვების ტექნოლოგი (ალკოჰოლიანი და უალკოჰოლო სასმელები, სოფლის მეურნ. პროდ. გადაამუშ., რძისა და ხორცის პროფუქტების)	4	3
54	სტომატოლოგი-თერაპევტი	4	2
55	ტელეოპერატორი, გამნათებელი	4	3
56	ფსიქიატრი, ფსიქო-თერაპევტი	4	2
57	პულმონოლოგი	4	1
58	მექანიზატორი (ცემენტის წარმოება)	4	1
59	ლოგოპედი	4	1
60	ფტიზიატრი	4	1
61	ელექტრიკოსი	3	2
62	მღებავი	3	1
63	ბენზინ-გაზ გასამართი სადგურის ოპერატორი	3	1
64	ქირურგი, კარდიო-ქირურგი	3	2
65	მემონტაჟე (მშენებლობა)	3	1
66	მეტალო-კონსტრუქციების ხელოსანი, ამწეობი, ჟალუზების მემონტაჟე	3	1
67	ენდოკრინოლოგი	3	2
68	უსაფრთხოების სისტემის სპეციალისტი	3	1
69	ექიმი-ნარკოლოგი	3	2
70	დისპედჩერი	3	2
71	ანესთეზოლოგი	3	2
72	ოპერატორი კვების მრეწველობა	3	2

73	მექანიკოსი (კეების, ჩაის, თამბაქოს, ლუდის, პურის მრეწველობის დანადგარები)	3	2
74	ოპერატორი (პლასტმასისა და ლითონის ნაკეთ. წარმოება)	3	1
75	ინჟინერი, ტექნიკოსი, მექანიკოსი (გაზგაყვანილობა)	3	2
76	დამხმარე მუშა	2	2
77	მოლარე-ოპერატორი	2	2
78	იურისტი	2	2
79	სანტექნიკოსი, პლასტმასის მიღების შემდგომი	2	1
80	მღესავი, მებათქაშე	2	1
81	მეფილე-მომპირკეთებელი	2	1
82	ოპერატორი ხის დამამუშავებელი, ნახერხის საპრესი დაზგების	2	1
83	ტელე-რადიო-ვიდეო აპარატურის, ელექტრო ტექნიკის შემკეთებელი	2	1
84	ტელემემონტაჟე, ხმის ოპერატორი	2	1
85	ინჟინერი/ტექნიკოსი სამედიცინო დანადგარები	2	2
86	საწყოების მენეჯერი	2	1
87	სპორტის (ცურვის, ტანვარჯიშის, კალათბურთი, რაგბი, ჭიდაობა) მასწავლებელი/ტრენერი	2	2
88	ჰიდრაულიკისა და პნევმატიკის სპეციალისტები	2	1
89	ინჟინერ-მშენებელი (გზების, ხიდების, შენობების, გვირაბების)	1	1
90	ინჟინერ-მექანიკოსი	1	1
91	მკერავი	1	1
92	ვეტერინარი, ვეტექიმი	1	1
93	არქიტექტორი	1	1
94	კარდოლოგი	1	1
95	რენდგენოლოგი, ფიზიო-თერაპევტი	1	1
96	პედიატრი	1	1
97	მასაჟისტი, სპა ცენტრის სპეციალისტი	1	1
98	დარაჯი	1	1
99	ადმინისტრატორი, მენეჯერი რესტორნის, ბარი	1	1
100	ფსიქოლოგი, სოციოლოგი	1	1
101	ენტომოლოგი მცენარეთა დაცვის სპეციალისტი,	1	1
102	მიკრობიოლოგი, ციტოლოგი	1	1
103	სტომატოლოგ-ინპლანტოლოგი	1	1
104	მეფრინველე	1	1
105	უროლოგი, ტრანსფუზიოლოგი, ნეფროლოგი	1	1
106	ექიმ-ვენეროლოგი	1	1
107	ტექნიკოსი (საცხობი, საფქვავე დანადგარების სასმელების რძის, ხორცპროდუქტების წარმოების დანადგარების)	1	1
108	ექოსკოპისტი, ენდოსკოპია, ტომოგრაფი	1	1
109	ტექნიკოსი კბილის	1	1
110	ანგეოლოგი	1	1

111	ლაბორანტი კვების მრეწველობა	1	1
112	ლაპარასკოპიული ქირურგია	1	1
113	ვიზაუსტი	1	1
114	ბიზნესის მართვა, საფუძვლები	1	1
115	ტურიზმის მენეჯერი	1	1
116	რადიოლოგი	1	1
117	ოსტატი (მშენებლობა)	1	1
118	საოფისე პერსონალი (მდივან-რეფერენტი, ოფის-მენეჯერი)	1	1
119	ექიმი-ტრავმატოლოგი	1	1
120	ნეიროქირურგი	1	1
121	ეპიდემიოლოგი, ინფექციონისტი, ტოქსიკოლოგი, პარაზიტოლოგი	1	1
122	დიზაინერი (ინტერიერი, ფარდები,)	1	1
123	მეტყვე, ტყის ინჟინერი	1	1
124	ეკოლოგი	1	1
125	მეკომპრესორე (ტექნ. ჟანგბადის წარმ.)	1	1
126	დიზაინერი (ფეხსაცმელი, ტანსაცმელი,)	1	1
კახეთის მხარე			
პროფესია		კაცი	საწარმო
1	IT სპეციალისტი, პროგრამისტი	78	21
2	ექთანი	47	6
3	უცხო ენის სპეციალისტი, თარჯიმანი	43	14
4	პედაგოგი (უნარ-ჩვევები, ბიოლოგია, გეოგრაფია, ქართული, ისტორია, მათემატ, ფიზიკა, ხატვის, უცხო ენის, უმაღლეს სასწავლებელში)	41	4
5	აღმზრდელი, პედაგოგი (ბაგა, ბაღი)	25	1
6	ბუღალტერი	22	12
7	მენეჯერი, პროექტის მენეჯერი	17	6
8	კვების ტექნოლოგი (ალკოჰოლიანი და უალკოჰოლო სასმელები, სოფლის მეურნ. პროდ. გადამამუშ., რძისა და ხორცის პროდუქტების)	17	6
9	ელ. შემდუღებელი	15	5
10	ექიმი-თერაპევტი	13	3
11	ფართო პროფილის მშენებელი	11	2
12	ოპერატორი/ტექნიკოსი სამშენებლო მასალების წარმოება	11	2
13	ფარმაცევტი, ფარმაკოლოგი	10	5
14	ავეჯის ხელოსანი, ლამინატის, ხის დამამუშავებელი	10	1
15	ელექტრიკოსი	10	1
16	ფინანსისტი/საფინანსო მენეჯერი, საბანკო საქმის სპეციალისტი	10	1
17	კარდოლოგი	9	2
18	ზეინკალი	8	3

19	გაყიდვების/მარკეტინგის მენეჯერი, მარკეტოლოგი	8	3
20	მცხოვლები, მხელავი	7	3
21	ეკონომისტი, საქონელმცოდნე, სტატისტიკოსი	6	4
22	მიმტანი	6	3
23	ფსიქოლოგი, სოციოლოგი	6	2
24	ცეცხლფარეში, გაზის დანადგარის ოპერატორი	6	2
	საქვაბეში		
25	ძიძა	6	1
26	მზარეული, კულინარი	5	3
27	რენიმატოლოგი	5	2
28	მომსახურების კულტურა	5	4
29	გაზის მეურნეობის სპეციალისტი (მტუმბავი, გამანაწილებელი)	5	2
30	ვეტერინარი, ვეტექიმი	4	2
31	ავტოშემკეთებელი (ძრავის, სავალი ნაწილის, კოლოფის, მეთუნეუქე, ზეინკალი, მღებავი, ვულკანიზაცია და სხვ.)	4	2
32	ქირურგი, კარდიო-ქირურგი	4	2
33	პელიატრი	4	2
34	კონდიტერი,	4	3
35	სტომატოლოგი-თერაპევტი	4	2
36	მექანიზატორი სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის	4	3
37	ლაბორანტი (ჯანდაცვა), ექიმი-ლაბორანტი	3	2
38	მძღოლი	3	1
39	მღესავი, მებათქაშე	3	1
40	უსაფრთხოების სისტემის სპეციალისტი	3	3
41	გიდი	3	2
42	გეოდეზისტი, გეოლოგი, ტოპოგრაფი, ამზომველი, ინჟინერ-გეოლოგი	3	2
43	ფარმაცევტული წარმოების ტექნოლოგი	2	1
44	ექიმი-ორთოპედი	2	1
45	ინჟინერ-მშენებელი (გზების, ხიდების, შენობების, გვირაბების)	2	1
46	ჟურნალისტი	2	2
47	ავტოდიანოსტიკის სპეციალისტი	2	1
48	პიარ-მენეჯერი	2	2
49	დეკორატორი, მებაღე	2	1
50	მეკაბელე-მრჩილავი	2	1
51	სპორტის (ცურვის, ტანვარჯიშის, კალათბურთი, რაბი, ჭიდაობა) მასწავლებელი/ტრენერი	2	1
52	გამყიდველი	1	1
53	მოლარე-ოპერატორი	1	1
54	ბარმენი	1	1
55	გაყიდვების კონსულტანტი, აგენტი, პრომოუტერი	1	1
56	მეან-გინეკოლოგი	1	1
57	იურისტი	1	1
58	სასტუმროს მენეჯ., ადმინისტრატორი,	1	1

რეცეფციონისტი			
59	არქიტექტორი	1	1
60	რენდგენოლოგი, ფიზიო-თერაპევტი	1	1
61	ავტომრეცხავი	1	1
62	კოსმეტოლოგი	1	1
63	პარიკმახერი, სტილისტი	1	1
64	მანიკურისა და პედიკურის სპეციალისტი	1	1
65	ავტოელექტრიკოსი	1	1
66	ნევროპათოლოგი, ნევროლოგი	1	1
67	ყასაბი, ხორცის დამამუშავებელი	1	1
68	მებეტონე, მემარმატურე	1	1
69	ტექნიკოსი (საცხობი, საფქვავეი დანადგარების, სასმელების, რძის, ხორცპროდუქტების წარმოების დანადგარების)	1	1
70	ხელოვნებათმცოდნე (სკოლა, მუზეუმი)	1	1
71	შემკეთებელი საყოფაცხოვრებო ტექნიკის	1	1
72	გაზ-აირ შემდუღებელი	1	1
73	ექოსკოპისტი, ენდოსკოპია, ტომოგრაფი	1	1
74	ანესთეზიოლოგი	1	1
75	ტექნოლოგი (სამშენებლო წარმოება)	1	1
76	მექანიკოსი (კვების, ჩაის, თამბაქოს, ლუდის, პურის მრეწველობის დანადგარები)	1	1
77	ვიზაჟისტი	1	1
78	ტურიზმის მენეჯერი	1	1
79	ონკოლოგი, ონკო-ქირურგი, მამოლოგი	1	1
80	ეპიდემიოლოგი, ინფექციონისტი, ტოქსიკოლოგი, პარაზიტოლოგი	1	1
მცხეთა-მთიანეთის მხარე			
პროფესია	კაცი	საწარმო	
1	მიმტანი	16	5
2	უცხო ენის სპეციალისტი, თარჯიმანი	14	4
3	ოპერატორი კვების მრეწველობა	9	2
4	ავტოშემკეთებელი (ძრავის, სავალი ნაწილის, კოლოფის, მეთუნუქე, ზეინკალი, მღებავი, ვულკანიზაცია და სხვ.)	8	2
5	IT სპეციალისტი, პროგრამისტი	8	8
6	ელექტრიკოსი	7	5
7	ბუღალტერი	7	7
8	მცხობელი, მზელავი	7	3
9	იმუნოლოგი	7	1
10	ექიმი-თერაპევტი	6	2
11	მზარეული, კულინარი	6	3
12	სანტექნიკოსი, პლასტმასის მიღების შემდუღებელი	6	3
13	მენეჯერი, პროექტის მენეჯერი	5	3

14	ელექტრო მემონტაჟე, ელექტრო-ზეინკალი	5	2
15	პელიატრი	5	1
16	კვების ტექნოლოგი (ალკოჰოლიანი და უალკოჰოლო სასმელები, სოფლის მეურნ. პროდ. გადაამუშ., რძისა და ხორცის პროფუქტების)	4	2
17	მექანიზატორი (მემანქანე) საგზაო, სამშენებლო ტექნიკის	4	1
18	სასტუმროს მენეჯ., ადმინისტრატორი, რეცეფციონისტი	3	2
19	არქიტექტორი	3	2
20	გაყიდვების/მარკეტინგის მენეჯერი, მარკეტოლოგი	3	2
21	სოციალური მუშაკი	3	1
22	მძღოლი	2	2
23	ელ. შემდუღებელი	2	2
24	ფინანსისტი/საფინანსო მენეჯერი, საბანკო საქმის სპეციალისტი	2	2
25	ქვის, მარმარილოს დამამუშავებელი, მხერხავი, მთლელი, გამპირალებელი	2	2
26	ჰიდრო ტექნიკოსი	2	1
27	ფარმაცევტი, ფარმაკოლოგი	1	1
28	გამყიდველი	1	1
29	ექთანი	1	1
30	ავეჯის ხელოსანი, ლამინატის, ხის დამამუშავებელი	1	1
31	ხარატი	1	1
32	ზეინკალი	1	1
33	მღარავი	1	1
34	ბარმენი	1	1
35	დურგალი, ხურო	1	1
36	მღებავი	1	1
37	ინჟინერ-მშენებელი (გზების, ხიდების, შენობების, გვირაბების)	1	1
38	ფართო პროფილის მშენებელი	1	1
39	ვეტერინარი, ვეტექიმი	1	1
40	კონსტრუქტორი (მშენებლობა)	1	1
41	რეანიმატოლოგი	1	1
42	აგრონომი	1	1
43	კონდიტერი,	1	1
44	მღესავი, მებათქაშე	1	1
45	ამწეკრანის მემანქანე	1	1
46	ოპერატორი (კავშირგაბმულობა, სატელეფონო)	1	1
47	ადმინისტრატორი, მენეჯერი რესტორნის, ბარი	1	1
48	ტექნიკოსი სამაცივრე დანადგარების	1	1
49	მექანიზატორი სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის	1	1
50	მეფრინველე	1	1
51	მექანიკოსი/ტექნიკოსი სამშენებლო ტექნიკის	1	1
52	გაზ-აირ შემდუღებელი	1	1

53	ექოსკოპისტი, ენდოსკოპია, ტომოგრაფი	1	1
54	ინჟინერი ჰიდრო, მელიორატორი	1	1
55	დეკორატორი, მებაღე	1	1
56	ეპიდემიოლოგი, ინფექციონისტი, ტოქსიკოლოგი, პარაზიტოლოგი	1	1
57	გასტროენტეროლოგი	1	1
რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი			
	პროფესია	კაცი	საწარმო
1	ექთანი	27	4
2	ექიმი-თერაპევტი	20	3
3	IT სპეციალისტი, პროგრამისტი	12	8
4	მექანიზატორი (მემანქანე) საგზაო, სამშენებლო ტექნიკის	9	3
5	ბუღალტერი	7	7
6	ფარმაცევტი, ფარმაკოლოგი	6	3
7	ჟურნალისტი	6	2
8	მძღოლი	5	2
9	მზარეული, კულინარი	5	2
10	ლაბორანტი (ჯანდაცვა), ექიმი-ლაბორანტი	3	2
11	დამლაგებელი, მეფხოვე	3	1
12	პარიკმახერი, სტილისტი	3	1
13	მიმტანი	2	1
14	დურგალი, ხურო	2	1
15	მცხობელი, მხელავი	2	1
16	მეგზევე, ასფალტის დამგები	2	1
17	ოჯახის ექიმი (ზოგადი, სოფლის)	2	1
18	ქიმიკოსი, ბიოქიმიკოსი, აგროქიმიკოსი, ინჟინერ-ქიმიკოსი	1	1
19	ელექტრიკოსი	1	1
20	ელ. შემდუღებელი	1	1
21	ქირურგი-სტომატოლოგი	1	1
22	ელექტრო მემონტაჟე, ელექტრო-ზეინკალი	1	1
23	ინჟინერ-მშენებელი (გზების, ხიდების, შენობების, გვირაბების)	1	1
24	კარდეოლოგი	1	1
25	რენდგენოლოგი, ფიზიო-თერაპევტი	1	1
26	ექიმი ოტო-ლარინგოლოგი	1	1
27	ენდოკრინოლოგი	1	1
28	ექოსკოპისტი, ენდოსკოპია, ტომოგრაფი	1	1
29	ონკოლოგი, ონკო-ქირურგი, მამოლოგი	1	1
შამშხრელი-ზემო სვანეთის მხარე			
	პროფესია	კაცი	საწარმო

1	ელექტრო მემონტაჟე, ელექტრო-ზეინკალი	96	5
2	დურგალი, ხურო	60	1
3	დამხმარე მუშა	40	1
4	უცხო ენის სპეციალისტი, თარჯიმანი	27	9
5	პედაგოგი (უნარ-ჩვევები, ბიოლოგია, გეოგრაფია, ქართული, ისტორია, მათემატ, ფიზიკა, ხატვის, უცხო ენის, უმაღლეს სასწავლებელში)	25	3
6	ბუღალტერი	21	11
7	კვების ტექნოლოგი (ალკოჰოლიანი და უალკოჰოლო სასმელები, სოფლის მეურნ. პროდ. გადამუშ., რძისა და ხორცის პროფუქტების)	19	4
8	პარიკმახერი, სტილისტი	16	4
9	IT სპეციალისტი, პროგრამისტი	12	10
10	ექიმი-თერაპევტი	9	2
11	გაყიდვების/მარკეტინგის მენეჯერი, მარკეტოლოგი	9	7
12	კარდეოლოგი	8	1
13	ეპიდემიოლოგი, ინფექციონისტი, ტოქსიკოლოგი, პარაზიტოლოგი	8	1
14	მიმტანი	7	4
15	ვეტერინარი, ვეტექიმი	6	2
16	აგრონომი	6	3
17	სტომატოლოგი-თერაპევტი	6	3
18	ელ. შემდუღებელი	5	4
19	მზარეული, კულინარი	5	4
20	იურისტი	5	3
21	ჟურნალისტი	5	2
22	მექანიზატორი სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის	5	3
23	გამყიდველი	4	3
24	ზეინკალი	4	2
25	მენეჯერი, პროექტის მენეჯერი	4	4
26	სანტექნიკოსი, პლასტმასის მიღების შემდუღებელი	4	2
27	ფართო პროფილის მშენებელი	4	3
28	გეოდეზისტი, გეოლოგი, ტოპოგრაფი, ამზომველი, ინჟინერ-გეოლოგი	4	2
29	ექსკავატორის მემანქანე	4	1
30	დისტრიბუტორი	4	1
31	ექთანი	3	2
32	აგრო-ინჟინერი, აგრო-ტექნიკოსი, აგრო- ტექნოლოგი	3	1
33	კონდიტერი,	3	3
34	ადმინისტრატორი, მენეჯერი რესტორნის, ბარი	3	1
35	ფარმაცევტი, ფარმაკოლოგი	2	2
36	ბარმენი	2	2
37	არქიტექტორი	2	2
38	კოსმეტოლოგი	2	1
39	ამწეკრანის მემანქანე	2	2
40	მანიკურისა და პედიკურის სპეციალისტი	2	1

41	პიარ-მენეჯერი	2	1
42	გრეიდერის მემანქანე	2	1
43	ლაბორანტი კვების მრეწველობა	2	1
44	მეკაბელე-მრჩილავი	2	1
45	სპორტის (ცურვის, ტანვარჯიშის, კალათბურთი, რაგბი, ჭიდაობა) მასწავლებელი/ტრენერი	2	2
46	ოპერატორი გადაზიდვების	2	1
47	საზღვაო, გემის აგენტი, ბროკერი	2	1
48	მძღოლი	1	1
49	სოფლის მეურნეობის მუშაკები	1	1
50	ეკონომისტი, საქონელმცოდნე, სტატისტიკოსი	1	1
51	ექიმი-ორთოპედი	1	1
52	ქირურგი-სტომატოლოგი	1	1
53	მღებავი	1	1
54	გაყიდვების კონსულტანტი, აგენტი, პრომოუტერი	1	1
55	დამლაგებელი, მეეზოვე	1	1
56	პოლიგრაფისტი (მბეჭდავი, დამკაბადონებელი, ამკინდავი)	1	1
57	ოფთალმოლოგი	1	1
58	რენიმატოლოგი	1	1
59	პედიატრი	1	1
60	მასაჟისტი, სპა ცენტრის სპეციალისტი	1	1
61	მემონტაჟე (მშენებლობა)	1	1
62	ფსიქოლოგი, სოციოლოგი	1	1
63	მომსახურების კულტურა	1	1
64	ენტომოლოგი მცენარეთა დაცვის სპეციალისტი,	1	1
65	მებეტონე, მემარმატურე	1	1
66	ტექნიკოსი სამაცივრე დანადგარების	1	1
67	მეწადე, ტყავის გამომჭრელი	1	1
68	უროლოგი, ტრანსფუზიოლოგი, ნეფროლოგი	1	1
69	აღმზრდელი, პედაგოგი (ბაგა, ბაღი)	1	1
70	მეგზევე, ასფალტის დამგები	1	1
71	ტელეოპერატორი, გამნათებელი	1	1
72	ტელემემონტაჟე, ხმის ოპერატორი	1	1
73	დიზაინერი, კონსტრუქტორი (ხის და მეტალო პლასტმასის ნაკეთობების)	1	1
74	ექოსკოპისტი, ენდოსკოპია, ტომოგრაფი	1	1
75	ვიზაჟისტი	1	1
76	ოჯახის ექიმი (ზოგადი, სოფლის)	1	1
77	საოფისე პერსონალი (მდივან-რეფერენტი, ოფის მენეჯერი)	1	1
78	მუსიკოსი (მუსიკის მასწავლებელი), მსახიობი, ცეკვის მასწავლებელი	1	1
79	დიზაინერი (ინტერიერი, ფარდები,)	1	1
80	მეტყვევე, ტყის ინჟინერი	1	1
81	ფტიზიატრი	1	1

82	დოკერი, დოკერ-მექანიზატორი	1	1
სამცხე-ჯავახეთის მხარე			
	პროფესია	კაცი	საწარმო
1	პარიკმახერი, სტილისტი	21	5
2	მცხობელი, მზელავი	20	7
3	ბუღალტერი	19	15
4	მიმტანი	19	6
5	მზარეული, კულინარი	14	7
6	გამყიდველი	13	5
7	ელ. შემდუღებელი	12	3
8	ეკონომისტი, საქონელმცოდნე, სტატისტიკოსი	12	5
9	IT სპეციალისტი, პროგრამისტი	12	10
10	ავტოშემკეთებელი (ძრავის, სავალი ნაწილის, კოლოფის, მეთუნეჟე, ზეინკალი, მღებავი, ვულკანიზაცია და სხვ.)	11	2
11	ღურგალი, ხურო	10	4
12	ზოლინჟინერი	10	1
13	კალატოზი	10	1
14	ფარმაცევტი, ფარმაკოლოგი	9	4
15	ზეინკალი	9	3
16	ელექტრიკოსი	9	5
17	უცხო ენის სპეციალისტი, თარჯიმანი	9	4
18	კვების ტექნოლოგი (ალკოჰოლიანი და უალკოჰოლო სასმელები, სოფლის მეურნ. პროდ. გადამუშ., რძისა და ხორცის პროდუქტების)	9	5
19	კონდიტერი	9	5
20	ექიმი-თერაპევტი	7	2
21	მენეჯერი, პროექტის მენეჯერი	7	6
22	გაყიდვების/მარკეტინგის მენეჯერი, მარკეტოლოგი	7	3
23	ბარმენი	6	3
24	პედაგოგი (უნარ-ჩვევები, ბიოლოგია, გეოგრაფია, ქართული, ისტორია, მათემატ., ფიზიკა, ხატვის, უცხო ენის, უმაღლეს სასწავლებელში)	5	1
25	იურისტი	5	3
26	დამლაგებელი, მეეზოვე	5	2
27	აგრო-ინჟინერი, აგრო-ტექნიკოსი, აგრო-ტექნოლოგი	5	2
28	მღესავი, მებათქაშე	5	2
29	ექთანი	4	2
30	მძღოლი	4	2
31	ბენზინ-გაზ გასამართი სადგურის ოპერატორი	4	1
32	ოპერატორი (კავშირგაბმულობა, სატელეფონო)	4	1
33	მომსახურების კულტურა	4	2
34	კოსმეტოლოგი	3	2
35	მექანიზატორი სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის	3	3
36	მექანიზატორი (მემანქანე) საგზაო, სამშენებლო	3	2

ტექნიკის		
37	დისტრიბუტორი	3 2
38	ფინანსისტი/საფინანსო მენეჯერი, საბანკო საქმის	2 1
სპეციალისტი		
39	მკერავი	2 1
40	ვეტერინარი, ვეტექიმი	2 2
41	მეტალო-კონსტრუქციების ხელოსანი, ამწეობი,	2 1
ჯალუხების მემონტაჟი		
42	მანიკურისა და პედიკურის სპეციალისტი	2 1
43	მექანიკოსი სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის	2 1
44	ექსკავატორის მემანქანე	2 1
45	დისპედნერი	2 1
46	კურიერი (საფოსტო, სატრანსპორტო)	2 1
47	რძის მწარმოება	2 1
48	ლაბორანტი (ჯანდაცვა), ექიმი-ლაბორანტი	1 1
49	ხარატი	1 1
50	ექიმი-ორთოპედი	1 1
51	ინჟინერ-მშენებელი (გზების, ხიდების, შენობების,	1 1
გვირაბების)		
52	სასტუმროს მენეჯ., ადმინისტრატორი,	1 1
რეცეფციონისტი		
53	სანტექნიკოსი, პლასტმასის მიღების შემდუღებელი	1 1
54	ქირურგი, კარდიო-ქირურგი	1 1
55	კარდეოლოგი	1 1
56	პედიატრი	1 1
57	მასაჟისტი, სპა ცენტრის სპეციალისტი	1 1
58	ოქრომჭედელი, იუველირი	1 1
59	ფოტოგრაფი, ფოტოხელოვანი, ფოტოგრაფ-	1 1
მეტრისტი, ფოტო-დიზაინერი		
60	ადმინისტრატორი, მენეჯერი რესტორნის, ბარი	1 1
61	ავტოელექტრიკოსი	1 1
62	ქვის, მარმარილოს დამმუშავებელი, მხერხავი,	1 1
მთლელი, გამპირალბელი		
63	სტომატოლოგი-თერაპევტი	1 1
64	ფსიქოლოგი, სოციოლოგი	1 1
65	ნევროპათოლოგი, ნევროლოგი	1 1
66	ოპერატორი, მექანიკოსი სათამაშო აპარატების,	1 1
კინოდანადგარების		
67	სტომატოლოგი-ინპლანტოლოგი	1 1
68	ექიმი-ბაქტერიოლოგი, ვირუსოლოგი	1 1
69	ოპერატორი კვების მრეწველობა	1 1
70	ვიზაჟისტი	1 1
71	ონკოლოგი, ონკო-ქირურგი, მამოლოგი	1 1
72	ღიასახლისი სასტუმრო	1 1
73	გათბობა/კონდიციონერება/ვენტილაციის სპეციალისტი	1 1
74	ეპიდემიოლოგი, ინფექციონისტი, ტოქსიკოლოგი,	1 1

პარაზიტოლოგი			
75	დიზაინერი (ინტერიერი, ფარდები,)	1	1
76	მწველავი, მწყემსი	1	1
ქვემო ქართლის მხარე			
პროფესია	კაცი	საწარმო	
1	სტომატოლოგი-თერაპევტი	36	2
2	სპორტის (ცურვის, ტანვარჯიშის, კალათბურთი, რაგბი, ჭიდაობა) მასწავლებელი/ტრენერი	20	1
3	ექიმი-თერაპევტი	18	3
4	მეტალურგი (მდნობელი, მეყალიბე)	15	1
5	ავტოშემკეთებელი (ძრავის, სავალი ნაწილის, კოლოფის, მეთუნუქე, ზეინკალი, მღებავი, ვულკანიზაცია და სხვ.)	13	3
6	IT სპეციალისტი, პროგრამისტი	10	7
7	კურიერი (საფოსტო, სატრანსპორტო)	8	1
8	არქიტექტორი	7	4
9	ბუღალტერი	6	6
10	ბარმენი	5	4
11	მზარეული, კულინარი	5	3
12	პოლიგრაფისტი (მბეჭდავი, დამკაბადონებელი, ამკინძავი)	5	1
13	პარიკმახერი, სტილისტი	5	2
14	ეპიდემიოლოგი, ინფექციონისტი, ტოქსიკოლოგი, პარაზიტოლოგი	5	1
15	მიმტანი	4	2
16	მძღოლი	3	1
17	ზეინკალი	3	1
18	ელ. შემდუღებელი	3	1
19	ინჟინერ-მექანიკოსი	3	1
20	ტექნიკოსი, ინჟინერი (კავშირგაბმულობა, ტელევიზია)	3	1
21	უსაფრთხოების სისტემის სპეციალისტი	3	1
22	ხარატი	2	1
23	ელექტრიკოსი	2	2
24	იურისტი	2	2
25	კარდოლოგი	2	1
26	გოდუხისტი, გეოლოგი, ტოპოგრაფი, ამზომველი, ინჟინერ-გეოლოგი	2	2
27	ექიმი-ბაქტერიოლოგი, ვირუსოლოგი	2	1
28	რეპროდუქტოლოგი	2	1
29	ოპერატორი კვების მრეწველობა	2	1
30	დიზაინერი (ინტერიერი)	2	2
31	არქეოლოგი	2	1
32	ფარმაცევტი, ფარმაკოლოგი	1	1
33	პედაგოგი (უნარ-ჩვევები, ბიოლოგია, გეოგრაფია, ქართული, ისტორია, მათემატ, ფიზიკა, ხატვის,	1	1

უცხო ენის, უმაღლეს სასწავლებელში)			
34	ლაბორანტი (ჯანდაცვა), ექიმი-ლაბორანტი	1	1
35	ექთანი	1	1
36	ეკონომისტი, საქონელმცოდნე, სტატისტიკოსი	1	1
37	მენეჯერი, პროექტის მენეჯერი	1	1
38	ინჟინერ-მშენებელი (გზების, ხიდების, შენობების, გვირაბების)	1	1
39	მეან-გინეკოლოგი	1	1
40	უცხო ენის სპეციალისტი, თარჯიმანი	1	1
41	ჟურნალისტი	1	1
42	ქირურგი, კარდიო-ქირურგი	1	1
43	ოფთალმოლოგი	1	1
44	კოსმეტოლოგი	1	1
45	აუდიტორი	1	1
46	ნევროპათოლოგი, ნევროლოგი	1	1
47	ენდოკრინოლოგი	1	1
48	მექანიზატორი სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის	1	1
49	უროლოგი, ტრანსფუზიოლოგი, ნევროლოგი	1	1
50	ექიმ-ვენეროლოგი	1	1
51	გაყიდვების/მარკეტინგის მენეჯერი, მარკეტოლოგი	1	1
52	ხელოვნებათმცოდნე (სკოლა, მუზეუმი)	1	1
53	მექანიკოსი (კვების, ჩაის, თამბაქოს, ლუდის, პურის მრეწველობის დნადგარები)	1	1
54	ოჯახის ექიმი (ზოგადი, სოფლის)	1	1
55	ადმინისტრატორი (ჯანდაცვა), კლინიკის მენეჯერი	1	1
56	ტრანსპლანტოლოგი	1	1
57	რადიოლოგი	1	1
58	მუსიკოსი (მუსიკის მასწავლებელი)	1	1
შიდა ქართლის მხარე			
პროფესია	კაცი	საწარმო	
1	IT სპეციალისტი, პროგრამისტი	93	16
2	მძღოლი	90	9
3	ექიმი-თერაპევტი	62	6
4	პედაგოგი (უნარ-ჩვევები, ბიოლოგია, გეოგრაფია, ქართული, ისტორია, მათემატ, ფიზიკა, ხატვის, უცხო ენის, უმაღლეს სასწავლებელში)	60	4
5	ელექტრიკოსი	53	15
6	ექთანი	48	3
7	ავტოშემკეთებელი (ძრავის, სავალი ნაწილის, კოლოფის, მეთუნეჟე, ზეინკალი, მღებავი, ვულკანიზაცია და სხვ.)	45	6
8	დურგალი, ხურო	41	7
9	უცხო ენის სპეციალისტი, თარჯიმანი	41	7
10	ბუღალტერი	40	17
11	ელ. შემდუღებელი	37	9

12	ზეინკალი	33	6
13	კონდიტერი,	33	6
14	მომსახურების კულტურა	31	8
15	მექანიკოსი სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის	31	4
16	მენეჯერი, პროექტის მენეჯერი	26	9
17	სანტექნიკოსი, პლასტმასის მიღების შემდუღებელი	24	6
18	მექანიზატორი სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის	23	5
19	ელექტრო შემკეთებელი (ელექტრო მექანიკოსი)	21	3
20	მცხობელი, მზელავი	20	7
21	მეფილე-მომპირკეთებელი	20	4
22	ფართო პროფილის მშენებელი	19	3
23	ლაბორანტი (ჯანდაცვა), ექიმი-ლაბორანტი	18	5
24	მღესავი, მებათქაშე	18	4
25	გამყიდველი	16	4
26	ეკონომისტი, საქონელმცოდნე, სტატისტიკოსი	16	6
27	კვების ტექნოლოგი (ალკოჰოლიანი და უალკოჰოლო სასმელების, სოფლის მეურნ. პროდ. გადამუშ., რძისა და ხორცის პროფუქტების)	16	4
28	ოპერატორი კვების მრეწველობა	15	1
29	თბოიზოლაციის სპეციალისტი	15	1
30	ფარმაცევტი, ფარმაკოლოგი	14	3
31	ავტოდიანოსტიკის სპეციალისტი	12	3
32	გაზ-აირ შემდუღებელი	12	3
33	ბარმენი	10	2
34	მზარეული, კულინარი	10	4
35	გაყიდვების კონსულტანტი, აგენტი, პრომოუტერი	10	2
36	უსაფრთხოების სისტემის სპეციალისტი	10	2
37	მებეტონე, მემარმატურე	10	2
38	მეფრინველე	10	2
39	ტექნოლოგი, ტექნიკოსი (მეტალოპლასტმასისა და ხის ნაკეთობების, ჟალუზების წარმოება, მინის, საღებავების წარმოება)	10	2
40	მექანიკოსი/ტექნიკოსი სამშენებლო ტექნიკის	10	2
41	მიმტანი	8	3
42	იურისტი	8	4
43	ვეტერინარი, ვეტექიმი	8	3
44	ჟურნალისტი	8	3
45	ქირურგი, კარდიო-ქირურგი	8	1
46	ფსიქოლოგი, სოციოლოგი	8	1
47	გიდი	8	1
48	ექიმ-ვენეროლოგი	8	1
49	ოპერატორი/ტექნიკოსი სამშენებლო მასალების წარმოება	8	1
50	დიზაინერი, კონსტრუქტორი (ხის და მეტალო პლასტმასის ნაკეთობების)	8	1
51	ინჟინერ-მექანიკოსი	7	4

52	პარიკმახერი, სტილისტი	7	3
53	ტექნიკოსი (საცხობი, საფქვავე დანადგარების, სასმელების, ვაშლის კონცენტრატების, რძის, ხორცპროდუქტების წარმოების დანადგარების)	7	3
54	მოლარე-ოპერატორი	6	2
55	ინჟინერ-ელექტრიკოსი	6	2
56	რენდგენოლოგი, ფიზიო-თერაპევტი	6	2
57	თაბაშირ-მუყაოს სპეციალისტი	6	2
58	ოპერატორი (კავშირგაბმულობა, სატელეფონო)	6	2
59	ცეცხლფარეში, გაზის დანადგარის ოპერატორი საქვაბეში	6	2
60	ინჟინერ-ენერგეტიკოსი	6	2
61	ექსკავატორის მემანქანე	6	2
62	ხარატი	5	3
63	ფინანსისტი/საფინანსო მენეჯერი, საბანკო საქმის სპეციალისტი	4	2
64	მღებავი	4	1
65	ინჟინერ-მშენებელი (გზების, ხიდების, შენობების, გვირაბების)	4	1
66	აგრო-ინჟინერი, აგრო-ტექნიკოსი, აგრო-ტექნოლოგი	4	2
67	კონსტრუქტორი (მშენებლობა)	4	1
68	ბენზინ-გაზ გასამართი სადგურის ოპერატორი	4	2
69	რენიმატოლოგი	4	1
70	მემონტაჟე (მშენებლობა)	4	1
71	ოქრომჭედელი, იუველირი	4	2
72	ქვის, მარმარილოს დამმუშავებელი, მხერხავი, მთლელი, გამპირალელებელი	4	2
73	ენტომოლოგი მცენარეთა დაცვის სპეციალისტი,	4	2
74	ტექნიკოსი სამაცივრე დანადგარების	4	2
75	გაყიდვების/მარკეტინგის მენეჯერი, მარკეტოლოგი	4	2
76	შემკეთებელი საყოფაცხოვრებო ტექნიკის	4	2
77	ბუღალტრის მძღოლი, მემანქანე	4	2
78	მეგზევე, ასფალტის დამგები	4	1
79	ტელე-რადიო-ვიდეო აპარატურის, ელექტრო ტექნიკის შემკეთებელი	4	2
80	კალატოზი	4	2
81	დამხმარე მუშა	2	1
82	სოფლის მეურნეობის მუშაკები	2	1
83	ორთოდონტი	2	1
84	ექიმი-ორთოპედი	2	1
85	ქირურგი-სტომატოლოგი	2	1
86	სასტუმროს მენეჯ., ადმინისტრატორი, რეცეფციონისტი	2	1
87	მკერავი	2	1
88	არქიტექტორი	2	1
89	პოლიგრაფისტი (მბეჭდავი, დამკაბადონებელი,	2	1

ამკინძავი)		
90 ტექნიკოსი, ინჟინერი (კავშირგაბმულობა, ტელევიზია)	2	1
91 მეთუნეუქე	2	1
92 ოპერატორი (ჩაის, დაფნის, თხილის, თამბაქოს წარმოება)	2	1
93 ოფთალმოლოგი	2	1
94 პედიატრი	2	1
95 ავტომრეცხავი	2	1
96 კოსმეტოლოგი	2	1
97 მასაჟისტი, სპა ცენტრის სპეციალისტი	2	1
98 აუდიტორი	2	1
99 ზოონინჟინერი	2	1
100 ფოტოგრაფი, ფოტოხელოვანი, ფოტოგრაფ-მეტრისტი, ფოტო-დიზაინერი	2	1
101 დარაჯი	2	1
102 ადმინისტრატორი, მენეჯერი რესტორნის, ბარი	2	1
103 მანიკურისა და პედიკურის სპეციალისტი	2	1
104 ადმინისტრატორი სილამაზის სალონის	2	1
105 ავტოელექტრიკოსი	2	1
106 სტომატოლოგი-თერაპევტი	2	1
107 ტიხრული მინანქრის სპეც., მოზაიკა, ფერწერა	2	1
108 ნევროპათოლოგი, ნევროლოგი	2	1
109 კულპოსკოპისტი	2	1
110 პაპტესტი	2	1
111 ოპერატორი, მექანიკოსი სათამაშო, კინო აპარატების	2	1
112 ყასაბი, ხორცის დამამუშავებელი	2	1
113 სოკოს მოყვანის სპეციალისტი	2	1
114 სტომატოლოგ-ინპლანტოლოგი	2	1
115 ტექნოლოგი, კონსტრუქტორი (სამკერვალო წარმოება)	2	1
116 მეწადე, ტყავის გამომკრელი	2	1
117 გეოდეზისტი, გეოლოგი, ტოპოგრაფი, ამზომველი, ინჟინერ-გეოლოგი	2	1
118 ექიმი-ბაქტერიოლოგი, ვირუსოლოგი	2	1
119 უროლოგი, ტრანსფუზიოლოგი, ნეფროლოგი	2	1
120 მექანიზატორი (მემანქანე) საგზაო, სამშენებლო ტექნიკის	2	1
121 მიწათმომწყოები	2	1
122 მხატვარი (ქვაზე)	2	1
123 მეყალიბე, სამშენებლო ფილების ჩამომსხმელი	2	1
124 ტექნიკოსი, მექანიკოსი (ტრანსპორტი, ესკალატორი)	2	1
125 ზოტექნიკოსი	2	1
126 ოპერატორი ხის დამამუშავებელი, ნახერხის საარესი დაზგების	2	1
127 დრაბლაინის მემანქანე	2	1

128	ინჟინერი სამთო	2	1
129	ტელემემონტაჟე, ხმის ოპერატორი	2	1
130	გრეიდერის მემანქანე	2	1
131	ინჟინერი/ტექნიკოსი სამედიცინო დანადგარები	2	1
132	ფსიქიატრი, ფსიქო-თერაპევტი	2	1
133	ექოსკოპისტი, ენდოსკოპია, ტომოგრაფი	2	1
134	ტექნიკოსი კბილის	2	1
135	პულმონოლოგი	2	1
136	რეპროდუქტოლოგი	2	1
137	სექსოპათოლოგი	2	1
138	ანდროლოგი	2	1
139	ლაბორანტი კვების მრეწველობა	2	1
140	ლაბორანტი წყლის	2	1
141	ტექნოლოგი (სამშენებლო წარმოება)	2	1
142	ლაპარასკოპიული ქირურგია	2	1
143	მექანიკოსი (ინკუბატორი)	2	1
144	დეკორატორი, მებაღე	2	1
145	მექანიკოსი (კვების, ჩაის, თამბაქოს, ლუდის, პურის მრეწველობის დანადგარები)	2	1
146	დისტრიბუტორი	2	1
147	ვიზაჟისტი	2	1
148	ავტოპარკირების პერსონალი	1	1

დანართი 3. სამუშაო კალაზე მოთხოვნა პროფესიებისა და რეზიონების მიხედვით უახლოესი ერთი წლის განმავლობაში
(რანჟირებულია დამსაქმებელთა მიერ დასახელებული სავარაუდო რაოდენობის მიხედვით. თუ რაოდენობა არ იყო მითითებული, მაშინ ამ პროფესიის კადრების ოდენობად 1 იქნა აღებული)

ქ. თბილისი			
პროფესია	კაცი	საწარმო	
1	მიმტანი	449	7
2	დისტრიბუტორი	111	12
3	გაყიდვების აგენტი, პრომოუტერი	109	15
4	დამხმარე მუშა	100	15
5	ფართო პროფილის მშენებელი	69	5
6	დაცვის მუშაკი	62	4
7	ზეინკალი	61	8
8	პელაგოგი (უნარ-ჩვევები, ბიოლოგია, გეოგრაფია, ქართული, ისტორია, მათემატ, ფიზიკა, ხატვის, უცხო ენის, უმაღლეს სასწავლებელში)	58	6
9	გაყიდვების/მარკეტინგის მენეჯერი, მარკეტოლოგი	45	16
10	ექთანი	44	8

11	მძღოლი	43	10
12	IT სპეციალისტი, პროგრამისტი	43	15
13	მზარეული, კულინარი	41	9
14	დურგალი, ხურო	37	7
15	დამლაგებელი, მეეზოვე	36	9
16	ბუღალტერი	35	12
17	მღებავი	34	7
18	ელექტრო მემონტაჟე, ელექტრო-ზეინკალი	33	3
19	ექიმი-თერაპევტი	32	6
20	ელექტრიკოსი	31	12
21	მოლარე-ოპერატორი	31	5
22	ოპერატორი (კავშირგაბმულობა, სატელეფონო)	30	1
23	მენეჯერი, პროექტის მენეჯერი	29	13
24	ფარმაცევტი, ფარმაკოლოგი	26	9
25	დისპედჩერი	26	2
26	სანტექნიკოსი, პლასტმასის მიღების შემდუღებელი	25	8
27	იურისტი	24	9
28	მცხობელი, მზელავი	23	6
29	ელ. შემდუღებელი	22	8
30	მემონტაჟე (მშენებლობა)	21	3
31	კურიერი (საფოსტო, სატრანსპორტო)	21	4
32	ჟურნალისტი	18	5
33	გეოდეზისტი, გეოლოგი, ტოპოგრაფი, ამზომველი, ინჟინერ-გეოლოგი	18	4
34	ადმინისტრატორი (ჯანდაცვა), კლინიკის მენეჯერი	18	5
35	ხარატი	17	6
36	უცხო ენის სპეციალისტი, თარჯიმანი	17	7
37	სტომატოლოგი-თერაპევტი	17	4
38	სანიტარი, თეთრეულის მრეცხავი	16	5
39	მღესავი, მებათქაშე	16	4
40	ავტო-ინჟინერი	15	1
41	გამყიდველი	14	6
42	ტექნიკოსი, ინჟინერი (კავშირგაბმულობა, ტელევიზია)	14	6
43	ბენზინ-გაზ-გასამართი სადგურის ოპერატორი	14	3
44	მებეტონე, მემარმატურე	14	3
45	ფინანსისტი/საფინანსო მენეჯერი, საბანკო საქმის სპეციალისტი	13	9
46	მეფილე-მომპირკეთებელი	13	3
47	ოჯახის ექიმი (ზოგადი, სოფლის)	13	4
48	ხელოვნებათმცოდნე (სკოლა, მუზეუმი)	12	2
49	მეტალო-კონსტრუქციების ხელოსანი, ამწყობი, ჟალუზების მემონტაჟე	11	2
50	ინჟინერი ჰიდრო, მელიორატორი	11	2
51	კიბერნეტიკოსი, IT ინჟინერი	11	3
52	მღარავი	10	1

53	პოლიგრაფისტი (მბეჭდავი, დამკაბადონებელი, ამკინძავი)	10	3
54	მეთუნე	10	1
55	კონდიტერი,	10	6
56	შემკეთებელი საყოფაცხოვრებო ტექნიკის	10	3
57	ინჟინერი/ტექნიკოსი სამედიცინო დანადგარები	10	1
58	ინჟინერი	10	5
59	მომმარაგებელი, ლოჯისტიკა, სუპერვაიზერი	10	5
60	დაზღვევის აგენტი, მზღვეველი	10	1
61	მეან-გინეკოლოგი	9	3
62	ლაბორანტი (ჯანდაცვა), ექიმი-ლაბორანტი	8	3
63	ეკონომისტი, საქონელმცოდნე, სტატისტიკოსი	8	6
64	გაზ-აირ შემდუღებელი	8	1
65	მუსიკოსი (მუსიკის მასწავლებელი), მსახიობი, ცეკვის მასწავლებელი, ჯამბაზი, გრიმიორი	8	4
66	ქიმიკოსი, ბიოქიმიკოსი, აგროქიმიკოსი, ინჟინერ-ქიმიკოსი	7	3
67	კვების ტექნოლოგი (ალკოჰოლიანი და უალკოჰოლო სასმელები, სოფლის მეურნ. პროდ. გადამამუშ., რძისა და ხორცის პროდუქტების)	7	3
68	პიარ-მენეჯერი	7	5
69	კალატოზი	7	2
70	ტურიზმის მენეჯერი	7	2
71	კადრების მენეჯერი	7	4
72	ინჟინერ-მექანიკოსი	6	3
73	ავტომრეცხავი	6	3
74	მექანიზატორი (მემანქანე) საგზაო, სამშენებლო ტექნიკის	6	3
75	ტექნიკოსი, მექანიკოსი (ტრანსპორტი, ესკალატორი)	6	1
76	ოპერატორი (კვების მრეწველობა)	6	2
77	ოპერატორი (ფარმაცევტული წარმოება)	6	1
78	ელექტრო შემკეთებელი (ელექტრო მექანიკოსი)	5	4
79	აუდიტორი	5	3
80	ენდოკრინოლოგი	5	3
81	საოფისე პერსონალი (მდივან-რეფერენტი, ოფის მენეჯერი)	5	4
82	ინსტალატორი (ინტერნეტი, უსაფრთხოების სისტემა)	5	1
83	მექანიკოსი (ავეჯის წარმოება)	5	1
84	ავია-ტექნიკოსი	5	1
85	ალუმინის კარ-ფანჯრის ხელოსანი	5	1
86	ინჟინერ-მშენებელი (გზების, ხიდების, შენობების, გვირაბების)	4	3
87	თაბაშირ-მუყაოს სპეციალისტი	4	1
88	ინჟინერ-ენერგეტიკოსი	4	2
89	ინჟინერი სამთო	4	2
90	ტელეოპერატორი, გამნათებელი	4	2

91	სპორტის (ცურვის, ტანვარჯიშის, კალათბურთი, რაბი, ჭიდაობა) მასწავლებელი/ტრენერი	4	3
92	მეტალურგი (მდნობელი, მეყალიბე)	4	1
93	მფრინავი (ავიაცია)	4	1
94	ავტოშემკეთებელი (ძრავის, სავალი ნაწილის, კოლოფის, მეთუნეჟე, ზეინკალი, მღებავი, ვულკანიზაცია და სხვ)	3	2
95	ქირურგი, კარდიო-ქირურგი	3	2
96	კარდეოლოგი	3	2
97	რენდგენოლოგი, ფიზიო-თერაპევტი	3	2
98	ალერგოლოგი	3	2
99	ოფთალმოლოგი	3	3
100	რენიმატოლოგი	3	2
101	კოსმეტოლოგი	3	2
102	პარიკმახერი, სტილისტი	3	2
103	ტიხრული მინანქრის სპეც., მოზაიკა, ფერწერა	3	1
104	ფსიქოლოგი, სოციოლოგი	3	3
105	ენტომოლოგი, მცენარეთა დაცვის სპეციალისტი	3	1
106	მექანიკოსი სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის	3	1
107	ექიმი-ნარკოლოგი	3	2
108	აღმზრდელი, პედაგოგი (ბაგა, ბალი)	3	1
109	ექოსკოპისტი, ენდოსკოპია, ტომოგრაფი	3	2
110	ტექნიკოსი კბილის	3	2
111	ვიზაჟისტი	3	2
112	ნეონატოლოგი	3	1
113	ტრანსპლანტოლოგი	3	2
114	ონკოლოგი, ონკო-ქირურგი, მამოლოგი	3	2
115	ტურ ოპერატორი, ანიმატორი	3	2
116	დიასახლისი სასტუმრო	3	2
117	კარტოგრაფისტი	3	1
118	ექიმი-ტრავმატოლოგი	3	1
119	პროტეზისტი	3	2
120	ავეჯის ხელოსანი, ლამინატის, ხის დამამუშავებელი	2	1
121	მკერავი	2	2
122	ვეტერინარი, ვეტექიმი	2	2
123	მგზავრთა გადაყვანის/გადაზიდვების სპეციალისტი	2	1
124	ავტოელექტრიკოსი	2	1
125	უსაფრთხოების სისტემის სპეციალისტი	2	1
126	მეყალიბე, სამშენებლო ფილების ჩამომსხმელი	2	1
127	ოპერატორი/ტექნიკოსი სამშენებლო მასალების წარმოება	2	1
128	ტელე-რადიო-ვიდეო აპარატურის, ელექტრო ტექნიკის შემკეთებელი	2	1
129	ანესთეზოლოგი	2	1
130	ავიაბილეთ ოპერატორი	2	1
131	მზარეულის დამხმარე	2	2
132	ინჟინერი, ტექნიკოსი, მექანიკოსი (გაზგაყვანილობა)	2	2

133	დიზაინერი (ინტერიერი)	2	1
134	ტექნიკოსი ფარმაცევტული წარმოება	2	1
135	ფარმაცევტული წარმოების ტექნოლოგი	1	1
136	ბარმენი	1	1
137	ინჟინერ-ელექტრიკოსი	1	1
138	სასტუმროს მენეჯ., ადმინისტრატორი, რეცეფციონისტი	1	1
139	არქიტექტორი	1	1
140	კონსტრუქტორი (მშენებლობა)	1	1
141	აგრონომი	1	1
142	პედიატრი	1	1
143	ექიმი ოტო-ლარინგოლოგი	1	1
144	მასაჟისტი, სპა ცენტრის სპეციალისტი	1	1
145	ოქრომჭედელი, იუველირი	1	1
146	ფოტოგრაფი, ფოტოხელოვანი, ფოტოგრაფ- მეტრისტი, ფოტო-დიზაინერი	1	1
147	ამწეკრანის მემანქანე	1	1
148	დარაჯი	1	1
149	მწნეხავი (ჯართის)	1	1
150	ადმინისტრატორი, მენეჯერი რესტორნის, ბარი	1	1
151	მანიკურისა და პედიკურის სპეციალისტი	1	1
152	გაყიდვების კონსულტანტი	1	1
153	ნევროპათოლოგი, ნევროლოგი	1	1
154	ოპერატორი, მექანიკოსი სათამაშო, კინო აპარატების	1	1
155	მიკრობიოლოგი, ციტოლოგი	1	1
156	ტექნიკოსი სამაცივრე დანადგარების	1	1
157	მეწადე, ტყავის გამომჭრელი	1	1
158	მომღერალი, ლოტბარი, მოცეკვავე	1	1
159	უროლოგი, ტრანსფუზიოლოგი, ნევროლოგი	1	1
160	ტექნოლოგი, ტექნიკოსი (მეტალოპლასტმასისა და ხის ნაკეთობების, ჟალუზების წარმოება, მინის წარმოება, საღებავების)	1	1
161	მექანიკოსი/ტექნიკოსი სამშენებლო ტექნიკის	1	1
162	მხერხავი, ხერხის მღესავი, მრანდავი (მაღლივი ელ. გაყვანილობის)	1	1
163	ექსკავატორის მემანქანე	1	1
164	ბუღდლოზერის მძღოლი, მემანქანე	1	1
165	ტელემემონტაჟე, ხმის ოპერატორი	1	1
166	ფსიქიატრი, ფსიქო-თერაპევტი	1	1
167	ლაბორანტი ცემენტის, ბეტონის წარმოება	1	1
168	ბიზნესის მართვა, საფუძვლები	1	1
169	ადმინისტრატორი განათლების სფეროში	1	1
170	ფიზიკოსი, ინჟინერ-ფიზიკოსი	1	1
171	ტატუს დამხატველი	1	1
172	სარეკლამო აგენტი	1	1
173	საწყობის მენეჯერი	1	1

174	ნეიროქირურგი	1	1
175	ლოგოპედი	1	1
176	ექიმი-რევმატოლოგი	1	1
177	ჰემატოლოგი	1	1
178	ხელოსანი ოპტიკური ნაწარმის	1	1
179	შოლკოგრაფისტი	1	1
180	ოპერატორი ხელსაწყოთმშენებლობა	1	1
181	რეკლამის დამამზადებელი	1	1
182	ინჟინერ-მეტალურგი	1	1
183	ჰიდრო ტექნიკოსი	1	1
184	კონსტრუქტორი, ტექნოლოგი (ელმავალმშენებლობა)	1	1
აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკა			
პროფესია			
		კაცი	საწარმო
1	მკერავი	319	5
2	კალატოზი	139	7
3	მემონტაჟე (მშენებლობა)	110	2
4	მძღოლი	103	12
5	დურგალი, ხურო	102	3
6	ინჟინერ-ენერგეტიკოსი	100	1
7	დამხმარე მუშა	45	6
8	ფართო პროფილის მშენებელი	45	5
9	გაყიდვების კონსულტანტი, აგენტი, პრომოუტერი	37	5
10	გაყიდვების/მარკეტინგის მენეჯერი, მარკეტოლოგი	33	6
11	მღებავი	31	4
12	ელ. შემდუღებელი	30	6
13	მუსიკოსი (მუსიკის მასწავლებელი), მსახიობი, ცეკვის მასწავლებელი, ჯამბაზი, გრიმიორი	29	3
14	მებათქაშე	26	2
15	მიმტანი	25	6
16	ფარმაცევტული წარმოების ტექნოლოგი	21	2
17	ელექტრიკოსი	18	5
18	პედაგოგი (უნარ-ჩვევები, ბიოლოგია, გეოგრაფია, ქართული, ისტორია, მათემატ, ფიზიკა, ხატვის, უცხო ენის, უმაღლეს სასწავლებელში)	16	5
19	ინჟინერ-მშენებელი (გზების, ხიდების, შენობების, გვირაბების)	15	5
20	უცხო ენის სპეციალისტი, თარჯიმანი	14	6
21	მექანიკოსი/ტექნიკოსი სამშენებლო ტექნიკის	13	4
22	ექთანი	12	4
23	IT სპეციალისტი, პროგრამისტი	12	7
24	ეკონომისტი, საქონელმცოდნე, სტატისტიკოსი	11	5
25	ავეჯის ხელოსანი, ლამინატის, ხის დამამუშავებელი	10	2
26	ბარმენი	10	4
27	დამლაგებელი, მეეზოვე	10	4

28	ლაბორანტი წყლის	10	1
29	მატარებლის მემანქანე	10	1
30	ბუღალტერი	9	8
31	იურისტი	9	6
32	ვეტერინარი, ვეტექიმი	9	3
33	ავტოშემკეთებელი (ძრავის, სავალი ნაწილის, კოლოფის, მეთუნუქე, ზეინკალი, მღებავი, ვულკანიზაცია)	8	2
34	ამწეკრანის მემანქანე	8	1
35	ჟურნალისტი	7	3
36	ზეინკალი	6	2
37	დისტრიბუტორი	6	3
38	ოსტატი (მშენებლობა)	6	3
39	ელ. ინკასატორი, გაზის, წყლის	6	1
40	ექიმი-თერაპევტი	5	3
41	ქიმიკოსი, ბიოქიმიკოსი, აგროქიმიკოსი, ინჟინერ-ქიმიკოსი	5	3
42	ფინანსისტი/საფინანსო მენეჯერი, საბანკო საქმის სპეციალისტი	5	5
43	ტექნიკოსი, ინჟინერი (კავშირგაბმულობა, ტელევიზია)	5	3
44	ქირურგი, კარდიო-ქირურგი	5	2
45	აგრონომი	5	2
46	მომღერალი, ლოტბარი, მოცეკვავე	5	1
47	ტურიზმის მენეჯერი	5	1
48	ტურ ოპერატორი, ანიმატორი	5	1
49	ფარმაცევტი, ფარმაკოლოგი	4	3
50	მოლარე-ოპერატორი	4	2
51	მზარეული, კულინარი	4	3
52	ელექტრო მემონტაჟე, ელექტრო-ზეინკალი	4	2
53	არქიტექტორი	4	2
54	აუდიტორი	4	2
55	მღესავი, მებათქაშე	4	2
56	სოციალური მუშაკი	4	2
57	ჰიდრაულიკისა და პნევმატიკის სპეციალისტები	4	1
58	საზღვაო, გემის აგენტი, ბროკერი	4	1
59	მენეჯერი, პროექტის მენეჯერი	3	3
60	სასტუმროს მენეჯ., ადმინისტრატორი, რეცეფციონისტი	3	1
61	დაცვის მუშაკი	3	2
62	მცხობელი, მხელავი	3	2
63	კარდელლოგი	3	2
64	მეტალო-კონსტრუქციების ხელოსანი, ამწეობი, ჯალუხების მემონტაჟე	3	2
65	სტომატოლოგი-თერაპევტი	3	2
66	მექანიზატორი (მემანქანე) საგზაო, სამშენებლო ტექნიკის	3	1

67	გაზ-აირ შემდუღებელი	3	2
68	დისპედნერი	3	2
69	დეკორატორი, მებაღე	3	2
70	დიასახლისი სასტუმრო	3	1
71	საოფისე პერსონალი (მდივან-რეფერენტი, ოფის მენეჯერი)	3	2
72	ექიმი-ტრავმატოლოგი	3	2
73	ელექტრო შემკეთებელი (ელექტრო მექანიკოსი)	2	1
74	კვირფასი ლითონების შემფასებელი	2	1
75	ინჟინერ-მექანიკოსი	2	1
76	კვების ტექნოლოგი (ალკოჰოლიანი და უალკოჰოლო სასმელები, სოფლის მეურნ. პროდ. გადამამუშ., რძისა და ხორცის პროდუქტების)	2	2
77	რენიმატოლოგი	2	1
78	ადმინისტრატორი, მენეჯერი რესტორნის, ბარი	2	1
79	ფსიქოლოგი, სოციოლოგი	2	2
80	გიდი	2	1
81	ბიბლიოთეკარი	2	1
82	ფიტო-სპეციალისტი (სამკურნალო მცენარეების სპეც.)	2	1
83	დოკერი, დოკერ-მექანიზატორი	2	1
84	ლაბორანტი (ჯანდაცვა), ექიმი-ლაბორანტი	1	1
85	სანიტარი, თეთრეულის მრეცხავი	1	1
86	მეან-გინეკოლოგი	1	1
87	სანტექნიკოსი, პლასტმასის მიღების შემდუღებელი	1	1
88	ბენზინ-გაზ გასამართი სადგურის ოპერატორი	1	1
89	რენდგენოლოგი, ფიზიო-თერაპევტი	1	1
90	ოფთალმოლოგი	1	1
91	პედიატრი	1	1
92	ღარაჯი	1	1
93	ნევროპათოლოგი, ნევროლოგი	1	1
94	ენდოკრინოლოგი	1	1
95	პიარ-მენეჯერი	1	1
96	მექანიზატორი სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის	1	1
97	გეოდეზისტი, გეოლოგი, ტოპოგრაფი, ამზომველი, ინჟინერ-გეოლოგი	1	1
98	უროლოგი, ტრანსფუზიოლოგი, ნეფროლოგი	1	1
99	ოპერატორი/ტექნიკოსი სამშენებლო მასალების წარმოება	1	1
100	ვებდიზაინერი	1	1
101	ტელემემონტაჟე, ხმის ოპერატორი	1	1
102	ექოსკოპისტი, ენდოსკოპია, ტომოგრაფი	1	1
103	ტექნიკოსი კბილის	1	1
104	იხტიოლოგი	1	1
105	ადმინისტრატორი (ჯანდაცვა), კლინიკის მენეჯერი	1	1
106	რადიოლოგი	1	1

107	სარეკლამო აგენტი	1	1
108	სპორტის (ცურვის, ტანვარჯიშის, კალათბურთი, რაგბი, ჭიდაობა) მასწავლებელი/ტრენერი	1	1
109	დიზაინერი (ინტერიერი, ფარდები,)	1	1
110	მეტყვევ, ტვის ინჟინერი	1	1
111	ექიმი-რევმატოლოგი	1	1
112	დენდროლოგი	1	1
113	არქეოლოგი	1	1
ბუიის მხარე			
	პროფესია	კაცი	საწარმო
1	ფართო პროფილის მშენებელი	10	1
2	მცხობელი, მხელავი	9	4
3	ეკონომისტი, საქონელმცოდნე, სტატისტიკოსი	8	4
4	ინჟინერი	7	2
5	ბუღალტერი	6	3
6	მიმტანი	6	2
7	IT სპეციალისტი, პროგრამისტი	6	5
8	გამყიდველი	4	2
9	იურისტი	4	3
10	ჟურნალისტი	4	2
11	ელ. ინკასატორი, გაზის, წყლის ინკასატორი	4	1
12	ექთანი	3	2
13	სანტექნიკოსი, პლასტმასის მიღების შემდუღებელი	3	1
14	უცხო ენის სპეციალისტი, თარჯიმანი	3	2
15	ფსიქოლოგი, სოციოლოგი	3	1
16	მიწათმომწყობი	3	1
17	გაყიდვების/მარკეტინგის მენეჯერი, მარკეტოლოგი	3	2
18	მძღლი	2	2
19	ფინანსისტი/საფინანსო მენეჯერი, საბანკო საქმის სპეციალისტი	2	1
20	ელექტრო მემონტაჟე, ელექტრო-ზეინკალი	2	1
21	მანიკურისა და პედიკურის სპეციალისტი	2	1
22	ექიმი-ნარკოლოგი	2	1
23	მხერხავი, ხერხის მღესავი, მრანდავი (მაღლივი ელ. გაყვანილობის)	2	1
24	ფარმაცევტი, ფარმაკოლოგი	1	1
25	ლაბორანტი (ჯანდაცვა), ექიმი-ლაბორანტი	1	1
26	ექიმი-თერაპევტი	1	1
27	სოფლის მეურნეობის მუშაკები	1	1
28	მზარეული, კულინარი	1	1
29	ექიმი-ორთოპედი	1	1
30	ინჟინერ-მშენებელი (გზების, ხიდების, შენობების, გვირაბების)	1	1
31	გაყიდვების კონსულტანტი, აგენტი, პრომოუტერი	1	1

32	ტექნიკოსი, ინჟინერი (კავშირგაბმულობა, ტელევიზია)	1	1
33	რენდგენოლოგი, ფიზიო-თერაპევტი	1	1
34	რენიმატოლოგი	1	1
35	აგრონომი	1	1
36	პარიკმახერი, სტილისტი	1	1
37	ფოტოგრაფი, ფოტოხელოვანი, ფოტოგრაფ-მეტრისტი, ფოტო-დიზაინერი	1	1
38	ნევროპათოლოგი, ნევროლოგი	1	1
39	ენტომოლოგი მცენარეთა დაცვის სპეციალისტი,	1	1
40	მომღერალი, ლოტბარი, მოცეკვავე	1	1
41	უროლოგი, ტრანსფუზიოლოგი, ნეფროლოგი	1	1
42	ტელეოპერატორი, გამნათებელი	1	1
43	ტელემემონტაჟე, ხმის ოპერატორი	1	1
44	ადმინისტრატორი განათლების სფეროში	1	1
45	ინჟინერი, ტექნიკოსი, მექანიკოსი (გაზგაყვანილობა)	1	1
46	სპორტის (ცურვის, ტანვარჯიშის, კალათბურთი, რაგბი, ჭიდაობა) მასწავლებელი/ტრენერი	1	1
47	ეპიდემიოლოგი, ინფექციონისტი, ტოქსიკოლოგი, პარაზიტოლოგი	1	1
48	ლოგოპედი	1	1
იშვრეთის მხარე			
	პროფესია	კაცი	საწარმო
1	ფარმაცევტული წარმოების ტექნოლოგი	611	1
2	ფარმაცევტი, ფარმაკოლოგი	135	7
3	მეშახტე, ქვის მომპოვებელი	100	1
4	დამხმარე მუშა	90	11
5	ექიმი-თერაპევტი	80	9
6	ექთანი	78	6
7	მძღოლი	53	15
8	მკერავი	51	2
9	მცხობელი, მზელავი	32	7
10	იურისტი	31	10
11	მიმტანი	29	7
12	აგრონომი	29	4
13	დაცვის მუშაკი	27	5
14	ავტოშემკეთებელი (ძრავის, სავალი ნაწილის, კოლოფის, მეთუნეჟე, ზეინკალი, მღებავი, ვულკანიზაცია)	25	3
15	მზარეული, კულინარი	24	6
16	IT სპეციალისტი, პროგრამისტი	24	15
17	ელ. შემღებელი	23	7
18	ფინანსისტი/საფინანსო მენეჯერი, საბანკო საქმის სპეციალისტი	21	9
19	ინჟინერ-მშენებელი (გზების, ხიდების, შენობების,	20	3

გვირაბების)			
20	ზოლინჟინერი	20	1
21	ტექნიკოსი, მექანიკოსი (ტრანსპორტი, ესკალატორი)	20	1
22	მეკაბელე-მრჩილავი	20	1
23	მლესავი, მებათქაშე	19	4
24	ეკონომისტი, საქონელმცოდნე, სტატისტიკოსი	18	9
25	ფართო პროფილის მშენებელი	18	4
26	ოპერატორი (პლასტმასისა და ლითონის ნაკეთ. წარმოება)	18	2
27	პედაგოგი (უნარ-ჩვევები, ბიოლოგია, გეოგრაფია, ქართული, ისტორია, მათემატ, ფიზიკა, ხატვის, უცხო ენის, უმაღლეს სასწავლებელში)	17	5
28	ბუღალტერი	17	13
29	დისტრიბუტორი	17	4
30	ბენზინ-გაზ გასამართი სადგურის ოპერატორი	15	4
31	მეგზევე, ასფალტის დამგები	15	2
32	კალატოზი	15	1
33	ავეჯის ხელოსანი, ლამინატის, ხის დამამუშავებელი	14	4
34	ელექტრიკოსი	14	8
35	ღურგალი, ხურო	14	3
36	უცხო ენის სპეციალისტი, თარჯიმანი	14	6
37	ავტოელექტრიკოსი	13	3
38	ქირურგი, კარდიო-ქირურგი	12	4
39	მექანიზატორი (მემანქანე) საგზაო, სამშენებლო ტექნიკის	12	2
40	ექიმი-რეაბილიტოლოგი, კურორტოლოგი	12	2
41	მეან-გინეკოლოგი	11	4
42	ვეტერინარი, ვეტექიმი	11	5
43	არქიტექტორი	11	7
44	ჟურნალისტი	11	5
45	ლაბორანტი კვების მრეწველობა	11	3
46	ზეინკალი	10	5
47	მენეჯერი, პროექტის მენეჯერი	10	4
48	დამლაგებელი, მეეზოვე	10	3
49	ოპერატორი (კავშირგაბმულობა, სატელეფონო)	10	1
50	ინჟინერი სამთო	10	1
51	კონდიტერი,	9	3
52	გაზ-აირ შემდუღებელი	9	3
53	მეტალურგი (მდნობელი, მეყალიბე)	9	3
54	მხერხავი, ხერხის მლესავი, მრანდავი (მაღლივი ელ. გაყვანილობის)	8	2
55	ლაბორანტი (ჯანდაცვა), ექიმი-ლაბორანტი	7	3
56	ხარატი	7	3
57	რეანიმატოლოგი	7	3
58	ქვის, მარმარილოს დამამუშავებელი, მხერხავი,	7	4

	მთელი, გამპირალბელი		
59	ანესთეზოლოგი	7	3
60	სარეკლამო აგენტი	7	2
61	გაზის მეურნეობის სპეციალისტი (მტუმბავი, გამანაწილებელი)	7	1
62	გამყიდველი	6	3
63	მღარავი	6	2
64	ბარმენი	6	3
65	ელექტრო მემონტაჟე, ელექტრო-ზეინკალი	6	2
66	მეტალო-კონსტრუქციების ხელოსანი, ამწეობი, ჟალუზების მემონტაჟე	6	2
67	ფსიქოლოგი, სოციოლოგი	6	4
68	გაყიდვების/მარკეტინგის მენეჯერი, მარკეტოლოგი	6	3
69	მეთუნე	5	1
70	კვების ტექნოლოგი (ალკოჰოლიანი და უალკოჰოლო სასმელები, სოფლის მეურნ. პროდ. გადამამუშ., რძისა და ხორცის პროდუქტების)	5	4
71	პელიატრი	5	2
72	მეფრინველე	5	1
73	ტექნოლოგი, ტექნიკოსი (მეტალოპლასტმასისა და ხის ნაკეთობების, ჟალუზების წარმოება, მინის წარმოება, საღებავების)	5	1
74	მექანიკოსი/ტექნიკოსი სამშენებლო ტექნიკის	5	1
75	მეყალიბე, სამშენებლო ფილების ჩამომსხმელი	5	1
76	მექანიკოსი (ავეჯის წარმოება)	5	1
77	ინჟინერ-მექანიკოსი	4	2
78	სანტექნიკოსი, პლასტმასის მიღების შემდუღებელი	4	2
79	ავტო-ინჟინერი	4	1
80	მებეტონე, მემარმატურე	4	2
81	მექანიზატორი სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის	4	2
82	ხელოვნებათმცოდნე (სკოლა, მუზეუმი)	4	2
83	ინჟინერი	4	3
84	ოსტატი (მშენებლობა)	4	2
85	მეტყვევე, ტყის ინჟინერი	4	2
86	მექანიკოსი (ლითონის ნაკეთ. დაზგები)	4	1
87	გაყიდვების კონსულტანტი, აგენტი, პრომოუტერი	3	2
88	კონსტრუქტორი (მშენებლობა)	3	2
89	ტექნიკოსი, ინჟინერი (კავშირგაბმულობა, ტელევიზია)	3	2
90	კარდოლოგი	3	2
91	პარიკმახერი, სტილისტი	3	2
92	მემონტაჟე (მშენებლობა)	3	1
93	დარაჯი	3	3
94	სტომატოლოგი-თერაპევტი	3	2
95	ენტომოლოგი მცენარეთა დაცვის სპეციალისტი,	3	1
96	მიკრობიოლოგი, ციტოლოგი	3	1
97	სოკოს მოყვანის სპეციალისტი	3	1

98	მექანიკოსი სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის	3	1
99	ექსკავატორის მემანქანე	3	2
100	ბუღდოზერის მძღოლი, მემანქანე	3	2
101	ტელეოპერატორი, გამნათებელი	3	2
102	ოპერატორი კვების მრეწველობა	3	2
103	ტურიზმის მენეჯერი	3	2
104	ორთოდონტი	2	1
105	მღებავი	2	1
106	მეფილე-მომპირკეთებელი	2	1
107	ადმინისტრატორი, მენეჯერი რესტორნის, ბარის	2	1
108	გრეიდერის მემანქანე	2	1
109	დიზაინერი, კონსტრუქტორი (ხის და მეტალო პლასტმასის ნაკეთობების)	2	1
110	დეკორატორი, მებაღე	2	2
111	ადმინისტრატორი განათლების სფეროში	2	1
112	მატარებლის მემანქანე	2	1
113	ინსტალატორი (ინტერნეტი, უსაფრთხოების სისტემა)	2	1
114	ჰიდრაულიკისა და პნევმატიკის სპეციალისტები	2	1
115	მეკომპრესორე (ტექნ. ჟანგბადის წარმ.)	2	1
116	სანიტარი, თეთრეულის მრეცხავი	1	1
117	ქირურგი-სტომატოლოგი	1	1
118	ინჟინერ-ელექტრიკოსი	1	1
119	ოფთალმოლოგი	1	1
120	ექიმი ოტო-ლარინგოლოგი	1	1
121	კოსმეტოლოგი	1	1
122	მასაჟისტი, სპა ცენტრის სპეციალისტი	1	1
123	ამწეკრანის მემანქანე	1	1
124	ავტოდიავნოსტიკის სპეციალისტი	1	1
125	მანიკურისა და პედიკურის სპეციალისტი	1	1
126	ნევროპათოლოგი, ნევროლოგი	1	1
127	უსაფრთხოების სისტემის სპეციალისტი	1	1
128	ექიმი-ნარკოლოგი	1	1
129	უროლოგი, ტრანსფუზიოლოგი, ნევროლოგი	1	1
130	ექიმ-ვენეროლოგი	1	1
131	მობილური ტელეფონის შემკეთებელი	1	1
132	ტექნიკოსი (საცხობი, საფქვავეი დანადგარების, სასმელების, რძის, ხორცპროდუქტების წარმოების დანადგარების)	1	1
133	ზოოტექნიკოსი	1	1
134	ოპერატორი/ტექნიკოსი სამშენებლო მასალების წარმოება	1	1
135	ტელე-რადიო-ვიდეო აპარატურის, ელექტრო ტექნიკის შემკეთებელი	1	1
136	ექოსკოპისტი, ენდოსკოპია, ტომოგრაფი	1	1
137	დისპედჩერი	1	1
138	ანგეოლოგი	1	1

139	მექანიზატორი (ცემენტის წარმოება)	1	1
140	მექანიკოსი (კვების, ჩაის, თამბაქოს, ლუდის, პურის წარმოების დნადგარები)	1	1
141	ადმინისტრატორი (ჯანდაცვა), კლინიკის მენეჯერი	1	1
142	ტურ-ოპერატორი, ანიმატორი	1	1
143	რადიოლოგი	1	1
144	საოფისე პერსონალი (მდივან-რეფერენტი, ოფის მენეჯერი)	1	1
145	მომმარაგებელი, ლოჯისტიკა, სუპერვაიზერი	1	1
146	ექიმი-ტრავმატოლოგი	1	1
147	სპორტის (ცურვის, ტანვარჯიშის, კალათბურთი, რაგბი, ჭიდაობა) მასწავლებელი/ტრენერი	1	1
148	ნეიროქირურგი	1	1
149	ეპიდემიოლოგი, ინფექციონისტი, ტოქსიკოლოგი, პარაზიტოლოგი	1	1
150	გასტროენტეროლოგი	1	1
151	დიზაინერი (ინტერიერი, ფარდები,)	1	1
152	ავია-ტექნიკოსი	1	1
153	ჰემატოლოგი	1	1
154	დიზაინერი (ფეხსაცმელი, ტანსაცმელი,)	1	1
კახეთის მხარე			
პროფესია			
		კაცი	საწარმო
1	დამხმარე მუშა	31	8
2	დისტრიბუტორი	25	4
3	მძღოლი	20	8
4	აგრონომი	20	2
5	უცხო ენის სპეციალისტი, თარჯიმანი	18	9
6	მენეჯერი, პროექტის მენეჯერი	17	6
7	IT სპეციალისტი, პროგრამისტი	16	12
8	ბენზინ-გაზ გასამართი სადგურის ოპერატორი	16	4
9	ფინანსისტი/საფინანსო მენეჯერი, საბანკო საქმის სპეციალისტი	15	5
10	გიდი	15	5
11	გამყიდველი	14	6
12	ელექტრიკოსი	14	4
13	ექიმი-თერაპევტი	13	5
14	დამლაგებელი, მეეზოვე	13	6
15	ავტოშემკეთებელი (ძრავის, სავალი ნაწილის, კოლოფის, მეთუნეჟე, ზეინკალი, მღებავი, ვულკანიზაცია)	13	4
16	გაყიდვების/მარკეტინგის მენეჯერი, მარკეტოლოგი	13	4
17	მიმტანი	12	4
18	ეკონომისტი, საქონელმცოდნე, სტატისტიკოსი	11	6
19	ფართო პროფილის მშენებელი	11	2
20	ექთანი	10	4

21	ზეინკალი	10	4
22	ინჟინერ-მექანიკოსი	10	1
23	სასტუმროს მენეჯ., ადმინისტრატორი, რეცეფციონისტი	9	3
24	ფარმაცევტი, ფარმაკოლოგი	8	5
25	პედაგოგი (უნარ-ჩვევები, ბიოლოგია, გეოგრაფია, ქართული, ისტორია, მათემატ., ფიზიკა, ხატვის, უცხო ენის, უმაღლეს სასწავლებელში)	8	4
26	ენტომოლოგი, მცენარეთა დაცვის სპეციალისტი	8	1
27	მექანიზატორი სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის	8	3
28	ელ. შემდუღებელი	7	4
29	ბუღალტერი	7	7
30	გაყიდვების კონსულტანტი, აგენტი, პრომოუტერი	7	3
31	კვების ტექნოლოგი (ალკოჰოლიანი და უალკოჰოლო სასმელები, სოფლის მეურნ. პროდ. გადამუშ., რძისა და ხორცის პროდუქტების)	7	3
32	ინჟინერ-მშენებელი (გზების, ხიდების, შენობების, გვირაბების)	6	3
33	იურისტი	6	5
34	მცხობელი, მზელავი	6	4
35	ჟურნალისტი	6	4
36	მექანიკოსი/ტექნიკოსი სამშენებლო ტექნიკის	6	2
37	ოპერატორი კვების მრეწველობა	5	1
38	დეკორატორი, მებაღე	5	1
39	ნიადაგმცოდნე	5	1
40	მოლარე-ოპერატორი	4	4
41	მზარეული, კულინარი	4	3
42	ელექტრო შემკეთებელი (ელექტრო მექანიკოსი)	3	1
43	მეან-გინეკოლოგი	3	2
44	სანტექნიკოსი, პლასტმასის მიღების შემდუღებელი	3	1
45	არქიტექტორი	3	3
46	ქირურგი, კარდიო-ქირურგი	3	2
47	პედიატრი	3	2
48	პარიკმახერი, სტილისტი	3	2
49	ფსიქოლოგი, სოციოლოგი	3	3
50	გეოდეზისტი, გეოლოგი, ტოპოგრაფი, ამზომველი, ინჟინერ-გეოლოგი	3	3
51	მიწათმომწყოები	3	2
52	ექოსკოპისტი, ენდოსკოპია, ტომოგრაფი	3	2
53	ინჟინერი, ტექნიკოსი, მექანიკოსი (გაზგაყვანილობა)	3	1
54	გაზის მეურნეობის სპეციალისტი (მტუმბავი, გამანაწილებელი)	3	2
55	ლაბორანტი (ჯანდაცვა), ექიმი-ლაბორანტი	2	2
56	სანიტარი, თეთრეულის მრეცხავი	2	1
57	მღებავი	2	1
58	ტექნიკოსი, ინჟინერი (კავშირგაბმულობა,	2	1

ტელევიზია)			
59	მეწისქვილე (ფქვილის წარმოება)	2	1
60	უროლოგი, ტრანსფუზიოლოგი, ნეფროლოგი	2	2
61	ძიძა	2	1
62	ხელოვნებათმცოდნე (სკოლა, მუზეუმი)	2	2
63	ტელემემონტაჟე, ხმის ოპერატორი	2	1
64	მექანიზატორი (ცემენტის წარმოება)	2	1
65	საოფისე პერსონალი (მდივან-რეფერენტი, ოფის	2	2
მენეჯერი)			
66	ეპიდემიოლოგი, ინფექციონისტი, ტოქსიკოლოგი,	2	2
პარაზიტოლოგი			
67	ეკოლოგი	2	1
68	ავიჯის ხელოსანი, ლამინატის, ხის დამამუშავებელი	1	1
69	ბარმენი	1	1
70	ძვირფასი ლითონების შემფასებელი	1	1
71	ელექტრო მემონტაჟე, ელექტრო-ზეინკალი	1	1
72	კარდეოლოგი	1	1
73	რენდგენოლოგი, ფიზიო-თერაპევტი	1	1
74	ოფთალმოლოგი	1	1
75	რენიმატოლოგი	1	1
76	კოსმეტოლოგი	1	1
77	მასაჟისტი, სპა ცენტრის სპეციალისტი	1	1
78	კონდიტერი	1	1
79	მეტალო-კონსტრუქციების ხელოსანი, ამწეობი,	1	1
ჯალუხების მემონტაჟე			
80	ოპერატორი (კავშირგაბმულობა, სატელეფონო)	1	1
81	მანიკურისა და პედიკურის სპეციალისტი	1	1
82	ავტოელექტრიკოსი	1	1
83	სტომატოლოგი-თერაპევტი	1	1
84	ნევროპათოლოგი, ნევროლოგი	1	1
85	ენდოკრინოლოგი	1	1
86	ყასაბი, ხორცის დამამუშავებელი	1	1
87	მებეტონე, მემარმატურე	1	1
88	ექიმი-ნარკოლოგი	1	1
89	ტელე-რადიო-ვიდეო აპარატურის, ელექტრო	1	1
ტექნიკის შემკეთებელი			
90	გაზ-აირ შემდუღებელი	1	1
91	ტელეოპერატორი, გამნათებელი	1	1
92	ანგეოლოგი	1	1
93	ტექნოლოგი (სამშენებლო წარმოება)	1	1
94	ვიზაჟისტი	1	1
95	სოციალური მუშაკი	1	1
96	ბიზნესის მართვა, საფუძვლები	1	1
97	ონკოლოგი, ონკო-ქირურგი, მამოლოგი	1	1
98	რადიოლოგი	1	1
99	სარეკლამო აგენტი	1	1

100	ექიმი-ტრავმატოლოგი	1	1
101	ნეიროქირურგი	1	1
102	დიზაინერი (ინტერიერი)	1	1
მცხეთა-მთიანეთის მხარე			
	პროფესია	კაცი	საწარმო
1	დამხმარე მუშა	52	3
2	ბულალტერი	24	12
3	უცხო ენის სპეციალისტი, თარჯიმანი	17	8
4	ენტომოლოგი მცენარეთა დაცვის სპეციალისტი,	15	1
5	მწველავი, მწვემსი	15	2
6	ეპიდემიოლოგი, ინფექციონისტი, ტოქსიკოლოგი, პარაზიტოლოგი	14	3
7	ელექტრიკოსი	13	7
8	IT სპეციალისტი, პროგრამისტი	13	9
9	ვეტერინარი, ვეტექიმი	12	3
10	ოპერატორი კვების მრეწველობა	12	2
11	მძღოლი	11	5
12	კვების ტექნოლოგი (ალკოჰოლიანი და უალკოჰოლო სასმელები, სოფლის მეურნ. პროდ. გადამუშ., რძისა და ხორცის პროდუქტების)	10	4
13	გიდი	10	2
14	ოპერატორი (მინის წარმოება)	10	1
15	მზარეული, კულინარი	9	4
16	ექთანი	8	4
17	ავტოშემკეთებელი (ძრავის, სავალი ნაწილის, კოლოფის, მეთუნეუქე, ზეინკალი, მღებავი, ვულკანიზაცია)	8	2
18	მეტყვევ, ტყის ინჟინერი	8	1
19	იურისტი	7	5
20	მექანიზატორი სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის	7	3
21	ინჟინერი ჰიდრო, მელიორატორი	7	2
22	ქვის, მარმარილოს დამმუშავებელი, მხერხავი, მთლედი, გამპირალელებელი	6	3
23	აღმზრდელი, პედაგოგი (ბაგა, ბალი)	6	2
24	მიმტანი	5	2
25	სასტუმროს მენეჯ., ადმინისტრატორი, რეცეფციონისტი	5	1
26	სანტექნიკოსი, პლასტმასის მიღების შემდგომი	5	4
27	სტომატოლოგი-თერაპევტი	5	2
28	მექანიზატორი (მემანქანე) საგზაო, სამშენებლო ტექნიკის	5	2
29	ადმინისტრატორი განათლების სფეროში	5	2
30	ეკონომისტი, საქონელმცოდნე, სტატისტიკოსი	4	3
31	მღებავი	4	2
32	ელექტრო მემონტაჟე, ელექტრო-ზეინკალი	4	2

33	ინჟინერ-მშენებელი (გზების, ხიდების, შენობების, გვირაბების)	4	2
34	თექის სპეციალისტი	4	1
35	ექიმი-თერაპევტი	3	2
36	ინჟინერ-მექანიკოსი	3	1
37	მცხობელი, მზელავი	3	2
38	მღესავი, მებათქაშე	3	1
39	მეწადე, ტყავის გამომჭრელი	3	1
40	ტექნოლოგი, ტექნიკოსი (მეტალოპლასტმასისა და ხის ნაკეთობების, ჟალუზების წარმოება, მინის, საღებავების წარმოება)	3	1
41	შემკეთებელი საყოფაცხოვრებო ტექნიკის	3	1
42	ინჟინერი	3	1
43	მუსიკოსი (მუსიკის მასწავლებელი), მსახიობი, ცეკვის მასწავლებელი	3	1
44	მეკაბელე-მრჩილავი	3	1
45	სპორტის (ცურვის, ტანვარჯიშის, კალათბურთი, რაბი, ჭიდაობა) მასწავლებელი/ტრენერი	3	2
46	არქეოლოგი	3	2
47	ფარმაცევტი, ფარმაკოლოგი	2	2
48	სანიტარი, თეთრეულის მრეცხავი	2	1
49	ელ. შემდუღებელი	2	2
50	მენეჯერი, პროექტის მენეჯერი	2	2
51	დაცვის მუშაკი	2	1
52	მკერავი	2	1
53	ავტო-ინჟინერი	2	1
54	ფართო პროფილის მშენებელი	2	1
55	არქიტექტორი	2	2
56	ტექნიკოსი, ინჟინერი (კავშირგაბმულობა, ტელევიზია)	2	1
57	კონდიტერი,	2	1
58	პარიკმახერი, სტილისტი	2	1
59	ამწეკრანის მემანქანე	2	1
60	ოპერატორი (კავშირგაბმულობა, სატელეფონო)	2	1
61	გაზ-აირ შემდუღებელი	2	1
62	დეკორატორი, მებაღე	2	2
63	პიდრო ტექნიკოსი	2	1
64	რესტავრატორი, კონსერვატორი	2	1
65	პედაგოგი (უნარ-ჩვევები, ბიოლოგია, გეოგრაფია, ქართული, ისტორია, მათემატ, ფიზიკა, ხატვის, უცხო ენის, უმაღლეს სასწავლებელში)	1	1
66	მღარავი	1	1
67	ფინანსისტი/საფინანსო მენეჯერი, საბანკო საქმის სპეციალისტი	1	1
68	ბარმენი	1	1
69	ღურგალი, ხურო	1	1

70	ბენზინ-გაზ გასამართი სადგურის ოპერატორი	1	1
71	რენდგენოლოგი, ფიზიო-თერაპევტი	1	1
72	აღერგოლოგი	1	1
73	ოფთალმოლოგი	1	1
74	რენიმატოლოგი	1	1
75	ექიმი ოტო-ლარინგოლოგი	1	1
76	ავტომრეცხავი	1	1
77	მასაჟისტი, სპა ცენტრის სპეციალისტი	1	1
78	დარაჯი	1	1
79	ფსიქოლოგი, სოციოლოგი	1	1
80	პიარ-მენეჯერი	1	1
81	მეფრინველე	1	1
82	მიწათმოქმედობი	1	1
83	ბუღალტრის მძღოლი, მემანქანე	1	1
84	მეგზევე, ასფალტის დამგები	1	1
85	ანესთეზოლოგი	1	1
86	ლაბორანტი წყლის	1	1
87	კალატოზი	1	1
88	ონკოლოგი, ონკო-ქირურგი, მამოლოგი	1	1
89	საოფისე პერსონალი (მდივან-რეფერენტი, ოფის მენეჯერი)	1	1
90	გასტროენტეროლოგი	1	1
91	დიზაინერი (ინტერიერი, ფარდები,)	1	1
92	სამუზეუმო საქმის სპეციალისტი	1	1
რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი			
პროფესია			
		კაცი	საწარმო
1	დამხმარე მუშა	34	4
2	დამლაგებელი, მეეზოვე	14	3
3	ექიმი-თერაპევტი	11	3
4	ინჟინერ-მშენებელი (გზების, ხიდების, შენობების, გვირაბების)	11	5
5	მექანიზატორი (მემანქანე) საგზაო, სამშენებლო ტექნიკის	11	4
6	პედაგოგი (უნარ-ჩვევები, ბიოლოგია, გეოგრაფია, ქართული, ისტორია, მათემატიკა, ფიზიკა, ხატვის, უცხო ენის, უმაღლეს სასწავლებელში)	10	1
7	ეკონომისტი, საქონელმცოდნე, სტატისტიკოსი	10	4
8	მძღოლი	8	4
9	სანტექნიკოსი, პლასტმასის მიღების შემდუღებელი	8	1
10	ელ. შემდუღებელი	6	3
11	იურისტი	6	4
12	ფინანსისტი/საფინანსო მენეჯერი, საბანკო საქმის სპეციალისტი	5	2
13	მებეტონე, მემარმატურე	5	2

14	ოპერატორი კვების მრეწველობა	5	1
15	მღესავი, მებათქაშე	4	1
16	ბულალტერი	3	3
17	მზარეული, კულინარი	3	2
18	მღებავი	3	1
19	არქიტექტორი	3	2
20	თო სპეციალისტი, პროგრამისტი	3	2
21	მეფილე-მომპირკეთებელი	3	1
22	პარიკმახერი, სტილისტი	3	1
23	მეგზევე, ასფალტის დამგები	3	1
24	ოსტატი (მშენებლობა)	3	2
25	საოფისე პერსონალი (მდივან-რეფერენტი, ოფის მენეჯერი)	3	1
26	ექიმი-ტრავმატოლოგი	3	2
27	ქიმიკოსი, ბიოქიმიკოსი, აგროქიმიკოსი, ინჟინერ-ქიმიკოსი	2	2
28	მიმტანი	2	1
29	დურგალი, ხურო	2	1
30	მცხობელი, მზელავი	2	1
31	ავტოშემკეთებელი (ძრავის, სავალი ნაწილის, კოლოფის, მეთუნუქე, ზეინკალი, მღებავი, ვულკანიზაცია)	2	1
32	უცხო ენის სპეციალისტი, თარჯიმანი	2	2
33	ჟურნალისტი	2	2
34	აუდიტორი	2	1
35	მრეცხავი ჭურჭლის	2	1
36	მხერხავი, ხერხის მღესავი, მრანდავი (მაღლივი ელ. გაყვანილობის)	2	1
37	კალატოზი	2	1
38	ღიასახლისი სასტუმრო	2	2
39	მუსიკოსი (მუსიკის მასწავლებელი), მსახიობი, ცეკვის მასწავლებელი	2	1
40	ფარმაცევტი, ფარმაკოლოგი	1	1
41	გამყიდველი	1	1
42	ლაბორანტი (ჯანდაცვა), ექიმი-ლაბორანტი	1	1
43	ელექტრიკოსი	1	1
44	ვეტერინარი, ვეტექიმი	1	1
45	ბენზინ-გაზ გასამართი სადგურის ოპერატორი	1	1
46	ქირურგი, კარდიო-ქირურგი	1	1
47	რენდგენოლოგი, ფიზიო-თერაპევტი	1	1
48	რეანიმატოლოგი	1	1
49	აგრონომი	1	1
50	პედიატრი	1	1
51	ექიმი ოტო-ლარინგოლოგი	1	1
52	სტომატოლოგი-თერაპევტი	1	1
53	ტიხრული მინანქრის სპეც., მოზაიკა, ფერწერა	1	1

54	ფსიქოლოგი, სოციოლოგი	1	1
55	ენდოკრინოლოგი	1	1
56	მექანიკოსი სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის	1	1
57	მექანიზატორი სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის	1	1
58	გიდი	1	1
59	გეოდეზისტი, გეოლოგი, ტოპოგრაფი, ამზომველი, ინჟინერ-გეოლოგი	1	1
60	უროლოგი, ტრანსფუზიოლოგი, ნეფროლოგი	1	1
61	ექიმ-ვენეროლოგი	1	1
62	აღმზრდელი, პედაგოგი (ბაგა, ბაღი)	1	1
63	ფსიქიატრი, ფსიქო-თერაპევტი	1	1
64	ექოსკოპისტი, ენდოსკოპია, ტომოგრაფი	1	1
65	ანესთეზოლოგი	1	1
66	ლაბორანტი წყლის	1	1
67	ონკოლოგი, ონკო-ქირურგი, მამოლოგი	1	1
68	ტურ ოპერატორი, ანიმატორი	1	1
69	კანალიზატორი	1	1
შამებრელო-ზემო სვანეთის მხარე			
პროფესია		კაცი	საწარმო
1	ფართო პროფილის მშენებელი	458	5
2	ელექტრო მემონტაჟე, ელექტრო-ზეინკალი	415	4
3	ელ. შემდუღებელი	73	3
4	გაზ-აირ შემდუღებელი	71	2
5	ფერმერი	62	2
6	მეფილე-მომპირკეთებელი	45	3
7	ბულალტერი	41	9
8	IT სპეციალისტი, პროგრამისტი	41	15
9	ინჟინერ-ენერგეტიკოსი	40	1
10	მეგზევე, ასფალტის დამგები	40	2
11	მღებავი	36	4
12	ოპერატორი (ჩაის, დაფნის, თხილის, თამბაქოს წარმოება)	32	2
13	მემონტაჟე (მშენებლობა)	30	1
14	მძღოლი	28	3
15	დამხმარე მუშა	24	3
16	ვეტერინარი, ვეტექიმი	24	2
17	ინჟინერ-მშენებელი (გზების, ხიდების, შენობების, გვირაბების)	23	5
18	პარიკმახერი, სტილისტი	22	5
19	იურისტი	21	9
20	შემკეთებელი საყოფაცხოვრებო ტექნიკის	20	1
21	საოფისე პერსონალი (მდივან-რეფერენტი, ოფის მენეჯერი)	20	5
22	ზეინკალი	18	4

23	გამყიდველი	17	5
24	დამლაგებელი, მეეზოვე	16	4
25	აგრონომი	16	3
26	ელექტრიკოსი	14	4
27	სანტექნიკოსი, პლასტმასის მიღების შემდუღებელი	14	6
28	უცხო ენის სპეციალისტი, თარჯიმანი	14	9
29	პედაგოგი (უნარ-ჩვევები, ბიოლოგია, გეოგრაფია, ქართული, ისტორია, მათემატ, ფიზიკა, ხატვის, უცხო ენის, უმაღლეს სასწავლებელში)	13	4
30	მღესავი, მებათქაშე	13	3
31	მებეტონე, მემარმატურე	13	3
32	ტალმანი (ნავსადგური)	13	3
33	კონდიტერი,	11	3
34	მეფუტკრე	11	2
35	მექანიზატორი სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის	11	4
36	დისტრიბუტორი	11	5
37	ეკონომისტი, საქონელმცოდნე, სტატისტიკოსი	10	5
38	ექიმი-თერაპევტი	8	3
39	მკერავი	8	1
40	გაყიდვების/მარკეტინგის მენეჯერი, მარკეტოლოგი	8	7
41	კალატოზი	8	2
42	მზარეული, კულინარი	7	5
43	აგრო-ინჟინერი, აგრო-ტექნიკოსი, აგრო-ტექნოლოგი	7	2
44	ბენზინ-გაზ გასამართი სადგურის ოპერატორი	7	2
45	კვების ტექნოლოგი (ალკოჰოლიანი და უალკოჰოლო სასმელები, სოფლის მეურნ. პროდ. გადამამუშ., რძისა და ხორცის პროფუქტების)	7	4
46	მცხობელი, მზელავი	6	3
47	მენეჯერი, პროექტის მენეჯერი	5	5
48	ამწეკრანის მემანქანე	5	1
49	ენტომოლოგი მცენარეთა დაცვის სპეციალისტი,	5	2
50	გეოდეზისტი, გეოლოგი, ტოპოგრაფი, ამზომველი, ინჟინერ-გეოლოგი	5	1
51	ტექნიკოსი, მექანიკოსი (ტრანსპორტი, ესკალატორი)	5	1
52	ოპერატორი გადაზიდვების	5	1
53	ფარმაცევტი, ფარმაკოლოგი	4	3
54	ექთანი	4	2
55	ბარმენი	4	3
56	მიმტანი	4	3
57	დურგალი, ხურო	4	4
58	პედიატრი	4	3
59	მეტყვევე, ტყის ინჟინერი	4	2
60	ფინანსისტი/საფინანსო მენეჯერი, საბანკო საქმის სპეციალისტი	3	3

61	ინჟინერ-ელექტრიკოსი	3	2
62	ავტოშემკეთებელი (ძრავის, სავალი ნაწილის, კოლოფის, მეთუნეჟე, ზეინკალი, მღებავი, ვულკანიზაცია)	3	1
63	სტომატოლოგი-თერაპევტი	3	2
64	ფსიქოლოგი, სოციოლოგი	3	3
65	მეფრინველე	3	1
66	მექანიზატორი (მემანქანე) საგზაო, სამშენებლო ტექნიკის	3	1
67	აღმზრდელი, პედაგოგი (ბაგა, ბაღი)	3	2
68	მექანიკოსი/ტექნიკოსი სამშენებლო ტექნიკის	3	1
69	ექსკავატორის მემანქანე	3	1
70	გრეიდერის მემანქანე	3	1
71	ექოსკოპისტი, ენდოსკოპია, ტომოგრაფი	3	2
72	სოციალური მუშაკი	3	2
73	მომმარაგებელი, ლოჯისტიკა, სუპერვაიზერი	3	2
74	ინჟინერი, ტექნიკოსი, მექანიკოსი (გაზგაყვანილობა)	3	2
75	სელექციონერი	3	1
76	საზღვაო, გემის აგენტი, ბროკერი	3	2
77	მყნობელი	3	1
78	მემცენარე, მებოსტნე, მეხილე	3	2
79	ქიმიკოსი, ბიოქიმიკოსი, აგროქიმიკოსი, ინჟინერ-ქიმიკოსი	2	2
80	არქიტექტორი	2	2
81	ჟურნალისტი	2	2
82	პოლიგრაფისტი (მბეჭდავი, დამკაბადონებელი, ამკინძავი)	2	1
83	პიარ-მენეჯერი	2	1
84	ტექნიკოსი სამაცივრე დანადგარების	2	2
85	ტექნიკოსი კბილის	2	1
86	სარეკლამო აგენტი	2	1
87	მეკაბელე-მრჩილავი	2	1
88	სპორტის (ცურვის, ტანვარჯიშის, კალათბურთი, რაგბი, ჭიდაობა) მასწავლებელი/ტრენერი	2	2
89	კადრების მენეჯერი	2	1
90	დიზაინერი (ინტერიერი, ფარდები,)	2	1
91	სახელმწიფო მოხელე (მართვა)	2	1
92	სანიტარი, თეთრეულის მრეცხავი	1	1
93	ავეჯის ხელოსანი, ლამინატის, ხის დამამუშავებელი	1	1
94	ხარატი	1	1
95	მოლარე-ოპერატორი	1	1
96	ორთოდონტი	1	1
97	ინჟინერ-მექანიკოსი	1	1
98	გაყიდვების კონსულტანტი, აგენტი, პრომოუტერი	1	1
99	მეან-გინეკოლოგი	1	1
100	კონსტრუქტორი (მშენებლობა)	1	1

101	ქირურგი, კარდიო-ქირურგი	1	1
102	კარდეოლოგი	1	1
103	ალერგოლოგი	1	1
104	ოფთალმოლოგი	1	1
105	რენიმატოლოგი	1	1
106	ექიმი ოტო-ლარინგოლოგი	1	1
107	კოსმეტოლოგი	1	1
108	მასაჟისტი, სპა ცენტრის სპეციალისტი	1	1
109	მეტალო-კონსტრუქციების ხელოსანი, ამწეობი, ჟალუზების მემონტაჟი	1	1
110	დარაჯი	1	1
111	მანიკურისა და პედიკურის სპეციალისტი	1	1
112	ნევროპათოლოგი, ნევროლოგი	1	1
113	მიკრობიოლოგი, ციტოლოგი	1	1
114	მექანიკოსი სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის	1	1
115	ვეტფერშალი	1	1
116	ტელეოპერატორი, გამნათებელი	1	1
117	ტელემემონტაჟი, ხმის ოპერატორი	1	1
118	ანდროლოგი	1	1
119	იხტიოლოგი	1	1
120	ინჟინერი ჰიდრო, მელიორატორი	1	1
121	ონკოლოგი, ონკო-ქირურგი, მამოლოგი	1	1
122	ავიაბილეთ ოპერატორი	1	1
123	რადიოლოგი	1	1
124	ინჟინერი	1	1
125	დიასახლისი სასტუმრო	1	1
126	მუსიკოსი (მუსიკის მასწავლებელი), ცეკვის მასწავლებელი	1	1
127	ექიმი-ტრავმატოლოგი	1	1
128	ექიმი-რევმატოლოგი	1	1
129	ფტიზიატრი	1	1
130	მეზაჟი, დეკლარანტი	1	1
131	დოკერი, დოკერ-მექანიზატორი	1	1
132	დაზღვევის აგენტი, მზღვეველი	1	1
133	მექანიკოსი გემის	1	1
134	გემის შტურმანი, მემანქანე, კაპიტანი	1	1
135	მინის, ვიტრინის მრეცხავი	1	1
სამცხე-ჯავახეთის მხარე			
პროფესია	კაცი	საწარმო	
1	მეგზევე, ასფალტის დამგები	150	1
2	დამხმარე მუშა	76	9
3	ფართო პროფილის მშენებელი	63	2
4	დურგალი, ხურო	17	4
5	გამყიდველი	14	7

6	დამლაგებელი, მეეზოვე	14	6
7	ექიმი-თერაპევტი	12	3
8	IT სპეციალისტი, პროგრამისტი	12	8
9	სასტუმროს მენეჯ., ადმინისტრატორი, რეცეფციონისტი	11	4
10	ბენზინ-გაზ გასამართი სადგურის ოპერატორი	11	3
11	ეკონომისტი, საქონელმცოდნე, სტატისტიკოსი	10	3
12	მიმტანი	10	4
13	მზარეული, კულინარი	10	5
14	მცხობელი, მზელავი	10	5
15	ავტოშემკეთებელი (ძრავის, სავალი ნაწილის, კოლოფის, მეთუნეუქე, ზეინკალი, მღებავი, გულკანიზაცია)	10	1
16	დისტრიბუტორი	10	4
17	მძღოლი	9	4
18	იურისტი	9	5
19	ბუღალტერი	8	7
20	პარიკმახერი, სტილისტი	8	3
21	ფარმაცევტი, ფარმაკოლოგი	7	3
22	პედაგოგი (უნარ-ჩვევები, ბიოლოგია, გეოგრაფია, ქართული, ისტორია, მათემატ, ფიზიკა, ხატვის, უცხო ენის, უმაღლეს სასწავლებელში)	7	2
23	ზეინკალი	7	2
24	მენეჯერი, პროექტის მენეჯერი	6	6
25	გაზ-აირ შემდუღებელი	6	2
26	ქვის, მარმარილოს დამმუშავებელი, მხერხავი, მთლელი, გამპირალელებელი	5	3
27	მებეტონე, მუარმატურე	5	1
28	მექანიზატორი სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის	5	3
29	უცხო ენის სპეციალისტი, თარჯიმანი	4	4
30	კონდიტერი,	4	3
31	ბარმენი	3	2
32	მეფუტკრე	3	2
33	ელექტრიკოსი	2	2
34	ელ. შემდუღებელი	2	2
35	მკერავი	2	1
36	კონსტრუქტორი (მშენებლობა)	2	1
37	კვების ტექნოლოგი (ალკოჰოლიანი და უალკოჰოლო სასმელები, სოფლის მეურნ. პროდ. გადაამუშ., რძისა და ხორცის პროდუქტების)	2	2
38	მასაჟისტი, სპა ცენტრის სპეციალისტი	2	2
39	მექანიკოსი სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის	2	1
40	ოპერატორი კვების მრეწველობა	2	1
41	მწველავი, მწეფმსი	2	2
42	ლაბორანტი (ჯანდაცვა), ექიმი-ლაბორანტი	1	1
43	ექთანი	1	1

44	ხარატი	1	1
45	მოლარე-ოპერატორი	1	1
46	ფინანსისტი/საფინანსო მენეჯერი, საბანკო საქმის სპეციალისტი	1	1
47	მეან-გინეკოლოგი	1	1
48	სანტექნიკოსი, პლასტმასის მიღების შემდუღებელი	1	1
49	ვეტერინარი, ვეტექიმი	1	1
50	აგრო-ინჟინერი, აგრო-ტექნიკოსი, აგრო-ტექნოლოგი	1	1
51	არქიტექტორი	1	1
52	ქირურგი, კარდიო-ქირურგი	1	1
53	კარდეოლოგი	1	1
54	პედიატრი	1	1
55	კოსმეტოლოგი	1	1
56	ფოტოგრაფი, ფოტოხელოვანი, ფოტოგრაფ-მეტრისტი, ფოტო-დიზაინერი	1	1
57	დარაჯი	1	1
58	მანიკურისა და პედიკურის სპეციალისტი	1	1
59	ნევროპათოლოგი, ნევროლოგი	1	1
60	ოპერატორი, მექანიკოსი სათამაშო, კინო-აპარატების	1	1
61	მექანიზატორი (მემანქანე) საგზაო, სამშენებლო ტექნიკის	1	1
62	ტექნოლოგი, ტექნიკოსი (მეტალოპლასტმასისა და ხის ნაკეთობების, ჟალუზების წარმოება, მინის წარმოება, საღებავების)	1	1
63	გაყიდვების/მარკეტინგის მენეჯერი, მარკეტოლოგი	1	1
64	ინჟინერ-ენერგეტიკოსი	1	1
65	ონკოლოგი, ონკო-ქირურგი, მამოლოგი	1	1
66	ტურ ოპერატორი, ანიმატორი	1	1
67	გათბობა/კონდიციონერება/ვენტილაციის სპეციალისტი	1	1
ქვემო ქართლის მხარე			
პროფესია			
		კაცი	საწარმო
1	მეტალურგი (მდნობელი, მეყალიბე)	37	2
2	ზეინკალი	36	3
3	მძღოლი	19	4
4	მიმტანი	19	5
5	მზარეული, კულინარი	13	5
6	პიარ-მენეჯერი	10	2
7	პედაგოგი (უნარ-ჩვევები, ბიოლოგია, გეოგრაფია, ქართული, ისტორია, მათემატ, ფიზიკა, ხატვის, უცხო ენის, უმაღლეს სასწავლებელში)	9	5
8	ეკონომისტი, საქონელმცოდნე, სტატისტიკოსი	9	5
9	ავტოშემკეთებელი (ძრავის, სავალი ნაწილის, კოლოფის, მეთუნეუქე, ზეინკალი, მღებავი, ვულკანიზაცია)	7	1

10	IT სპეციალისტი, პროგრამისტი	7	6
11	ექთანი	5	2
12	ბუღალტერი	5	4
13	კვების ტექნოლოგი (ალკოჰოლიანი და უალკოჰოლო სასმელები, სოფლის მეურნ. პროდ. გადამამუშ., რძისა და ხორცის პროდუქტების)	5	1
14	ვებდიზაინერი	5	1
15	იურისტი	4	4
16	დამლაგებელი, მეეზოვე	4	3
17	არქიტექტორი	4	3
18	გეოდეზისტი, გეოლოგი, ტოპოგრაფი, ამზომველი, ინჟინერ-გეოლოგი	4	3
19	ექიმი-თერაპევტი	3	2
20	ფინანსისტი/საფინანსო მენეჯერი, საბანკო საქმის სპეციალისტი	3	2
21	ბარმენი	3	2
22	მკერავი	3	2
23	მცხობელი, მზელავი	3	1
24	ოფთალმოლოგი	3	2
25	პარიკმახერი, სტილისტი	3	2
26	ოპერატორი კვების მრეწველობა	3	2
27	დისტრიბუტორი	3	1
28	სოციალური მუშაკი	3	2
29	დიზაინერი (ინტერიერი)	3	2
30	ელექტრიკოსი	2	2
31	ელ. შემდუღებელი	2	2
32	მოლარე-ოპერატორი	2	1
33	ელექტრო მემონტაჟე, ელექტრო-ზეინკალი	2	1
34	ტექნიკოსი, ინჟინერი (კავშირგაბმულობა, ტელევიზია)	2	1
35	დარაჯი	2	1
36	მრეცხავი ჭურჭლის	2	1
37	გაყიდვების/მარკეტინგის მენეჯერი, მარკეტოლოგი	2	1
38	აღმზრდელი, პედაგოგი (ბავა, ბალი)	2	1
39	დისპედჩერი	2	1
40	მზარეულის დამხმარე	2	1
41	მეკაბელე-მრჩილავი	2	1
42	ფარმაცევტი, ფარმაკოლოგი	1	1
43	გამყიდველი	1	1
44	ლაბორანტი (ჯანდაცვა), ექიმი-ლაბორანტი	1	1
45	სანიტარი, თეთრეულის მრეცხავი	1	1
46	დამხმარე მუშა	1	1
47	გაყიდვების კონსულტანტი, აგენტი, პრომოუტერი	1	1
48	მეან-გინეკოლოგი	1	1
49	უცხო ენის სპეციალისტი, თარჯიმანი	1	1
50	პოლიგრაფისტი (მბეჭდავი, დამკაბადონებელი,	1	1

ამკინძავი)			
51	კარდეოლოგი	1	1
52	რენდგენოლოგი, ფიზიო-თერაპევტი	1	1
53	ალერგოლოგი	1	1
54	რენიმატოლოგი	1	1
55	ოპერატორი (კავშირგაბმულობა, სატელეფონო)	1	1
56	ქვის, მარმარილოს დამმუშავებელი, მხერხავი, მთლელი, გამპირალბელი	1	1
57	ფსიქოლოგი, სოციოლოგი	1	1
58	ნევროპათოლოგი, ნევროლოგი	1	1
59	მექანიზატორი სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის	1	1
60	ექიმი-ბაქტერიოლოგი, ვირუსოლოგი	1	1
61	უროლოგი, ტრანსფუზიოლოგი, ნევროლოგი	1	1
62	ტექნოლოგი, ტექნიკოსი (მეტალოპლასტმასისა და ხის ნაკეთობების, ჟალუზების წარმოება, მინის წარმოება, საღებავების)	1	1
63	ექოსკოპისტი, ენდოსკოპია, ტომოგრაფი	1	1
64	მექანიკოსი (კვების, ჩაის, თამბაქოს, ლუდის, პურის მრეწველობის დნადგარები)	1	1
65	ადმინისტრატორი (ჯანდაცვა), კლინიკის მენეჯერი	1	1
66	ონკოლოგი, ონკო-ქირურგი, მამოლოგი	1	1
67	რადიოლოგი	1	1
68	საოფისე პერსონალი (მდივან-რეფერენტი, ოფის მენეჯერი)	1	1
69	მუსიკოსი (მუსიკის მასწავლებელი), მსახიობი, ცეკვის მასწავლებელი	1	1
70	სპორტის (ცურვის, ტანვარჯიშის, კალათბურთი, რაბი, ჭიდაობა) მასწავლებელი/ტრენერი	1	1
71	არქეოლოგი	1	1
შიდა ქართლის მხარე			
	პროფესია	კაცი	საწარმო
1	დამხმარე მუშა	101	10
2	ელექტრიკოსი	62	12
3	ელ. შემდუღებელი	48	10
4	მხერხავი, ხერხის მღესავი, მრანდავი (მაღლივი ელ. გაყვანილობის)	45	3
5	მძღოლი	42	12
6	ზეინკალი	41	7
7	ავტოპარკირების პერსონალი	35	1
8	ღურგალი, ხურო	34	8
9	ფინანსისტი/საფინანსო მენეჯერი, საბანკო საქმის სპეციალისტი	29	3
10	ექთანი	27	2
11	ექიმი-თერაპევტი	27	2
12	მეგზევე, ასფალტის დამგები	27	3

13	მებეტონე, მემარმატურე	25	3
14	ოპერატორი კვების მრეწველობა	23	2
15	მღესავი, მებათქაშე	22	4
16	მიმტანი	20	6
17	ელექტრო შემკეთებელი (ელექტრო მექანიკოსი)	19	2
18	მზარეული, კულინარი	18	6
19	გაზ-აირ შემდუღებელი	18	3
20	მეფილე-მომპირკეთებელი	17	2
21	ბულალტერი	16	7
22	სანტექნიკოსი, პლასტმასის მიღების შემდუღებელი	16	6
23	კვების ტექნოლოგი (ალკოჰოლიანი და უალკოჰოლო სასმელები, სოფლის მეურნ. პროდ. გადამუშ., რძისა და ხორცის პროდუქტების)	16	4
24	ქვის, მარმარილოს დამმუშავებელი, მხერხავი, მთლედი, გამპირალელებელი	16	2
25	მეწადე, ტყავის გამომჭრელი	15	1
26	დამლაგებელი, მეეზოვე	14	6
27	კალატოზი	14	3
28	გამყიდველი	13	6
29	მღებავი	12	4
30	ფართო პროფილის მშენებელი	12	4
31	მეთუნუქე	12	3
32	მექანიზატორი სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის	12	4
33	იურისტი	10	4
34	უცხო ენის სპეციალისტი, თარჯიმანი	10	3
35	ტექნოლოგი, ტექნიკოსი (მეტალოპლასტმასისა და ხის ნაკეთობების, ჟალუზების წარმოება, მინის, საღებავების წარმოება)	10	2
36	მცხობელი, მზელავი	9	4
37	IT სპეციალისტი, პროგრამისტი	9	5
38	მღარავი	8	1
39	ეკონომისტი, საქონელმცოდნე, სტატისტიკოსი	8	4
40	დაცვის მუშაკი	8	1
41	დარაჯი	8	5
42	მექანიკოსი სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის	8	3
43	ოპერატორი/ტექნიკოსი სამშენებლო მასალების წარმოება	8	1
44	დიზაინერი, კონსტრუქტორი (ხის და მეტალო პლასტმასის ნაკეთობების)	8	1
45	პედაგოგი (უნარ-ჩვევები, ბიოლოგია, გეოგრაფია, ქართული, ისტორია, მათემატ, ფიზიკა, ხატვის, უცხო ენის, უმაღლეს სასწავლებელში)	7	3
46	პარიკმახერი, სტილისტი	7	3
47	ფარმაცევტი, ფარმაკოლოგი	6	3
48	ბარმენი	6	3
49	ინჟინერ-მექანიკოსი	6	2

50	ვეტერინარი, ვეტექიმი	6	3
51	ავტომრეცხავი	6	2
52	კონდიტერი,	6	3
53	ცეცხლფარეში, გაზის დანადგარის ოპერატორი საქვაბეში	6	2
54	მეფრინველე	6	2
55	მექანიზატორი (მემანქანე) საგზაო, სამშენებლო ტექნიკის	6	2
56	ტექნიკოსი (საცხობი, საფქვავე დანადგარების, სასმელების, ვაშლის კონცენტრატების, რძის, ხორცპროდუქტების წარმოების დანადგარების)	6	2
57	გრეიდერის მემანქანე	6	2
58	დისტრიბუტორი	6	3
59	ხარატი	4	2
60	გაყიდვების აგენტი, პრომოუტერი	4	2
61	მკერავი	4	2
62	ავტოშემკეთებელი (ძრავის, სავალი ნაწილის, კოლოფის, მეთუნუქე, ზეინკალი, მღებავი, ვულკანიზაცია)	4	2
63	ჟურნალისტი	4	2
64	ბენზინ-გაზ გასამართი სადგურის ოპერატორი	4	2
65	მასაჟისტი, სპა ცენტრის სპეციალისტი	4	2
66	აუდიტორი	4	1
67	მეტალო-კონსტრუქციების ხელოსანი, ამწეობი, ქალაქების მემონტაჟე	4	1
68	მწნეხავი (ჯართის)	4	1
69	ოპერატორი (კავშირგაბმულობა, სატელეფონო)	4	1
70	ადმინისტრატორი, მენეჯერი რესტორნის, ბარი	4	2
71	ენტომოლოგი მცენარეთა დაცვის სპეციალისტი,	4	2
72	მრეცხავი ჭურჭლის	4	2
73	გიდი	4	1
74	ექსკავატორის მემანქანე	4	2
75	მინის მხარშავი	4	1
76	სოციალური მუშაკი	4	1
77	ლაბორანტი (ჯანდაცვა), ექიმი-ლაბორანტი	2	1
78	სანიტარი, თეთრეულის მრეცხავი	2	1
79	ექიმი-ორთოპედი	2	1
80	ქირურგი-სტომატოლოგი	2	1
81	მენეჯერი, პროექტის მენეჯერი	2	1
82	მეან-გინეკოლოგი	2	1
83	ავტო-ინჟინერი	2	1
84	აგრო-ინჟინერი, აგრო-ტექნიკოსი, აგრო- ტექნოლოგი	2	1
85	ქირურგი, კარდიო-ქირურგი	2	1
86	ოფთალმოლოგი	2	1
87	რენიმატოლოგი	2	1

88	ექიმი ოტო-ლარინგოლოგი	2	1
89	კოსმეტოლოგი	2	1
90	თაბაშირ-მუეაოს სპეციალისტი	2	1
91	ოქრომჭედელი, იუველირი	2	1
92	მეფუტკრე	2	1
93	ავტოდიავნოსტიკის სპეციალისტი	2	1
94	სტომატოლოგი-თერაპევტი	2	1
95	მქსოველი, თეჯა, ქარგვა	2	1
96	ფსიქოლოგი, სოციოლოგი	2	1
97	გაყიდვების კონსულტანტი	2	1
98	ენდოკრინოლოგი	2	1
99	ოპერატორი, მექანიკოსი სათამაშო, კინო-აპარატების	2	1
100	უსაფრთხოების სისტემის სპეციალისტი	2	1
101	სტომატოლოგ-ინპლანტოლოგი	2	1
102	ტექნიკოსი (სამკერვალო, ტყავის წარმოება)	2	1
103	მომღერალი, ლოტბარი, მოცეკვავე	2	1
104	მიწის ამზომი	2	1
105	გეოდეზისტი, გეოლოგი, ტოპოგრაფი, ამზომველი, ინჟინერ-გეოლოგი	2	1
106	ექიმი-ნარკოლოგი	2	1
107	უროლოგი, ტრანსფუზიოლოგი, ნეფროლოგი	2	1
108	აღმზრდელი, პედაგოგი (ბაგა, ბალი)	2	1
109	მექანიკოსი/ტექნიკოსი სამშენებლო ტექნიკის	2	1
110	ვეტფერშალი	2	1
111	ძიძა	2	1
112	შემკეთებელი საყოფაცხოვრებო ტექნიკის	2	1
113	ტექნიკოსი, მექანიკოსი (ტრანსპორტი, ესკალატორი)	2	1
114	ზოოტექნიკოსი	2	1
115	დრაბლაინის მემანქანე	2	1
116	ბუღდოზერის მძღოლი, მემანქანე	2	1
117	ტელე-რადიო-ვიდეო აპარატურის, ელექტრო ტექნიკის შემკეთებელი	2	1
118	ვებლიზაინერი	2	1
119	ინჟინერი სამთო	2	1
120	ტელეოპერატორი, გამნათებელი	2	1
121	ტელემემონტაჟე, ხმის ოპერატორი	2	1
122	დისპედჩერი	2	1
123	ლაბორანტი კვების მრეწველობა	2	1
124	მექანიკოსი (კვების, ჩაის, თამბაქოს, ლუდის, პურის მრეწველობის დნადგარები)	2	1
125	ვიზაჟისტი	2	1
126	მოლარე-ოპერატორი	1	1
127	ინჟინერი ჰიდრო, მელიორატორი	1	1

დანართი 4. სამუშაო კალაზი მოთხოვნა პროფესიებისა და რეზიონების მიხედვით მომდევნო 2-3 წლის განმავლობაში
(რანჟირებულია დამსაქმებელთა მიერ დასახელებული სავარაუდო რაოდენობის მიხედვით. თუ რაოდენობა არ იყო მითითებული, მაშინ ამ პროფესიის კადრების ოდენობად 1 იქნა აღებული)

ქ. თბილისი		
პროფესია	კაცი	საწარმო
1 დამხმარე მუშა	110	17
2 დაცვის მუშაკი	106	5
3 დისტრიბუტორი	93	12
4 ექთანი	92	13
5 ოპერატორი (კავშირგაბმულობა, სატელეფონო)	90	1
6 გაყიდვების კონსულტანტი, აგენტი, პრომოუტერი	75	12
7 ფართო პროფილის მშენებელი	73	4
8 პედაგოგი (უნარ-ჩვევები, ბიოლოგია, გეოგრაფია, ქართული, ისტორია, მათემატ, ფიზიკა, ხატვის, უცხო ენის, უმაღლეს სასწავლებელში)	58	8
9 ექიმი-თერაპევტი	56	4
10 ელექტრო შემკეთებელი (ელექტრო მექანიკოსი)	55	4
11 დურგალი, ხურო	53	4
12 ზეინკალი	47	7
13 IT სპეციალისტი, პროგრამისტი	47	14
14 მიმტანი	46	9
15 ბუღალტერი	44	14
16 მძღოლი	41	11
17 სანტექნიკოსი, პლასტმასის მიღების შემდუღებელი	36	5
18 გამყიდველი	33	7
19 ელ. შემდუღებელი	33	8
20 მეტალო-კონსტრუქციების ხელოსანი, ამწყობი, ჟალუზების მემონტაჟი	33	3
21 გაყიდვების/მარკეტინგის მენეჯერი, მარკეტოლოგი	33	14
22 მღებავი	32	5
23 დამლაგებელი, მეეზოვე	29	9
24 სანიტარი, თეთრეულის მრეცხავი	28	5
25 მზარეული, კულინარი	28	10
26 მცხობელი, მზელავი	28	5
27 ელექტრიკოსი	26	10
28 მენეჯერი, პროექტის მენეჯერი	26	15
29 დისპედნერი	25	2
30 იურისტი	23	8
31 მღესავი, მებათქაშე	22	4
32 ქიმიკოსი, ბიოქიმიკოსი, აგროქიმიკოსი, ინჟინერ-ქიმიკოსი	21	2

33	მებეტონე, მემარმატურე	21	3
34	ჟურნალისტი	19	3
35	ტექნიკოსი, ინჟინერი (კავშირგაბმულობა, ტელევიზია)	19	5
36	კომპიუტერული ინჟინერი, IT ინჟინერი	19	2
37	ეკონომისტი, საქონელმცოდნე, სტატისტიკოსი	18	4
38	დაზღვევის აგენტი, მზღვეველი	15	1
39	უცხო ენის სპეციალისტი, თარჯიმანი	14	5
40	ინჟინერ-მშენებელი (გზების, ხიდების, შენობების, გვირაბების)	13	5
41	მემონტაჟე (მშენებლობა)	13	2
42	ფარმაცევტი, ფარმაცოლოგი	12	6
43	ქირურგი, კარდიო-ქირურგი	12	4
44	სტომატოლოგი-თერაპევტი	12	4
45	გაზ-აირ შემდუღებელი	12	1
46	ელექტრო მემონტაჟე, ელექტრო-ზეინკალი	11	3
47	მოლარე-ოპერატორი	10	5
48	პოლიგრაფისტი (მბეჭდავი, დამკაბადონებელი, ამკინძავი)	10	4
49	მეთუნე	10	1
50	ავტომრეცხავი	10	3
51	თაბაშირ-მუყაოს სპეციალისტი	10	1
52	ინჟინერი/ტექნიკოსი სამედიცინო დანადგარები	10	1
53	გვირაბგამყვანი	10	1
54	მეან-გინეკოლოგი	9	2
55	არქიტექტორი	9	4
56	მექანიზატორი (მემანქანე) საგზაო, სამშენებლო ტექნიკის	9	3
57	ინჟინერ-ენერგეტიკოსი	9	2
58	ავტომშემკეთებელი (ძრავის, სავალი ნაწილის, კოლოფის, მეთუნე, ზეინკალი, მღებავი, ვულკანიზაცია)	8	3
59	კვების ტექნოლოგი (ალკოჰოლიანი და უალკოჰოლო სასმელები, სოფლის მეურნ. პროდ. გადამამუშ., რძისა და ხორცის პროდუქტების)	8	3
60	მეფილე-მომპირკეთებელი	8	2
61	მეწადე, ტყავის გამომჭრელი	8	2
62	სოციალური მუშაკი	8	2
63	ინჟინერი	8	4
64	ოპერატორი (ფარმაცევტული წარმოება)	8	1
65	ხარატი	7	4
66	პიარ-მენეჯერი	7	3
67	გეოდეზისტი, გეოლოგი, ტოპოგრაფი, ამზომველი, ინჟინერ-გეოლოგი	7	3
68	ანესთეზოლოგი	7	3
69	კურიერი (საფოსტო, სატრანსპორტო)	7	3

70	ბენზინ-გაზ გასამართი სადგურის ოპერატორი	6	2
71	პარიკმახერი, სტილისტი	6	3
72	ოჯახის ექიმი (ზოგადი, სოფლის)	6	3
73	ტურიზმის მენეჯერი	6	3
74	მუსიკოსი (მუსიკის მასწავლებელი), მსახიობი, ცეკვის მასწავლებელი, ჯამბაზი, გრიმიორი	6	2
75	ექიმი-ტრავმატოლოგი	6	1
76	მებაღე (სოფლის მეურნე)	5	1
77	დეკორატორი, მებაღე	5	1
78	კალატოზი	5	1
79	ადმინისტრატორი განათლების სფეროში	5	1
80	საოფისე პერსონალი (მდივან-რეფერენტი, ოფის მენეჯერი)	5	4
81	კორექტორი	5	2
82	ფინანსისტი/საფინანსო მენეჯერი, საბანკო საქმის სპეციალისტი	4	3
83	კონსტრუქტორი (მშენებლობა)	4	2
84	მგზავრთა გადაყვანის/გადაზიდვების სპეციალისტი	4	1
85	კარდეოლოგი	4	2
86	კოსმეტოლოგი	4	2
87	ფსიქოლოგი, სოციოლოგი	4	2
88	უსაფრთხოების სისტემის სპეციალისტი	4	1
89	ბიზნესის მართვა, საფუძვლები	4	2
90	ადმინისტრატორი (ჯანდაცვა), კლინიკის მენეჯერი	4	2
91	ტურ ოპერატორი, ანიმატორი	4	3
92	მომმარაგებელი, ლოჯისტიკა, სუპერვაიზერი	4	3
93	დიზაინერი (ინტერიერი)	4	1
94	იმუნოლოგი	4	1
95	მბურღავი (სამთო)	4	1
96	მფრინავი (ავიაცია)	4	1
97	ელექტრო ამწის მემანქანე (საწყობი)	4	1
98	ლაბორანტი (ჯანდაცვა), ექიმი-ლაბორანტი	3	2
99	ბარმენი	3	2
100	აგრონომი	3	1
101	კონდიტერი,	3	2
102	ენდოკრინოლოგი	3	2
103	მექანიკოსი სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის	3	1
104	ექიმი-ნარკოლოგი	3	2
105	ხელოვნებათმცოდნე (სკოლა, მუზეუმი)	3	1
106	ექოსკოპისტი, ენდოსკოპია, ტომოგრაფი	3	2
107	ტექნიკოსი კბილის	3	2
108	ვიზაჟისტი	3	2
109	ონკოლოგი, ონკო-ქირურგი, მამოლოგი	3	2
110	მზარეულის დამხმარე	3	2
111	მექანიკოსი, ინჟინერი (რკინიგზა)	3	1
112	მექანიკოსი (ავიაციის წარმოება)	3	1

113	ტექნიკოსი ფარმაცევტული წარმოება	3	1
114	რენიმატოლოგი	2	1
115	მასაჟისტი, სპა ცენტრის სპეციალისტი	2	2
116	ავტოელექტრიკოსი	2	1
117	მექანიკოსი/ტექნიკოსი სამშენებლო ტექნიკის	2	2
118	ინჟინერი სამთო	2	1
119	ტელეოპერატორი, გამნათებელი	2	1
120	ფსიქიატრი, ფსიქო-თერაპევტი	2	1
121	ოსტატი (მშენებლობა)	2	1
122	საწყობის მენეჯერი	2	2
123	კადრების მენეჯერი	2	2
124	ინტერვიუერი	2	1
125	ინჟინერ-ელექტრიკოსი	1	1
126	ინჟინერ-მექანიკოსი	1	1
127	სასტუმროს მენეჯ., ადმინისტრატორი, რეცეფციონისტი	1	1
128	მკერავი	1	1
129	რენდგენოლოგი, ფიზიო-თერაპევტი	1	1
130	ოფთალმოლოგი	1	1
131	აუდიტორი	1	1
132	ოქრომჭედელი, იუველირი	1	1
133	ადმინისტრატორი, მენეჯერი რესტორნის, ბარი	1	1
134	მანიკურისა და პედიკურის სპეციალისტი	1	1
135	ქვის, მარმარილოს დამმუშავებელი, მხერხავი, მთლელი, გამპირალებელი	1	1
136	ტიხრული მინანქრის სპეც., მოზაიკა, ფერწერა	1	1
137	ნევროპათოლოგი, ნევროლოგი	1	1
138	ოპერატორი, მექანიკოსი სათამაშო, კინო-აპარატების	1	1
139	ტექნიკოსი (სამკერვალო, ტყავის წარმოება)	1	1
140	სამედიცინო წარმომადგენელი	1	1
141	უროლოგი, ტრანსფუზიოლოგი, ნეფროლოგი	1	1
142	ტექნოლოგი, ტექნიკოსი (მეტალოპლასტმასისა და ხის ნაკეთობების, ჟალუზების წარმოება, მინის, საღებავების წარმოება)	1	1
143	მხერხავი, ხერხის მღესავი, მრანდავი (მაღლივი ელ. გაყვანილობის)	1	1
144	ტელე-რადიო-ვიდეო აპარატურის, ელექტრო ტექნიკის შემკეთებელი	1	1
145	ოპერატორი კვების მრეწველობა	1	1
146	ლაბორანტი კვების მრეწველობა	1	1
147	ინჟინერი ჰიდრო, მელიორატორი	1	1
148	დიასახლისი სასტუმრო	1	1
149	სარეკლამო აგენტი	1	1
150	გათბობა/კონდიციონერება/ვენტილაციის სპეციალისტი	1	1
151	სპორტის (ცურვის, ტანვარჯიშის, კალათბურთი, რაგბი, ჭიდაობა) მასწავლებელი/ტრენერი	1	1

152	ნეიროქირურგი	1	1
153	ლოგოპედი	1	1
154	ექიმი-რევმატოლოგი	1	1
155	ხელოსანი ოპტიკური ნაწარმის	1	1
156	შოლკოგრაფისტი	1	1
157	ინჟინერ-სანტექნიკოსი	1	1
158	ოპერატორი ხელსაწყოთმშენებლობა	1	1
159	პროტეზისტი	1	1
160	დიზაინერი (ფეხსაცმელი, ტანსაცმელი)	1	1
161	კონსტრუქტორი, ტექნოლოგი (ელმავალმშენებლობა)	1	1
აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკა			
პროფესია			
		კაცი	საწარმო
1	მკერავი	630	3
2	ინჟინერ-ენერგეტიკოსი	200	1
3	ფარმაცევტი, ფარმაკოლოგი	166	6
4	მძღოლი	41	9
5	მღებავი	35	4
6	დამხმარე მუშა	33	5
7	მიმტანი	31	5
8	მოლარე-ოპერატორი	25	3
9	დოკერი, დოკერ-მექანიზატორი	25	2
10	ფართო პროფილის მშენებელი	24	2
11	კალატოზი	23	5
12	სანტექნიკოსი, პლასტმასის მიღების შემდგომი	22	3
13	მატარებლის მემანქანე	20	1
14	მებათქაშე	19	2
15	გაყიდვების/მარკეტინგის მენეჯერი, მარკეტოლოგი	17	3
16	იურისტი	14	7
17	დისტრიბუტორი	14	2
18	ელექტრიკოსი	13	4
19	მებეტონე, მემარმატურე	12	1
20	მეყალიბე, სამშენებლო ფილების ჩამომსხმელი	12	1
21	დისპედჩერი	12	2
22	ამწეკრანის მემანქანე	11	2
23	მექანიზატორი სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის	11	2
24	ელ. შემდგომი	10	3
25	ბუღალტერი	10	6
26	მზარეული, კულინარი	10	3
27	ინჟინერ-მშენებელი (გზების, ხიდების, შენობების, გვირაბების)	10	4
28	მცხობელი, მზელავი	10	1
29	სარეკლამო აგენტი	10	1
30	მეტყვე, ტყის ინჟინერი	10	1
31	პელაგოგი (უნარ-ჩვევები, ბიოლოგია, გეოგრაფია,	9	3

ქართული, ისტორია, მათემატიკა, ფიზიკა, ხატვის, უცხო ენის, უმაღლეს სასწავლებელში)		
32	ექიმი-თერაპევტი	9 4
33	ავიჯის ხელოსანი, ლამინატის, ხის დამამუშავებელი	9 2
34	ჟურნალისტი	9 3
35	IT სპეციალისტი, პროგრამისტი	8 4
36	გეოდეზისტი, გეოლოგი, ტოპოგრაფი, ამზომველი, ინჟინერ-გეოლოგი	8 2
37	დამლაგებელი, მეეზოვე	7 3
38	რენიმატოლოგი	7 2
39	მლესავი, მებათქაშე	7 3
40	სტომატოლოგი-ინპლანტოლოგი	7 1
41	მექანიკოსი/ტექნიკოსი სამშენებლო ტექნიკის	7 4
42	ტექნიკოსი კბილის	7 2
43	ეკონომისტი, საქონელმცოდნე, სტატისტიკოსი	6 4
44	ფინანსისტი/საფინანსო მენეჯერი, საბანკო საქმის სპეციალისტი	6 3
45	მექანიზატორი (მემანქანე) საგზაო, სამშენებლო ტექნიკის	6 3
46	სპორტის (ცურვის, ტანვარჯიშის, კალათბურთი, რაბი, ჭიდაობა) მასწავლებელი/ტრენერი	6 1
47	დურგალი, ხურო	5 2
48	გაყიდვების კონსულტანტი, აგენტი, პრომოუტერი	5 2
49	დაცვის მუშაკი	5 1
50	არქიტექტორი	5 3
51	უცხო ენის სპეციალისტი, თარჯიმანი	5 4
52	ქირურგი, კარდიო-ქირურგი	5 2
53	ზეინკალი	4 2
54	კვების ტექნოლოგი (ალკოჰოლიანი და უალკოჰოლო სასმელები, სოფლის მეურნ. პროდ. გადამამუშ., რძისა და ხორცის პროდუქტების)	4 2
55	კარდეოლოგი	4 2
56	პედიატრი	4 2
57	გიდი	4 2
58	ტურ-ოპერატორი, ანიმატორი	4 1
59	ექთანი	3 2
60	ქიმიკოსი, ბიოქიმიკოსი, აგროქიმიკოსი, ინჟინერ-ქიმიკოსი	3 2
61	ძვირფასი ლითონების შემფასებელი	3 1
62	ელექტრო მემონტაჟე, ელექტრო-ზეინკალი	3 2
63	ინჟინერ-მექანიკოსი	3 2
64	მეან-გინეკოლოგი	3 2
65	აგრონომი	3 2
66	მეტალო-კონსტრუქციების ხელოსანი, ამწყობი, ჟალუზების მემონტაჟე	3 2
67	დარაჯი	3 1

68	სოციალური მუშაკი	3	1
69	დიასახლისი სასტუმრო	3	2
70	სანიტარი, თეთრეულის მრეცხავი	2	1
71	ორთოდონტი	2	1
72	ინჟინერ-ელექტრიკოსი	2	1
73	ავტო-ინჟინერი	2	2
74	ვეტერინარი, ვეტექიმი	2	1
75	სტომატოლოგი-თერაპევტი	2	1
76	ნევროპათოლოგი, ნევროლოგი	2	1
77	უროლოგი, ტრანსფუზიოლოგი, ნევროლოგი	2	1
78	მიწათმომწეობი	2	1
79	ანესთეზიოლოგი	2	1
80	ლაბორანტი კვების მრეწველობა	2	1
81	ადმინისტრატორი (ჯანდაცვა), კლინიკის მენეჯერი	2	1
82	ნეიროქირურგი	2	1
83	სახელმწიფო მოხელე (მართვა)	2	1
84	ჰიდრაულიკისა და პნევმატიკის სპეციალისტები	2	2
85	ხარატი	1	1
86	ბარმენი	1	1
87	მენეჯერი, პროექტის მენეჯერი	1	1
88	სასტუმროს მენეჯ., ადმინისტრატორი, რეცეფციონისტი	1	1
89	შევიცარი	1	1
90	ტექნიკოსი, ინჟინერი (კაეშირგაბმულობა, ტელევიზია)	1	1
91	ბენზინ-გაზ გასამართი სადგურის ოპერატორი	1	1
92	ადმინისტრატორი, მენეჯერი რესტორნის, ბარი	1	1
93	ფსიქოლოგი, სოციოლოგი	1	1
94	მომღერალი, ლობბარი, მოცეკვავე	1	1
95	ტექნიკოსი (საცხობი, საფქვაავი დანადგარების, სასმელების რძის, ხორცპროდუქტების წარმოების დანადგარების)	1	1
96	ბუღღოზერის მძღოლი, მემანქანე	1	1
97	ტელემემონტაჟე, ხმის ოპერატორი	1	1
98	ექოსკოპისტი, ენდოსკოპია, ტომოგრაფი	1	1
99	ოპერატორი კვების მრეწველობა	1	1
100	ლაბორანტი წყლის	1	1
101	ტექნოლოგი (სამშენებლო წარმოება)	1	1
102	დეკორატორი, მებაღე	1	1
103	ოსტატი (მშენებლობა)	1	1
104	საოფისე პერსონალი (მდივან-რეფერენტი, ოფის მენეჯერი)	1	1
105	მუსიკოსი (მუსიკის მასწავღებელი), მსახიობი, ცეკვის მასწავღებელი, ჯამბაზი, გრიმიორი	1	1
106	გასტროენტეროლოგი	1	1
107	დიზაინერი (ინტერიერი)	1	1

108	ბიბლიოთეკარი	1	1
109	მებაჟე, დეკლარანტი	1	1
110	არქეოლოგი	1	1
გურიის მხარე			
პროფესია		კაცი	საწარმო
1	მცხობელი, მზელავი	8	3
2	ეკონომისტი, საქონელმცოდნე, სტატისტიკოსი	6	5
3	ექთანი	4	2
4	ბუღალტერი	3	3
5	უცხო ენის სპეციალისტი, თარჯიმანი	3	3
6	ექიმი-ნარკოლოგი	3	1
7	აღმზრდელი, პედაგოგი (ბაგა, ბალი)	3	1
8	მძღოლი	2	2
9	მზარეული, კულინარი	2	1
10	იურისტი	2	2
11	რენიმატოლოგი	2	1
12	მანიკურისა და პედიკურის სპეციალისტი	2	1
13	მიწათმომწყოები	2	1
14	ინჟინერი	2	2
15	ფარმაცევტი, ფარმაკოლოგი	1	1
16	გამყიდველი	1	1
17	სანიტარი, თეორეულის მრეცხავი	1	1
18	ექიმი-თერაპევტი	1	1
19	მენეჯერი, პროექტის მენეჯერი	1	1
20	ინჟინერ-მშენებელი (გზების, ხიდების, შენობების, გვირაბების)	1	1
21	გაყიდვების კონსულტანტი, აგენტი, პრომოუტერი	1	1
22	სანტექნიკოსი, პლასტმასის მიღების შემდგომი	1	1
23	ავტო-ინჟინერი	1	1
24	IT სპეციალისტი, პროგრამისტი	1	1
25	ჟურნალისტი	1	1
26	ტექნიკოსი, ინჟინერი (კავშირგაბმულობა, ტელევიზია)	1	1
27	რენდგენოლოგი, ფიზიო-თერაპევტი	1	1
28	აგრონომი	1	1
29	პედიატრი	1	1
30	პარიკმახერი, სტილისტი	1	1
31	ფოტოგრაფი, ფოტოხელოვანი, ფოტოგრაფ-მეტრისტი, ფოტო-დიზაინერი	1	1
32	სტომატოლოგი-თერაპევტი	1	1
33	ნევროპათოლოგი, ნევროლოგი	1	1
34	ენტომოლოგი მცენარეთა დაცვის სპეციალისტი,	1	1
35	უროლოგი, ტრანსფუზიოლოგი, ნეფროლოგი	1	1
36	გაყიდვების/მარკეტინგის მენეჯერი, მარკეტოლოგი	1	1

37 მხერხავი, ხერხის მღესავი, მრანდავი (მაღლივი ელ. გაყვანილობის)	1	1
38 შემკეთებელი საყოფაცხოვრებო ტექნიკის	1	1
39 ექოსკოპისტი, ენდოსკოპია, ტომოგრაფი	1	1
40 ბიზნესის მართვა, საფუძვლები	1	1
41 მატარებლის მემანქანე	1	1
42 მექანიკოსი, ინჟინერი (რკინიგზა)	1	1
43 ლოგოპედი	1	1
44 ელ. ინკასატორი, გაზის, წყლის ინკასატორი	1	1
იმერეთის მხარე		
პროფესია	კაცი	საწარმო
1 მეშახტე, ქვის მომპოვებელი	150	1
2 დამხმარე მუშა	125	11
3 მძღოლი	94	16
4 მკერავი	60	1
5 IT სპეციალისტი, პროგრამისტი	49	14
6 ფართო პროფილის მშენებელი	48	6
7 იურისტი	44	14
8 ჟურნალისტი	44	9
9 დურგალი, ხურო	43	5
10 მცხობელი, მზელავი	41	8
11 ექთანი	40	6
12 მეკაბელე-მრჩილავი	40	1
13 ეკონომისტი, საქონელმცოდნე, სტატისტიკოსი	38	11
14 მიმტანი	37	9
15 ელ. შემდუღებელი	33	7
16 ავტოშემკეთებელი (ძრავის, სავალი ნაწილის, კოლოფის, მეთუნუქე, ზეინკალი, მღებავი, ვულკანიზაცია)	32	4
17 ავეჯის ხელოსანი, ლამინატის, ხის დამამუშავებელი	27	5
18 მზარეული, კულინარი	25	7
19 ბარმენი	24	5
20 ფინანსისტი/საფინანსო მენეჯერი, საბანკო საქმის სპეციალისტი	23	9
21 მღებავი	23	3
22 მექანიზატორი (მემანქანე) საგზაო, სამშენებლო ტექნიკის	23	2
23 ექიმი-თერაპევტი	22	5
24 ბუღალტერი	21	14
25 ფარმაცევტი, ფარმაკოლოგი	20	6
26 პედაგოგი (უნარ-ჩვევები, ბიოლოგია, გეოგრაფია, ქართული, ისტორია, მათემატ, ფიზიკა, ხატვის, უცხო ენის, უმაღლეს სასწავლებელში)	20	5
27 სოფლის მეურნეობის მუშაკები	20	1
28 მენეჯერი, პროექტის მენეჯერი	20	7

29 უცხო ენის სპეციალისტი, თარჯიმანი	20	6
30 ოპერატორი (კავშირგაბმულობა, სატელეფონო)	20	1
31 დაცვის მუშაკი	19	3
32 სანტექნიკოსი, პლასტმასის მიღების შემდუღებელი	19	4
33 ბენზინ-გაზ გასამართი სადგურის ოპერატორი	17	3
34 მეტალურგი (მდნობელი, მეყალიბე)	16	3
35 კონდიტერი,	15	4
36 დისტრიბუტორი	14	4
37 ელექტრიკოსი	13	5
38 ინჟინერ-მშენებელი (გზების, ხიდების, შენობების, გვირაბების)	12	5
39 აგრონომი	12	3
40 მექანიზატორი სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის	12	4
41 მექანიკოსი/ტექნიკოსი სამშენებლო ტექნიკის	12	2
42 ოპერატორი/ტექნიკოსი სამშენებლო მასალების წარმოება	12	2
43 ვეტერინარი, ვეტექიმი	10	3
44 მხერხავი, ხერხის მღვსავი, მრანდავი (მაღლივი ელ. გაყვანილობის)	10	2
45 მეგზვე, ასფალტის დამკები	10	1
46 მექანიზატორი (ცემენტის წარმოება)	10	2
47 ტურიზმის მენეჯერი	10	3
48 ექიმი-რეაბილიტოლოგი, კურორტოლოგი	10	1
49 რენიმატოლოგი	8	3
50 ელექტრო მემონტაჟე, ელექტრო-ზეინკალი	7	2
51 ინჟინერ-მექანიკოსი	6	2
52 მენ-გინეკოლოგი	6	3
53 არქიტექტორი	6	4
54 კვების ტექნოლოგი (ალკოჰოლიანი და უალკოჰოლო სასმელები, სოფლის მეურნ. პროდ. გადამუშ., რძისა და ხორცის პროდუქტების)	6	4
55 პარიკმახერი, სტილისტი	6	2
56 სოკოს მოყვანის სპეციალისტი	6	1
57 გაზ-აირ შემდუღებელი	6	1
58 ინჟინერი, ტექნიკოსი, მექანიკოსი (გაზგაყვანილობა)	6	1
59 ლაბორანტი (ჯანდაცვა), ექიმი-ლაბორანტი	5	2
60 კონსტრუქტორი (მშენებლობა)	5	2
61 მღვსავი, მებათქაშე	5	1
62 ფსიქოლოგი, სოციოლოგი	5	3
63 მეფრინველე	5	1
64 ტექნოლოგი, ტექნიკოსი (მეტალოპლასტმასისა და ხის ნაკეთობების, ჟალუზების წარმოება, მინის, საღებავების წარმოება)	5	1
65 ბუღლოზერის მძღოლი, მემანქანე	5	1
66 ტექნიკოსი კბილის	5	1
67 დეკორატორი, მებაღე	5	2

68	მეტყვევ, ტყის ინჟინერი	5	2
69	მექანიკოსი (ავიაციის წარმოება)	5	1
70	ლოგოპედი	5	1
71	ზეინკალი	4	3
72	დამლაგებელი, მეეზოვე	4	1
73	ავტო-ინჟინერი	4	1
74	ტექნიკოსი (სამკერვალო, ტყავის წარმოება)	4	2
75	დიზაინერი, კონსტრუქტორი (ხის და მეტალო პლასტმასის ნაკეთობების)	4	1
76	ოსტატი (მშენებლობა)	4	1
77	დიზაინერი (ინტერიერი, ფარდები,)	4	3
78	ინსტალატორი (ინტერნეტი, უსაფრთხოების სისტემა)	4	1
79	გამყიდველი	3	2
80	სანიტარი, თეთრეულის მრეცხავი	3	2
81	გაყიდვების კონსულტანტი, აგენტი, პრომოუტერი	3	2
82	ტექნიკოსი, ინჟინერი (კავშირგაბმულობა, ტელევიზია)	3	2
83	ქირურგი, კარდიო-ქირურგი	3	2
84	პედიატრი	3	2
85	ნევროპათოლოგი, ნევროლოგი	3	2
86	მიკრობიოლოგი, ციტოლოგი	3	1
87	გაყიდვების/მარკეტინგის მენეჯერი, მარკეტოლოგი	3	2
88	ხელოვნებათმცოდნე (სკოლა, მუზეუმი)	3	3
89	ტელეკომუნიკაციების ინჟინერი, გამნათებელი	3	2
90	ანესთეზიოლოგი	3	2
91	ოპერატორი კვების მრეწველობა	3	1
92	სოციალური მუშაკი	3	2
93	მომმარაგებელი, ლოჯისტიკა, სუპერვაიზერი	3	2
94	ექიმი-ტრავმატოლოგი	3	2
95	კადრების მენეჯერი	3	2
96	მეკომპრესორე (ტექნ. ჟანგბადის წარმ.)	3	1
97	ფიტო-სპეციალისტი (სამკურნალო მცენარეების სპეც.)	3	1
98	ხარატი	2	2
99	მასაჟისტი, სპა ცენტრის სპეციალისტი	2	2
100	მეფილე-მომპირკეთებელი	2	1
101	მეტალო-კონსტრუქციების ხელოსანი, ამწეობი, ჯალუზების მემონტაჟი	2	1
102	დარაჯი	2	1
103	ქვის, მარმარილოს დამმუშავებელი, მხერხავი, მთლედი, გამპირალებელი	2	2
104	სტომატოლოგი-თერაპევტი	2	2
105	პიარ-მენეჯერი	2	2
106	დისპედჩერი	2	1
107	ინჟინერი ჰიდრო, მელიორატორი	2	1

108	ადმინისტრატორი განათლების სფეროში	2	1
109	ტურ ოპერატორი, ანიმატორი	2	1
110	საოფისე პერსონალი (მდივან-რეფერენტი, ოფის მენეჯერი)	2	2
111	მექანიკოსი (საბაგირო გზა)	2	1
112	ეკოლოგი	2	1
113	ჰემატოლოგი	2	1
114	ქიმიკოსი, ბიოქიმიკოსი, აგროქიმიკოსი, ინჟინერ-ქიმიკოსი	1	1
115	მღარავი	1	1
116	ორთოდონტი	1	1
117	ქირურგი-სტომატოლოგი	1	1
118	კარდეოლოგი	1	1
119	რენდგენოლოგი, ფიზიო-თერაპევტი	1	1
120	ალერგოლოგი	1	1
121	ექიმი ოტო-ლარინგოლოგი	1	1
122	ზოლინჟინერი	1	1
123	ამწეკრანის მემანქანე	1	1
124	ავტოდიაგნოსტიკის სპეციალისტი	1	1
125	ექიმი-ნარკოლოგი	1	1
126	უროლოგი, ტრანსფუზიოლოგი, ნეფროლოგი	1	1
127	ექიმ-ვენეროლოგი	1	1
128	მობილური ტელეფონის შემკეთებელი	1	1
129	ოპერატორი ხის დამამუშავებელი, ნახერხის საპრესი დაზგების	1	1
130	ტელე-რადიო-ვიდეო აპარატურის, ელექტრო ტექნიკის შემკეთებელი	1	1
131	ფსიქიატრი, ფსიქო-თერაპევტი	1	1
132	ექოსკოპისტი, ენდოსკოპია, ტომოგრაფი	1	1
133	ანგეოლოგი	1	1
134	ტექნოლოგი (სამშენებლო წარმოება)	1	1
135	მექანიკოსი (კვების, ჩაის, თამბაქოს, ლუდის, პურის მრეწველობის დნადგარები)	1	1
136	ნეონატოლოგი	1	1
137	რადიოლოგი	1	1
138	ინჟინერი	1	1
139	ოპერატორი (პლასტმასისა და ლითონის ნაკეთ. წარმოება)	1	1
140	საწეობის მენეჯერი	1	1
141	სპორტის (ცურვის, ტანვარჯიშის, კალათბურთი, რაგბი, ჭიდაობა) მასწავლებელი/ტრენერი	1	1
142	ნეიროქირურგი	1	1
143	ეპიდემიოლოგი, ინფექციონისტი, ტოქსიკოლოგი, პარაზიტოლოგი	1	1
144	ამფეთქებელი	1	1

კახეთის მხარე		
პროფესია	კაცი	საწარმო
1 მზარეული, კულინარი	38	7
2 ფართო პროფილის მშენებელი	38	4
3 კალატოზი	26	2
4 დამხმარე მუშა	24	6
5 ფინანსისტი/საფინანსო მენეჯერი, საბანკო საქმის სპეციალისტი	21	5
6 ინჟინერ-მექანიკოსი	20	1
7 სანტექნიკოსი, პლასტმასის მიღების შემდუღებელი	20	1
8 ფარმაცევტი, ფარმაკოლოგი	19	7
9 პედაგოგი (უნარ-ჩვევები, ბიოლოგია, გეოგრაფია, ქართული, ისტორია, მათემატ, ფიზიკა, ხატვის, უცხო ენის, უმაღლეს სასწავლებელში)	18	4
10 მძღოლი	15	3
11 ზეინკალი	15	2
12 მიმტანი	15	5
13 IT სპეციალისტი, პროგრამისტი	15	10
14 ნიადაგმცოდნე	15	1
15 მექანიზატორი სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის	14	5
16 მენეჯერი, პროექტის მენეჯერი	13	9
17 კვების ტექნოლოგი (ალკოჰოლიანი და უალკოჰოლო სასმელები, სოფლის მეურნ. პროდ. გადამამუშ., რძისა და ხორცის პროდუქტების)	12	3
18 აგრონომი	12	3
19 მეტყვევე, ტყის ინჟინერი	12	2
20 ავტოშემკეთებელი (ძრავის, სავალი ნაწილის, კოლოფის, მეთუნუქე, ზეინკალი, მღებავი, ვულკანიზაცია)	11	4
21 ლაბორანტი კვების მრეწველობა	11	2
22 ექიმი-თერაპევტი	10	4
23 ტექნიკოსი (საცხობი, საფქვავე დანადგარების, სასმელების, რძის, ხორცპროდუქტების წარმოების დანადგარების)	10	1
24 მუსიკოსი (მუსიკის მასწავლებელი), მსახიობი, ცეკვის მასწავლებელი	10	1
25 ეკონომისტი, საქონელმცოდნე, სტატისტიკოსი	9	6
26 მეტალ-კონსტრუქციების ხელოსანი, ამწყობი, ქალუხების მემონტაჟე	9	3
27 ელ. შემდუღებელი	8	4
28 ინჟინერ-მშენებელი (გზების, ხიდების, შენობების, გვირაბების)	8	4
29 იურისტი	8	5
30 გიდი	8	3
31 ოპერატორი კვების მრეწველობა	8	3
32 გამყიდველი	7	3

33	სანიტარი, თეთრულის მრეცხავი	7	2
34	ავეჯის ხელოსანი, ლამინატის, ხის დამამუშავებელი	7	2
35	ბუღალტერი	7	5
36	უცხო ენის სპეციალისტი, თარჯიმანი	7	4
37	კონდიტერი,	7	4
38	დამლაგებელი, მეეზოვე	6	3
39	ვეტერინარი, ვეტექიმი	6	3
40	მცხობელი, მზელავი	6	3
41	ჟურნალისტი	5	4
42	ტექნიკოსი სამაცივრე დანადგარების	5	1
43	ისტოლოგი	5	1
44	არქიტექტორი	4	3
45	გეოდეზისტი, გეოლოგი, ტოპოგრაფი, ამზომველი, ინჟინერ-გეოლოგი	4	3
46	ინჟინერი, ტექნიკოსი, მექანიკოსი (გაზგაყვანილობა)	4	1
47	ექთანი	3	2
48	ხარატი	3	1
49	ელექტრიკოსი	3	2
50	მოლარე-ოპერატორი	3	3
51	მკერავი	3	1
52	გემთწამყვანი	3	2
53	მღესავი, მებათქაშე	3	1
54	მანიკურისა და პედიკურის სპეციალისტი	3	2
55	მქსოველი, თექა, ქარგვა	3	1
56	პიარ-მენეჯერი	3	2
57	ცეცხლფარეში, გაზის დანადგარის ოპერატორი საქვებში	3	1
58	ინჟინერი ჰიდრო, მელიორატორი	3	2
59	ბარმენი	2	1
60	სასტუმროს მენეჯ., ადმინისტრატორი, რეცეფციონისტი	2	2
61	ალერგოლოგი	2	2
62	კოსმეტოლოგი	2	1
63	ფსიქოლოგი, სოციოლოგი	2	2
64	მებეტონე, მემარმატურე	2	1
65	ტელეოპერატორი, გამნათებელი	2	1
66	ტელემემონტაჟე, ხმის ოპერატორი	2	1
67	მექანიკოსი (კვების, ჩაის, თამბაქოს, ლუდის, პურის წარმოების დანადგარები)	2	1
68	დისტრიბუტორი	2	2
69	გაზის მეურნეობის სპეციალისტი (მტუმბავი, გამანაწილებელი)	2	1
70	ლაბორანტი (ჯანდაცვა), ექიმი-ლაბორანტი	1	1
71	გაყიდვების კონსულტანტი, აგენტი, პრომოუტერი	1	1
72	მეან-გინეკოლოგი	1	1

73	ბენზინ-გაზ გასამართი სადგურის ოპერატორი	1	1
74	ქირურგი, კარდიო-ქირურგი	1	1
75	მასაჟისტი, სპა ცენტრის სპეციალისტი	1	1
76	პარიკმახერი, სტილისტი	1	1
77	ღარაჯი	1	1
78	ოპერატორი (კავშირგაბმულობა, სატელეფონო)	1	1
79	სტომატოლოგი-თერაპევტი	1	1
80	მომსახურების კულტურა	1	1
81	ყასაბი, ხორცის დამამუშავებელი	1	1
82	მეფრინველე	1	1
83	ექიმი-ბაქტერიოლოგი, ვირუსოლოგი	1	1
84	უროლოგი, ტრანსფუზიოლოგი, ნეფროლოგი	1	1
85	გაყიდვების/მარკეტინგის მენეჯერი, მარკეტოლოგი	1	1
86	მექანიკოსი/ტექნიკოსი სამშენებლო ტექნიკის	1	1
87	ხელოვნებათმცოდნე (სკოლა, მუზეუმი)	1	1
88	ტელე-რადიო-ვიდეო აპარატურის, ელექტრო ტექნიკის შემკეთებელი	1	1
89	ექოსკოპისტი, ენდოსკოპია, ტომოგრაფი	1	1
90	ანესთეზიოლოგი	1	1
91	ტექნოლოგი (სამშენებლო წარმოება)	1	1
92	ღიასახლისი სასტუმრო	1	1
93	საოფისე პერსონალი (მდივან-რეფერენტი, ოფის მენეჯერი)	1	1
94	ექიმი-ტრავმატოლოგი	1	1
95	ფერმერი	1	1
96	ეკოლოგი	1	1
მცხეთა-მთიანეთის მხარე			
პროფესია	კაცი	საწარმო	
1	ვეტერინარი, ვეტექიმი	61	2
2	ენტომოლოგი მცენარეთა დაცვის სპეციალისტი,	60	1
3	მძღოლი	30	7
4	IT სპეციალისტი, პროგრამისტი	28	11
5	ბუღალტერი	23	11
6	ფართო პროფილის მშენებელი	23	6
7	ფარმაცევტული წარმოების ტექნოლოგი	22	1
8	ოპერატორი (კვების მრეწველობა)	19	2
9	აღმზრდელი, პედაგოგი (ბაგა, ბაღი)	18	3
10	დამხმარე მუშა	17	4
11	სპორტის (ცურვის, ტანვარჯიშის, კალათბურთი, რაგბი, ჭიდაობა) მასწავლებელი/ტრენერი	17	4
12	მწველავი, მწყემსი	17	2
13	ეპიდემიოლოგი, ინფექციონისტი, ტოქსიკოლოგი, პარაზიტოლოგი	16	4
14	მზარეული, კულინარი	14	5

15	კვების ტექნოლოგი (ალკოჰოლიანი და უალკოჰოლო სასმელები, სოფლის მეურნ. პროდ. გადამამუშ., რძისა და ხორცის პროფუქტების)	12	4
16	მიმტანი	10	4
17	უცხო ენის სპეციალისტი, თარჯიმანი	10	5
18	ავტოშემკეთებელი (ძრავის, სავალი ნაწილის, კოლოფის, მეთუნუქე, ზეინკალი, მღებავი, ვულკანიზაცია)	8	2
19	პედაგოგი (უნარ-ჩვევები, ბიოლოგია, გეოგრაფია, ქართული, ისტორია, მათემატ, ფიზიკა, ხატვის, უცხო ენის, უმაღლეს სასწავლებელში)	7	3
20	ეკონომისტი, საქონელმცოდნე, სტატისტიკოსი	7	4
21	მექანიზატორი სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის	7	2
22	ქვის, მარმარილოს დამამუშავებელი, მხერხავი, მთლელი, გამპირალებელი	6	3
23	ადმინისტრატორი განათლების სფეროში	6	2
24	ექთანი	5	3
25	ელექტრიკოსი	5	4
26	სოფლის მეურნეობის მუშაკები	5	1
27	ელექტრო მემონტაჟე, ელექტრო-ზეინკალი	5	2
28	ინჟინერ-მშენებელი (გზების, ხიდების, შენობების, გვირაბების)	5	2
29	დამლაგებელი, მეეზოვე	5	1
30	ელ. შემდუღებელი	4	3
31	მღებავი	4	2
32	იურისტი	4	3
33	მღესავი, მებათქაშე	4	2
34	მექანიზატორი (მემანქანე) საგზაო, სამშენებლო ტექნიკის	4	1
35	ტექნოლოგი, ტექნიკოსი (მეტალოპლასტმასისა და ხის ნაკეთობების, უალუზების წარმოება, მინის, საღებავების წარმოება)	4	1
36	გამყიდველი	3	2
37	ავტო-ინჟინერი	3	1
38	მცხობელი, მხელავი	3	2
39	არქიტექტორი	3	2
40	კონდიტერი,	3	1
41	თექის სპეციალისტი	3	2
42	ინჟინერი	3	1
43	ფარმაცევტი, ფარმაკოლოგი	2	2
44	ავეჯის ხელოსანი, ლამინატის, ხის დამამუშავებელი	2	1
45	ფინანსისტი/საფინანსო მენეჯერი, საბანკო საქმის სპეციალისტი	2	1
46	მენეჯერი, პროექტის მენეჯერი	2	1
47	ინჟინერ-მექანიკოსი	2	1
48	აგრონომი	2	1
49	ოქრომჭედელი, იუველირი	2	1

50	გიდი	2	1
51	გეოდეზისტი, გეოლოგი, ტოპოგრაფი, ამზომველი, ინჟინერ-გეოლოგი	2	1
52	კომბაინერი	2	1
53	გაზ-აირ შემდუღებელი	2	1
54	ინჟინერი ჰიდრო, მელიორატორი	2	1
55	საოფისე პერსონალი (მდივან-რეფერენტი, ოფის მენეჯერი)	2	2
56	მუსიკოსი (მუსიკის მასწავლებელი), მსახიობი, ცეკვის მასწავლებელი	2	2
57	ექიმი-თერაპევტი	1	1
58	ბარმენი	1	1
59	სასტუმროს მენეჯ., ადმინისტრატორი, რეცეფციონისტი	1	1
60	დაცვის მუშაკი	1	1
61	მკერავი	1	1
62	სანტექნიკოსი, პლასტმასის მიღების შემდუღებელი	1	1
63	ტექნიკოსი, ინჟინერი (კავშირგაბმულობა, ტელევიზია)	1	1
64	ბენზინ-გაზ გასამართი სადგურის ოპერატორი	1	1
65	ქირურგი, კარდიო-ქირურგი	1	1
66	რენდგენოლოგი, ფიზიო-თერაპევტი	1	1
67	ალერგოლოგი	1	1
68	ოფთალმოლოგი	1	1
69	რენიმატოლოგი	1	1
70	ექიმი ოტო-ლარინგოლოგი	1	1
71	მასაჟისტი, სპა ცენტრის სპეციალისტი	1	1
72	მეფილე-მომპირკეთებელი	1	1
73	ოპერატორი (კავშირგაბმულობა, სატელეფონო)	1	1
74	სტომატოლოგი-თერაპევტი	1	1
75	ფსიქოლოგი, სოციოლოგი	1	1
76	მეფრინველე	1	1
77	მიწათმომწეობი	1	1
78	მეგზვევ, ასფალტის დამკები	1	1
79	დეკორატორი, მებაღე	1	1
80	ონკოლოგი, ონკო-ქირურგი, მამოლოგი	1	1
81	მეკაბელე-მრჩილავი	1	1
82	გასტროენტეროლოგი	1	1
83	დიზაინერი (ინტერიერი)	1	1
84	არქეოლოგი	1	1
85	რესტავრატორი, კონსერვატორი	1	1
რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი			
პროფესია		კაცი	საწარმო
1	პედაგოგი (უნარ-ჩვევები, ბიოლოგია, გეოგრაფია,	21	2

ქართული, ისტორია, მათემატიკა, ფიზიკა, ხატვის, უცხო ენის, უმაღლეს სასწავლებელში)			
2	დამხმარე მუშა	15	1
3	მძღოლი	13	6
4	ინჟინერ-მშენებელი (გზების, ხიდების, შენობების, გვირაბების)	13	6
5	ეკონომისტი, საქონელმცოდნე, სტატისტიკოსი	11	5
6	მექანიზატორი (მემანქანე) საგზაო, სამშენებლო ტექნიკის	11	3
7	ექიმი-თერაპევტი	10	3
8	IT სპეციალისტი, პროგრამისტი	7	4
9	ელ. შემდუღებელი	6	3
10	მზარეული, კულინარი	6	3
11	იურისტი	6	3
12	აგრონომი	6	2
13	ფინანსისტი/საფინანსო მენეჯერი, საბანკო საქმის სპეციალისტი	5	2
14	ვეტერინარი, ვეტექიმი	5	1
15	მებეტონე, მემარმატურე	5	2
16	ოპერატორი კვების მრეწველობა	5	1
17	უცხო ენის სპეციალისტი, თარჯიმანი	4	3
18	მღესავი, მებათქაშე	4	1
19	გამყიდველი	3	2
20	მიმტანი	3	2
21	მღებავი	3	1
22	დამლაგებელი, მეეზოვე	3	1
23	ჟურნალისტი	3	3
24	მეფილე-მომპირკეთებელი	3	1
25	გეოდეზისტი, გეოლოგი, ტოპოგრაფი, ამზომველი, ინჟინერ-გეოლოგი	3	2
26	ინჟინერი	3	1
27	ექიმი-ტრავმატოლოგი	3	2
28	ფარმაცევტი, ფარმაკოლოგი	2	2
29	დურგალი, ხურო	2	1
30	სანტექნიკოსი, პლასტმასის მიღების შემდუღებელი	2	1
31	მცხობელი, მზელავი	2	1
32	ავტოშემკეთებელი (ძრავის, სავალი ნაწილის, კოლოფის, მეთუნუქე, ზეინკალი, მღებავი, ვულკანიზაცია)	2	1
33	არქიტექტორი	2	1
34	პედიატრი	2	2
35	ფსიქოლოგი, სოციოლოგი	2	1
36	მექანიზატორი სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის	2	1
37	მეგზევე, ასფალტის დამგები	2	1
38	დეკორატორი, მებაღე	2	1
39	კალატოზი	2	1
40	ტურიზმის მენეჯერი	2	1

41	მუსიკოსი (მუსიკის მასწავლებელი), მსახიობი, ცეკვის მასწავლებელი	2	1
42	ლაბორანტი (ჯანდაცვა), ექიმი-ლაბორანტი	1	1
43	ქიმიკოსი, ბიოქიმიკოსი, აგროქიმიკოსი, ინჟინერ-ქიმიკოსი	1	1
44	ელექტრიკოსი	1	1
45	ბენზინ-გაზ გასამართი სადგურის ოპერატორი	1	1
46	ქირურგი, კარდიო-ქირურგი	1	1
47	რენდგენოლოგი, ფიზიო-თერაპევტი	1	1
48	რენიმატოლოგი	1	1
49	ექიმი ოტო-ლარინგოლოგი	1	1
50	მასაჟისტი, სპა ცენტრის სპეციალისტი	1	1
51	სტომატოლოგი-თერაპევტი	1	1
52	ტიხრული მინანქრის სპეც., მოზაიკა, ფერწერა	1	1
53	ენდოკრინოლოგი	1	1
54	გიდი	1	1
55	უროლოგი, ტრანსფუზიოლოგი, ნეფროლოგი	1	1
56	ექიმ-ვენეროლოგი	1	1
57	ინჟინერი სამთო	1	1
58	ფსიქიატრი, ფსიქო-თერაპევტი	1	1
59	ექოსკოპისტი, ენდოსკოპია, ტომოგრაფი	1	1
60	ანესთეზოლოგი	1	1
61	ლაბორანტი წყლის	1	1
62	ონკოლოგი, ონკო-ქირურგი, მამოლოგი	1	1
63	ტურ ოპერატორი, ანიმატორი	1	1
64	დიასახლისი სასტუმრო	1	1
65	ოსტატი (მშენებლობა)	1	1
66	სპორტის (ცურვის, ტანვარჯიშის, კალათბურთი, რაგბი, ჭიდაობა) მასწავლებელი/ტრენერი	1	1
67	ეკოლოგი	1	1
68	ლოგოპედი	1	1
შამებრელო-ზემო სვანეთის მხარე			
პროფესია			
		კაცი	საწარმო
1	ფართო პროფილის მშენებელი	321	4
2	დამხმარე მუშა	89	4
3	იურისტი	87	11
4	პედაგოგი (უნარ-ჩვევები, ბიოლოგია, გეოგრაფია, ქართული, ისტორია, მათემატ, ფიზიკა, ხატვის, უცხო ენის, უმაღლეს სასწავლებელში)	83	4
5	ბუღალტერი	50	10
6	IT სპეციალისტი, პროგრამისტი	50	16
7	სანტექნიკოსი, პლასტმასის მიღების შემდგომი	49	3
8	ინჟინერ-ენერგეტიკოსი	40	1
9	ოპერატორი (ჩაის, დაფნის, თხილის, თამბაქოს	33	1

წარმოება)			
10	საოფისე პერსონალი (მდივან-რეფერენტი, ოფის მენეჯერი)	32	3
11	მეფილე-მომპირკეთებელი	30	1
12	ელექტრო მემონტაჟე, ელექტრო-ზეინკალი	25	3
13	გაყიდვების კონსულტანტი, აგენტი, პრომოუტერი	24	2
14	უცხო ენის სპეციალისტი, თარჯიმანი	22	8
15	ინჟინერ-მშენებელი (გზების, ხიდების, შენობების, გვირაბების)	21	2
16	ავტოშემკეთებელი (ძრავის, სავალი ნაწილის, კოლოფის, მეთუნეჟე, ზეინკალი, მღებავი, ვულკანიზაცია)	20	1
17	მენეჯერი, პროექტის მენეჯერი	15	4
18	გამყიდველი	12	6
19	მძღოლი	12	4
20	ეკონომისტი, საქონელმცოდნე, სტატისტიკოსი	11	6
21	ბენზინ-გაზ გასამართი სადგურის ოპერატორი	11	2
22	კვების ტექნოლოგი (ალკოჰოლიანი და უალკოჰოლო სასმელები, სოფლის მეურნ. პროდ. გადამამუშ., რძისა და ხორცის პროდუქტების)	10	4
23	გაყიდვების/მარკეტინგის მენეჯერი, მარკეტოლოგი	10	5
24	მებეტონე, მემარმატურე	9	2
25	ექსკავატორის მემანქანე	9	2
26	ფარმაცევტი, ფარმაკოლოგი	8	4
27	მიმტანი	8	4
28	მკერავი	8	1
29	ოპერატორი კვების მრეწველობა	8	1
30	ინჟინერ-ელექტრიკოსი	7	4
31	ვეტერინარი, ვეტექიმი	7	3
32	აგრო-ინჟინერი, აგრო-ტექნიკოსი, აგრო-ტექნოლოგი	7	2
33	პოლიგრაფისტი (მბეჭდავი, დამკაბადონებელი, ამკინძავი)	6	2
34	პარიკმახერი, სტილისტი	6	3
35	მეფრინველე	6	1
36	მექანიკოსი/ტექნიკოსი სამშენებლო ტექნიკის	6	1
37	კალატოზი	6	2
38	ოპერატორი გადაზიდვების	6	3
39	ბარმენი	5	3
40	ბიზნესის მართვა, საფუძვლები	5	2
41	ზეინკალი	4	2
42	ელ. შემდუღებელი	4	2
43	მზარეული, კულინარი	4	3
44	მცხობელი, მზელაავი	4	2
45	აგრონომი	4	3
46	გიდი	4	1
47	ექთანი	3	2

48	მეან-გინეკოლოგი	3	2
49	ქირურგი, კარდიო-ქირურგი	3	2
50	მანიკურისა და პედიკურის სპეციალისტი	3	2
51	სტომატოლოგი-თერაპევტი	3	2
52	ენტომოლოგი, მცენარეთა დაცვის სპეციალისტი	3	2
53	დისტრიბუტორი	3	2
54	სოციალური მუშაკი	3	1
55	სპორტის (ცურვის, ტანვარჯიშის, კალათბურთი, რაგბი, ჭიდაობა) მასწავლებელი/ტრენერი	3	1
56	ელექტრიკოსი	2	2
57	ჟურნალისტი	2	2
58	კოსმეტოლოგი	2	1
59	ამწეკრანის მემანქანე	2	2
60	ფსიქოლოგი, სოციოლოგი	2	2
61	პიარ-მენეჯერი	2	2
62	მექანიზატორი სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის	2	2
63	მუსიკოსი (მუსიკის მასწავლებელი), მსახიობი, ცეკვის მასწავლებელი	2	2
64	მომმარაგებელი, ლოჯისტიკა, სუპერგაიზერი	2	1
65	საზღვაო, გემის აგენტი, ბროკერი	2	1
66	სანიტარი, თეთრეულის მრეცხავი	1	1
67	ექიმი-თერაპევტი	1	1
68	ხარატი	1	1
69	ფინანსისტი/საფინანსო მენეჯერი, საბანკო საქმის სპეციალისტი	1	1
70	დურგალი, ხურო	1	1
71	მღებავი	1	1
72	ინჟინერ-მექანიკოსი	1	1
73	არქიტექტორი	1	1
74	ოფთალმოლოგი	1	1
75	პედიატრი	1	1
76	ექიმი ოტო-ლარინგოლოგი	1	1
77	მასაჟისტი, სპა ცენტრის სპეციალისტი	1	1
78	კონდიტერი,	1	1
79	მღესავი, მებათქაშე	1	1
80	მეტალო-კონსტრუქციების ხელოსანი, ამწეობი, ჟალუზების მემონტაჟე	1	1
81	მეფუტკრე	1	1
82	ფოტოგრაფი, ფოტოხელოვანი, ფოტოგრაფ-მეტრისტი, ფოტო-დიზაინერი	1	1
83	ადმინისტრატორი, მენეჯერი რესტორნის, ბარის	1	1
84	სტომატოლოგ-ინპლანტოლოგი	1	1
85	მექანიზატორი (მემანქანე) საგზაო, სამშენებლო ტექნიკის	1	1
86	ტელეოპერატორი, გამნათებელი	1	1
87	ტელემემონტაჟე, ხმის ოპერატორი	1	1

88	იხტიოლოგი	1	1
89	ვიზაუსტი	1	1
90	ონკოლოგი, ონკო-ქირურგი, მამოლოგი	1	1
91	რადიოლოგი	1	1
92	ფერმერი	1	1
93	დიზაინერი (ინტერიერი)	1	1
94	მეტყვევ, ტყის ინჟინერი	1	1
95	ტალმანი (ნავსადგური)	1	1
96	მეზაჟე, დეკლარანტი	1	1
97	დოკერი, დოკერ-მექანიზატორი	1	1
98	მექანიკოსი გემის	1	1
99	მემცენარე, მებოსტნე, მეხილე	1	1
სამცხე-ჯავახეთის მხარე			
პროფესია		კაცი	საწარმო
1	მცხობელი, მზელაგი	14	3
2	მძღოლი	13	4
3	ფარმაცევტი, ფარმაკოლოგი	11	5
4	დამხმარე მუშა	11	2
5	ელ. შემდუღებელი	10	1
6	დამლაგებელი, მეეზოვე	8	3
7	გამყიდველი	7	3
8	სასტუმროს მენეჯ., ადმინისტრატორი, რეცეფციონისტი	7	2
9	ვეტერინარი, ვეტექიმი	7	2
10	IT სპეციალისტი, პროგრამისტი	7	5
11	უცხო ენის სპეციალისტი, თარჯიმანი	7	3
12	მიმტანი	6	3
13	კონდიტერი,	6	2
14	ეკოლოგი	6	2
15	ზეინკალი	5	2
16	მზარეული, კულისარი	5	3
17	მენეჯერი, პროექტის მენეჯერი	5	5
18	კვების ტექნოლოგი (ალკოჰოლიანი და უალკოჰოლო სასმელები, სოფლის მეურნ. პროდ. გადამუშ., რძისა და ხორცის პროფუქტების)	5	2
19	მექანიკოსი/ტექნიკოსი სამშენებლო ტექნიკის	5	1
20	ოპერატორი/ტექნიკოსი სამშენებლო მასალების წარმოება	5	1
21	ეკონომისტი, საქონელმცოდნე, სტატისტიკოსი	4	3
22	იურისტი	4	1
23	მკერავი	4	1
24	ბუღალტერი	3	3
25	ბარმენი	3	2
26	პარიკმახერი, სტილისტი	3	2

27	მექანიზატორი სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის	3	2
28	გაყიდვების/მარკეტინგის მენეჯერი, მარკეტოლოგი	3	3
29	ფინანსისტი/საფინანსო მენეჯერი, საბანკო საქმის სპეციალისტი	2	1
30	ფართო პროფილის მშენებელი	2	1
31	არქიტექტორი	2	1
32	მღესავი, მებათქაშე	2	1
33	მომსახურების კულტურა	2	1
34	მექანიკოსი სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის	2	1
35	გაზ-აირ შემდუღებელი	2	1
36	ტელეოპერატორი, გამნათებელი	2	1
37	დისტრიბუტორი	2	1
38	ტურიზმის მენეჯერი	2	1
39	ტურ ოპერატორი, ანიმატორი	2	1
40	ექთანი	1	1
41	სანიტარი, თეთრეულის მრეცხავი	1	1
42	ექიმი-თერაპევტი	1	1
43	ხარატი	1	1
44	დურგალი, ხურო	1	1
45	ინჟინერ-მშენებელი (გზების, ხიდების, შენობების, გვირაბების)	1	1
46	სანტექნიკოსი, პლასტმასის მიღების შემდუღებელი	1	1
47	ავტოშემკეთებელი (ძრავის, სავალი ნაწილის, კოლოფის, მეთუნეჟე, ზეინკალი, მღებავი, ვულკანიზაცია)	1	1
48	კარდელლოგი	1	1
49	კოსმეტოლოგი	1	1
50	მასაჟისტი, სპა ცენტრის სპეციალისტი	1	1
51	ფოტოგრაფი, ფოტოხელოვანი, ფოტოგრაფ-მეტრისტი, ფოტო-დიზაინერი	1	1
52	გიდი	1	1
53	ინსტრუქტორი ფიტნეს-კლუბი	1	1
54	ოპერატორი კვების მრეწველობა	1	1
ქვემო ქართლის მხარე			
პროფესია	კაცი	საწარმო	
1	ელ. შემდუღებელი	41	4
2	მიმტანი	19	5
3	მზარეული, კულინარი	17	6
4	მძღოლი	15	2
5	ეკონომისტი, საქონელმცოდნე, სტატისტიკოსი	10	4
6	კვების ტექნოლოგი (ალკოჰოლიანი და უალკოჰოლო სასმელები, სოფლის მეურნ. პროდ. გადამამუშ., რძისა და ხორცის პროდუქტების)	10	1
7	ექთანი	8	2
8	მენეჯერი, პროექტის მენეჯერი	6	6

9	IT სპეციალისტი, პროგრამისტი	6	5
10	მეტალურგი (მდნობელი, მეყალიბე)	6	1
11	ბუღალტერი	5	5
12	ფინანსისტი/საფინანსო მენეჯერი, საბანკო საქმის სპეციალისტი	5	1
13	ელექტრო მემონტაჟე, ელექტრო-ზეინკალი	5	1
14	იურისტი	5	4
15	დამლაგებელი, მეეზოვე	5	4
16	დისტრიბუტორი	5	1
17	ეპიდემიოლოგი, ინფექციონისტი, ტოქსიკოლოგი, პარაზიტოლოგი	5	1
18	ელექტრიკოსი	4	3
19	ქირურგი, კარდიო-ქირურგი	4	2
20	მექანიზატორი სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის	4	1
21	ექიმი-თერაპევტი	3	2
22	ზეინკალი	3	1
23	მოლარე-ოპერატორი	3	2
24	არქიტექტორი	3	2
25	პოლიგრაფისტი (მბეჭდავი, დამკაბადონებელი, ამკინდავი)	3	1
26	მრეცხავი ჭურჭლის	3	2
27	გეოდეზისტი, გეოლოგი, ტოპოგრაფი, ამზომველი, ინჟინერ-გეოლოგი	3	2
28	ოპერატორი კვების მრეწველობა	3	2
29	სოციალური მუშაკი	3	1
30	პედაგოგი (უნარ-ჩვევები, ბიოლოგია, გეოგრაფია, ქართული, ისტორია, მათემატ, ფიზიკა, ხატვის, უცხო ენის და სხვ.)	2	2
31	ბარმენი	2	2
32	მკერავი	2	2
33	სტომატოლოგი-თერაპევტი	2	1
34	ფსიქოლოგი, სოციოლოგი	2	2
35	ექიმი-ბაქტერიოლოგი, ვირუსოლოგი	2	1
36	დისპედჩერი	2	1
37	დიზაინერი (ინტერიერი)	2	2
38	ფარმაცევტი, ფარმაკოლოგი	1	1
39	გამყიდველი	1	1
40	ლაბორანტი (ჯანდაცვა), ექიმი-ლაბორანტი	1	1
41	მღებავი	1	1
42	გაყიდვების კონსულტანტი, აგენტი, პრომოუტერი	1	1
43	მეან-გინეკოლოგი	1	1
44	სანტექნიკოსი, პლასტმასის მიღების შემდგომი	1	1
45	ავტოშემკეთებელი (ძრავის, სავალი ნაწილის, კოლოფის, მეთუნეჟე, ზეინკალი, მღებავი, ვულკანიზაცია)	1	1
46	კონსტრუქტორი (მშენებლობა)	1	1

47	უცხო ენის სპეციალისტი, თარჯიმანი	1	1
48	ბენზინ-გაზ გასამართი სადგურის ოპერატორი	1	1
49	კარდეოლოგი	1	1
50	პელიატრი	1	1
51	ექიმი ოტო-ლარინგოლოგი	1	1
52	აუდიტორი	1	1
53	პარიკმახერი, სტილისტი	1	1
54	დარაჯი	1	1
55	ოპერატორი (კავშირგაბმულობა, სატელეფონო)	1	1
56	ენდოკრინოლოგი	1	1
57	მექანიკოსი სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის	1	1
58	გაყიდვების/მარკეტინგის მენეჯერი, მარკეტოლოგი	1	1
59	ვებდიზაინერი	1	1
60	ფსიქიატრი, ფსიქო-თერაპევტი	1	1
61	ექოსკოპისტი, ენდოსკოპია, ტომოგრაფი	1	1
62	დეკორატორი, მებაღე	1	1
63	მექანიკოსი (კეების, ჩაის, თამბაქოს, ლუდის, პურის მრეწველობის დნადგარები)	1	1
64	ოჯახის ექიმი (ზოგადი, სოფლის)	1	1
65	ონკოლოგი, ონკო-ქირურგი, მამოლოგი	1	1
66	საოფისე პერსონალი (მდივან-რეფერენტი, ოფის მენეჯერი)	1	1
67	მეკაბელე-მრჩილავი	1	1
68	სპორტის (ცურვის, ტანვარჯიშის, კალათბურთი, რაგბი, ჭიდაობა) მასწავლებელი/ტრენერი	1	1
69	ნეიროქირურგი	1	1
70	კანალიზატორი	1	1
შიდა ქართლის მხარე			
პროფესია			
		კაცი	საწარმო
1	მძღოლი	104	16
2	დამხმარე მუშა	76	9
3	ელ. შემდუღებელი	71	9
4	ელექტრიკოსი	61	15
5	ზეინკალი	50	7
6	დურგალი, ხურო	47	9
7	ავტოპარკირების პერსონალი	35	1
8	მღესავი, მებათქაშე	33	5
9	გამყიდველი	32	5
10	მცხობელი, მხელავი	32	6
11	ელექტრო შემკეთებელი (ელექტრო მექანიკოსი)	31	3
12	მეფილე-მომპირკეთებელი	31	5
13	მზარეული, კულინარი	30	8
14	კალატოზი	29	4
15	მხერხავი, ხერხის მღესავი, მრანდავი (მაღლივი)	25	3

ელ. გაყვანილობის)		
16	ბარმენი	23 4
17	მიმტანი	23 7
18	მღებავი	22 5
19	ავტოშემკეთებელი (ძრავის, სავალი ნაწილის, კოლოფის, მეთუნუქე, ზეინკალი, მღებავი, ვულკანიზაცია)	20 5
20	სანტექნიკოსი, პლასტმასის მიღების შემდგომი	18 5
21	კვების ტექნოლოგი (ალკოჰოლიანი და უალკოჰოლო სასმელები, სოფლის მეურნ. პროდ. გადამამუშ., რძისა და ხორცის პროდუქტების)	18 5
22	გაზ-აირ შემდგომი	18 3
23	ბუღალტერი	17 9
24	მეგზევე, ასფალტის დამკები	17 2
25	ინჟინერ-მექანიკოსი	16 4
26	ოპერატორი კვების მრეწველობა	15 1
27	მეთუნუქე	14 3
28	IT სპეციალისტი, პროგრამისტი	12 5
29	ავტოდიანოსტიკის სპეციალისტი	12 3
30	მექანიკოსი სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის	12 3
31	ტექნიკოსი (საცხობი, საფქვავე დანადგარების, სასმელების, ვაშლის კონცენტრატების, რძის, ხორცპროდუქტების წარმოების დანადგარების)	12 2
32	მენეჯერი, პროექტის მენეჯერი	11 6
33	ფარმაცევტი, ფარმაკოლოგი	10 3
34	უცხო ენის სპეციალისტი, თარჯიმანი	10 2
35	უსაფრთხოების სისტემის სპეციალისტი	10 2
36	ცეცხლფარეში, გაზის დანადგარის ოპერატორი საქვაბეში	10 2
37	მექანიზატორი (მემანქანე) საგზაო, სამშენებლო ტექნიკის	10 3
38	ტექნოლოგი, ტექნიკოსი (მეტალოპლასტმასისა და ხის ნაკეთობების, ჟალუზების წარმოება, მინის, საღებავების წარმოება)	10 2
39	იურისტი	9 5
40	დამლაგებელი, მეეზოვე	8 4
41	დაცვის მუშაკი	8 1
42	კონდიტერი,	8 3
43	დარაჯი	8 5
44	ენტომოლოგი, მცენარეთა დაცვის სპეციალისტი	8 3
45	მექანიზატორი სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის	8 3
46	გიდი	8 1
47	დიზაინერი, კონსტრუქტორი (ხის და მეტალოპლასტმასის ნაკეთობების)	8 1
48	ეკონომისტი, საქონელმცოდნე, სტატისტიკოსი	7 4
49	სოციალური მუშაკი	7 1
50	პედაგოგი (უნარ-ჩვევები, ბიოლოგია, გეოგრაფია,	6 2

ქართული, ისტორია, მათემატიკა, ფიზიკა, ხატვის, უცხო ენის, უმაღლეს სასწავლებელში)		
51 ხარატი	6	2
52 ფართო პროფილის მშენებელი	6	3
53 ვეტერინარი, ვეტექიმი	6	3
54 თაბაშირ-მუყაოს სპეციალისტი	6	2
55 მებეტონე, მემარმატურე	6	2
56 შემკეთებელი საყოფაცხოვრებო ტექნიკის	6	2
57 ტექნიკოსი, მექანიკოსი (ტრანსპორტი, ესკალატორი)	6	2
58 დისტრიბუტორი	6	3
59 სოფლის მეურნეობის მუშაკები	5	1
60 მასაჟისტი, სპა ცენტრის სპეციალისტი	5	3
61 მღარავი	4	2
62 ფინანსისტი/საფინანსო მენეჯერი, საბანკო საქმის სპეციალისტი	4	1
63 გაყიდვების კონსულტანტი, აგენტი, პრომოუტერი	4	2
64 მკერავი	4	2
65 ჟურნალისტი	4	2
66 ბენზინ-გაზ გასამართი სადგურის ოპერატორი	4	2
67 ავტომრეცხავი	4	2
68 აუდიტორი	4	1
69 გეოდეზისტი, გეოლოგი, ტოპოგრაფი, ამზომველი, ინჟინერ-გეოლოგი	4	2
70 მექანიკოსი/ტექნიკოსი სამშენებლო ტექნიკის	4	2
71 ექსკავატორის მემანქანე	4	2
72 დრაბლაინის მემანქანე	4	2
73 ტელემემონტაჟე, ხმის ოპერატორი	4	1
74 მინის მჭრელი	4	1
75 პარიკმახერი, სტილისტი	3	2
76 ქვის, მარმარილოს დამმუშავებელი, მხერხავი, მთლეელი, გამპირალებელი	3	2
77 ფარმაცევტული წარმოების ტექნოლოგი	2	1
78 ლაბორანტი (ჯანდაცვა), ექიმი-ლაბორანტი	2	1
79 ექთანი	2	1
80 ექიმი-თერაპევტი	2	1
81 ქიმიკოსი, ბიოქიმიკოსი, აგროქიმიკოსი, ინჟინერ- ქიმიკოსი	2	1
82 ექიმი-ორთოპედი	2	1
83 ქირურგი-სტომატოლოგი	2	1
84 ინჟინერ-მშენებელი (გზების, ხიდების, შენობების, გვირაბების)	2	1
85 მუან-გინეკოლოგი	2	1
86 არქიტექტორი	2	1
87 ტექნიკოსი, ინჟინერი (კავშირგაბმულობა, ტელევიზია)	2	1

88	ოპერატორი (ჩაის, დაფნის, თხილის, თამბაქოს წარმოება)	2	1
89	ქირურგი, კარდიო-ქირურგი	2	1
90	რენდგენოლოგი, ფიზიო-თერაპევტი	2	1
91	ოფთალმოლოგი	2	1
92	რენიმატოლოგი	2	1
93	ექიმი ოტო-ლარინგოლოგი	2	1
94	კოსმეტოლოგი	2	1
95	ამწეკრანის მემანქანე	2	1
96	ადმინისტრატორი, მენეჯერი რესტორნის, ბარი	2	1
97	მანიკურისა და პედიკურის სპეციალისტი	2	1
98	ადმინისტრატორი სილამაზის სალონის	2	1
99	სტომატოლოგი-თერაპევტი	2	1
100	მქსოველი, თექა, ქარგვა	2	1
101	ნევროპათოლოგი, ნევროლოგი	2	1
102	ოპერატორი, მექანიკოსი სათამაშო, კინო-აპარატების	2	1
103	პიარ-მენეჯერი	2	1
104	მიკრობიოლოგი, ციტოლოგი	2	1
105	მეფრინველე	2	1
106	მრეცხავი ჭურჭლის	2	1
107	სამედიცინო წარმომადგენელი	2	1
108	უროლოგი, ტრანსფუზიოლოგი, ნეფროლოგი	2	1
109	ვეტფერშალი	2	1
110	ზოოტექნიკოსი	2	1
111	ოპერატორი/ტექნიკოსი სამშენებლო მასალების წარმოება	2	1
112	ბუღალტერის მძღოლი, მემანქანე	2	1
113	ტელე-რადიო-ვიდეო აპარატურის, ელექტრო ტექნიკის შემკეთებელი	2	1
114	ვებდიზაინერი	2	1
115	ინჟინერი სამთო	2	1
116	ტელეოპერატორი, გამნათებელი	2	1
117	ინსტრუქტორი ფიტნეს-კლუბი	2	1
118	ფსიქიატრი, ფსიქო-თერაპევტი	2	1
119	მექანიკოსი (კვების, ჩაის, თამბაქოს, ლუდის, პურის მრეწველობის დანადგარები)	2	1
120	ვიზაჟისტი	2	1
121	აგრონომი	1	1
122	ნიადაგმცოდნე	1	1
123	სელექციონერი	1	1